

HRVATSKI SABOR

2421

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU OVRŠNOG ZAKONA

Proglašavam Ovršni zakon, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 21. rujna 2012. godine.

Klasa: 011-01/12-01/110

Urbroj: 71-05-03/1-12-2

Zagreb, 4. listopada 2012.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Ivo Josipović, v. r.

OVRŠNI ZAKON

Dio prvi

Glava prva OSNOVNE ODREDBE

Sadržaj Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje postupak po kojemu sudovi i javni bilježnici provode prisilno ostvarenje tražbina na temelju ovršnih i vjerodostojnih isprava (ovršni postupak) te postupak po kojemu sudovi i javni bilježnici provode osiguranje tražbina (postupak osiguranja), ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

(2) Ovim se Zakonom uređuju i materijalnopravni odnosi koji se zasnivaju na temelju ovršnih postupaka i postupaka osiguranja iz stavka 1. ovoga članka.

Značenje pojedinih izraza

Članak 2.

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom Zakonu imaju ova značenja:

1. izraz »tražbina« označava pravo na neko davanje, činjenje, nečinjenje ili trpljenje,
2. izraz »ovrhovoditelj« označava osobu koja je pokrenula postupak radi ovrhe neke tražbine te osobu u čiju je korist taj postupak pokrenut po službenoj dužnosti,

3. izraz »predlagatelj osiguranja« označava osobu koja je pokrenula postupak radi osiguranja neke tražbine te osobu u čiju je korist taj postupak pokrenut po službenoj dužnosti,
4. izraz »ovršnik« označava osobu protiv koje se tražbina ostvaruje,
5. izraz »protivnik osiguranja« označava osobu protiv koje se tražbina osigurava,
6. izraz »stranka« označava ovrhovoditelja i ovršenika te predlagatelja osiguranja i protivnika osiguranja,
7. izraz »sudionik« označava osobu koja u postupku ovrhe ili osiguranja nije stranka, a u postupku sudjeluje zbog toga što se u njemu odlučuje o nekom njezinu pravu ili zbog toga što za to ima pravni interes,
8. izraz »rješenje o ovrsi« označava rješenje kojim je u cijelosti ili djelomice prihvaćen ovršni prijedlog ili kojim se ovrha određuje po službenoj dužnosti,
9. izraz »rješenje o osiguranju« označava rješenje kojim je u cijelosti ili djelomice prihvaćen prijedlog za osiguranje ili kojim se po službenoj dužnosti određuje osiguranje,
10. izraz »sudski ovršitelj« označava sudskoga službenika koji po nalogu suda neposredno poduzima pojedine radnje u ovršnom postupku ili postupku osiguranja,
11. izraz »poljodjelac« označava osobu kojoj je poljoprivredna proizvodnja pretežni izvor prihoda,
12. izraz »banka« označava banku i svaku drugu pravnu osobu koja obavlja poslove platnoga prometa,
13. izrazi »javno ovjerovljena isprava« ili »ovjerovljena isprava« označavaju ispravu na kojoj je potpis neke osobe ovjerovio javni bilježnik ili koja druga osoba ili tijelo s javnim ovlastima,
14. izraz »Financijska agencija« (u daljnjem tekstu: Agencija) označava pravnu osobu koja provodi ovrhu prema odredbama zakona kojim se uređuje provedba ovrhe na novčanim sredstvima.

Pokretanje postupka

Članak 3.

- (1) Ovršni postupak pokreće se prijedlogom ovrhovoditelja, a postupak osiguranja prijedlogom predlagatelja osiguranja.
- (2) Kad je zakonom određeno tijelo ili osoba koja nije nositelj određene tražbine ovlaštena pokrenuti postupak radi njegova ostvarenja ili osiguranja, to tijelo, odnosno osoba imaju u postupku položaj ovrhovoditelja, odnosno predlagatelja osiguranja.
- (3) Ovršni postupak i postupak osiguranja pokreću se i po službenoj dužnosti kad je to zakonom izrijekom određeno.
- (4) Ako je postupak pokrenut prijedlogom nekoga tijela ili osobe koja nije nositelj tražbine, odnosno po službenoj dužnosti, radi ostvarenja ili osiguranja tražbine određene osobe, ta osoba može u postupku sudjelovati s ovlastima ovrhovoditelja, odnosno predlagatelja osiguranja, ali ne može poduzimati radnje koje bi sprječavale provedbu postupka pokrenutoga po prijedlogu određenoga tijela ili osobe, odnosno po službenoj dužnosti.

(5) Ako tijelo ili osoba iz stavka 4. ovoga članka odluče povući prijedlog kojim je postupak pokrenut, odnosno ako sud odluči obustaviti postupak pokrenut po službenoj dužnosti, osoba radi čije je tražbine postupak pokrenut može preuzeti vođenje postupka. Izjavu o preuzimanju postupka ta osoba mora dati u roku od petnaest dana od dana kad joj je dostavljena obavijest o povlačenju prijedloga odnosno o namjeri da se postupak obustavi.

(6) Kad su po zakonu neko tijelo ili osoba dužni dostaviti sudu određenu ovršnu ispravu ili ga na drugi način obavijestiti o postojanju razloga za pokretanje ovršnoga postupka ili postupka osiguranja po službenoj dužnosti, oni u tim postupcima nemaju položaj stranke.

Sredstva i predmet ovrhe i osiguranja

Članak 4.

(1) Sredstva ovrhe i osiguranja su ovršne radnje, odnosno radnje osiguranja ili sustav takvih radnji kojima se po zakonu tražbina prisilno ostvaruje ili osigurava.

(2) Predmet ovrhe i osiguranja su stvari i prava na kojima se po zakonu može provesti ovrha radi ostvarenja tražbine ili njezina osiguranja.

(3) Ovršne radnje ili radnje osiguranja mogu se neposredno provesti i protiv ovršenika, protivnika osiguranja i drugih osoba u skladu s ovim Zakonom.

(4) Predmet ovrhe ne mogu biti stvari izvan prometa, kao ni druge stvari za koje je to posebnim zakonom određeno.

(5) Predmet ovrhe ne mogu biti tražbine po osnovi poreza i drugih pristojbi.

(6) Predmet ovrhe ne mogu biti objekti, oružje i oprema namijenjeni obrani te oprema i objekti namijenjeni radu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravosudnih tijela.

(7) Može li neka stvar ili neko pravo biti predmet ovrhe, odnosno je li ovrha na nekoj stvari ili pravu ograničena, ocjenjuje se s obzirom na okolnosti koje su postojale u vrijeme podnošenja ovršnoga prijedloga, ako ovim Zakonom nije drukčije izrijekom određeno.

Ograničenje sredstava i predmeta ovrhe i osiguranja

Članak 5.

(1) Sud određuje ovrhu, odnosno osiguranje onim sredstvom i na onim predmetima koji su navedeni u ovršnom prijedlogu, odnosno prijedlogu za osiguranje.

(2) Ako je predloženo više sredstava ili više predmeta ovrhe, odnosno osiguranja, sud će, na prijedlog ovršenika, odnosno protivnika osiguranja, ograničiti ovrhu, odnosno osiguranje samo na neka od tih sredstava, odnosno predmeta, ako su dovoljni za ostvarenje ili osiguranje tražbine.

(3) Ako se pravomoćno rješenje o ovrsi određenim sredstvom ili na određenom predmetu ne može provesti, ovrhovoditelj može radi namirenja iste tražbine predložiti novo sredstvo ili predmet ovrhe. U tom slučaju sud će donijeti novo rješenje o ovrsi i nastaviti ovrhu na temelju toga rješenja. Ovrha određena prijašnjim rješenjem o ovrsi obustavit će se ako ovrhovoditelj povuče ovršni prijedlog u povodu kojega je ona određena ili ako za to budu ispunjeni drugi zakonom predviđeni razlozi.

(4) Ako ovrhovoditelj u roku od dva mjeseca od obavijesti suda o nemogućnosti provedbe ovrhe ne podnese prijedlog iz stavka 3. ovoga članka, ovrha će se obustaviti.

(5) Smatrat će se da je ovrhovoditelj podnio prijedlog iz stavka 3. ovoga članka ako je u roku iz stavka 4. ovoga članka zatražio davanje prokazne izjave, odnosno prokaznog popisa imovine. Nakon što prokazna izjava, odnosno prokazni popis imovine bude položen, ovrhovoditelj je dužan u daljnjem roku od dva mjeseca predložiti ovrhu drugim sredstvom ili na drugom predmetu ovrhe. U protivnom ovrha će se obustaviti.

(6) Žalba protiv novoga rješenja o ovrsi iz stavka 3. ovoga članka ne može se izjaviti iz razloga zbog kojih se mogla izjaviti protiv prijašnjeg rješenja o ovrsi.

(7) Žalba nakon proteka roka protiv novoga rješenja o ovrsi iz stavka 3. ovoga članka može se podnijeti samo ako su razlozi zbog kojih se podnosi nastali nakon vremena kad se više nisu mogli iznijeti u roku za žalbu protiv prethodnoga rješenja o ovrsi.

(8) Glede sudskih pristojbi, prijedlog i rješenje o ovrsi iz stavka 3. ovoga članka ne smatraju se novim prijedlogom i rješenjem.

(9) Određivanje ovrhe novim sredstvom ili na novom predmetu te njezina provedba smatrat će se prigodom vrednovanja obujma sudačkoga rada novim ovršnim predmetom.

Zaštita dostojanstva ovršenika, odnosno protivnika osiguranja

Članak 6.

Pri provedbi ovrhe i osiguranja pazit će se na dostojanstvo ovršenika, odnosno protivnika osiguranja te na to da ovrha, odnosno osiguranje za njega budu što manje nepovoljni.

Podnesci, ročišta i spisi

Članak 7.

(1) U ovršnom postupku i postupku osiguranja sud postupa na temelju podnesaka i drugih pismena.

(2) Sud održava ročište kad je to ovim Zakonom određeno ili kad smatra da je održavanje ročišta svrhovito.

(3) O ročištu, umjesto zapisnika, sudac može sastaviti službenu bilješku.

(4) Sud će izvan ročišta saslušati stranku ili sudionika u postupku ako je to predviđeno ovim Zakonom, ili ako smatra da je to potrebno radi razjašnjenja pojedinih pitanja ili očitovanja o nekom prijedlogu stranke.

(5) Izostanak jedne ili obiju stranaka te sudionika s ročišta, ili njihovo neodazivanje pozivu suda radi saslušanja, ne sprječava sud da i dalje postupa.

(6) U ovršnom postupku i postupku osiguranja nema mirovanja postupka.

(7) Podnesci u ovršnom postupku podnose se u dovoljnom broju primjeraka za sud i protivnu stranku.

Dostava

Članak 8.

(1) Pravnoj osobi koja je upisana u sudski ili drugi upisnik i odgovornoj fizičkoj osobi u toj pravnoj osobi dostava se obavlja na adresu navedenu u prijedlogu. Ako dostava na adresu navedenu u prijedlogu ne uspije, dostava će se obaviti na adresu sjedišta upisanoga u upisnik. Ako dostava ne uspije ni na toj adresi, obaviti će se isticanjem pismena koje je trebalo dostaviti na oglasnoj ploči suda. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana isticanja pismena na oglasnoj ploči.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka primjenjuju se i na odgovorne osobe u pravnoj osobi kada se u vezi s njihovim svojstvom odgovorne osobe ovrha provodi i prema njima te kada im se izriče novčana kazna ili kazna zatvora.

(3) Odredbe stavka 1. ovoga članka primjenjuju se i na fizičke osobe koje obavljaju određenu upisanu djelatnost (obrtnici, trgovci pojedinci, javni bilježnici, odvjetnici, liječnici itd.) kad se tim osobama dostava obavlja u vezi s tom djelatnošću.

(4) U ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, nakon dviju neuspjelih dostava putem davatelja poštanskih usluga, na zahtjev ovrhovoditelja dostavu ovršeniku može obaviti javni bilježnik koji odlučuje u postupku, odnosno drugi javni bilježnik ako dostavu treba obaviti izvan službenog područja javnog bilježnika koji odlučuje u postupku. Troškove izazvane javnobilježničkom dostavom ovrhovoditelj izravno podmiruje javnom bilježniku koji obavlja dostavu. Javni bilježnik kome nisu predujmljena sredstva za pokriće troškova dostave nije dužan obaviti dostavu.

(5) Ako dostavu treba obaviti izvan službenog područja javnog bilježnika koji odlučuje u postupku, pismeno koje se dostavlja, javni bilježnik uz molbu prosljeđuje javnom bilježniku na čijem se službenom području nalazi ovršenikova adresa. Javni bilježnici su jedan drugom dužni ukazivati pravnu pomoć dostave u ovršnom postupku. Ako zamoljeni javni bilježnik nije nadležan da obavi radnju za koju je zamoljen, ustupit će molbu nadležnom javnom bilježniku, odnosno drugom državnom tijelu i o tome obavijestiti javnog bilježnika od koga je primio molbu, a ako mu nadležni javni bilježnik, odnosno državno tijelo nije poznato, vratit će molbu. Ako u jednom mjestu postoji više javnih bilježnika, molba za davanje pravne pomoći dostave može se podnijeti bilo kojem od tih javnih bilježnika.

(6) Kad je ovim Zakonom predviđeno da se dostava ili koja druga radnja obavlja preko javnoga bilježnika, dostava, odnosno radnja obavljaju se tako da javni bilježnik, na zahtjev ovlaštene osobe ili tijela, putem davatelja poštanskih usluga ili neposredno, dostavi pismeno i o tome sastavi zapisnik, otpравak kojega će dostaviti ovlaštenoj osobi ili tijelu koji su zamolili pravnu pomoć dostave.

(7) Na radnje poduzete u svezi s dostavom preko javnih bilježnika na temelju ovoga Zakona stranke ne plaćaju javnobilježničke pristojbe. Troškovi dostave putem javnoga bilježnika ulaze u troškove ovrhe.

(8) Javni bilježnik u obavljanju dostave na temelju ovoga Zakona ima prava i dužnosti sudskog dostavljača. Javnog bilježnika u obavljanju dostave mogu zamjenjivati javnobilježnički prisjednik, savjetnik i vježbenik.

Prekid postupka

Članak 9.

U slučaju prekida ovršnoga postupka ili postupka osiguranja sud će, na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti, ako je to potrebno radi zaštite prava i interesa koje od stranaka, postaviti privremenoga zastupnika stranki u odnosu na koju je nastao razlog zbog kojega je došlo do prekida, a postupak će nastaviti i prije nego što taj razlog prestane.

Sastav suda i odluke

Članak 10.

(1) Ovršni postupak i postupak osiguranja u prvom i drugom stupnju vodi i odluke donosi sudac pojedinac.

(2) Ako se o prisilnom ispunjenju ili osiguranju nekih tražbina odlučuje u parničnom, kaznenom ili nekom drugom sudskom postupku, takve odluke sud donosi u sastavu u kojemu vodi taj sudski postupak.

(3) Odluke u ovršnom postupku i postupku osiguranja sud donosi u obliku rješenja ili zaključka.

(4) Zaključkom se izdaje nalog sudskom ovršitelju za provedbu pojedinih radnji te odlučuje o upravljanju postupkom i o drugim pitanjima kad je to izrijekom predviđeno ovim Zakonom.

Pravni lijekovi

Članak 11.

(1) Protiv rješenja donesenoga u prvom stupnju može se izjaviti žalba, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave može se podnijeti prigovor.

(3) Žalba se izjavljuje u roku od osam dana od dostave prvostupanjskoga rješenja, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(4) Žalba ne odgađa provedbu rješenja, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(5) Protiv zaključka nije dopušten pravni lijek.

(6) Ako je protiv rješenja dopuštena žalba, sud će, ako nije ovlašten postupiti prema odredbi članka 51. stavka 1. ovoga Zakona, spis sa žalbom dostaviti drugostupanjskom sudu. Ako je moguće nastaviti s provedbom ovrhe do donošenja odluke drugostupanjskog suda, prvostupanjski sud će drugostupanjskom sudu dostaviti presliku spisa sa žalbom. Dok drugostupanjski sud ne donese odluku o žalbi, prvostupanjski sud poduzimat će one radnje koje je ovlašten poduzimati prije pravomoćnosti pobijanoga rješenja, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Revizija, ponavljanje postupka i povrat u prijašnje stanje

Članak 12.

(1) U ovršnom postupku i postupku osiguranja dopuštena je samo revizija iz članka 382. stavka 2. Zakona o parničnom postupku (»Narodne novine«, br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11. i 148/11. – pročišćeni tekst). Ponavljanje postupka nije dopušteno, osim u slučaju iz članka 58. stavka 7. ovoga Zakona.

(2) Povrat u prijašnje stanje dopušten je samo zbog propuštanja roka za žalbu i prigovor.

Hitnost i redosljed postupanja

Članak 13.

(1) U ovršnom postupku i postupku osiguranja sud je dužan postupati hitno.

(2) Sud je dužan predmete uzimati u rad redom kako ih je primio, osim ako priroda tražbine ili posebne okolnosti ne zahtijevaju da se postupi drukčije.

Troškovi postupka

Članak 14.

(1) Troškove postupka u svezi s određivanjem i provedbom ovrhe i osiguranja prethodno snosi ovrhovoditelj, odnosno predlagatelj osiguranja.

(2) Ovrhovoditelj, odnosno predlagatelj osiguranja dužan je troškove postupka predumjeti u roku koji sud odredi. Sud će obustaviti ovrhu, odnosno osiguranje ako troškovi ne budu predumjereni u tom roku, a bez toga se ovrha ili osiguranje ne mogu provesti. Ako u roku ne budu predumjereni troškovi o kojima ovisi poduzimanje neke radnje o kojoj ne ovisi provedba ovrhe, ta se radnja neće provesti.

(3) Troškove postupka koji je sud pokrenuo po službenoj dužnosti prethodno predumjuje sud iz svojih sredstava.

(4) Ovršenik, odnosno protivnik osiguranja dužni su ovrhovoditelju, odnosno predlagatelju osiguranja naknaditi troškove koji su bili potrebni za ovrhu ili osiguranje.

(5) Ovrhovoditelj, odnosno predlagatelj osiguranja dužni su ovršeniku, odnosno protivniku osiguranja naknaditi troškove koje su im neosnovano prouzročili.

(6) Zahtjev za naknadu troškova podnosi se najkasnije u roku od trideset dana od dana završetka postupka.

(7) O troškovima postupka odlučuje sud u ovršnom postupku i u tom postupku određuje, na prijedlog stranke, ovrhu radi njihova ostvarenja.

(8) Ovrhovoditelj, odnosno predlagatelj osiguranja mogu već u ovršnom prijedlogu ili prijedlogu za osiguranje zatražiti da se, radi naplate predvidivih troškova postupka, odredi ovrha protiv ovršenika, odnosno protivnika osiguranja. Na temelju takvoga rješenja o ovrsi sud će provesti mjere kojima se u korist ovrhovoditelja, odnosno predlagatelja osiguranja na dijelovima imovine ovršenika, odnosno protivnika osiguranja zasnivaju prava koja osiguravaju buduće namirenje troškova postupka.

Jamčevina

Članak 15.

(1) Kad je ovim Zakonom propisano davanje jamčevine, ona se daje u gotovom novcu. Iznimno, sud može odobriti davanje jamčevine u obliku bankarske garancije, vrijednosnih papira koji imaju burzovnu vrijednost te dragocjenosti čiju je vrijednost lako utvrditi na tržištu i koje se mogu brzo i jednostavno unovčiti.

(2) Republika Hrvatska, općine, gradovi i županije te državna tijela nisu dužni dati jamčevinu kad u postupku sudjeluju kao stranke.

(3) Na stvarima koje su predane u sudski plog protivna stranka stječe zakonsko založno pravo. Ako su kao jamčevina ponuđeni nematerijalizirani vrijednosni papiri sud će ovjerovljenu izjavu osobe koja daje jamčevinu da je suglasna da se radi osiguranja tražbine za koju se daje jamčevina upiše založno pravo bez odgode dostaviti središnjem klirinškom depozitarnom društvu, radi upisa založnog prava, uz točnu naznaku količine i vrste vrijednosnica, te osobe založnog dužnika i založnog vjerovnika.

(4) Ako sud u ovršnom postupku ili postupku osiguranja odluči o pravu protivne stranke na naknadu štete ili troškova postupka u svezi s radnjom zbog poduzimanja koje je

jamčevina dana, na njezin će prijedlog istim rješenjem odlučiti i o naplati utvrđene tražbine iz te jamčevine.

Novčana kazna i kazna zatvora

Članak 16.

(1) Kad je ovim Zakonom novčana kazna predviđena kao sredstvo ovrhe ili osiguranja, ta se kazna može izreći fizičkim osobama u iznosu od 1.000,00 do 30.000,00 kuna, a pravnim osobama u iznosu od 10.000,00 do 100.000,00 kuna. Zatvorska kazna predviđena ovim Zakonom izriče se od petnaest dana do tri mjeseca. Sud tijekom postupka može istoj osobi izreći više zatvorskih kazni za različita kažnjiva djela, a zbroj kazni u jednom postupku ovrhe ili osiguranja ne može prijeći šest mjeseci.

(2) Ako se novčana kazna izriče pravnoj osobi, sud će izreći novčanu kaznu i odgovornim osobama u pravnoj osobi ako utvrdi da su te osobe činom ili propustom prouzročile kažnjivo djelo pravne osobe.

(3) Ako se osoba kojoj je sud, u skladu s ovim Zakonom, zaprijetio novčanom kaznom ne pokori nalogu suda, sud će joj izreći tu kaznu i, u slučaju potrebe, zaprijetiti joj takvim novim kaznama te ih izricati sve dok ta osoba ne postupi po nalogu suda.

(4) Ako fizička osoba kojoj je izrečena novčana kazna ne plati tu kaznu u roku koji je određen odlukom suda, ta će se kazna zamijeniti zatvorskom kaznom po pravilima kaznenoga prava o zamjeni novčane kazne zatvorskom kaznom. Ukupan zbroj zatvorskih kazni kojima su nekoj osobi zamijenjene izrečene novčane kazne ne može u istom postupku prijeći šest mjeseci, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(5) Kad je ovim Zakonom predviđeno da se zatvorska kazna može izreći kao sredstvo ovrhe ili osiguranja, ta se kazna može pojedinačno izreći u trajanju do tri mjeseca, s time da ukupni zbroj pojedinačno izrečenih zatvorskih kazni u istome ovršnom postupku ne može prijeći šest mjeseci, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(6) Sud može zaprijetiti novčanom kaznom pravnim osobama, a odgovornim osobama u pravnoj osobi i drugim fizičkim osobama novčanom kaznom ili zatvorskom kaznom, ili kazniti novčanom kaznom pravnu osobu, odnosno kazniti novčanom kaznom ili zatvorskom kaznom odgovorne osobe u pravnoj osobi i druge fizičke osobe:

1. ako protivno nalogu ili zabrani suda poduzmu određene radnje s ciljem skrivanja, oštećenja ili uništenja imovine ovršenika ili protivnika osiguranja,

2. ako poduzmu čine nasilja ili čine kojima mogu teško oštetiti ili ugroziti prava, sigurnost i dostojanstvo ovrhovoditelja i predlagatelja osiguranja ili drugih osoba koje sudjeluju u postupku ovrhe ili osiguranja,

3. ako protivno nalogu ili zabrani suda poduzmu radnje koje mogu dovesti do nenadoknadive ili teško nadoknadive štete za ovrhovoditelja ili predlagatelja osiguranja,

4. ako poduzmu radnje kojima se sud, sudski ovršitelj ili druge ovlaštene osobe ometaju u provedbi ovršnih radnji ili radnji osiguranja,

5. te u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

(7) Zatvor iz stavka 6. ovoga članka može, na temelju jedne odluke kojom je određen, trajati najduže trideset dana. Tijekom istoga postupka može se, u slučaju potrebe, protiv iste osobe ponovno odrediti zatvor. Ukupno trajanje zatvora određenoga protiv neke osobe tijekom istoga postupka ne može biti duže od šest mjeseci.

(8) Sud će kazniti novčanom kaznom do 5.000,00 kuna fizičku osobu, odnosno do 20.000,00 kuna pravnu osobu koja u podnesku vrijeđa sud, stranku ili drugoga sudionika u postupku. Novčana kazna može se izreći i zastupniku stranke ako je on odgovoran za vrijeđanje suda. Na tu novčanu kaznu na odgovarajući se način primjenjuju odredbe stavka 1. do 5. ovoga članka.

(9) Zatvorska kazna izrečena prema odredbama ovoga Zakona izvršava se na način propisan za izvršenje zatvorske kazne izrečene u kaznenom postupku.

(10) Izrečenu novčanu kaznu i zatvorsku kaznu sud će izvršiti po službenoj dužnosti, a troškovi izvršenja padaju na teret državnoga proračuna.

(11) Novčana kazna i zatvorska kazna u smislu odredaba ovoga članka bez utjecaja su na kaznenu odgovornost osoba koje su u ovršnom postupku ili postupku osiguranja kažnjene novčanom kaznom ili zatvorskom kaznom, ali će se kazna izrečena prema odredbama ovoga Zakona uračunati u kaznu izrečenu u kaznenom postupku.

(12) Sud može zaprijetiti novčanom kaznom ili zatvorskom kaznom osobama iz stavka 6. ovoga članka i u slučaju ako postoji osnovana bojazan da bi pravna ili fizička osoba mogla počinuti kažnjivu radnju iz stavka 6. točke 1. do 5. ovoga članka, pri čemu može tim osobama naložiti ili zabraniti poduzimanje određenih radnji.

(13) Sud će pri odabiru kazne ili prijetnji kaznom, odnosno odabiru vrste kazne, primijeniti blažu kaznu ako se njome može ostvariti ista svrha.

(14) O kažnjavanju novčanom kaznom i zatvorskom kaznom odlučuje sud rješenjem. Na rješenje o kažnjavanju dopuštena je žalba u roku od tri dana. O žalbi na rješenje o kažnjavanju odlučuje sud drugoga stupnja u roku od tri dana.

(15) Žalba iz stavka 14. ovoga članka odgađa ovršnost rješenja.

Prokazna izjava i prokazni popis imovine

Članak 17.

(1) Ako se stvari radi čije se predaje ili isporuke ovrha vodi nisu uspjele pronaći kod ovršenika, ovršenik mora, na prijedlog ovrhovoditelja, dati pred sudom izjavu o tome gdje se one nalaze, odnosno da ih nema ili da ne zna gdje se nalaze (prokazna izjava).

(2) Ako je ovrha radi naplate novčane tražbine ostala bez uspjeha zato što se nisu našli predmeti ovrhe na kojima bi se ovrha mogla provesti ili zato što su nađeni samo takvi predmeti koji očito nisu dovoljni za namirenje ovrhovoditeljeve tražbine s obzirom na njihovu neznatnu vrijednost, ili predmeti koji su već opterećeni založnim pravima trećih, ili predmeti koje druge osobe traže za sebe, ovršenik mora, na prijedlog ovrhovoditelja, podnijeti sudu popis svoje imovine (prokazni popis imovine). Taj je popis ovršenik dužan sastaviti i podnijeti sudu u roku koji mu sud odredi rješenjem iz stavka 7. ovoga članka u dva primjerka s odgovarajućim priložima.

(3) U popisu iz stavka 2. ovoga članka ovršenik mora naznačiti:

1. gdje se nalaze pojedine stvari koje čine njegovu imovinu,
2. gdje se nalaze i kome pripadaju tuđe stvari na kojima on ima određena imovinska prava,
3. prema kome ima kakvu novčanu ili koju drugu tražbinu,
4. koja druga prava čine njegovu imovinu,

5. ima li na računima i kod koga novčana sredstva,
6. prima li i od koga plaću ili mirovinu, odnosno ima li koje druge stalne ili povremene prihode,
7. ima li kakvu drugu imovinu.

(4) U popisu iz stavka 2. ovoga članka ovršenik mora navesti podatke o pravnoj i činjeničnoj osnovi svojih prava u odnosu na svaki dio imovine iz stavka 3. ovoga članka te o dokazima, osobito ispravama, kojima se ona mogu potkrijepiti. Ako to bude potrebno, sud može zatražiti od ovršenika da dade i druge podatke na temelju kojih bi se imovina mogla pronaći.

(5) U izjavama iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, koje će potpisati pred sudom, ovršenik će potvrditi da su podaci koje je dao točni i potpuni i da ništa od svoje imovine nije zatajio.

(6) Ministar pravosuđa propisat će obrazac izjava iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

(7) O prijedlogu za davanje prokazne izjave i prokaznoga popisa imovine sud odlučuje rješenjem kojim će ovršeniku zaprijetiti novčanom kaznom ako ne postupi u skladu s nalogom suda (članak 16.).

(8) Prokazna se izjava daje javno na ročištu pred sudom.

(9) Ročište pred sudom održat će se i radi rasprave i potvrđivanja prokaznoga popisa imovine.

(10) Na javno ročište iz stavaka 8. i 9. ovoga članka pozivaju se ovršenik i ovrhovoditelj, a oglas o ročištu objavit će se i na oglasnoj ploči suda. O tim će se ročištima sastaviti zapisnik.

(11) Ako ovršenik ne dođe na ročišta iz stavaka 8. i 9. ovoga članka bez osobito opravdanoga razloga ili ako odbije dati prokaznu izjavu ili prokazni popis imovine, sud će mu izreći novčanu kaznu i zaprijetiti mu novim novčanim kaznama koje će izricati sve dok se ovršenik ne pokori (članak 16.).

(12) Odredbe stavaka 1. do 11. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i prema odgovornim osobama u ovršeniku pravnoj osobi.

(13) Radi prikupljanja podataka o imovini sud može, na prijedlog ovrhovoditelja, saslušati i druge osobe kao svjedoke, odnosno zatražiti očitovanje od drugih osoba ili tijela.

(14) Ako ovrhovoditelj učini vjerojatnim da se u međuvremenu stanje stvari bitno izmijenilo, sud može iznova naložiti ovršeniku davanje prokazne izjave odnosno prokaznoga popisa imovine po pravilima prethodnih stavaka ovoga članka.

(15) Za davanje neistinitih ili nepotpunih prokaznih izjava i prokaznih popisa imovine ovršenik i odgovorne osobe u ovršeniku pravnoj osobi odgovaraju kao za lažan iskaz u postupku pred sudom.

(16) Osobe ili tijela iz stavka 13. ovoga članka odgovaraju za davanje netočnih ili nepotpunih obavijesti kao za lažan iskaz u postupku pred sudom.

(17) Ovrhovoditelj je dužan uz prijedlog iz stavka 2. ovoga članka dostaviti dokaze o postupanju po odredbi članka 18. ovoga Zakona, dok će u protivnom njegov prijedlog biti odbačen.

Dužnost davanja podataka o dužniku

Članak 18.

(1) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje dužan je, u roku od osam dana, na zahtjev osobe koja tvrdi da namjerava pokrenuti ovršni postupak ili postupak osiguranja dati podatke o tome je li neka fizička osoba osiguranik u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, po kojoj osnovi (radni odnos, samostalna profesionalna djelatnost, obrt ili samostalna djelatnost poljoprivrede) i kod koga, odnosno prima li mirovinu, naknadu zbog tjelesnog oštećenja ili koju drugu stalnu naknadu o kojoj vodi evidenciju.

(2) Ministarstvo unutarnjih poslova dužno je, u roku od osam dana, na zahtjev osobe koja tvrdi da namjerava pokrenuti ovršni postupak ili postupak osiguranja iz evidencije o registriranim i označenim vozilima dati podatke o tome je li neka osoba upisana kao vlasnik motornog vozila te o vrsti, marki, tipu, modelu, godini proizvodnje, registarskom broju motornog vozila i postojanju tereta na tom vozilu.

(3) Ministarstvo financija, Porezna uprava dužna je u roku od osam dana, na zahtjev suda ili javnog bilježnika, uz podatak o imenu, prezimenu i datumu rođenja ili broju osobne iskaznice ovršenika, dati podatak o osobnom identifikacijskom broju ovršenika, kao i podatke iz članka 217. ovoga Zakona.

(4) Tijelo nadležno za katastarsku evidenciju je dužno, u roku od osam dana, na zahtjev osobe koja tvrdi da namjerava pokrenuti ovršni postupak ili postupak osiguranja dati ispis posjedovnih listova koje vodi za fizičku ili pravnu osobu.

(5) Tijela i osobe iz stavaka 1. do 4. ovoga članka nisu dužni postupiti po zahtjevu osobe koja traži podatke dok im prethodno ne budu podmireni troškovi za poduzimanje radnje.

(6) Na zahtjev suda osoba za koju ovrhovoditelj tvrdi da je ovršenikov dužnik ili da se neki dijelovi njegove imovine nalaze kod nje dužna je u roku od osam dana izjasniti se o tome ima li ovršenik i kakvu tražbinu protiv nje, odnosno nalaze li se i koji dijelovi njegove imovine kod nje.

(7) Podnositelj zahtjeva iz stavaka 1., 2., i 4. ovoga članka dužan je u zahtjevu za davanje podataka navesti tražbinu radi čijeg će ostvarenja ili osiguranja pokrenuti ovršni postupak, odnosno postupak osiguranja te priložiti ispravu na kojoj se ona temelji.

(8) Osobe i tijela iz stavaka 1. do 5. ovoga članka ne smiju obavijestiti dužnika o tome da su traženi podaci o njegovoj imovini.

(9) Ovrhovoditelj ima pravo na naknadu štete koju je pretrpio zbog povrede dužnosti iz stavaka 1., 2., 3., 4., 6. i 8. ovoga članka.

Ovrha odluke stranoga suda

Članak 19.

Ovrha na temelju odluke stranoga suda može se odrediti i provesti u Republici Hrvatskoj samo ako ta odluka ispunjava pretpostavke za priznanje i ovrhu propisane međunarodnim sporazumom ili zakonom.

Ovrha na imovini strane države

Članak 20.

(1) Na imovini strane države u Republici Hrvatskoj ne može se odrediti ni provesti ovrha ili osiguranje bez prethodne suglasnosti ministra nadležnog za poslove pravosuđa,

uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za vanjske poslove, osim ako je strana država pristala na ovrhu, odnosno osiguranje.

(2) Ako uz prijedlog kojim se pokreće postupak na imovini strane države u Republici Hrvatskoj nije podnesena suglasnost iz stavka 1. ovoga Zakona, odnosno pristanak strane države, sud će prijedlog odbaciti.

Primjena odredaba drugih zakona

Članak 21.

(1) U ovršnom postupku i postupku osiguranja na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku, ako ovim ili drugim zakonom nije drukčije određeno.

(2) Na materijalnopravne pretpostavke i posljedice provedbe ovršnoga postupka i postupka osiguranja na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuju stvarna prava, odnosno obvezni odnosi.

Dio drugi OVRHA

Razdjel prvi ZAJEDNIČKE ODREDBE

Glava druga OVRŠNA I VJERODOSTOJNA ISPRAVA

Osnove za određivanje ovrhe

Članak 22.

Sud određuje ovrhu samo na temelju ovršne ili vjerodostojne isprave, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Ovršna isprava

Članak 23.

Ovršne isprave jesu:

1. ovršna sudska odluka i ovršna sudska nagodba,
2. ovršna odluka arbitražnog suda,
3. ovršna odluka donesena u upravnom postupku i ovršna nagodba sklopljena u upravnom postupku ako glase na ispunjenje novčane obveze, ako zakonom nije drukčije određeno,
4. ovršna javnobilježnička odluka i ovršna javnobilježnička isprava,
5. nagodba sklopljena u postupku pred sudovima časti pri komorama u Republici Hrvatskoj,
6. druga isprava koja je zakonom određena kao ovršna isprava.

Odluka i nagodba

Članak 24.

(1) Sudskom odlukom, prema ovom Zakonu, smatra se presuda, rješenje, platni nalog te druga odluka donesena u postupku pred sudom i izbranim sudom, a sudskom nagodbom smatra se nagodba sklopljena u postupku pred tim sudovima.

(2) Odlukom upravnoga tijela, prema ovom Zakonu, smatra se rješenje i zaključak koji su u upravnom postupku donijeli tijelo državne uprave ili pravna osoba s javnim ovlastima, a upravnom nagodbom smatra se nagodba zaključena u upravnom postupku pred tim tijelom, odnosno pred tom osobom.

Ovršnost odluke

Članak 25.

(1) Sudska odluka kojom je naloženo ispunjenje tražbine na neko davanje ili činjenje ovršna je ako je postala pravomoćna i ako je protekao rok za dobrovoljno ispunjenje. Rok za dobrovoljno ispunjenje teče od dana dostave odluke ovršeniku, ako zakonom nije drukčije određeno.

(2) Sudska odluka kojom je naloženo ispunjenje tražbine na neko trpljenje ili nečinjenje (propuštanje) ovršna je ako je postala pravomoćna, osim ako je u ovršnoj ispravi određen poseban rok za usklađivanje ponašanja ovršenika s njegovom obvezom.

(3) Odluka donesena u upravnom postupku ovršna je ako je postala ovršna po pravilima koja uređuju taj postupak.

(4) Na temelju ovršne odluke koja je postala ovršna u jednom dijelu, ovrha se može odrediti samo u odnosu na taj dio.

(5) Ovrha će se odrediti na temelju sudske odluke koja nije postala pravomoćna i odluke donesene u upravnom postupku koja nije postala konačna ako je zakonom propisano da žalba ili koji drugi pravni lijek ne zadržava ovrhu.

Ovršnost prvostupanjskih sudskih odluka

Članak 26.

(1) Prvostupanjska sudska odluka kojom se fizičkoj osobi koja ne obavlja registriranu djelatnost nalaže isplata tražbine čija glavnica ne prelazi 1.000,00 kuna, odnosno kojom se fizičkoj osobi koja obavlja registriranu djelatnost u pravnoj stvari u vezi s tom djelatnošću ili pravnoj osobi nalaže isplata tražbine čija glavnica ne prelazi 5.000,00 kuna postaje ovršna u roku od osam dana od dana dostave osobi kojoj je naložena isplata. Žalba protiv takve odluke ne odgađa ovrhu.

(2) Ako se u sudskoj odluci nekoj od osoba iz stavka 1. ovoga članka nalaže samo da naknadi troškove postupka u iznosu koji ne prelazi iznose navedene u toj odredbi, žalba protiv takve odluke o naknadi troškova postupka ne odgađa ovrhu.

Ovršnost nagodbe

Članak 27.

(1) Sudska, odnosno upravna nagodba ovršna je ako je tražbina koju prema njoj treba ispuniti dospjela.

(2) Dospijeće tražbine dokazuje se zapisnikom o nagodbi ili javnom ispravom ili po zakonu ovjerovljenom ispravom.

(3) Dospijeće koje se ne može dokazati na način iz stavka 2. ovoga članka dokazuje se pravomoćnom odlukom donesenom u parničnom postupku kojom se utvrđuje dospijeće.

(4) Na temelju nagodbe koja je postala ovršna u jednom dijelu ovrha se može odrediti samo u odnosu na taj dio.

Ovršnost javnobilježničke isprave

Članak 28.

(1) Javnobilježnička isprava ovršna je ako je postala ovršna po posebnim pravilima koja uređuju ovršnost takve isprave.

(2) Na temelju javnobilježničke isprave koja je postala ovršna u jednom dijelu ovrha se može odrediti samo u odnosu na taj dio.

Podobnost ovršne isprave za ovrhu

Članak 29.

(1) Ovršna isprava podobna je za ovrhu ako su u njoj naznačeni vjerovnik i dužnik te predmet, vrsta, opseg i vrijeme ispunjenja obveze.

(2) Ako je ovršna isprava odluka kojom je naloženo ispunjenje tražbine na neko davanje ili činjenje, u njoj mora biti određen i rok za dobrovoljno ispunjenje.

(3) Ako u ovršnoj ispravi iz stavka 2. ovoga članka nije određen rok za dobrovoljno ispunjenje, taj rok određuje sud rješenjem o ovrsi.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka sud će predloženu ovrhu odrediti uz uvjet da ovršenik, u roku koji mu je određen, ne ispuni svoju obvezu.

(5) Ako je prema ovršnoj ispravi vjerovnik ovlašten odrediti opseg ili vrijeme ispunjenja tražbine, vjerovnik će opseg ili vrijeme ispunjenja tražbine odrediti u prijedlogu za ovrhu.

(6) Ako je prema ovršnoj ispravi treća osoba ovlaštena odrediti opseg ili vrijeme ispunjenja tražbine, smatrat će se da je ta osoba odredila opseg ili vrijeme ispunjenja tražbine ako je to učinila u javnoj ili javno ovjerovljenoj ispravi.

Određivanje i naplata zateznih kamata

Članak 30.

(1) Ako se nakon donošenja odluke, sklapanja nagodbe ili sastavljanja javnobilježničke isprave izmijeni stopa zatezne kamate, sud će, na prijedlog bilo koje stranke, rješenjem odrediti naplatu zatezne kamate po izmijenjenoj stopi za vrijeme na koje se ta izmjena odnosi. Prijedlog za donošenje takvog rješenja može se podnijeti do dovršetka ovršnog postupka.

(2) Ako plaćanje zatezne kamate na troškove postupka nije određeno već u ovršnoj ispravi, sud će, na prijedlog ovrhovoditelja, u rješenju o ovrsi odrediti naplatu tih kamata po propisanoj stopi od dana donošenja odluke odnosno sklapanja nagodbe do naplate.

(3) Na prijedlog ovrhovoditelja sud će odrediti naplatu zateznih kamata na troškove ovršnog postupka i osiguranja po propisanoj stopi od dana kada su ti troškovi učinjeni, odnosno plaćeni, do dana naplate.

Vjerodostojna isprava

Članak 31.

- (1) Vjerodostojna isprava je, prema ovom Zakonu, račun, mjenica i ček s protestom i povratnim računima kad je to potrebno za zasnivanje tražbine, javna isprava, izvadak iz poslovnih knjiga, po zakonu ovjerovljena privatna isprava te isprava koja se po posebnim propisima smatra javnom ispravom. Računom se smatra i obračun kamata.
- (2) Vjerodostojna isprava je podobna za ovrhu ako su u njoj naznačeni vjerovnik i dužnik te predmet, vrsta, opseg i vrijeme ispunjenja novčane obveze.
- (3) Kad se iz vjerodostojne isprave ne vidi je li i kad je tražbina dospjela, ovrha će se odrediti ako ovrhovoditelj u prijedlogu za ovrhu navede datum dospelosti tražbine te ako je označio dan njezine dospelosti.

Prijenos tražbine ili obveze

Članak 32.

- (1) Ovrha se određuje na prijedlog i u korist osobe koja u ovršnoj ispravi nije označena kao vjerovnik, ako ona javnom ili ovjerovljenom privatnom ispravom dokaže da je tražbina na nju prenesena ili da je na nju na drugi način prešla. Ako se prijenos ne može dokazati na taj način, prijenos tražbine dokazuje se pravomoćnom odlukom donesenom u parničnom postupku.
- (2) Odredba stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje i na ovrhu protiv osobe koja u ovršnoj ispravi nije označena kao dužnik.

Uvjetna i uzajamna obveza

Članak 33.

- (1) Ako je obveza ovršenika utvrđena u ovršnoj ispravi uvjetovana prethodnim ili istodobnim ispunjenjem neke obveze ovrhovoditelja ili nastupanjem nekoga uvjeta, sud će, na prijedlog ovrhovoditelja, odrediti ovrhu ako on izjavi da je svoju obvezu ispunio, odnosno da je osigurao njezino ispunjenje ili da je uvjet nastupio.
- (2) Ako ovršenik u pravnom lijeku protiv rješenja o ovrsi istakne da ovrhovoditelj nije ispunio svoju obvezu ili da nije osigurao njezino ispunjenje ili da uvjet nije nastupio, sud će o ispunjenju obveze ovrhovoditelja, odnosno o nastupanju uvjeta odlučiti u ovršnom postupku, osim ako odluka o tome ovisi o utvrđenju spornih činjenica.
- (3) Ako odluka iz stavka 2. ovoga članka ovisi o utvrđenju spornih činjenica, sud će o pravnom lijeku iz stavka 2. ovoga članka odlučiti u ovršnom postupku ako su te činjenice općepoznate, ako se njihovo postojanje može utvrditi primjenom pravila o zakonskim predmnjevama ili ako ovrhovoditelj dokaže ispunjenje ili osiguranje svoje obveze, odnosno nastupanje uvjeta javnom ispravom ili javno ovjerovljenom privatnom ispravom. U ostalim slučajevima sud će obustaviti postupak.
- (4) Smatrat će se da je ovrhovoditelj ispunio svoju obvezu, odnosno da je osigurao njezino ispunjenje ako je predmet dužne činidbe položio u sudski ili javnobilježnički polog, ako to nije u suprotnosti sa sadržajem njegove obveze utvrđene ovršnom ispravom.
- (5) Ovrhovoditelj koji u ovršnom postupku ne uspije dokazati, u skladu s odredbama prethodnih stavaka ovoga članka, da je ispunio svoju obvezu, da je osigurao njezino ispunjenje, odnosno da je nastupio uvjet, može pokrenuti parnicu radi utvrđenja da je na temelju ovršne isprave ovlašten tražiti bezuvjetnu ovrhu radi ostvarenja svoje tražbine.

Alternativna obveza po izboru ovršenika

Članak 34.

- (1) Ako ovršenik ima pravo na temelju ovršne isprave birati između više predmeta svoje obveze i u roku za dobrovoljno ispunjenje sam ne obavi izbor između tih predmeta i ne ispuni dužnu obvezu, predmet kojim obveza treba biti ispunjena određuje ovrhovoditelj u ovršnom prijedlogu.
- (2) Ovršenik ima pravo izbora i nakon podnošenja prijedloga za ovrhu, ali ono prestaje čim se ovrhovoditelj makar djelomično namiri u skladu sa svojim prijedlogom.
- (3) Ovrhovoditelj ima pravo na naknadu troškova ovršnoga postupka koji je obustavljen zato što je ovršenik, u skladu s odredbama stavka 2. ovoga članka nakon pokretanja postupka ispunio svoju obvezu drugim predmetom.

Alternativno ovlaštenje ovršenika

Članak 35.

- (1) Ovršenik kojemu je ovršnom ispravom naloženo ispunjenje određene obveze uz pravo da se od ispunjenja te obveze može osloboditi ispunjenjem neke druge činidbe određene u ovršnoj ispravi, može tu činidbu ispuniti sve dok se ovrhovoditelj makar djelomično ne namiri prisilnim ispunjenjem dužne obveze.
- (2) Ovrhovoditelj ima pravo na naknadu troškova ovršnoga postupka koji je obustavljen zato što je ovršenik, u skladu s odredbama stavka 1. ovoga članka nakon njegova pokretanja umjesto dužne obveze ispunio drugu činidbu određenu u ovršnoj ispravi.

Potvrda o ovršnosti

Članak 36.

- (1) Ako se prijedlog za ovrhu podnosi sudu koji o tražbini nije odlučivao u prvom stupnju, uz prijedlog se podnosi ovršna isprava, u izvorniku ili ovjerovljenom prijepisu, na kojoj je stavljena potvrda o ovršnosti, odnosno vjerodostojna isprava.
- (2) Potvrdu o ovršnosti daje sud, odnosno tijelo koje je odlučivalo o tražbini u prvom stupnju.
- (3) Potvrdu o ovršnosti za izdavanje koje nisu bili ispunjeni zakonom propisani uvjeti ukinut će rješenjem isti sud, odnosno tijelo, na prijedlog ili po službenoj dužnosti.
- (4) Arbitražni sudovi ne daju potvrde o ovršnosti svojih odluka, osim ako zakonom nije drukčije određeno. U povodu pravnog lijeka ovršenika sud koji vodi ovršni postupak ispitat će je li odluka arbitražnog suda ovršna ili nije, i u ovisnosti o ishodu takve provjere odlučiti sam o pravnom lijeku ili predmet proslijediti drugom nadležnom sudu (članak 51.).
- (5) Javni bilježnici sami daju potvrde o ovršnosti svojih isprava. U povodu pravnog lijeka ovršenika, sud koji vodi ovršni postupak ispitat će jesu li bili ispunjeni uvjeti za davanje takve potvrde uzimajući u obzir i izjave osoba koje su prema toj ispravi ovlaštene potvrditi nastupanje okolnosti o kojima ovisi stjecanje toga svojstva (članak 29. stavci 5. i 6.). Ako sud utvrdi da uvjeti za davanje javnobilježničke potvrde o ovršnosti nisu bili ispunjeni, tu će potvrdu ukinuti rješenjem u ovršnom postupku.
- (6) O zahtjevu za ukidanje potvrde o ovršnosti koju je dao javni bilježnik na svojoj ispravi, podnesenom izvan ovršnoga postupka, odlučuje u izvanparničnom postupku općinski sud na čijem je području sjedište javnog bilježnika.

Stvarna nadležnost

Članak 37.

(1) Općinski sudovi stvarno su nadležni određivati ovrhu, osim ako rješavanje tih predmeta nije izrijekom povjereno drugom sudu, tijelu ili osobi.

(2) Sudovi nadležni određivati ovrhu ovlaštteni su postupati i u povodu pravnih lijekova podnesenih protiv rješenja o ovrsi te drugih odluka koje su donijeli u povodu prijedloga za ovrhu. Oni su ovlaštteni odlučivati i o drugim pitanjima tijekom postupka prije nego što je sud nadležan za provedbu ovrhe započeo s provedbom ovrhe.

Mjesna nadležnost

Članak 38.

Mjesna nadležnost određena ovim Zakonom je isključiva.

Glava treća

PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE

Prijedlog za ovrhu

Članak 39.

(1) Prijedlog za ovrhu mora sadržavati zahtjev za ovrhu u kojemu će biti naznačena ovršna ili vjerodostojna isprava na temelju koje se traži ovrha, ovrhovoditelj i ovršenik, osobni identifikacijski brojevi ovrhovoditelja i ovršenika, tražbina čije se ostvarenje traži te sredstvo kojim ovrhu treba provesti i, po potrebi, predmet u odnosu na koji ga treba provesti. Prijedlog mora sadržavati i druge propisane podatke potrebne za provedbu ovrhe.

(2) Prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave mora sadržavati:

1. zahtjev da sud naloži ovršeniku da u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri od dana dostave rješenja, namiri tražbinu zajedno s odmjerenim troškovima, i

2. ovršni zahtjev iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Prijedlog za ovrhu koji ne sadrži sve podatke iz stavaka 1. i 2. ovoga članka sud će odbaciti rješenjem, ne pozivajući predlagatelja da ga dopuni ili ispravi.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, ako prijedlog za ovrhu ne sadrži osobni identifikacijski broj ovršenika, nadležni sud ili javni bilježnik će ga pribaviti po službenoj dužnosti.

Povlačenje i ograničenje prijedloga

Članak 40.

(1) Ovrhovoditelj može tijekom postupka, bez pristanka ovršenika, povući u cijelosti ili djelomice prijedlog za ovrhu.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka sud će obustaviti ovrhu.

(3) Ovrhovoditelj može nakon povlačenja prijedloga podnijeti novi prijedlog za ovrhu.

Rješenje o ovrsi

Članak 41.

(1) U rješenju o ovrsi moraju biti naznačeni ovršna, odnosno vjerodostojna isprava na temelju koje se ovrha određuje, ovrhovoditelj i ovršenik, tražbina koja se ostvaruje, sredstvo i predmet ovrhe te drugi podaci potrebni za provedbu ovrhe.

(2) Rješenjem o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave sud će:

1. naložiti ovršeniku da u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri dana od dana dostave rješenja, namiri tražbinu zajedno s odmjerenim troškovima, i

2. odrediti ovrhu radi prisilne naplate tih tražbina.

(3) Rješenje o ovrsi ne mora biti obrazloženo i može se izdati otiskivanjem štambilja na prijedlogu za ovrhu.

(4) Rješenje o ovrsi mora sadržavati uputu o pravnom lijeku.

(5) Sud neće po službenoj dužnosti odbaciti prijedlog za ovrhu utemeljen na pravomoćnoj sudskoj odluci, sudskoj nagodbi ili javnobilježničkoj ispravi samo zato što na tim ispravama nije bilo potvrde o ovršnosti u vrijeme odlučivanja, odnosno neće odbiti ovršni zahtjev samo zato što tražbina utvrđena tim ispravama nije stekla svojstvo ovršivosti.

(6) Rješenje kojim se prijedlog za ovrhu potpuno ili djelomice odbacuje ili odbija mora biti obrazloženo.

Dostava rješenja o ovrsi

Članak 42.

(1) Rješenje o ovrsi dostavlja se ovrhovoditelju i ovršeniku.

(2) Rješenje kojim se odbacuje ili odbija prijedlog za ovrhu doneseno prije nego što je ovršeniku bilo omogućeno da se o njemu očituje dostavlja se samo ovrhovoditelju.

(3) Rješenje o ovrsi na temelju ovršne isprave dostavlja se prije pravomoćnosti banci, odnosno Središnjem klirinškom depozitarnom društvu kod koje se vode ovršenikovi računi te drugim osobama i tijelima kad je to potrebno radi provedbe ovrhe.

(4) Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave dostavlja se osobama i tijelima iz stavka 3. ovoga članka tek pošto postane pravomoćno.

(5) Rješenje o ovrsi na pokretnim stvarima doneseno na temelju ovršne isprave dostavlja se ovršeniku pri poduzimanju prve ovršne radnje, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(6) Rješenje o ovrsi na pokretnim stvarima doneseno na temelju vjerodostojne isprave dostavlja se ovršeniku prije pristupanja provedbi ovrhe (članak 44. stavak 3.).

(7) Ako sud koji je donio rješenje o ovrsi nije nadležan za provedbu ovrhe, uputit će svoje rješenje o ovrsi nadležnom sudu radi provedbe ovrhe.

Glava četvrta PROVEDBA OVRHE

Stvarna nadležnost

Članak 43.

- (1) Za provedbu ovrhe stvarno su nadležni općinski sudovi, ako zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Sud provedbe ovrhe ovlašten je odlučivati o svim pitanjima koja se tiču provedbe ovršnoga postupka te o svim pitanjima koja se jave u povodu provedbe ovršnoga postupka o kojima se prema ovom Zakonu odlučuje u tom postupku, te o zahtjevu za naknadu troškova postupka koji naknadno bude podnesen tijekom postupka (članak 14. stavak 6.).

Ovrha na temelju nepravomoćnoga rješenja o ovrsi

Članak 44.

- (1) Ovrha se provodi i prije pravomoćnosti rješenja o ovrsi ako za pojedine ovršne radnje ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Tražbina će se prisilno ostvariti prije pravomoćnosti rješenja o ovrsi, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (3) Ovrha određena na temelju vjerodostojne isprave provodi se tek nakon pravomoćnosti rješenja o ovrsi.

Granice ovrhe

Članak 45.

Ovrha se provodi u granicama određenim u rješenju o ovrsi.

Vrijeme ovrhe

Članak 46.

- (1) Ovrha se provodi radnim danom, i to danju.
- (2) Sud može odrediti da se ovrha provede i neradnim danom ili noću ako za to postoji opravdan razlog.

Rad sudskoga ovršitelja

Članak 47.

- (1) Sudski ovršitelj je dužan prigodom pretrage ovršenikova stana ili odjeće koju on nosi na sebi i poduzimanja drugih ovršnih radnji postupati s dužnim obzirima prema osobi ovršenika i članova njegova kućanstava.
- (2) Ovršnim radnjama u ovršenikovu stanu kojima nije nazočan ovršenik, njegov zakonski zastupnik, opunomoćenik ili odrasli član njegova kućanstva, moraju biti nazočna dva punoljetna svjedoka ili javni bilježnik.
- (3) Ovrha u prostoriji pravne osobe provodi se tako da sudski ovršitelj prije obavljanja ovršne radnje zatraži od zastupnika pravne osobe da on sam ili osoba koju on odredi bude nazočna njezinu obavljanju. Ako zastupnik pravne osobe odbije postupiti u skladu sa zahtjevom sudskoga ovršitelja ili ako ga sudski ovršitelj ne zatekne u prostoriji pravne osobe prigodom poduzimanja ovršne radnje, radnju će provesti u nazočnosti dvaju punoljetnih svjedoka.

(4) Kad ovršnu radnju treba provesti u prostoriji koja je zaključana, a ovršenik ili njegov zastupnik nije nazočan ili neće prostoriju otvoriti, sudski ovršitelj otvorit će prostoriju u nazočnosti dvaju punoljetnih svjedoka ili javnoga bilježnika.

(5) O obavljanju ovršnih radnji prema odredbama stavaka 2. do 4. ovoga članka sudski ovršitelj sastavit će poseban zapisnik koji će potpisati pozvani svjedoci, odnosno javni bilježnik.

Ometanje sudskoga ovršitelja u radu

Članak 48.

(1) Sudski ovršitelj je ovlašten udaljiti osobu koja ometa provedbu ovrhe, a prema okolnostima slučaja i zatražiti pomoć policije i pravosudne policije. Policija i pravosudna policija dužna je, sukladno svojim ovlastima, postupati po nalogu sudskog ovršitelja. Sudski ovršitelj može, po potrebi, naložiti i upotrebu sile prema osobi koja ometa ovrhu.

(2) Prema osobi koja ometa provedbu ovrhe sud može odrediti mjere propisane člankom 16. ovoga Zakona.

Nepravilnosti pri provedbi ovrhe

Članak 49.

(1) Stranka ili sudionik mogu podneskom tražiti od suda da otkloni nepravilnost koju je sudski ovršitelj učinio u provedbi ovrhe.

(2) Sud može zaključkom ukinuti nezakonite i nepravilne radnje sudskoga ovršitelja.

Glava peta

PRAVNI LIJEKOVI STRANAKA PROTIV RJEŠENJA O OVRSI

1. Pravni lijekovi protiv rješenja o ovrsi na temelju ovršne isprave

Žalba protiv rješenja o ovrsi

Članak 50.

(1) Protiv rješenja o ovrsi ovršenik može izjaviti žalbu:

1. ako isprava na temelju koje je ono doneseno nije ovršna isprava,

2. ako ta isprava nije stekla svojstvo ovršnosti,

3. ako je ovršna isprava ukinuta, poništena, preinačena ili na drugi način stavljena izvan snage, odnosno ako je na drugi način izgubila svoju djelotvornost ili je utvrđeno da je bez učinka,

4. ako su se stranke javnom ili po zakonu ovjerovljenom ispravom sastavljenom nakon nastanka ovršne isprave sporazumjele da ovrhovoditelj neće na temelju ovršne isprave, trajno ili za određeno vrijeme, tražiti ovrhu,

5. ako je protekao rok u kojemu se po zakonu može tražiti ovrha,

6. ako je ovrha određena na predmetu koji je izuzet od ovrhe, odnosno na kojem je mogućnost ovrhe ograničena,

7. ako ovrhovoditelj nije ovlašten tražiti ovrhu na temelju ovršne isprave, odnosno ako nije ovlašten na temelju nje tražiti ovrhu protiv ovršenika,

8. ako nije ispunjen uvjet koji je određen ovršnom ispravom, osim ako zakonom nije drukčije propisano,

9. ako je tražbina prestala na temelju činjenice koja je nastala u vrijeme kad je ovršenik više nije mogao istaknuti u postupku iz kojeg potječe odluka, odnosno nakon zaključenja sudske ili upravne nagodbe ili sastavljanja, potvrđivanja ili ovjeravanja javnobilježničke isprave,

10. ako je ispunjenje tražbine, makar i na određeno vrijeme, odgođeno, zabranjeno, izmijenjeno ili na drugi način onemogućeno zbog činjenice koja je nastala u vrijeme kad je ovršenik više nije mogao istaknuti u postupku iz kojega potječe odluka, odnosno nakon zaključenja sudske ili upravne nagodbe ili sastavljanja, potvrđivanja ili ovjeravanja javnobilježničke isprave, ili

11. ako je nastupila zastara tražbine o kojoj je odlučeno ovršnom ispravom.

(2) U žalbi iz stavka 1. ovoga članka ovršenik može iznositi nove činjenice i nove dokaze ako se tiču razloga zbog kojih je ona izrijekom dopuštena te zbog bitnih povreda odredaba ovršnoga postupka.

(3) Nove činjenice koje se tiču razloga iz stavka 1. točaka 7., 9., 10. i 11. ovoga članka sud smije utvrđivati samo u skladu s odredbama članka 52. ovoga Zakona.

(4) Žalba je dopuštena zbog povrede pravila o stvarnoj i mjesnoj nadležnosti.

(5) U povodu žalbe iz stavka 1. ovoga članka sud pazi po službenoj dužnosti na razloge iz stavka 1. točaka 1., 3. i 5. ovoga članka te na okolnost da je u slučaju iz stavka 1. točke 6. ovoga članka ovrha određena na predmetima iz članka 4. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona. Sud pazi po službenoj dužnosti i na pogrešnu primjenu materijalnog prava te na bitne povrede ovršnoga postupka kada se na njih tako pazi prema odredbama Zakona o parničnom postupku.

(6) Ovrhovoditelj može žalbom pobijati rješenje o ovrsi ako je njime prekoračen njegov zahtjev te zbog odluke o troškovima postupka.

(7) Žalba ovršenika protiv rješenja o ovrsi ne odgađa provedbu ovrhe, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Odlučivanje o žalbi

Članak 51.

(1) U povodu žalbe protiv rješenja o ovrsi sud prvog stupnja može žalbu prihvatiti ako ocijeni da je osnovana te, u cijelosti ili djelomice, doneseno rješenje o ovrsi preinačiti i ovršni zahtjev odbiti, ili ukinuti rješenje o ovrsi i ovršni prijedlog odbaciti ili oglasiti se stvarno ili mjesno nenadležnim i predmet ustupiti nadležnom sudu, osim u slučajevima iz članka 52. ovoga Zakona.

(2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka sud prvog stupnja ukinut će provedene radnje, osim kad se oglasio nenadležnim i predmet ustupio nadležnom sudu. Sud kome je predmet ustupljen kao nadležnom može provedene radnje ukinuti ako ocijeni da je to potrebno radi pravilne provedbe ovrhe.

(3) Ako ocijeni da žalba nije osnovana, sud prvog stupnja uputit će predmet sudu drugog stupnja.

- (4) Radi provjere osnovanosti navoda žalbe sud prvoga stupnja može, po potrebi, saslušati stranke i druge sudionike te obaviti druge izviđaje.
- (5) Sud prvoga stupnja dužan je rješenje iz stavka 1. ovoga članka donijeti i otpremiti u roku od trideset dana. U tom je roku u slučaju iz stavka 3. ovoga članka dužan predmet uputiti drugostupanjskom sudu.
- (6) Drugostupanjski sud dužan je rješenje o žalbi donijeti i otpremiti u roku od šezdeset dana od dana kada ju je primio.
- (7) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka dopuštena je žalba protiv koje sud prvoga stupnja nema ovlasti iz te odredbe.

Upućivanje na parnicu u povodu žalbe

Članak 52.

- (1) Ako je žalba izjavljena iz razloga iz članka 50. stavka 1. točke 7. i točaka 9. do 11. ovoga Zakona, sud prvoga stupnja dostavit će žalbu ovrhovoditelju radi očitovanja u roku od osam dana.
- (2) Ako ovrhovoditelj prizna postojanje kojeg od razloga zbog kojih je žalba izjavljena, sud će obustaviti ovrhu.
- (3) Ako ovrhovoditelj ospori postojanje tih razloga ili se ne očituje u roku od osam dana, sud prvoga stupnja donijet će bez odgode rješenje kojim će ovršenika uputiti da u roku od petnaest dana od pravomoćnosti toga rješenja pokrene parnicu radi proglašenja ovrhe nedopuštenom zbog razloga iz stavka 1. ovoga članka zbog kojeg je izjavio žalbu.
- (4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, sud neće ovršenika uputiti na parnicu, nego će prihvatiti njegovu žalbu, ukinuti provedene radnje i obustaviti ovrhu ako on njezinu osnovanost dokaže javnom ili javno ovjerovljenom ispravom, odnosno ako su činjenice na kojima se temelji njegova žalba zbog razloga iz stavka 1. ovoga članka općepoznate ili se mogu utvrditi primjenom pravila o zakonskim predmnjevanjima.
- (5) Na pokretanje i vođenje parnice iz stavka 3. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju pravila o parnici na koju se ovršenik upućuje u povodu žalbe nakon proteka roka.
- (6) Okolnost da je ovršenik upućen na parnicu iz stavka 3. ovoga članka ili da ju je pokrenuo ne sprječava provedbu ovrhe i ostvarenje ovrhovoditeljeve tražbine, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (7) Ako je žalba izjavljena i zbog kojeg od razloga iz članka 50. stavka 1. točaka 1. do 6. i točke 8. ovoga Zakona, sud prvoga stupnja, ako smatra da žalba zbog njih nije osnovana, uputit će bez odgode presliku spisa sudu drugoga stupnja radi odlučivanja o žalbi u povodu tih razloga.
- (8) Ako ovršenik izjavi žalbu protiv rješenja o upućivanju na parnicu, sud prvoga stupnja tu će žalbu uputiti sudu drugoga stupnja radi zajedničkog odlučivanja o toj žalbi i žalbi protiv rješenja o ovrsi.
- (9) Ako je prvostupanjski sud već proslijedio presliku spisa drugostupanjskom sudu u povodu žalbe iz stavka 7. ovoga članka, o toj će okolnosti upozoriti drugostupanjski sud prigodom upućivanja preslike spisa u povodu žalbe protiv rješenja o upućivanju na parnicu.
- (10) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka ovrhovoditelj koji smatra da je ovlašten na temelju određene ovršne isprave predložiti ovrhu, može tužbom zatražiti da se to utvrdi

u posebnoj parnici.

Žalba nakon proteka roka

Članak 53.

(1) Ovršenik može zbog razloga iz članka 50. stavka 1. točke 7. i točaka 9. do 11. ovoga Zakona podnijeti žalbu protiv rješenja o ovrsi i nakon njegove pravomoćnosti ako taj razlog nije mogao iz opravdanih razloga istaknuti već u roku za žalbu protiv toga rješenja.

(2) Žalba iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti sve do dovršetka ovršnoga postupka.

(3) Ovršenik je dužan u žalbi iz stavka 1. ovoga članka istaknuti sve razloge iz stavka 1. ovoga članka koje može istaknuti u vrijeme njezina podnošenja. Sud će odbaciti naknadno podnesenu žalbu nakon proteka roka koja se temelji na razlozima koje je ovršenik mogao istaknuti u prije podnesenoj žalbi.

(4) Podnošenje žalbe iz stavka 1. ovoga članka ne sprječava provedbu ovrhe i ostvarenje ovrhovoditeljeve tražbine, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Odgovor na žalbu

Članak 54.

(1) Žalba iz članka 53. ovoga Zakona dostavit će se bez odgode ovrhovoditelju, koji se o njoj može očitovati u roku od osam dana.

(2) Kad primi odgovor na žalbu ili kad protekne rok za odgovor, sud će, prema okolnostima slučaja, zakazati ročište radi raspravljanja o žalbi ili će donijeti rješenje bez održavanja ročišta, osim u slučaju iz članka 55. ovoga Zakona.

(3) Rješenjem o žalbi sud će žalbu odbaciti ili prihvatiti, osim u slučaju iz članka 55. ovoga Zakona. Ako žalbu prihvati, sud prvoga stupanja ukinut će provedene radnje i obustaviti ovrhu.

(4) Osnovanost žalbe ocjenjuje se s obzirom na stanje stvari u vrijeme odlučivanja o žalbi.

Upućivanje na parnicu

Članak 55.

(1) Ako rješenje o žalbi iz članka 53. stavka 1. ovoga Zakona ovisi o utvrđivanju neke sporne činjenice, sud će uputiti ovršenika da u roku od petnaest dana od dana pravomoćnosti toga rješenja pokrene parnicu radi proglašenja ovrhe nedopuštenom, osim u slučaju iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Ako rješenje o žalbi iz stavka 1. ovoga članka ovisi o utvrđenju spornih činjenica čije postojanje ovršenik dokaže javnom ili javno ovjerovljenom ispravom, odnosno ako su one općepoznate ili se njihovo postojanje može utvrditi primjenom pravila o zakonskim predmnjevama, sud će o osnovanosti žalbe odlučiti u ovršnom postupku. Ako žalbu prihvati, postupit će u skladu s odredbom članka 54. stavka 3. ovoga Zakona, a ako je ne prihvati, uputit će ovršenika na parnicu.

(3) Tužbu kojom pokreće parnicu na koju je upućen ovršenik može utemeljiti samo na razlozima koje je istaknuo u žalbi u povodu koje je upućen na parnicu.

(4) Ako ovršenik u povodu naknadno podnesene žalbe nakon isteka roka bude također upućen na parnicu, dužan je razloge zbog kojih je izjavio tu žalbu istaknuti u parnici na koju je prethodno upućen ako u njoj još uvijek nije zaključena glavna rasprava.

(5) Ako ovršenik ne postupi u skladu s odredbom stavka 4. ovoga članka, sud će odbaciti tužbu.

(6) Na temelju pravomoćne presude kojom je utvrđeno da ovrha nije dopuštena, sud nadležan za odlučivanje o žalbi ukinut će, na prijedlog ovršenika, provedene radnje i obustaviti ovrhu.

Ovršenikovo pravo na naknadu štete

Članak 56.

(1) Ako se ovrha na temelju rješenja o ovrši protiv kojega je podnesena žalba iz članka 52. i 53. stavka 1. ovoga Zakona provede prije nego što se glavna rasprava u prvostupanjskom parničnom postupku zaključi, ovršenik može do zaključenja glavne rasprave, i bez pristanka ovrhovoditelja kao tuženika, preinačiti tužbu tako što će zatražiti od suda da ovrhovoditelju naloži da mu vrati ono što je neosnovano stekao ovrhom te da mu naknadi štetu koju je zbog toga pretrpio, uključujući i troškove ovrhe u kojoj je ovrhovoditelj ostvario svoju tražbinu.

(2) Šteta na čiju naknadu ovršenik ima pravo obuhvaća i razliku između vrijednosti unovčenog predmeta ovrhe i cijene po kojoj je on unovčen.

(3) Na novčane iznose iz stavka 1. ovoga članka ovršenik ima pravo na zakonsku zateznu kamatu od kada je ovrhovoditelj neosnovano stekao novčana sredstva iz njegove imovine, odnosno od unovčenja dijelova imovine ovršenika.

2. Pravni lijekovi protiv rješenja o ovrši na temelju vjerodostojne isprave

Prigovor protiv rješenja o ovrši na temelju vjerodostojne isprave

Članak 57.

(1) Protiv rješenja o ovrši na temelju vjerodostojne isprave ovršenik može podnijeti prigovor u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri dana, osim ako ne pobija samo odluku o troškovima postupka.

(2) Rješenje o ovrši na temelju vjerodostojne isprave kada se prigovorom iz stavka 1. ovoga članka pobija samo u dijelu kojim je određena ovrha može se pobijati samo iz razloga zbog kojih se rješenje o ovrši na temelju ovršne isprave može pobijati žalbom (članak 50.).

(3) Rješenje o ovrši na temelju vjerodostojne isprave može se u dijelu kojim je njime određena ovrha pobijati žalbom nakon proteka roka (članak 53.) iz razloga navedenih u članku 50. točkama 7., 9., 10. i 11. ovoga Zakona, samo ako je činjenica na kojoj se temelji taj prigovor nastala nakon donošenja rješenja o ovrši.

Postupak u povodu prigovora protiv rješenja o ovrši na temelju vjerodostojne isprave

Članak 58.

(1) Ako u prigovoru protiv rješenja o ovrši donesenom na temelju vjerodostojne isprave ovršenik nije odredio u kojem dijelu pobija to rješenje, smatrat će se da rješenje pobija u cijelosti.

(2) Ako se rješenje o ovrsi pobija u cijelosti ili samo u dijelu kojim je ovršeniku naloženo da namiri tražbinu, sud kojemu je prigovor podnesen staviti će izvan snage rješenje o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha i ukinuti provedene radnje, a postupak će nastaviti kao u povodu prigovora protiv platnoga naloga, a ako za to nije mjesno nadležan, dostavit će predmet nadležnom sudu.

(3) Ako se rješenje o ovrsi pobija samo u dijelu kojim je određena ovrha, daljnji postupak nastavit će se kao postupak po žalbi protiv rješenja o ovrsi donesenog na temelju ovršne isprave.

(4) Ako se prigovor iz stavka 3. ovoga članka prihvati, dio rješenja o ovrsi kojim je ovršeniku naloženo da namiri tražbinu ima svojstvo ovršne isprave na temelju koje se može ponovno tražiti ovrha.

(5) Ako ovršenik pobija rješenje o ovrsi samo djelomično u dijelu kojim je njime ovršeniku naloženo da namiri ovrhovoditeljevu tražbinu, sud će za nepobijani dio toga dijela rješenja zaključkom utvrditi da je postao pravomoćan i ovršan te će pristupiti provedbi određene ovrhe samo radi ostvarenja dijela tražbine koji je njime pravomoćno utvrđen. Sud će zaključkom odrediti razdvajanje postupaka tako da se u odnosu na pobijani dio rješenja o ovrsi postupak nastavlja na način određen stavcima 2. i 3. ovoga članka. U tom slučaju sud će umnožiti spis radi provedbe zaključka o razdvajanju postupka.

(6) Prigovor protiv rješenja o ovrsi mora biti obrazložen. Neobrazloženi prigovor sud će odbaciti.

(7) Ako ovršenik ne podnese prigovor protiv dijela rješenja o ovrsi kojim mu je naloženo da namiri tražbinu protiv toga dijela rješenja može tražiti ponavljanje postupka po pravilima parničnoga postupka.

(8) Ako sud kojem je prijedlog iz stavka 7. ovoga članka podnesen nije nadležan odlučivati po pravilima parničnoga postupka, ustupit će predmet nadležnom sudu radi odlučivanja o prijedlogu.

Glava šesta PRIGOVOR TREĆE OSOBE

Pretpostavke za prigovor

Članak 59.

(1) Osoba koja tvrdi da u pogledu predmeta ovrhe ima takvo pravo koje sprječava ovrhu može podnijeti prigovor protiv ovrhe tražeći da se ovrha na tom predmetu proglasi nedopuštenom.

(2) Prigovor se može podnijeti do dovršetka ovršnoga postupka. Podnošenje prigovora ne sprječava provedbu ovrhe i ostvarenje ovrhovoditeljeve tražbine.

(3) Sud će prigovor dostaviti ovrhovoditelju i ovršeniku i pozvati ih da se u roku od osam dana očituju o prigovoru.

Pokretanje parnice

Članak 60.

(1) Ako se ovrhovoditelj u propisanom roku ne očituje o prigovoru ili ako se jedna stranka usprotivi prigovoru, sud će podnositelja prigovora rješenjem uputiti da protiv stranaka u roku od petnaest dana pokrene parnicu radi proglašenja da ovrha na

predmetu ovrhe nije dopuštena, osim ako podnositelj ne dokaže opravdanost svoga prigovora pravomoćnom presudom ili drugom javnom ispravom, ili javno ovjerovljenom privatnom ispravom, odnosno ako činjenice na kojima se temelji prigovor treće osobe nisu općepoznate ili se mogu utvrditi primjenom pravila o zakonskim predmnjevama.

(2) Ako podnositelj prigovora dokaže njegovu opravdanost pravomoćnom presudom, javnom ili javno ovjerovljenom privatnom ispravom, odnosno ako su činjenice na kojima se temelji prigovor općepoznate ili se mogu utvrditi na temelju pravila o zakonskim predmnjevama, sud će o prigovoru odlučiti u ovršnom postupku.

(3) Podnositelj prigovora može parnicu pokrenuti i nakon proteka roka koji mu je sud odredio sve do dovršetka ovršnoga postupka, ali je u tom slučaju dužan snositi troškove prouzročene prekoračenjem toga roka.

(4) U parnici iz stavka 1. ovoga članka treća osoba može tražiti da se utvrdi postojanje njezina prava ako joj ga koja od stranaka osporava.

Kad se ne može tražiti da se ovrha proglašeni nedopuštenom

Članak 61.

(1) Iznimno od odredbe članka 59. stavka 1. ovoga Zakona, osoba koja je suvlasnik pokretne stvari koja je predmet ovrhe ne može zahtijevati da se ovrha u pogledu njezina udjela proglašeni nedopuštenom, ali ima pravo na namirenje iz iznosa dobivenoga prodajom stvari prije namirenja ovrhovoditelja i drugih osoba koje se namiruju u ovršnom postupku te prije naknade troškova ovršnoga postupka.

(2) Osoba iz stavka 1. ovoga članka ima pravo zahtijevati da joj se stvar koja je predmet ovrhe ustupi ako položi iznos koji odgovara vrijednosti ovršenikova udjela u toj stvari.

(3) Osobu iz stavka 1. ovoga članka kojoj je osporen udio u stvari koja je predmet ovrhe sud će uputiti na parnicu protiv ovrhovoditelja, a i protiv ovršenika ako i on osporava njezino pravo, da dokaže svoje pravo, osim ako u ovršnom postupku ne može dokazati svoje pravo pravomoćnom presudom, javnom ili privatnom ispravom koja ima značenje javne isprave.

(4) Pokretanje parnice u skladu s odredbama stavka 3. ovoga članka ne sprječava provođenje ovrhe niti namirenje ovrhovoditeljeve tražbine.

(5) Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka može dokazati svoje pravo pravomoćnom presudom, javnom ili privatnom ispravom koja ima značenje javne isprave, sud će postupiti kao da njezino pravo nije osporeno.

(6) Okolnost da je sud u ovršnom postupku uzeo da pravo osobe iz stavka 1. ovoga članka nije osporeno u smislu odredaba stavka 3. i 5. ovoga članka ne utječe na pravo ovrhovoditelja ili ovršenika da svoja prava protiv te osobe ostvaruju u posebnoj parnici.

Glava sedma PROTUOVRHA

Razlozi za protuovrhu

Članak 62.

(1) Nakon što je ovrha već provedena, ovršenik može u istom ovršnom postupku zatražiti od suda da naloži ovrhovoditelju da mu vrati ono što je ovrhom dobio:

1. ako je ovršna isprava pravomoćno ukinuta, preinačena, poništena, stavljena izvan snage ili je na drugi način utvrđeno da je bez učinka,
 2. ako je tijekom ovršnoga postupka namirio ovrhovoditelju tražbinu mimo suda tako da je ovrhovoditelj dvostruko namiren,
 3. ako je rješenje o ovrsi pravomoćno ukinuto i prijedlog za ovrhu odbačen ili odbijen, odnosno ako je rješenje o ovrsi pravomoćno preinačeno,
 4. ako je ovrha koja je provedena na određenom predmetu ovrhe proglašena nedopuštenom.
- (2) Prijedlog iz stavka 1. ovoga članka sud neće prihvatiti ako se u pogledu onoga što je ovrhovoditelj dobio ovrhom nastupile takve stvarne ili pravne promjene da vraćanje više nije moguće.
- (3) Ako je ovrhovoditelj ovrhom naplatio određeni novčani iznos, ovršenik u prijedlogu za protuovrhu može tražiti plaćanje zakonskih zatezних kamata od dana naplate toga iznosa.
- (4) Prava na naknadu štete iz razloga iz stavka 1. ovoga članka ovršenik može ostvarivati u posebnoj parnici.
- (5) Prijedlog za protuovrhu iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti u roku od tri mjeseca od dana kad je ovršenik saznao za razlog za protuovrhu, a najkasnije u roku od jedne godine od dana dovršetka ovršnoga postupka.
- (6) Ovršenik ne može prije proteka roka iz stavka 5. ovoga članka svoju tražbinu ostvarivati u parničnom postupku, osim u slučaju iz stavka 2. ovoga članka.
- (7) Ako je ovršni postupak pokrenut po službenoj dužnosti, protuovrha nije dopuštena, već ovršenik svoja moguća prava može ostvarivati u posebnoj parnici.

Postupak po prijedlogu za protuovrhu

Članak 63.

- (1) Prijedlog iz članka 62. ovoga Zakona sud će dostaviti ovrhovoditelju i pozvati ga da se u roku od osam dana izjasni o tome prijedlogu.
- (2) Ako se u roku iz stavka 1. ovoga članka ovrhovoditelj usprotivi prijedlogu, sud će o njemu odlučiti nakon održanoga ročišta. Ako se ovrhovoditelj u tom roku ne očituje o prijedlogu, sud će ocijeniti hoće li o njemu odlučiti bez održavanja ročišta.
- (3) Rješenjem kojim prihvati prijedlog sud će naložiti ovrhovoditelju da u roku od petnaest dana vrati ovršeniku ono što je ovrhom dobio.

Rješenje o protuovrsi

Članak 64.

- (1) Na temelju pravomoćnoga i ovršnoga rješenja kojim je ovrhovoditelju naloženo da ovršeniku vrati ono što je ovrhom dobio, sud će, na prijedlog ovršenika, rješenjem odrediti protuovrhu.
- (2) Protuovrha se provodi po odredbama ovoga Zakona.

Glava osma ODGODA, OBUSTAVA I ZAVRŠETAK OVRHE

1. Odgoda ovrhe

Odgoda ovrhe na prijedlog ovršenika

Članak 65.

(1) Na prijedlog ovršenika sud može, ako ovršenik učini vjerojatnim da bi provedbom ovrhe trpio nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu, ili ako učini vjerojatnim da je to potrebno da bi se spriječilo nasilje, u potpunosti ili djelomice odgoditi ovrhu:

1. ako je protiv odluke na temelju koje je određena ovrha izjavljen pravni lijek,
 2. ako je podnesen prijedlog za povrat u prijašnje stanje u postupku u kojemu je donesena odluka na temelju koje je određena ovrha ili prijedlog za ponavljanje postupka,
 3. ako je podnesena tužba za poništaj presude izbranoga suda na temelju koje je određena ovrha,
 4. ako je podnesena tužba za stavljanje izvan snage nagodbe ili javnobilježničke isprave na temelju koje je dopuštena ovrha ili tužba za utvrđenje njezine ništavosti,
 5. ako je ovršenik protiv rješenja o ovrsi izjavio žalbu iz članka 52. ili 53. ovoga Zakona ili podnio tužbu iz članka 52. ili 55. ovoga Zakona,
 6. ako je ovršenik izjavio žalbu protiv rješenja kojim je potvrđena ovršnost ovršne isprave, odnosno ako je podnio prijedlog za ponavljanje postupka u kojemu je to rješenje doneseno,
 7. ako ovršenik ili sudionik u postupku zahtijeva otklanjanje nepravilnosti pri provedbi ovrhe,
 8. ako ovrha, prema sadržaju ovršne isprave, ovisi o istodobnom ispunjenju neke obveze ovrhovoditelja, a ovršenik je uskratio ispunjenje svoje obveze zato što ovrhovoditelj nije ispunio svoju obvezu niti je pokazao spremnost da je istodobno ispuni.
- (2) Odluku o prijedlogu za odgodu sud će donijeti nakon što ovrhovoditelju omogući da se o njemu očituje, ako okolnosti slučaja ne zahtijevaju da se postupi drukčije.
- (3) Sud može na zahtjev ovrhovoditelja odgodu ovrhe uvjetovati davanjem primjerene jamčevine. Takav prijedlog ovrhovoditelj može podnijeti i nakon što je rješenje o odgodi ovrhe doneseno.
- (4) Ako ovršenik ne da jamčevinu u roku koji mu sud odredi, a koji ne može biti duži od petnaest dana, smatrat će se da je odustao od prijedloga za odgodu, sud će donijeti rješenje o nastavku ovrhe.
- (5) Za vrijeme odgode ovrhe neće se poduzimati radnje kojima se ona provodi.
- (6) Iznimno od odredbe stavka 5. ovoga članka, u ovrsi radi naplate novčane tražbine i nakon donošenja rješenja o odgodi ovrhe provest će se radnje na temelju kojih ovrhovoditelj stječe založno pravo ili pravo namirenja na predmetu ovrhe. Na prijedlog ovrhovoditelja provest će se i procjena predmeta ovrhe.
- (7) Ako odbije prijedlog za odgodu ovrhe, sud će nastaviti s ovrhom i prije pravomoćnosti rješenja kojim je prijedlog odbijen.

Odgoda ovrhe na prijedlog ovrhovoditelja

Članak 66.

Na prijedlog ovrhovoditelja sud može, u potpunosti ili djelomice, odgoditi ovrhu samo jednom, ako provedba ovrhe nije započela, i to za vrijeme koje odredi sud.

Odgoda na prijedlog treće osobe

Članak 67.

(1) Na zahtjev osobe koja je tražila da se ovrha na određenom predmetu proglašeno nedopuštenom sud će odgoditi ovrhu u pogledu toga predmeta ako ta osoba učini vjerojatnim postojanje svoga prava te da bi provedbom ovrhe pretrpjela nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu, uz uvjet da u roku pokrene parnicu na koju je upućena (članak 60.).

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka sud može, na prijedlog ovrhovoditelja, odgodu ovrhe uvjetovati davanjem jamčevine.

(3) Odredba članka 65. stavka 4. ovoga Zakona primijenit će se na odgovarajući način i u slučaju iz ovoga članka.

Davanje osiguranja umjesto odgode ovrhe

Članak 68.

Sud će odbiti prijedlog za odgodu ako ovrhovoditelj u roku koji mu sud odredi dade jamčevinu za štetu koju bi ovršenik ili treća osoba mogli trpjeti zbog provedbe ovrhe.

Odgoda na temelju suglasnosti stranaka

Članak 69.

Ako se ovrhovoditelj suglasi s prijedlogom ovršenika o odgodi ovrhe, odnosno ako se ovrhovoditelj i ovršenik suglase s prijedlogom treće osobe o odgodi ovrhe, sud će odgodu odrediti ne ispitujući postoje li za to propisane pretpostavke.

Vrijeme za koje se ovrha odgađa

Članak 70.

(1) Ako je ovrha odgođena zato što su ovršenik ili treća osoba izjavili pravni lijek, odnosno izvanredno pravno sredstvo, odgoda traje do završetka postupka po tom lijeku, odnosno sredstvu.

(2) U drugim slučajevima u kojima je ovršenik predložio odgodu, sud može, prema okolnostima slučaja, odrediti vrijeme za koje se ovrha odgađa.

(3) Ako sud na prijedlog ovrhovoditelja odgodi ovrhu, može je odgoditi najviše za šest mjeseci.

(4) Ako u slučaju iz stavka 3. ovoga članka ovrhovoditelj ne predloži nastavak ovrhe prije isteka roka na koji je ovrha odgođena, sud će obustaviti ovrhu.

Nastavljanje odgođenoga postupka

Članak 71.

(1) Odgođena ovrha nastavit će se po službenoj dužnosti nakon protoka vremena za koje je određena.

(2) Na prijedlog ovrhovoditelja sud može nastaviti ovrhu i prije proteka roka za koji je odgođena ako ovrhovoditelj učini vjerojatnim da su prestali razlozi za odgodu ili ako da jamčevinu.

(3) Na prijedlog ovrhovoditelja sud će nastaviti ovrhu i prije pravomoćnosti odnosno konačnosti odluke nadležnoga prvostupanjskog tijela o odbacivanju ili odbijanju pravnog lijeka ili sredstva povodom kojeg je odgođena ovrha.

2. Obustava i dovršetak ovrhe

Obustava ovrhe

Članak 72.

(1) Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, ovrha će se obustaviti po službenoj dužnosti, ako je ovršna isprava pravomoćno ukinuta, preinačena, poništena, stavljena izvan snage ili je na drugi način određeno da je bez učinka, odnosno ako potvrda o ovršnosti bude ukinuta.

(2) Ovrha će se obustaviti ako je postala nemoguća ili se iz drugih razloga ne može provesti.

(3) Ovrha će se na prijedlog ovršenika obustaviti ako sud utvrdi da su nakon isteka roka za žalbu provedbom ovrhe zahvaćeni predmeti koji nisu određeni u rješenju o ovrši, a izuzeti su od ovrhe ili je na njima mogućnost ovrhe ograničena.

(4) Rok za prigovor zbog razloga iz stavka 3. ovoga članka iznosi osam dana i počinje teći od dana kojega je ovršenik saznao da je ovrhom zahvaćen predmet koji je izuzet od ovrhe, odnosno na kojemu je mogućnost ovrhe ograničena. Nakon isteka roka od trideset dana od poduzimanja radnje kojom su zahvaćeni predmeti iz stavka 3. ovoga članka prijedlog iz te odredbe više se ne može podnijeti.

(5) Rješenjem o obustavi ovrhe ukinut će se sve provedene ovršne radnje ako se time ne dira u stečena prava trećih osoba.

Dovršetak ovrhe

Članak 73.

(1) Postupak ovrhe smatra se dovršenim pravomoćnošću odluke o odbacivanju ili odbijanju ovršnoga prijedloga, provedbom ovršne radnje kojom se ovrha dovršava ili obustavom ovrhe.

(2) Dovršenje ovrhe provedbom posljednje ovršne radnje sud će utvrditi rješenjem.

Razdjel drugi

OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAZBINE

Glava deveta OPĆE ODREDBE

Opseg ovrhe novčanih tražbina

Članak 74.

Ovrha radi ostvarenja novčane tražbine određuje se i provodi u opsegu koji je potreban za namirenje te tražbine.

Zaštita ovršenika fizičke osobe

Članak 75.

(1) Ovrha radi ostvarenja novčane tražbine ne može se provesti na stvarima i pravima fizičke osobe koja ne obavlja registriranu djelatnost koja su nužna za zadovoljenje osnovnih životnih potreba ovršenika i osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati.

(2) Ovrha radi ostvarenja novčane tražbine protiv fizičke osobe koja obavlja registriranu djelatnost može se provesti na cjelokupnoj njezinoj imovini, osim na onim stvarima i pravima na kojima se protiv nje ne bi mogla provesti kad ne bi obavljala registriranu djelatnost te na onim stvarima i pravima koja su nužna za obavljanje njezine registrirane djelatnosti ako joj je ona glavni izvor sredstava za život.

(3) U ovrsi radi ostvarenja novčane tražbine protiv fizičke osobe koja obavlja registriranu djelatnost na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 242. ovoga Zakona.

(4) Odredba stavka 1. ovoga članka neće se primjenjivati u slučajevima u kojima su ovim Zakonom za ovrhu na određenim stvarima ili pravima utvrđena posebna pravila o izuzimanju od ovrhe ili o ograničenju ovrhe.

(5) Nekretnine za stanovanje ili obavljanje poslovne djelatnosti ne smatraju se stvarima koje su nužne za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba ovršenika i osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati ili za obavljanje samostalne djelatnosti koja je njegov glavni izvor sredstava za život, osim ako zakonom nije drukčije određeno.

Zaštita djelatnosti pravnih osoba

Članak 76.

(1) Ovrha se ne može provesti na stvarima i pravima pravnih osoba radi ostvarenja novčane tražbine ako su te stvari ili prava nužni za obavljanje njihove djelatnosti.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka neće se primjenjivati u slučajevima u kojima su ovim Zakonom za ovrhu na određenim stvarima ili pravima utvrđena posebna pravila o određivanju redoslijeda ovrhe, o izuzimanju od ovrhe ili o ograničenju ovrhe.

Zaštita ovrhovoditelja

Članak 77.

(1) Ako je ovrhovoditelj na temelju pravnoga posla s ovršenikom stekao na nekoj stvari ili pravu založno ili slično pravo radi osiguranja tražbine čije prisilno ostvarenje na tom predmetu traži, ovršenik se ne može protiviti takvoj ovrsi pozivajući se na razloge iz članka 75. stavka 1. i članka 76. stavka 1. ovoga Zakona te na druge odredbe ovoga Zakona o izuzimanju od ovrhe ili o ograničenju ovrhe, osim na odredbe članka 4. stavaka 4., 5. i 6. ovoga Zakona.

(2) Ovršenik se ne može protiviti ovrsi na nekoj stvari ili nekom pravu pozivajući se na odredbe članka 75. stavka 1. i članka 76. stavka 1. ovoga Zakona te na druge odredbe ovoga Zakona o izuzimanju od ovrhe i o ograničenju ovrhe, osim na odredbe članka 4. stavaka 4., 5. i 6. ovoga Zakona, ako je tu stvar ili to pravo stekao od ovrhovoditelja koji pokretanjem postupka traži ostvarenje svoje tražbine nastale u svezi s tim stjecanjem.

Redoslijed namirenja više ovrhovoditelja

Članak 78.

Više ovrhovoditelja koji ostvaruju svoje novčane tražbine prema istom ovršeniku i na istom predmetu ovrhe namiruju se onim redom kojim su stekli pravo da se iz toga predmeta namire, ako zakonom nije drukčije određeno.

Glava deseta OVRHA NA NEKRETNINI

1. Opće odredbe

Nadležnost

Članak 79.

Za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na nekretnini i za provedbu te ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem se području nekretnina nalazi.

Ovršne radnje

Članak 80.

Ovrha na nekretnini provodi se zabilježbom ovrhe u zemljišnoj knjizi, utvrđenjem vrijednosti nekretnine, prodajom nekretnine i namirenjem ovrhovoditelja iz iznosa dobivenoga prodajom.

Nekretnina kao predmet ovrhe

Članak 81.

- (1) Nije li što drugo određeno, predmet ovrhe može biti samo nekretnina kao cjelina određena pravilima koja uređuju vlasništvo i druga stvarna prava i zemljišne knjige.
- (2) Ako je glede neke nekretnine uspostavljeno suvlasništvo (idealni suvlasnički dio nekretnine), taj dio nekretnine može biti samostalan predmet ovrhe glede kojega se na odgovarajući način primjenjuju pravila ovoga Zakona o ovrsi na nekretninama.
- (3) Ako je na nekoj nekretnini osnovano pravo građenja, to pravo kada je na nekretnini izgrađena zgrada može biti samostalni predmet ovrhe glede kojega se na odgovarajući način primjenjuju pravila ovoga Zakona o ovrsi na nekretninama u vlasništvu ovršenika.
- (4) Ako je glede neke nekretnine ili njezina idealnoga dijela osnovano pravo plodouživanja, ono može biti samostalni predmet ovrhe, s time da ovršenik može namiriti svoju tražbinu iz plodova koje to pravo daje na temelju nekoga pravnoga odnosa (najamnina, zakupnina), glede čega se na odgovarajući način primjenjuju pravila ovoga Zakona o ovrsi na pravima.

Dokaz o vlasništvu i pravu građenja

Članak 82.

- (1) Uz prijedlog za ovrhu na nekretnini ovrhovoditelj je dužan podnijeti izvadak iz zemljišne knjige kao dokaz o tome da je nekretnina upisana kao vlasništvo ovršenika.
- (2) Ako je pravo na nekretnini iz stavka 1. ovoga članka upisano u zemljišnoj knjizi na drugu osobu, a ne na ovršenika, prijedlogu se može udovoljiti samo ako ovrhovoditelj podnese ispravu koja je podobna za upis ovršenikova prava.

(3) Ako nekretnina nije upisana u zemljišne knjige na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 132. ovoga Zakona.

Ovrha kad se nakon stjecanja založnog prava ili prava na namirenje promijeni vlasnik nekretnine

Članak 83.

Ako se promijeni osoba koja je u zemljišnim knjigama upisana kao vlasnik nekretnine nakon što je ovrhovoditelj na nekretnini upisom u zemljišnu knjigu stekao založno pravo ili koje drugo pravo koje ga ovlašćuje da namiri određenu tražbinu njezinom prodajom, ovrhovoditelj ima pravo, na temelju ovršne isprave protiv osobe koja je bila vlasnik nekretnine u vrijeme kad je stekao to pravo i izvatka iz zemljišne knjige kojim se dokazuje prijenos vlasništva s prijašnjeg vlasnika na novog vlasnika, zatražiti ovrhu izravno protiv novog vlasnika radi naplate osigurane tražbine.

Zabilježba ovrhe

Članak 84.

(1) Čim donese rješenje o ovrši, sud će po službenoj dužnosti zatražiti da se u zemljišnoj knjizi upiše zabilježba ovrhe.

(2) Tom zabilježbom ovrhovoditelj stječe pravo da svoju tražbinu namiri iz nekretnine (pravo na namirenje) i u slučaju da treća osoba kasnije stekne vlasništvo te nekretnine.

(3) Nakon zabilježbe ovrhe nije dopušten upis promjene prava vlasništva niti kojeg drugoga stvarnog prava utemeljen na raspoložbi ovršenika, bez obzira na to kad je ta raspoložba poduzeta.

(4) Promjena vlasnika nekretnine tijekom ovršnoga postupka ne sprječava da se taj postupak nastavi protiv novoga vlasnika kao ovršenika. Sve radnje poduzete prije toga ostaju na snazi i novi vlasnik ne može u postupku poduzimati one radnje koje ne bi mogao poduzeti prijašnji vlasnik da do promjene vlasništva nije došlo.

(5) Na prijedlog ovrhovoditelja sud će donijeti rješenje o nastavljanju ovršnoga postupka protiv novoga vlasnika kao ovršenika u tom postupku. Protiv toga rješenja novi vlasnik nema pravo na žalbu.

(6) Ovrhovoditelj koji je predložio ovrhu, a nije prije stekao založno pravo, stječe zabilježbom ovrhe pravo da se iz nekretnine namiri prije osobe koja na toj nekretnini kasnije stekne založno pravo ili pravo na namirenje.

Pristupanje ovrši

Članak 85.

(1) Nakon upisa zabilježbe ovrhe ne može se za namirenje druge tražbine istoga ili drugoga ovrhovoditelja na toj nekretnini provesti poseban ovršni postupak.

(2) Ovrhovoditelj za čiju je tražbinu kasnije određena ovrha na istoj nekretnini stupa u već pokrenuti ovršni postupak.

(3) Pokrenutom ovršnom postupku može se pristupiti do pravomoćnosti rješenja o dosudi nekretnine kupcu.

(4) O pristupanju postupku sud će obavijestiti ovrhovoditelja u čiju je korist prije obavljena zabilježba.

(5) Razlozi zbog kojih ovrha nije dopuštena u korist pojedinih od više ovrhovoditelja u čiju se korist ovrha provodi na istoj nekretnini, odnosno razlozi za obustavu ovrhe u odnosu na pojedine od ovrhovoditelja bez utjecaja su na provedbu postupka u korist drugih ovrhovoditelja.

(6) Ako se razlog za odgodu ovrhe tiče samo jednoga od više ovrhovoditelja, ovrha se neće odgoditi, nego će sud pri donošenju rješenja o namirenju odrediti odgodu namirenja toga ovrhovoditelja sve dok se postupak u odnosu na njega ne nastavi. Sredstva namijenjena namirenju toga ovrhovoditelja sud će pohraniti do nastavka postupka. Ako postupak ne bude nastavljen, ta će se sredstva upotrijebiti za namirenje drugih ovrhovoditelja, odnosno predat će se ovršeniku.

Založna prava

Članak 86.

(1) U postupku ovrhe na nekretnini namiruju se i založni vjerovnici koji nisu predložili ovrhu.

(2) Založna prava uknjižena na nekretnini prestaju danom pravomoćnosti rješenja o dosudi nekretnine kupcu pa makar založni vjerovnici nisu potpuno namireni.

(3) Kupac nekretnine i založni vjerovnik mogu se sporazumjeti, najkasnije na ročištu za prodaju, da založno pravo ostane na nekretnini i nakon pravomoćnosti rješenja o dosudi nekretnine, a da kupac preuzme ovršenikov dug prema tom vjerovniku u iznosu koji bi mu pripadao u ovršnom postupku. U tom se slučaju kupovna umanjuje za iznos preuzetoga duga.

(4) Kupac i založni vjerovnik sporazum iz stavka 3. ovoga članka sklapaju u obliku sudske nagodbe u ovršnom postupku ili javnobilježničke isprave.

Služnosti, stvarni tereti i pravo građenja

Članak 87.

(1) Stvarne služnosti, stvarni tereti i pravo građenja na nekretnini ne prestaju prodajom nekretnine.

(2) Prodajom nekretnine ne prestaju ni osobne služnosti koje su u zemljišnoj knjizi upisane prije prava radi čijega se namirenja ovrha provodi.

(3) Ostale osobne služnosti i stvarni tereti prestaju pravomoćnošću rješenja o dosudi nekretnine.

(4) Na osobne služnosti iz stavka 3. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 86. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona.

Ugovori o zakupu i najmu

Članak 88.

(1) Ugovori o najmu, odnosno zakupu nekretnine koji su sklopljeni i upisani u zemljišnu knjigu prije stjecanja založnoga prava ili prava na namirenje radi čijega se ostvarenja ovrha traži, ne prestaju prodajom nekretnine. Kupac stupa na mjesto najmodavca, odnosno zakupodavca od trenutka stjecanja vlasništva nekretnine.

(2) Ugovori o najmu ili zakupu koji nisu upisani u zemljišnu knjigu prije stjecanja založnoga prava ili prava namirenja radi čijega se ostvarenja ovrha traži, prestaju pravomoćnošću rješenja o dosudi nekretnine kupcu.

(3) Najmoprimci i zakupci iz stavka 2. ovoga članka nemaju pravo tražiti naknadu štete u ovršnom postupku.

Razgledanje nekretnine

Članak 89.

(1) U zaključku o prodaji sud će odrediti vrijeme kad osobe zainteresirane za kupnju nekretnine mogu razgledati nekretninu i osigurati putem sudskoga ovršitelja nesmetano razgledavanje nekretnine.

(2) Iz opravdanih razloga sud će osobi zainteresiranoj za kupnju nekretnine dati, na njezin zahtjev, odobrenje da nekretninu razgleda i izvan vremena iz stavka 1. ovoga članka, po potrebi i uz sudjelovanje sudskoga ovršitelja. Troškove izvanrednoga razgledavanja nekretnine snosi ta osoba.

(3) Ako ovršenik ili druge osobe sprječavaju ili ometaju razgledavanje nekretnine, sud će odrediti da se ovršenik i te osobe udalje s nekretnine za vrijeme razgledavanja. Rješenje o udaljenju provodi sudski ovršitelj, po potrebi uz pomoć policije.

(4) Osobi iz stavka 3. ovoga članka sud može odrediti mjere propisane člankom 16. ovoga Zakona.

Osiguranje nekretnine

Članak 90.

(1) Sud može, radi sprječavanja oštećenja nekretnine, omogućavanja njezine procjene, razgledavanja, zaštite i sl., na prijedlog ovrhovoditelja:

1. odrediti da se ovršenik i druge osobe privremeno ili trajno udalje s nekretnine,
2. povjeriti je na čuvanje ovrhovoditelju ili trećoj osobi,
3. odrediti druge mjere potrebne radi njezine zaštite, odnosno omogućavanja nesmetane provedbe ovrhe.

(2) Osobama koje sprječavaju ili ometaju nesmetanu provedbu ovrhe sud može odrediti mjere propisane člankom 16. ovoga Zakona.

(3) Sredstva potrebna radi provedbe mjera iz stavka 1. ovoga članka osim sredstava za provedbu pritvora dužan je predumiti ovrhovoditelj.

2. Izuzimanje od ovrhe

Nekretnine koje ne mogu biti predmet ovrhe

Članak 91.

(1) Ne mogu biti predmet ovrhe poljoprivredno zemljište i gospodarske zgrade poljodjelca u opsegu potrebnom za njegovo uzdržavanje i uzdržavanje članova njegove uže obitelji te drugih osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se u slučajevima iz članka 77. ovoga Zakona.

3. Određivanje vrijednosti nekretnine

Način utvrđivanja vrijednosti

Članak 92.

- (1) Vrijednost nekretnine sud utvrđuje zaključkom po slobodnoj ocjeni nakon održanog ročišta na kojemu će strankama biti omogućeno da se o tome izjasne te da prilože odgovarajuće pisane dokaze. Podatke o stanju na tržištu nekretnina sud može zatražiti i od porezne uprave, ako ocijeni da je to potrebno.
- (2) Pri utvrđivanju vrijednosti nekretnine vodit će se računa i o tome koliko ona manje vrijedi zato što na njoj ostaju određena prava i tereti i nakon prodaje.
- (3) Ako su u sudskom ili izvansudskom sporazumu na temelju kojega je stečeno založno ili koje drugo odgovarajuće pravo na nekretnini radi osiguranja tražbine čije se namirenje traži stranke utvrdile vrijednost nekretnine, ta će se vrijednost uzeti kao mjerodavna, osim ako se stranke drukčije ne sporazumiju u postupku pred sudom najkasnije do donošenja zaključka o prodaji.
- (4) Odredba stavka 3. ovoga članka neće se primijeniti ako ima založnih vjerovnika, ovlaštenika prava na namirenje ili osobnih služnosti upisanih u zemljišnoj knjizi koji prestaju prodajom nekretnine, koji se u ovrshi na nekretnini namiruju prije ovrhovoditelja koji je zatražio ovrhu, osim ako se oni tako ne sporazumiju najkasnije do donošenja zaključka o prodaji.

Odluka o vrijednosti nekretnine

Članak 93.

Vrijednost nekretnine sud utvrđuje zaključkom o prodaji.

Prigovor nedostatka pokrića

Članak 94.

- (1) Svaka osoba koja se ima pravo namiriti iz prodajne cijene nekretnine, a koja po redu prvenstva dolazi ispred ovrhovoditelja, može predložiti da se ovrha obustavi ako utvrđena vrijednost nekretnine ne pokriva ni djelomice iznos tražbine ovrhovoditelja.
- (2) Prijedlog za obustavu ovrhe može se podnijeti u roku od osam dana od dana dostave zaključka o prodaji.
- (3) Sud će, prema okolnostima slučaja, ocijeniti je li prodaja svrhovita s obzirom na vjerojatnu visinu iznosa djelomičnoga namirenja ovrhovoditelja koji je predložio ovrhu.
- (4) U slučaju obustave ovrhe iz stavka 1. ovoga članka troškove postupka snosi ovrhovoditelj koji je pokrenuo ovrhu.

4. Prodaja nekretnine

Zaključak o prodaji

Članak 95.

- (1) Nakon provedbe postupka za utvrđivanje vrijednosti nekretnine sud donosi zaključak o prodaji nekretnine kojim se utvrđuje vrijednost nekretnine i određuju način i uvjeti prodaje te vrijeme i mjesto prodaje ako se prodaja obavlja dražbom.
- (2) U zaključku o prodaji posebno će se istaknuti mogućnost da se vrijednost konačno utvrdi na ročištu za prodaju.

- (3) Zaključak o prodaji objavljuje se na sudskoj oglasnoj ploči i na drugi uobičajeni način.
- (4) Zaključak o prodaji objavit će se, na prijedlog stranke, u sredstvima javnoga priopćavanja ako ona predujmi za to potrebna sredstva.
- (5) Sud može ovlastiti stranku da o svom trošku objavi zaključak o prodaji u sredstvima javnoga priopćavanja, odnosno da o zaključku obavijesti osobe koje se bave posredovanjem u prodaji nekretnina.
- (6) Od objavljivanja zaključka o prodaji na sudskoj oglasnoj ploči do dana prodaje mora proteći najmanje trideset dana.
- (7) Zaključak o prodaji dostavlja se strankama, založnim vjerovnicima, sudionicima u postupku, osobama koje imaju upisano pravo prvokupa i nadležnom tijelu porezne uprave.

Pravo prvokupa

Članak 96.

- (1) Osoba koja ima zakonsko ili ugovorno pravo prvokupa upisano u zemljišnoj knjizi ima prednost pred najpovoljnijim ponuditeljem ako odmah po zaključenju dražbe izjavi da nekretninu kupuje uz iste uvjete.
- (2) Ako se nekretnina prodaje neposrednom pogodbom, sud će prije prodaje pozvati imatelja uknjiženoga prava prvokupa, odnosno imatelja zakonskoga prava prvokupa koji je o tom svom pravu prije toga obavijestio sud da se u određenom roku u zapisnik kod suda očituje hoće li se tim pravom koristiti.

Način prodaje

Članak 97.

- (1) Prodaja nekretnine obavlja se usmenom javnom dražbom.
- (2) Ročište za prodaju nekretnine održava se u sudskoj zgradi, ako sud nije drukčije odredio.
- (3) Ročište za prodaju održava se pred sucem pojedincem, ali sud može zaključkom o prodaji održavanje toga ročišta povjeriti i javnom bilježniku.
- (4) Stranke, založni vjerovnici i nositelji osobnih služnosti i stvarnih tereta koji prestaju prodajom nekretnine mogu se sporazumjeti najkasnije do prodaje nekretnine na javnoj dražbi da se prodaja nekretnine obavi u određenom roku neposrednom pogodbom preko osobe ovlaštene za promet nekretnina, sudskoga ovršitelja, javnoga bilježnika ili na drugi način.
- (5) Ugovor o prodaji neposrednom pogodbom sklapa se u pisanom obliku. Ugovor u ime i za račun ovršenika sklapa osoba kojoj je povjerena prodaja na temelju zaključka kojim je sud ovlašćuje na sklapanje toga ugovora. Potpisi osoba koje sklapaju ugovor moraju biti javnobilježnički ovjereni.
- (6) Ugovor iz stavka 5. ovoga članka ima učinak od dana pravomoćnosti rješenja o dosudi.

Uvjeti prodaje

Članak 98.

(1) Uvjeti prodaje, uz ostale podatke, sadrže:

1. pobliži opis nekretnine s pripadcima,
2. naznaku prava koja ne prestaju prodajom,
3. naznaku je li nekretnina slobodna od osoba i stvari, odnosno stanuje li ovršenik s članovima svoje obitelji u nekretnini ili je ona dana u najam ili zakup,
4. vrijednost nekretnine utvrđenu zaključkom o prodaji,
5. cijenu po kojoj se nekretnina može prodati i tko je dužan platiti poreze i pristojbe u svezi s prodajom,
6. rok u kojem je kupac dužan položiti kupovninu,
7. način prodaje,
8. iznos osiguranja, rok u kojemu mora biti dano, kod koga i kako mora biti dano,
9. posebne uvjete koje kupac mora ispunjavati da bi mogao steći nekretninu.

(2) Rok u kojemu je kupac dužan položiti kupovninu ne može biti duži od šest mjeseci od dana prodaje, bez obzira na to isplaćuje li se cijena odjednom ili u obrocima.

(3) U uvjetima prodaje sud će odrediti da će se nekretnina dosuditi i kupcima koji će ponuditi nižu cijenu prema veličini ponudene cijene ako kupci koji su ponudili veću cijenu ne polože kupovninu u roku koji će im za to biti određen.

Davanje osiguranja

Članak 99.

(1) U javnoj dražbi, kao kupci, mogu sudjelovati samo osobe koje su prethodno dale jamčevinu.

(2) Pri prodaji neposrednom pogodbom kupac daje osiguranje u sudski, odnosno javnobilježnički polog.

(3) Pored osoba koje po ovom Zakonu nisu dužne dati jamčevinu u ovršnom postupku, jamčevinu nisu dužni dati ovrhovoditelj na čiji je prijedlog određena ovrha i nositelji prava upisanih u zemljišnoj knjizi koja prestaju prodajom nekretnine, ako njihove tražbine dostižu iznos jamčevine i ako bi se, s obzirom na njihov prednosni red i utvrđenu vrijednost nekretnine, taj iznos mogao namiriti iz kupovnine.

(4) Ponuditeljima čija ponuda nije prihvaćena vratit će se jamčevina odmah nakon zaključenja javne dražbe.

Jedan ponuditelj

Članak 100.

(1) Ročište za dražbu održat će se i kad na njemu sudjeluje samo jedan ponuditelj.

(2) Sud, odnosno javni bilježnik može, na prijedlog stranke ili drugih osoba koje se namiruju u ovršnom postupku, odrediti, prema okolnostima slučaja, da se ročište za prodaju odgodi ako sudjeluje samo jedan ponuditelj.

Tko ne može biti kupac

Članak 101.

Kupac ne može biti ovršenik, sudac ili druga osoba koja službeno sudjeluje u postupku prodaje, a ni osoba koja po zakonu ne može steći nekretninu koja je predmet ovrhe.

Prodajna cijena

Članak 102.

- (1) Na prvom ročištu za dražbu nekretninu se ne može prodati ispod dvije trećine utvrđene vrijednosti nekretnine (članak 92.).
- (2) Na drugom ročištu za dražbu nekretnina se ne može prodati ispod jedne polovine njezine utvrđene vrijednosti.
- (3) Od prvog do drugog ročišta za dražbu mora proteći najmanje trideset dana.
- (4) Ako se nekretnina ne proda ni na drugom ročištu za dražbu, sud će obustaviti ovrhu.
- (5) Odredbe prethodnih stavaka ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i u slučaju kada se nekretnina prodaje neposrednom pogodbom.
- (6) Ovrhovoditelj može najkasnije na drugom ročištu za dražbu predložiti da se, ako se nekretnina ne proda ni na tom ročištu, u njegovu korist zasnuje založno pravo na nekretnini radi osiguranja tražbine radi čije je naplate ovrha određena (članci 295. do 298.). Na taj se prijedlog ne plaćaju posebne pristojbe. Prednosni red takvoga založnog prava ovrhovoditelja računa se od dana stjecanja prava na namirenje (članak 84. stavak 2., članak 114. stavak 3.).
- (7) Obustava ovrhe ne sprječava pokretanje novoga ovršnoga postupka radi naplate iste tražbine na istoj nekretnini.

Ročište za dražbu i dosuda

Članak 103.

- (1) Pošto utvrdi da je udovoljeno uvjetima za održavanje ročišta za dražbu, sudac, odnosno javni bilježnik objavljuje da se pristupa dražbi.
- (2) Dražba se zaključuje nakon proteka deset minuta neposredno poslije stavljanja najpovoljnije ponude.
- (3) Nakon zaključenja dražbe sudac, odnosno javni bilježnik utvrđuje koji je ponuditelj ponudio najveću cijenu i da je ispunio uvjete da mu se dosudi nekretnina.
- (4) O dosudi nekretnine sud donosi pisano rješenje (rješenje o dosudi) koje se objavljuje na oglasnoj ploči suda.
- (5) Smatrat će se da je rješenje iz stavka 4. ovoga članka dostavljeno svim osobama kojima se dostavlja zaključak o prodaji te svim sudionicima u dražbi istekom trećega dana od dana njegova isticanja na oglasnoj ploči. Te osobe imaju pravo tražiti da im se u sudskoj pisarnici neposredno preda otpravak rješenja.
- (6) U rješenju o dosudi sud će odrediti da će se nekretnina dosuditi i kupcima koji su ponudili nižu cijenu, redom prema veličini cijene koju su ponudili, ako kupci koji su ponudili veću cijenu ne polože kupovninu u roku koji im je određen ili koji će im biti određen. U tom slučaju sud će donijeti posebno rješenje o dosudi svakom sljedećem kupcu koji je ispunio uvjete da mu se nekretnina dosudi, u kojem će odrediti rok za

polaganje kupovnine. Sud će u tom rješenju najprije oglasiti nevažećom dosudu kupcu koji je ponudio višu cijenu.

(7) O ročištu za prodaju vodi se zapisnik.

Dosuda u slučaju prodaje neposrednom pogodbom

Članak 104.

(1) U slučaju prodaje neposrednom pogodbom sud će donijeti rješenje o dosudi nekretnine prodane neposrednom pogodbom pošto utvrdi da je udovoljeno uvjetima za pravovaljanost prodaje.

(2) Rješenje o dosudi objavljuje se na sudskoj ploči i dostavlja svim osobama kojima se dostavlja zaključak o prodaji te nekretnine kupcu.

Članak 105.

(1) Stranke imaju pravo na žalbu protiv rješenja o dosudi.

(2) Protiv rješenja o dosudi nekretnina koje su prodane na dražbi, pravo na žalbu imaju i osobe koje su sudjelovale na dražbi kao ponuditelji.

Polaganje kupovnine

Članak 106.

(1) Kupac je dužan položiti u sud ili kod javnoga bilježnika kupovninu u roku određenom u zaključku o prodaji.

(2) Ako kupac u određenom roku ne položi kupovninu, sud će rješenjem prodaju oglasiti nevažećom i odrediti novu prodaju, uz uvjete određene za prodaju koja je oglašena nevažećom.

(3) Iz položene jamčevine namirit će se troškovi nove prodaje i naknaditi razlika između kupovnine postignute na prijašnjoj i novoj prodaji.

(4) Ako je kupac iz stavka 2. ovoga članka osoba koja je oslobođena davanja jamčevine, sud će, na prijedlog bilo koje od stranaka ili drugih sudionika u postupku, rješenjem naložiti toj osobi da položi kod suda iznos koji odgovara jamčevini od čijeg je davanja bila oslobođena. Žalba protiv toga rješenja ne odgađa ovrhu. Ovrhu na temelju toga rješenja, na prijedlog bilo koje od stranaka ili sudionika u postupku, sud će odrediti u istom ovršnom postupku. S naplaćenim iznosom postupit će se u skladu s odredbom stavka 3. ovoga članka. Ovrha se može odrediti i na iznosu koji bi ta osoba dobila prigodom namirenja vjerovnika.

(5) Kupac iz stavka 4. ovoga članka može sudjelovati na novoj dražbi nekretnine samo ako položi jamčevinu koja će biti određena za tu dražbu.

Oslobođenje od polaganja kupovnine

Članak 107.

(1) Ovrhovoditelj koji je kupac i jedini vjerovnik koji se namiruje iz kupovnine, nije dužan položiti kupovninu ako ona iznosi koliko i njegova ovršna tražbina ili manje.

(2) Ako kupovninu iznosi više od njegove ovršne tražbine, ovrhovoditelj je dužan položiti razliku.

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se i kad je kupac osoba koja se u ovršnom postupku namiruje prije svih ostalih vjerovnika koji imaju pravo na namirenje iz iste kupovnine, s time da je ona dužna položiti onaj iznos kupovnine koji odgovara iznosu troškova postupka na čiju naknadu imaju prvenstveno pravo druge osobe koje se namiruju iz kupovnine (članak 113.).

(4) Sud može odlučiti da kupac koji je osoba koja ima pravo na namirenje iz kupovnine ne položi dio kupovnine za koji se osnovano može pretpostaviti da će biti pokriven iznosom koji će mu pripasti prema rješenju o namirenju.

(5) O oslobođenju kupca od polaganja kupovnine prema odredbama stavaka 1. do 4. ovoga članka sud odlučuje, na temelju zahtjeva kupca postavljenog najkasnije na ročištu za dražbu, u rješenju o dosudi.

Upis prava vlasništva kupca, brisanje prava i tereta te predaja nekretnine kupcu

Članak 108.

(1) U rješenju o dosudi nekretnine sud će odrediti da se nakon pravomoćnosti toga rješenja i nakon što kupac položi kupovninu u zemljišnu knjigu upiše u njegovu korist pravo vlasništva na dosuđenoj nekretnini te da se brišu prava i tereti na nekretnini koji prestaju njezinom prodajom.

(2) Ako su se kupac i osobe čija bi prava na nekretnini njezinom prodajom trebala prestati (članci 86. i 87.) sporazumjeli da će njihova prava ostati na nekretnini i nakon pravomoćnosti rješenja o dosudi (članci 86. i 87.), sud će u rješenju o dosudi odrediti da se ta prava neće brisati prigodom upisa prava vlasništva u korist kupca u skladu s odredbom stavka 1. ovoga članka.

(3) Zemljišnoknjižni sud obaviti će upise iz stavaka 1. i 2. ovoga članka na temelju pravomoćnog rješenja o dosudi nekretnine i potvrde ovršnog suda da je kupac položio kupovninu u skladu s tim rješenjem. U slučaju iz članka 125. stavka 4. ovoga Zakona sud će tu potvrdu izdati tek pošto kupac položi preostali dio kupovnine u skladu s rješenjem o namirenju.

(4) Nakon pravomoćnosti rješenja o dosudi nekretnine i pošto kupac položi kupovninu, sud će donijeti zaključak o predaji nekretnine kupcu.

Osiguranje kredita na dosuđenoj nekretnini

Članak 109.

(1) Ako kupac radi plaćanja kupovnine treba uzeti kredit, sud će, na prijedlog kupca već u rješenju o dosudi odrediti da će se, nakon pravomoćnosti rješenja o dosudi te pošto kupovninu bude položena, u zemljišnu knjigu prigodom upisa prava vlasništva u korist kupca upisati i založno pravo na nekretnini radi osiguranja tražbine po osnovi kredita u korist davatelja kredita u skladu sa sporazumom o osiguranju.

(2) U slučaju osiguranja kredita prijenosom vlasništva na nekretnini, sud će u rješenju iz stavka 1. ovoga članka odrediti da će se u zemljišnu knjigu, nakon pravomoćnosti rješenja o dosudi te pošto kupovninu bude položena, u zemljišnu knjigu najprije upisati pravo vlasništva kupca, a zatim prijenos vlasništva na davatelja kredita uz zabilježbu da se prijenos obavlja radi osiguranja.

(3) Upis založnog prava odnosno prijenosa vlasništva radi osiguranja obaviti će se na temelju pravomoćnog rješenja o dosudi te potvrde suda da je kupovninu položena.

Zaštita prava kupca

Članak 110.

Ukidanje ili preinaka rješenja o ovrsi poslije pravomoćnosti rješenja o dosudi nekretnine ne utječu na pravo vlasništva kupca stečeno po odredbama članka 108. ovoga Zakona.

5. Namirenje vjerovnika

Kad se pristupa namirenju

Članak 111.

Sud pristupa namirenju vjerovnika nakon pravomoćnosti rješenja o dosudi nekretnine kupcu i nakon što kupac položi kupovninu.

Osobe koje se namiruju

Članak 112.

Iz prodajne cijene namiruju se ovrhovoditelji na čiji je prijedlog određena ovrha, založni vjerovnici i kad nisu prijavili svoje tražbine, osobe koje imaju pravo na naknadu za osobne služnosti i druga prava koja prestaju prodajom, Republika Hrvatska i općine, gradovi i županije po osnovi poreza i drugih pristojbi.

Prvenstveno namirenje

Članak 113.

(1) Iz iznosa dobivenoga prodajom namiruju se prvenstveno, i to ovim redosljedom:

1. troškovi ovršnoga postupka koji se tiču sudskih pristojbi i plaćenih predujmova za provedbu ovršnih radnji;
2. porezi i druge pristojbe dospjele za posljednju godinu koje terete prodanu nekretninu.

(2) Tražbine iz stavka 1. točke 2. ovoga članka namiruju se ako su prijavljene najkasnije na ročištu za diobu i ako se dokazuju ovršnom ispravom.

(3) Vrijeme određeno u stavku 1. točki 2. ovoga članka računa se do dana donošenja rješenja o dosudi nekretnine.

Namirenje ostalih tražbina

Članak 114.

(1) Nakon namirenja tražbina iz članka 113. ovoga Zakona namiruju se tražbine osigurane založnim pravom, tražbine ovrhovoditelja na čiji je prijedlog određena ovrha i naknada za osobne služnosti i druga prava koja prestaju prodajom.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje i na namirenje podzaložnih prava (nadhipoteka) i drugih prava koja su teret prava koja se namiruju.

(3) Vjerovnici iz stavka 1. ovoga članka namiruju se po redu stjecanja založnoga prava i prava na namirenje ovrhovoditelja koji su predložili ovrhu odnosno po redu upisa u zemljišnu knjigu osobnih služnosti, a ako je bio ustupljen prednosni red, tada se vjerovnici iz stavka 1. ovoga članka namiruju po time uspostavljenom prednosnom redu.

(4) Troškovi i kamate za posljednje tri godine do donošenja rješenja o dosudi nekretnine kupcu, određeni ovršnom ispravom, namiruju se po istom redoslijedu kao i glavna tražbina.

(5) Troškovi ovršnoga postupka, osim troškova koji se prvenstveno namiruju (članak 113. stavak 1. točka 1.), namiruju se po istom redoslijedu kao i glavna tražbina.

(6) Poslije namirenja tražbina iz stavka 1. ovoga članka namiruju se tražbine navedene u članku 113. stavku 1. točki 2. ovoga Zakona za vrijeme za koje se ne namiruju prema odredbama toga članka. Nakon toga namiruju se kamate iz stavka 4. ovoga članka za vrijeme za koje nisu namirene prema toj odredbi, i to po istom redoslijedu kao i glavna tražbina.

Visina naknade za osobne služnosti i druga prava koja prestaju prodajom

Članak 115.

(1) Ako se o visini naknade za osobne služnosti ili druga prava koja prestaju prodajom ne postigne sporazum između nositelja tih prava i vjerovnika koji po redu za namirenje dolaze poslije njih, visinu naknade određuje sud, uzimajući u obzir osobito vrijeme za koje bi ta prava još trajala, njihovu vrijednost i godine života nositelja tih prava.

(2) Kupac i nositelj prava osobne služnosti mogu se sporazumjeti da kupac preuzme služnost, a da se iznos naknade, utvrđen prema stavku 1. ovoga članka, odbije od kupovnine.

Razmjerno namirenje

Članak 116.

Više tražbina koje imaju isti red namirenja namiruju se razmjerno svojoj visini ako iznos dobiven prodajom nije dovoljan za potpuno namirenje.

Osporavanje tražbina

Članak 117.

Osoba koja se namiruje iz prodajne cijene može, ako to utječe na njezino namirenje, najkasnije na ročištu za diobu, drugoj takvoj osobi osporiti postojanje tražbine, njezinu visinu i red namirenja.

Upućivanje na parnicu

Članak 118.

(1) Sud će osobu koja je osporila tražbinu uputiti da, u određenom roku, pokrene parnicu ako odluka zavisi od spornih činjenica, osim ako svoje osporavanje ne dokazuje pravomoćnom presudom, javnom ili privatnom ispravom koja ima značenje javne isprave. Ako osoba koja osporava tražbinu to osporavanje potkrepljuje pravomoćnom presudom, javnom ili privatnom ispravom koja ima značenje javne isprave, sud će o osporavanju odlučiti u ovršnom postupku. Sud će o osporavanju odlučiti u ovršnom postupku i ako nisu sporne činjenice od kojih zavisi donošenje odluke.

(2) Ako prihvati osporavanje, sud će na parnicu uputiti osobu čija je tražbina osporena.

(3) Ako osoba koja je osporila tražbinu učini vjerojatnim postojanje razloga za osporavanje, sud će donošenje rješenja o namirenju osobe čija je tražbina osporena

odgoditi do završetka parnice. Iznimno, sud može donošenje rješenja o namirenju i namirenje te osobe uvjetovati davanjem jamčevine.

(4) Iznos koji se odnosi na osporenu tražbinu položiti će se u sudski, odnosno javnobilježnički polog.

(5) Ako osoba koja je upućena na parnicu u roku koji joj je za to određen ne dokaže da je parnicu pokrenula, smatrat će se da tražbina nije osporena, odnosno da je odustala od zahtjeva da njezina tražbina bude namirena u ovršnom postupku.

(6) Presuda donesena u parnici o osporenoj tražbini djeluje protiv ovršenika i svih vjerovnika.

(7) Odredbom stavka 4. ovoga članka ne dira se u pravo osobe koja je upućena na parnicu da, i poslije završetka ovršnoga postupka, pokrene parnicu protiv osobe čije je tražbine osporila odnosno protiv osobe koja joj je tražbinu osporila.

(8) Na prijedlog osobe čija je tražbina osporena sud može odgoditi donošenje rješenja o namirenju i namirenje tražbine te osobe uvjetovati davanjem primjerene jamčevine za štetu koju bi ta osoba mogla pretrpjeti zbog odgode namirenja. Ako osoba koja je osporila tražbinu ne da primjerenu jamčevinu u roku koji joj je određen, smatrat će se da tražbina nije osporena.

(9) Osoba čija je tražbina bila osporena ima pravo na naknadu štete koju je pretrpjela zbog neutemeljenoga osporavanja tražbine, ako je ono bilo učinjeno jedino radi toga da joj se šteti ili je smeta u izvršavanju i ostvarenju njezinih prava.

6. Posebne odredbe o načinu namirenja nekih tražbina

Nedospjela tražbina

Članak 119.

(1) Tražbina založnoga vjerovnika koja nije dospjela do dana donošenja rješenja o namirenju za koje nisu ugovorene kamate isplatiti će se nakon odbitka iznosa koji odgovara zakonskim kamatama, od dana donošenja rješenja o namirenju do dana dospijeca te tražbine.

(2) Nedospjele tražbine za koje su ugovorene kamate isplatiti će se zajedno s iznosom ugovorenih kamata obračunatih do dana donošenja rješenja o namirenju.

Nedospjela tražbina povremenih primanja

Članak 120.

(1) Tražbine povremenih primanja po osnovi zakonskoga uzdržavanja, po osnovi naknade štete nastale zbog narušenja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i po osnovi naknade štete za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja uzdržavanja, koje su osigurane zalogom, a dospijevaju nakon dana donošenja rješenja o namirenju, namiruju se na izričit zahtjev vjerovnika.

(2) Tražbine iz stavka 1. ovoga članka obračunavaju se na način na koji se obračunava naknada za osobnu služnost.

Tražbine uz uvjet

Članak 121.

(1) Iznos uvjetne tražbine koja je osigurana založnim pravom izdvojiti će se i staviti u sudski, odnosno javnobilježnički polog i isplatiti kad se odgovni uvjet ispuni ili kad bude sigurno da se raskidni uvjet neće ispuniti.

(2) Ako se odgovni uvjet ne ispuni ili se ispuni raskidni uvjet, izdvojeni iznos kupovnine služi za namirenje vjerovnika čije tražbine nisu potpuno ili nisu uopće namirene, a ako takvih vjerovnika nema ili cijeli iznos nije iscrpljen njihovim namirenjem, taj će se iznos, odnosno ostatak predati ovršeniku.

Predbilježba založnoga prava i zabilježba spora

Članak 122.

(1) Ako je u zemljišnu knjigu upisana predbilježba založnoga prava, a osoba u čiju je korist predbilježba upisana dokaže da je u tijeku postupak za njezino opravdanje, odnosno da još nije protekao rok za pokretanje toga postupka, tražbina na koju se predbilježba odnosi namiruje se na način na koji se namiruje tražbina uz odgovni uvjet.

(2) Tražbina za koju je u zemljišnoj knjizi upisana zabilježba spora radi brisanja založnoga prava ili zabilježba o drugom sporu namiruje se na način na koji se namiruje tražbina uz raskidni uvjet.

Zajedničke hipoteke

Članak 123.

Tražbina osigurana zajedničkom hipotekom čiji vjerovnik je zahtijevao namirenje iz neke od tako opterećenih nekretnina namirit će se po odredbama ovoga Zakona, ako zemljišnoknjižno pravo ne određuje što drugo glede zajedničkih hipoteka.

7. Ročište za diobu, rješenje o namirenju i brisanje prava i tereta

Ročište za diobu

Članak 124.

(1) Nakon pravomoćnosti rješenja o dosudi nekretnine kupcu, sud određuje ročište za diobu kupovnine.

(2) Na ročište se pozivaju, osim stranaka, i osobe koje prema stanju spisa i prema podacima iz zemljišne knjige polažu pravo da se namire iz toga iznosa.

(3) U pozivu te će se osobe upozoriti na to da će se tražbina vjerovnika koji ne dođe na ročište uzeti prema stanju koje proizlazi iz zemljišne knjige i spisa te da, najkasnije na ročištu za diobu, mogu drugom osporiti tražbinu, njezinu visinu i red namirenja.

(4) Na ročištu se raspravlja o namirenju vjerovnika i drugih osoba koje postavljaju zahtjev za namirenje.

Rješenje o namirenju

Članak 125.

(1) O namirenju ovrhovoditelja i drugih osoba kojima pripada pravo na namirenje sud odlučuje rješenjem nakon održanoga ročišta, uzimajući u obzir podatke iz spisa i zemljišne knjige te utvrđenja na ročištu.

(2) Pri donošenju rješenja iz stavka 1. ovoga članka uzet će se u obzir samo one tražbine po kojima je rješenje o ovrsi postalo pravomoćno najkasnije na dan ročišta za diobu.

(3) Ako ima tražbina u odnosu na koje rješenje o ovrsi nije postalo pravomoćno najkasnije na dan ročišta za diobu, te će se tražbine namiriti, nakon pravomoćnosti rješenja o ovrsi iz preostalog iznosa kupovnine ako je ima, a ostatak će se vratiti ovršeniku.

(4) U slučaju iz članka 107. ovoga Zakona sud će rješenjem o namirenju utvrditi da je tražbina kupca koja se namiruje u ovršnom postupku u cijelosti ili djelomično namirena prebijanjem s ovršenikovom tražbinom za isplatu kupovnine. Ako je kupovina veća od iznosa na koji kupac ima pravo prema rješenju o namirenju, a ono što je kupac uplatio prema rješenju o dosudi ne pokriva cijeli iznos kupovnine koju je kupac dužan položiti, sud će u rješenju o namirenju odrediti rok u kojem će kupac biti dužan položiti razliku. Ako kupac ne položi razliku u tom roku, sud će staviti izvan snage rješenje o namirenju i rješenje o dosudi te prodaju oglasiti nevažećom, ako ne budu ispunjeni uvjeti za donošenje rješenja iz članka 103. stavka 6.

(5) Protiv rješenja o namirenju pravo na žalbu imaju stranke i sve osobe koje su polagale pravo na namirenje iz kupovnine.

(6) Žalba protiv rješenja o namirenju odgađa isplatu.

Brisanje prava i tereta

Članak 126.

Ako je rješenjem o dosudi sud propustio odrediti da se u zemljišnoj knjizi brišu upisana prava i tereti, osim onih koji ostaju na nekretnini i poslije predaje nekretnine kupcu ili koje je kupac preuzeo, kupac može predložiti da sud u istom ovršnom postupku odredi brisanje tih prava i tereta.

8. Pravni položaj ovršenika i trećih osoba nakon prodaje nekretnine

Gubitak prava na posjed nekretnine

Članak 127.

Prodajom nekretnine ovršenik gubi pravo posjeda nekretnine i dužan ju je predati kupcu odmah nakon dostave zaključka o predaji nekretnine kupcu, ako zakonom ili u sporazumu s kupcem nije drukčije određeno.

Iseljenje ovršenika

Članak 128.

(1) Ovrhovoditelj može već u prijedlogu za ovrhu prodajom nekretnine, a i kasnije sve do predaje nekretnine kupcu, zatražiti i njezino ispražnjenje te predaju kupcu na temelju zaključka o predaji nekretnine kupcu.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka sud će u rješenju o ovrsi odrediti ispražnjenje nekretnine i njezinu predaju kupcu nakon pravomoćnosti rješenja o predaji nekretnine kupcu.

(3) Nakon što donese zaključak o predaji nekretnine kupcu, sud će, na prijedlog kupca pristupiti ovrsi radi ispražnjenja i predaje nekretnine kupcu.

(4) Ovrha iz stavka 3. ovoga članka provodi se po pravilima ovoga Zakona o ovrsi ispražnjenjem i predajom nekretnine.

(5) U ovršnom postupku iz stavka 4. ovoga članka kupac stječe položaj ovrhovoditelja podnošenjem prijedloga iz stavka 3. ovoga članka.

Prijedlog za iseljenje prije zaključka o predaji

Članak 129.

(1) Ovrhovoditelj može u prijedlogu za ovrhu ili kasnije tijekom postupka predložiti da se ovršenik iseli i da se nekretnina preda ovrhovoditelju na čuvanje i prije donošenja zaključka o predaji nekretnine kupcu ako položi jamčevinu za štetu koja bi ovršeniku mogla biti prouzročena nedopuštenom prodajom nekretnine ili obustavom ovrhe iz razloga za koje je ovrhovoditelj odgovoran. Visinu jamčevine određuje sud po slobodnoj ocjeni, nakon što ovršeniku omogući da se o tome izjasni u roku od osam dana.

(2) Na iseljenje ovršenika iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje odredbe članka 256. ovoga Zakona.

Iseljenje najmoprimca i zakupca

Članak 130.

(1) Nakon što donese zaključak o predaji nekretnine kupcu, sud će, na prijedlog kupca, narediti najmoprimcu ili zakupcu da je predadu kupcu u roku koji ne može biti kraći od tri mjeseca i u istom rješenju odrediti prisilnu ovrhu ispražnjenjem nekretnine i njezinom predajom kupcu ako je oni u roku koji im je određen ne predadu.

(2) Prisilnoj ovrhi iz stavka 1. ovoga članka sud će pristupiti, na prijedlog kupca, nakon što rješenje iz toga stavka postane pravomoćno i nakon što istekne rok određen u tom rješenju. Ovrha se provodi po pravilima ovoga Zakona o ovrhi ispražnjenjem i predajom nekretnine.

(3) Rok za predaju nekretnine kupcu iz stavka 1. ovoga članka počinje teći dostavom rješenja najmoprimcu, odnosno zakupcu i ne prekida se izjavljivanjem žalbe.

(4) U postupku iz stavaka 1. i 2. ovoga članka kupac ima položaj ovrhovoditelja.

(5) Odredba članka 129. stavka 1. ovoga Zakona primjenjuje se na odgovarajući način i glede iseljenja najmoprimca i zakupca.

Iseljenje drugih osoba

Članak 131.

(1) Nakon što donese zaključak o predaji nekretnine kupcu, sud će, na prijedlog kupca, narediti drugim osobama koje ne raspolažu valjanim pisanim pravnim temeljem za korištenje nekretnine da je bez odgode predadu kupcu i u istom rješenju odrediti protiv tih osoba ovrhu ispražnjenjem i predajom nekretnine.

(2) Provedbi ovrhe iz stavka 1. ovoga članka ovršni sud će pristupiti odmah po donošenju rješenja iz toga stavka. Žalba ne odgađa ovrhu. Ovrha se provodi po pravilima ovoga Zakona o ovrhi ispražnjenjem i predajom nekretnine.

(3) U postupku iz stavaka 1. i 2. ovoga članka kupac ima položaj ovrhovoditelja.

(4) Odredba članka 129. stavka 1. ovoga Zakona primjenjuje se na odgovarajući način i glede iseljenja osoba iz stavka 1. ovoga članka.

9. Primjena odredaba ove glave na području gdje ne postoje zemljišne knjige

Članak 132.

(1) Na području za koje ne postoje zemljišne knjige na odgovarajući se način primjenjuju pravna pravila koja na tom području važe o ispravama koje se uz prijedlog za ovrhu podnose kao dokaz prava vlasništva na nekretnini koja je predmet ovrhe, a i pravna pravila o tome u koje će se javne knjige ili na drugi način upisati rješenje o ovrši na nekretnini.

(2) Ako se ne može, iz bilo kojega razloga, pribaviti dokaz o vlasništvu u skladu s pravnim pravilima koja na tom području važe, umjesto dokaza o vlasništvu ovrhovoditelj je dužan u prijedlogu za ovrhu naznačiti mjesto na kojemu se nekretnina nalazi, njezin naziv, granice i površinu.

(3) U tom će slučaju sud obaviti pljenidbeni popis nekretnine za koju je predložena ovrha, i na ročište za pljenidbeni popis pozvati ovrhovoditelja, ovršenika i osobe s čijim nekretninama graniči ta nekretnina.

(4) Zapisnik o pljenidbenom popisu objavljuje se na sudskoj ploči.

(5) O obavljenom pljenidbenom popisu sud će u »Narodnim novinama« objaviti oglas u kojem će navesti sud koji objavljuje oglas, broj predmeta, podatke o strankama i o nekretnini na kojoj se ovrha provodi te obavijesti o tome gdje je i kad održano ročište na kojemu je nekretnina popisana i kad je zapisnik o pljenidbenom popisu istaknut na sudskoj ploči. Tim će oglasom sud pozvati sve zainteresirane osobe da pisano ili usmeno obavijeste sud o razlozima zbog kojih se ovrha ne može provesti na toj nekretnini.

(6) Odredbe ovoga članka primjenjivat će se i na području za koje su osnovane zemljišne knjige ako je odgovarajuća zemljišna knjiga uništena ili nekretnina nije upisana u zemljišnu knjigu.

(7) Odredbe ovoga članka primjenjivat će se i kad se nekretnina u katastru vodi na ime ovršenika ako zemljišnoknjižni vlasnik, odnosno njegovi nasljednici izjavom ovjerovljenom od nadležnoga tijela potvrde da je ovršenik vlasnik nekretnine koja je predmet ovrhe.

Glava jedanaesta OVRHA NA POKRETNINAMA

1. Opće odredbe

Mjesna nadležnost ako je poznato mjesto gdje se pokretnine nalaze

Članak 133.

(1) Za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na pokretninama i za provedbu te ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem se području, prema naznaci u prijedlogu za ovrhu, one nalaze.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se na odgovarajući način i kad se ovrha pokreće po službenoj dužnosti.

Mjesna nadležnost ako nije poznato gdje se pokretnine nalaze

Članak 134.

- (1) Ovrhovoditelj može predložiti da sud donese rješenje o ovrsi na pokretninama, ne naznačujući mjesto gdje se one nalaze.
- (2) Za odlučivanje o prijedlogu iz stavka 1. ovoga članka mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ili, podredno, boravište ovršenika fizičke osobe odnosno sjedište ovršenika pravne osobe.
- (3) Ovrhovoditelj može u slučaju iz stavka 1. ovoga članka podnijeti rješenje o ovrsi svakom stvarno nadležnom sudu na čijemu se području nalaze ovršenikove pokretne, s prijedlogom da taj sud provede ovrhu.

Izuzimanje od ovrhe

Članak 135.

- (1) Ne mogu biti predmeti ovrhe:

1. odjeća, obuća, rublje i drugi predmeti osobne uporabe, posteljne stvari, posuđe, namještaj, štednjak, hladnjak, stroj za pranje rublja i druge stvari koje služe za zadovoljenje potreba kućanstava ako su nužni ovršeniku i članovima njegova kućanstva s obzirom na uobičajene uvjete života svoje društvene okoline,
 2. hrana i ogrjev za potrebe ovršenika i članova njegova kućanstva za šest mjeseci,
 3. radna i rasplodna stoka, poljoprivredni strojevi i druga oruđa za rad koji su ovršeniku poljodjelcu nužni za održavanje poljoprivrednoga gospodarstva u mjeri u kojoj je to nužno za njegovo uzdržavanje i za uzdržavanje članova njegova obiteljskoga kućanstva, te sjeme za uporabu na tomu gospodarstvu i hrana za stoku za četiri mjeseca,
 4. alat, strojevi i drugi predmeti koji su ovršeniku obrtniku ili trgovcu pojedincu nužni za obavljanje njegove upisane djelatnosti, te sirovine i pogonsko gorivo za tri mjeseca rada,
 5. predmeti koji su nužni ovršeniku koji samostalno u obliku zanimanja obavlja upisanu javnobilježničku, odvjetničku, liječničku, ljekarničku, znanstvenu, umjetničku ili koju drugu profesionalnu djelatnost,
 6. gotov novac ovršenika po osnovi tražbina koje su izuzete od ovrhe te gotov novac ovršenika koji ima stalna mjesečna primanja do mjesečnoga iznosa koji je po zakonu izuzet od ovrhe, razmjerno vremenu do idućega primanja,
 7. odličja, medalje, ratne spomenice i druga odličja i priznanja, vjenčani prsten, osobna pisma, rukopisi i drugi osobni spisi ovršenika, obiteljske fotografije, osobne i obiteljske isprave i obiteljski portreti,
 8. pomagala koja su invalidu ili drugoj osobi s tjelesnim nedostacima nužna za obavljanje životnih funkcija.
- (2) Poštanska pošiljka ili poštanska uputnica upućena ovršeniku ne može biti predmet ovrhe prije uručenja.
 - (3) Zakonom se može odrediti da i druge pokretne ne mogu biti predmet ovrhe.

Ovršne radnje

Članak 136.

(1) Ovrha na pokretninama provodi se njihovom zapljenom, procjenom, oduzimanjem, otpremanjem, povjeravanjem na čuvanje sudu, ovrhovoditelju ili trećoj osobi, njihovom prodajom te namirenjem ovrhovoditelja iz iznosa dobivenog prodajom.

(2) Ovrhovoditelj je dužan u prijedlogu za ovrhu naznačiti traži li da se oduzete pokretnine povjere njemu na čuvanje ili određenoj trećoj osobi, osim ako nije riječ o pokretninama koje se predaju u sudski odnosno javnobilježnički polog (članak 140. stavci 4. i 5.).

(3) Pokretnine se na čuvanje mogu povjeriti i osobi koja će ih čuvati izvan područja suda koji provodi ovrhu. Dodatni troškovi otpreme, prijevoza i povjeravanje na čuvanje pokretnina takvoj osobi ulaze u troškove ovrhe samo ako sud ocijeni da su bili potrebni radi provedbe ovrhe.

(4) Prijedlog za ovrhu u kojem nije predložena koja od ovršnih radnja u skladu s odredbama stavaka 1. i 2. ovoga članka sud će odbaciti ne pozivajući ovrhovoditelja da ga ispravi ili dopuni.

2. Pljenidba i procjena pokretnina

Obavijest o pljenidbi

Članak 137.

(1) Sudski ovršitelj, prije nego što pristupi pljenidbi, predat će ovršeniku rješenje o ovrsi i pozvati ga da plati iznos za koji je određena ovrha s kamatama i troškovima.

(2) O vremenu i mjestu pljenidbe te o tome što treba osigurati za otpremu i smještaj pokretnina (članak 141.) obavijestit će se ovrhovoditelj.

(3) Ako ovrhovoditelj izostane s pljenidbe a uredno je pozvan, sud će odgoditi pljenidbu, ali ne duže od 60 dana. Ako uredno pozvan ovrhovoditelj ne pristupi na ponovno zakazanu pljenidbu sud će obustaviti ovrhu.

(4) Ovrhovoditelj je dužan donijeti na pljenidbu obračun ukupnog duga na taj dan.

Predmet pljenidbe

Članak 138.

(1) Pljenidba se obavlja sastavljanjem pljenidbenoga popisa.

(2) Popisati se mogu pokretnine koje se nalaze u posjedu ovršenika te njegove pokretnine koje se nalaze u posjedu ovrhovoditelja.

(3) Popisat će se prvenstveno pokretnine za koje to predloži ovrhovoditelj.

(4) Smatra se da ovršeniku pripadaju pokretnine koje ima na sebi, odnosno koje se nalaze na ili u njegovoj nekretnini, u stanu u kojemu stanuje, odnosno u poslovnoj prostoriji koju je zakupio.

(5) Smatra se da su bračni drugovi suvlasnici u jednakim dijelovima svih pokretnina koje se zateknu u njihovoj kući, stanu, poslovnoj prostoriji ili drugoj nekretnini.

(6) Ovršenikove pokretnine koje se nalaze u posjedu treće osobe mogu se popisati samo ako ona na to pristane.

(7) Ako treća osoba ne pristane na popis, sud će na ovrhovoditelja, na njegov prijedlog, prenijeti ovršenikovo pravo na predaju stvari.

Obujam pljenidbenoga popisa

Članak 139.

- (1) Popisat će se onoliko pokretnina koliko je potrebno za namirenje ovrhovoditeljeve tražbine i troškova ovrhe.
- (2) Prvenstveno se popisuju pokretnine u pogledu kojih nema primjedbi o postojanju prava koje bi sprječavalo ovrhu i pokretnine koje se najlakše mogu unovčiti, pri čemu će se o tome uzeti u obzir i izjave nazočnih stranaka i trećih osoba.

Čuvanje popisanih pokretnina

Članak 140.

- (1) Popisane pokretnine sudski će ovršitelj oduzeti ovršeniku i predati ih ovrhovoditelju ili trećoj osobi na čuvanje u skladu s rješenjem o ovrsi, ako sljedećim odredbama ovoga članka nije drukčije određeno.
- (2) Opasnost od uništenja ili oštećenja pokretnina danih na čuvanje ovrhovoditelju ili trećoj osobi snosi ovrhovoditelj, osim ako je uništenje ili oštećenje posljedica više sile.
- (3) Na popisanim stvarima koje su ostavljene ovršeniku na čuvanje vidljivo će se naznačiti da su zaplijenjene.
- (4) Gotov novac, vrijednosni papiri i dragocjenosti predat će se u sudski odnosno javnobilježnički polog.
- (5) U sudski odnosno javnobilježnički polog predat će se i druge pokretnine veće vrijednosti, ako su prikladne za takav način čuvanja.

Način predaje pokretnina na čuvanje

Članak 141.

- (1) Ovrhovoditelj je dužan osigurati sve što je potrebno za urednu otpremu pokretnina (prijevozno sredstvo, radnu snagu, potrebnu opremu, hranu i vodu za stoku tijekom prijevoza, itd.) te za takav smještaj pokretnina u kojem će se one sačuvati od mogućeg oštećenja, kvarenja ili općenito od pogoršanja njihova stanja, osim onog do kojeg bi došlo prema redovnom tijeku stvari.
- (2) Životinje će se u pravilu smjestiti u staje ili drugo mjesto gdje će im biti osigurani zaštita, čuvanje i prehrana te potrebna njega, mužnja i sl.
- (3) Prije oduzimanja pokretnina i njihova otpremanja sudski ovršitelj će provjeriti jesu li ispunjeni uvjeti za njihov smještaj prema odredbama stavaka 1. i 2. ovoga članka. O tome će sudski ovršitelj sastaviti zapisnik. Sudski ovršitelj neće provjeriti jesu li ispunjeni uvjeti za smještaj pokretnina ako se one trebaju povjeriti na čuvanje i prodaju javnom komisionaru koji je ovlašten za prodaju te vrste pokretnina.
- (4) Sudski ovršitelj pratit će oduzete pokretnine do mjesta gdje će biti smještene na čuvanje. O tome će sastaviti zapisnik, koji mora potpisati osoba kojoj su pokretnine predane na čuvanje. Sudski ovršitelj neće pratiti oduzete pokretnine ako se one povjeravaju na čuvanje i prodaju javnom komisionaru koji je osigurao i njihovo preuzimanje i prijevoz, nego će u zapisnik naznačiti da su pokretnine predane javnom komisionaru.
- (5) Ako ovrhovoditelj ne osigura sve što je potrebno za otpremu i smještaj pokretnina već prigodom prvog uredovanja za njihovu otpremu i smještaj, a nisu ispunjeni uvjeti za

odgodu pljenidbe, ovrha će se obustaviti, osim ako ovršenik prigodom tog uredovanja ne plati iznos za koji je ovrha određena s kamatama i troškovima.

Zabrana raspolaganja popisanim pokretninama

Članak 142.

- (1) Ovršeniku je zabranjeno raspolagati zaplijenjenim stvarima.
- (2) U rješenje o ovrsi unosi se ta zabrana te upozorenje ovršeniku na kaznenopravne posljedice postupanja protivno zabrani.

Stjecanje založnoga prava

Članak 143.

- (1) Ovrhovoditelj stječe pljenidbenim popisom založno pravo na popisanim pokretninama.
- (2) Ako je popis obavljen u korist više ovrhovoditelja prednosni red založnoga prava stečenoga popisom ili zabilješkom u zapisniku o pljenidbenom popisu određuje se prema danu kad je popis obavljen, odnosno prema danu kad je stavljena zabilješka.
- (3) Ako se stvari popisuju istodobno u korist više ovrhovoditelja, prednosni red određuje se prema danu kad je prijedlog za ovrhu primljen u sudu, a ako su prijedlozi za ovrhu primljeni istoga dana, njihova založna prava imaju isti prednosni red.
- (4) Ako je prijedlog za ovrhu upućen kao preporučena pošiljka putem davatelja poštanskih usluga, dan predaje davatelju poštanskih usluga smatra se danom primitka u sudu.

Bezuspješan pokušaj pljenidbe

Članak 144.

- (1) Ako se pljenidba ne može obaviti zato što ovršenik, njegov zakonski zastupnik, opunomoćenik, odrasli član ovršenikova kućanstva ili zastupnik pravne osobe nije nazočan ili neće otvoriti prostoriju ili je prostorija zaključana, ovrhovoditelj je dužan odmah na uredovanju očitovati se predlaže li ponovnu pljenidbu uz sudjelovanje dvaju punoljetnih svjedoka ili javnog bilježnika te drugih osoba potrebnih za prisilno otvaranje ulaza u prostoriju u kojoj treba obaviti pljenidbu.
- (2) Ako ovrhovoditelj ne predloži ponovnu pljenidbu uz sudjelovanje osoba iz stavka 1. ovoga članka a pljenidba se ne može obaviti iz razloga navedenih u stavku 1. ovoga članka, ovrha će se obustaviti.
- (3) Ako ovrhovoditelj predloži ponovnu pljenidbu uz sudjelovanje osoba iz stavka 1. ovoga članka, a ne osigura sve potrebno za provedbu ovrhe, ovrha će se obustaviti.
- (4) Ako se pri pljenidbi ne nađu pokretnine koje mogu biti predmet ovrhe, sud će ovrhu obustaviti.

Procjena

Članak 145.

- (1) Istodobno s pljenidbenim popisom obaviti će se i procjena pokretnina osim ako se one ne povjeravaju na prodaju javnom komisionaru.

- (2) Procjenu obavlja sudski ovršitelj, ako sud nije odredio da je obavi sudski procjenitelj ili posebni vještak.
- (3) Javni komisionar će obaviti procjenu pokretnina koje mu se predaju na prodaju.
- (4) Stranka može predložiti da procjenu obavi vještak iako to sud nije odredio. Ako sud prihvati taj prijedlog, troškove vještačenja dužan je predumjeti predlagatelj u roku koji sud odredi. Ako predumjam ne bude plaćen u roku, smatrat će se da je predlagatelj odustao od svoga prijedloga.
- (5) O prijedlogu iz stavka 4. ovoga članka sud odlučuje zaključkom.
- (6) Troškove vještačenja iz stavka 4. ovoga članka snosi predlagatelj, bez obzira na ishod ovršnoga postupka.
- (7) Stranka može, u roku od osam dana od obavljene procjene, predložiti sudu utvrđivanje niže odnosno više vrijednosti zaplijenjenih pokretnina od procijenjene ili određivanje nove procjene. O prijedlogu sud odlučuje zaključkom.

Zapisnik o pljenidbenom popisu i procjeni

Članak 146.

- (1) O pljenidbenom popisu i procjeni sastavlja se zapisnik.
- (2) U zapisnik se, uz ostalo, pojedinačno naznačuju zaplijenjene pokretne s njihovom procijenjenom vrijednošću i unose izjave stranaka i sudionika u postupku te izjave trećih osoba o postojanju prava koja sprječavaju ovrhu.

Zabilješka umjesto pljenidbenoga popisa

Članak 147.

Ako se nakon pljenidbenoga popisa odredi ovrha na zaplijenjenim pokretninama radi naplate druge tražbine istoga ovrhovoditelja ili tražbine drugoga ovrhovoditelja, neće se obaviti ponovni popis i procjena tih pokretnina, nego će se u nastavku zapisnika samo zabilježiti podaci iz kasnijega rješenja o ovrshi.

3. Prodaja pokretnina

Vrijeme prodaje

Članak 148.

Između dana pljenidbenog popisa i dana prodaje mora proteći najmanje petnaest dana.

Način prodaje

Članak 149.

- (1) Pokretne se prodaju usmenom javnom dražbom ili neposrednom pogodbom. Način prodaje određuje zaključkom sud, pazeći na to da se postigne najpovoljnije unovčenje stvari.
- (2) Javnu dražbu provodi sudski ovršitelj. Sud može zaključkom provedbu dražbe povjeriti javnom bilježniku.
- (3) Prodaja neposrednom pogodbom obavlja se između kupca, s jedne strane, i sudskoga ovršitelja ili osobe koja obavlja komisione poslove, s druge strane. Sudski

ovršitelj pokretnine prodaje, u ime i za račun ovršenika, a osoba koja obavlja komisione poslove u svoje ime, a za račun ovršenika.

(4) Prodaja dražbom odredit će se ako su u pitanju pokretnine veće vrijednosti, a može se očekivati da će se prodati po većoj cijeni od procijenjene vrijednosti.

(5) Prodaja pokretnina objavit će se pravodobno na oglasnoj ploči suda, a može se objaviti i na način predviđen za objavljivanje prodaje nekretnine.

(6) Ovrhovoditelj i ovršenik obavijestit će se o mjestu, danu i satu prodaje.

Prodajna cijena

Članak 150.

(1) Na dražbi se pokretnine ne mogu prodati ispod jedne polovine procijenjene vrijednosti. One se ispod te cijene ne mogu prodati ni u roku koji je sud odredio za prodaju neposrednom pogodbom.

(2) Ako se pokretnine ne uspiju prodati na dražbi, odnosno neposrednom pogodbom, ovrha će se obustaviti.

(3) Nakon pravomoćnosti rješenja o obustavi postupka iz stavka 2. ovoga članka, ovršenik je ovlašten preuzeti pokretnine koje su mu oduzete i smještene kod druge osobe radi čuvanja o svom trošku.

(4) Ako osoba kojoj su pokretnine predane na čuvanje odbije predati pokretnine ovršeniku, ovršenik je ovlašten zatražiti od suda da toj osobi rješenjem naloži predaju pokretnina.

(5) Ako ocijeni da ovršenik ima pravo na povrat pokretnina, sud će, nakon što omogući osobi kojoj su pokretnine povjerene na čuvanje da se u roku od osam dana izjasni o zahtjevu ovršenika, rješenjem naložiti toj osobi da ih preda ovršeniku. To rješenje ima značenje rješenja o ovrsi i na temelju njega se može pristupiti oduzimanju pokretnina i njihovoj predaji ovršeniku i prije njegove pravomoćnosti po pravilima o ovrsi radi predaje pokretnina (članci 249. do 254.).

(6) Javni komisionar kojemu su pokretnine povjerene na čuvanje i prodaju (članak 152. stavak 1.) ovlašten je uskratiti njihovu predaju ovršeniku dok mu ne budu naknađeni troškovi i nagrada prema odredbi članka 155. stavka 4. ovoga Zakona.

(7) U povodu zahtjeva ovršenika za povrat pokretnina, javni komisionar je ovlašten predložiti sudu da zadrži pokretnine koje su mu povjerene na čuvanje kao naknadu troškova i nagrade na koju ima pravo prema odredbama članka 155. stavka 4. ovoga Zakona. Pravomoćnošću rješenja o prepuštanju pokretnina javnom komisionaru, javni komisionar postaje njihovim vlasnikom.

Obveze i prava kupca

Članak 151.

(1) Kupac je dužan položiti kupovninu i pokretnine uzeti odmah nakon zaključenja dražbe, odnosno prodaje neposrednom pogodbom.

(2) Ako kupac odmah ne položi kupovninu, smatrat će se da dražba nije uspjela. Kupac je dužan strankama naknaditi štetu koju su one pretrpjele njegovim odustankom, o čemu sud, na zahtjev stranaka, odlučuje u ovršnom postupku.

(3) Stranke i kupac imaju pravo na žalbu protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Sudski ovršitelj predat će pokretnine kupcu i ako nije položio kupovninu, ako na to, na svoju opasnost, pristane ovrhovoditelj u granicama iznosa koji bi mu pripao iz postignute cijene. Ako kupac ne položi kupovninu u roku koji mu je određen, ovrhovoditelj može zatražiti od suda da u istom postupku naloži kupcu da mu plati cijenu te na temelju toga rješenja protiv njega predložiti ovrhu.

(5) Kupac u svakom slučaju postaje vlasnik kupljenih pokretnina njihovim preuzimanjem.

(6) Kupcu ne pripadaju prava po osnovi odgovornosti zbog nedostataka stvari.

4. Prodaja pokretnina preko javnih komisionara

Javni komisionari

Članak 152.

(1) Prodaja pokretnina zaplijenjenih u ovršnom postupku može se povjeriti javnom komisionaru.

(2) Ministar nadležan za poslove gospodarstva uz suglasnost ministra nadležnog za poslove graditeljstva i prostornog uređenja posebnim će pravilnikom utvrditi uvjete za obavljanje poslova javnog komisionara glede:

1. smještajnog prostora za pojedine vrste pokretnina (građevinski materijal, rasuti tereti, određeni gotovi proizvodi i poluproizvodi, sirovine, gorivo u krutom, tekućem i plinovitom stanju, motorna vozila, plovila, namještaj, tehnička roba, rasvjetna tijela, pribor za jelo, odjeća, obuća, knjige, rukopisi, umjetnine itd.),

2. osoblja osposobljenog za razvrstavanje, pohranjivanje, čuvanje, održavanje, izlaganje, davanje potrebnih obavijesti, oglašavanje, prodaju, obavljanje knjigovodstveno-računovodstvenih poslova,

3. prometnih sredstava i radne snage za otpremu oduzetih pokretnina itd.

(3) Žive životinje i stvari koje su podložne brzom kvarenju mogu se predati radi prodaje komisionaru samo ako raspolaže odgovarajućim smještajnim prostorom i drugim uvjetima za čuvanje, prehranu, njegu i mužnju životinja, odnosno za uskladištenje stvari podložnih brzom kvarenju (hladnjače itd.).

(4) Smještajni prostor, prijevozna sredstva te radnu snagu za obavljanje svoje djelatnosti komisionari mogu osigurati i ugovorima s drugim fizičkim i pravnim osobama (npr. ugovorima o zakupu, o pružanju prijevozničkih usluga, o osiguravanju radne snage itd.).

Organizacija i provedba poslova javnog komisionara

Članak 153.

(1) Poslove javnog komisionara organizira i provodi Hrvatska gospodarska komora.

(2) Hrvatska gospodarska komora, na vlastiti poticaj ili u povodu prijedloga zainteresiranih tijela, organizirat će javne prodavaonice za obavljanje poslova javnoga komisionara za područje jedne ili više županija, ovisno o broju ovrha koje se provode na pokretninama, njihovoj naravi, količini, vrijednosti te gospodarskoj isplativosti.

(3) Na prijedlog Hrvatske gospodarske komore ministarstvo nadležno za poslove gospodarstva može dozvoliti da ona poslove javnog komisionara za određeno područje ili neke od poslova javnog komisionara za određeno područje, na temelju provedenog

natječaja, povjeri fizičkoj ili pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za obavljanje poslova javnog komisionara. O povjeravanju poslova Hrvatska gospodarska komora sklopit će s izabranim komisionarom ugovor uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove gospodarstva.

(4) Dozvolu za obavljanje poslova javnog komisionara Hrvatskoj gospodarskoj komori za pojedinu javnu komisiju prodavaonicu, odnosno javnom komisionaru iz stavka 3. ovoga članka izdaje ured državne uprave u županiji, nadležan za gospodarstvo, na čijem je području sjedište javne komisije prodavaonice, odnosno javnog komisionara.

Nadzor nad radom javnih komisionara

Članak 154.

(1) Opći nadzor nad radom javnih komisionara provodi ured državne uprave u županiji nadležan za gospodarstvo na čijem je području njihovo sjedište.

(2) Nadzor nad radom javnog komisionara u pojedinim predmetima ovrhe na pokretninama provodi ovršni sudac koji vodi postupak u tom predmetu.

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka ne isključuju pravo nadzora nad poslovanjem javnog komisionara koje prema posebnim propisima imaju upravna tijela.

(4) Ured državne uprave u županiji nadležan za gospodarstvo oduzet će dozvolu iz članka 153. stavka 4. ovoga Zakona Hrvatskoj gospodarskoj komori za pojedinu javnu komisiju prodavaonicu ili javnom komisionaru iz članka 153. stavka 3. ovoga Zakona ako se utvrdi da više ne ispunjavaju uvjete za obavljanje djelatnosti javnog komisionara, odnosno da su teže povrijedili svoje dužnosti preuzimanja pokretnina na čuvanje i prodaju.

Prava i dužnosti komisionara

Članak 155.

(1) Komisionar ima pravo tražiti predujam za pokriće troškova koje će imati u vezi s preuzetim pokretninama. Predujam je komisionaru dužan platiti ovrhovoditelj. Ako ovrhovoditelj ne položi predujam, komisionar nije dužan preuzeti pokretnine na čuvanje. Ako sud utvrdi da je komisionar opravdano odbio preuzeti pokretnine na čuvanje, obustavit će ovrhu.

(2) Komisionar ima pravo na nagradu za obavljene poslove i na naknadu troškova.

(3) Tarifu za naknadu troškova i nagradu za obavljanje javne komisije djelatnosti donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

(4) Komisionar stječe zakonsko založno pravo na pokretninama koje su mu predane radi prodaje za naplatu troškova i nagrade prema stavku 1. ovoga članka, neovisno o tome čije su pokretnine i jesu li ovršne radnje na temelju kojih su mu pokretnine predane valjane ili nisu. To založno pravo po redu prvenstva dolazi prije založnog prava drugih osoba na pokretninama.

(5) Komisionar je dužan preuzeti zaplijenjene pokretnine za čiju je prodaju dobio dozvolu (članak 159. stavak 4.) ako je ovrhovoditelj spreman platiti predujam. Samo iznimno, zbog nedostatka slobodnog prostora ili izvanrednih okolnosti, komisionar može odbiti preuzeti određene pokretnine.

(6) Komisionar odgovara ovrhovoditelju za štetu koju on pretrpi zbog neosnovanog odbijanja da preuzme pokretnine na čuvanje i prodaju.

(7) Komisionar je dužan savjesno u skladu s pravilima struke preuzeti, razvrstati, čuvati, osigurati, održavati i izlagati pokretnine, davati obavijesti o njima, oglašavati njihovu prodaju, prodavati ih te rukovati s dobivenim novčanim sredstvima.

(8) Komisionar odgovara strankama za štetu koju im pričini povredom svojih dužnosti iz stavka 7. ovoga članka.

Osiguranje od odgovornosti

Članak 156.

(1) Komisionar je dužan osigurati se od odgovornosti do iznosa koji će utvrditi ministar nadležan za poslove pravosuđa s obzirom na vrstu pokretnina za čiju je prodaju dobio dozvolu i očekivani promet.

(2) Komisionar je dužan produljiti osiguranje od odgovornosti najkasnije mjesec dana prije isteka prethodnog razdoblja osiguranja i o tome bez odgode obavijestiti ured državne uprave u županiji nadležan za gospodarstvo na čijem je području njegovo sjedište.

(3) Nadležni ured državne uprave oduzet će dozvolu za rad komisionaru koji ne produži ugovor o osiguranju sukladno odredbi stavka 2. ovoga članka.

Povjeravanje prodaje pokretnina komisionaru

Članak 157.

(1) Pokretnine se otpremaju komisionaru na ovrhovoditeljev prijedlog.

(2) Prijedlog iz stavka 1. ovoga članka ovrhovoditelj može staviti u prijedlogu za ovrhu ili naknadno tijekom postupka.

Izlaganje i objavljivanje podataka o pokretninama

Članak 158.

(1) Komisionar je dužan pokretnine izložiti na način da ih zainteresirane osobe mogu razgledati u redovno radno vrijeme komisionara.

(2) Na izloženim pokretninama će se naznačiti njihov broj prema kome se vode kod komisionara.

(3) Na pokretninama će biti naznačeni podaci o njihovoj kakvoći i veličini te cijena. Posebno će se naznačiti je li provjerena njihova ispravnost, odnosno kako se ona može provjeriti.

(4) Komisionar može dati i posebno jamstvo za nedostatke stvari.

(5) Komisionar može preko oglasnih ploča, kataloga, javnih medija, interneta te na drugi odgovarajući način objaviti podatke o pokretninama koje se prodaju preko njega uz naznaku načina i vremena njihova razgledavanja te prodaje.

Prodaja pokretnina

Članak 159.

(1) U skladu sa zaključkom suda pokretnine se prodaju na javnoj dražbi ili neposrednom pogodbom.

- (2) Dražbu pokretnina kod komisionara provodi javni bilježnik.
- (3) Na dražbi mogu sudjelovati kao kupci samo osobe koje su uplatile jamčevinu.
- (4) Dražbe pokretnina mogu se održavati i izvan redovnoga radnog vremena, pa i subotom.
- (5) Ako se pokretnina u roku od dva mjeseca otkako je dopremljena komisionaru ne proda ni ispod jedne polovine procijenjene vrijednosti, sud će joj sniziti cijenu na trećinu te vrijednosti.
- (6) Ako se pokretnina ne proda ni u roku od daljnjih mjesec dana, sud će obustaviti ovrhu, a ovršenika će obavijestiti da može preuzeti pokretninu u roku od 15 dana. Ako ovršenik ne preuzme pokretninu u tom roku, sud će odrediti da mu je komisionar vrati, a ovršeniku će rješenjem naložiti da naknadi troškove otpreme.
- (7) Ovršenik se može žaliti protiv rješenja o naknadi troškova iz stavka 6. ovoga članka.

Predaja postignute kupovne cijene

Članak 160.

- (1) Nakon obavljene prodaje pokretnine komisionar će pokretninu predati kupcu pošto plati kupovninu.
- (2) Iz dobivene kupovnine komisionar će najprije namiriti troškove pohrane i prodaje pokretnine i svoju nagradu te će preostali iznos uplatiti na račun suda uz naznaku ovršnog predmeta u vezi s kojim je pokretnina prodana. Komisionar će sudu uputiti i izvod iz zapisnika javnog bilježnika o dražbi te obračun troškova i nagrade.
- (3) Sud će, nakon što strankama omogući da se izjasne o obračunu komisionara, rješenjem odobriti obračun ili naložiti komisionaru da razliku uplati na račun suda.
- (4) Žalbu protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka mogu podnijeti stranke i komisionar.
- (5) Žalba komisionara iz stavka 4. ovoga članka odgađa njegovu ovršnost.

5. Prodaja motornih vozila

Stjecanje založnog prava

Članak 161.

- (1) Ovrha radi naplate novčane tražbine na motornom vozilu određuje se na temelju ovršne ili vjerodostojne isprave i izvotka iz evidencije o registriranim i označenim vozilima.
- (2) Primjerak rješenja o ovrsi sud dostavlja policijskoj upravi kod koje se vodi evidencija o registriranim i označenim vozilima radi provedbe zabilježbe ovrhe.
- (3) Primjerak rješenja o ovrsi sud će dostaviti i Upisniku sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima radi provedbe odgovarajućeg upisa.
- (4) Zabilježbom ovrhe ovrhovoditelj stječe založno pravo na motornom vozilu.
- (5) Prednosni red založnog prava iz stavka 3. ovoga članka računa se od dana dostave rješenja o ovrsi policijskoj upravi.

(6) Nakon zabilježbe ovrhe nije dopušten upis promjene prava vlasništva na motornom vozilu niti upis tereta na tom vozilu na temelju raspoložbi ovršenika, bez obzira na to kad je ta raspoložba poduzeta. Raspoložbe učinjene protivno ovoj zabrani nemaju pravnog učinka.

Oduzimanje, čuvanje i procjena motornog vozila

Članak 162.

(1) Nakon stjecanja založnog prava na motornom vozilu u skladu s odredbom članka 161. stavka 4. ovoga Zakona, sud će ovršeniku dostaviti rješenje o ovrsi te mu istodobno zaključkom naložiti da u roku od osam dana preda vozilo sa svim njegovim pripadcima i ispravama osobi kojoj je rješenjem o ovrsi vozilo povjereno na čuvanje.

(2) Ako ovršenik u dodijeljenom roku ne postupi u skladu sa stavkom 1. ovoga članka vozilo će biti oduzeto na bilo kojem mjestu na kojem se ono zatekne, a ovrhovoditelj je dužan u roku od 60 dana predložiti vrijeme, mjesto i način provedbe te radnje kao i osigurati sva potrebna sredstva i radnu snagu za poduzimanje te radnje. Ako ovrhovoditelj ne predloži oduzimanje vozila u tom roku, sud će obustaviti ovrhu.

(3) Na zahtjev suda policija će pružiti potrebnu pomoć sudskom ovršitelju u provedbi radnji iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ako se motorno vozilo povjerava na čuvanje komisionaru, njegovu procjenu i prodaju obaviti će komisionar u skladu s odredbama članaka 158. do 164. ovoga Zakona.

Prodaja motornog vozila

Članak 163.

(1) Motorna vozila prodaju se usmenom javnom dražbom ili neposrednom pogodbom, u skladu sa zaključkom suda o načinu prodaje, bez isticanja oznake registarskog broja i broja šasije.

(2) Na dražbi mogu sudjelovati kao kupci samo osobe koje su položile jamčevinu.

(3) Ako se dražba provodi istodobno za više vozila, osoba koja namjerava sudjelovati u kupnji unaprijed neodređenog vozila dužna je položiti jamčevinu koja će se za takve kupnje odrediti u uvjetima prodaje.

(4) Sudionik u dražbi može zatražiti da u dražbi sudjeluje anonimno preko posebnog zastupnika.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka sudionik u dražbi dobit će poseban broj s kojim će u njoj sudjelovati. Podaci o takvom kupcu su službena tajna.

Predaja motornog vozila kupcu

Članak 164.

(1) Kupac je dužan položiti kupovninu i preuzeti motorno vozilo odmah nakon zaključenja dražbe, odnosno prodaje neposrednom pogodbom. Odredbe članka 151. stavaka 2., 3., 4. i 6. ovoga Zakona primjenjuju se na odgovarajući način.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka sud će zaključkom ovlastiti kupca da na temelju toga zaključka zatraži od policijske uprave svoga prebivališta ili sjedišta izdavanje knjižice vozila i prometne dozvole. Zaključak treba sadržavati sve podatke potrebne za izdavanje knjižice vozila i prometne dozvole.

(3) Zaključak iz stavka 2. ovoga članka neće se dostaviti ovršeniku ako je kupac u kupnji sudjelovao anonimno, izdvojiti će se iz spisa i čuvati kao i ostale isprave u sudu koje su pokrivenne službenom tajnom.

(4) Kupac postaje vlasnikom motornog vozila njegovom predajom.

(5) Sud će posebnim zaključkom odrediti brisanje prava vlasništva ovršenika na prodanom vozilu u evidenciji o registriranim i označenim vozilima policijske uprave u kojemu je ono bilo upisano, te brisanja založnog prava u Upisniku sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima. Tim će zaključkom odrediti i brisanje prava drugih osoba na motornom vozilu koja prestaju prodajom.

Evidencija o registriranim i označenim vozilima

Članak 165.

Ministar nadležan za unutarnje poslove propisuje način vođenja evidencije o registriranim i označenim vozilima na način da se u nju mogu upisivati podaci u skladu s prethodnim odredbama ovoga Odjeljka.

6. Namirenje ovrhovoditelja

Namirenje jednoga ovrhovoditelja

Članak 166.

(1) Ako se iz prodajne cijene namiruje samo ovrhovoditelj, sud će, bez održavanja ročišta, rješenjem odrediti da se iz iznosa dobivenoga prodajom stvari i oduzetoga novca namire redom: troškovi postupka, troškovi određeni u ovršnoj ispravi, kamate do dana unovčenja pokretnine i glavna tražbina.

(2) Višak prodajne cijene koji preostane nakon namirenja predat će se ovršeniku, ako za to nema smetnji.

Namirenje više ovrhovoditelja

Članak 167.

(1) Ako se u ovršnom postupku namiruje više ovrhovoditelja, odnosno ako se, pored ovrhovoditelja namiruju i osobe čija prava prestaju prodajom pokretnine, oni se iz prodajne cijene namiruju onim redom kojim su stekli založno ili drugo pravo koje prodajom prestaje, ako zakonom za određene tražbine nije propisano prvenstveno pravo namirenja.

(2) Ovrhovoditelji istoga reda koji se iz prodajne cijene ne mogu potpuno namiriti namiruju se razmjerno iznosima svojih tražbina.

(3) Troškovi ovršnoga postupka, troškovi određeni ovršnom ispravom i kamate imaju isti red namirenja kao i glavna tražbina.

(4) Pri donošenju rješenja o namirenju sud će uzeti u obzir samo one tražbine za koje je rješenje o ovrsi postalo pravomoćno do dana prodaje popisanih stvari.

7. Primjena odredaba o ovrsi na nekretnini

Članak 168.

Odredbe ovoga Zakona o ovrši na nekretninama primjenjuju se na odgovarajući način i u postupku ovrhe na pokretninama, ako odredbama ove glave nije drukčije određeno.

Glava dvanaesta OČEVIDNIK NEKRETNINA I POKRETNINA KOJE SE PRODAJU U OVRŠNOM POSTUPKU

Vođenje očevidnika

Članak 169.

- (1) Hrvatska gospodarska komora vodi očevidnik nekretnina i pokretnina koje se prodaju u ovršnom postupku. Očevidnik se vodi o svim nekretninama koje se prodaju u ovršnom postupku, a o pokretninama ako je njihova procijenjena vrijednost veća od 50.000,00 kuna.
- (2) Očevidnik o nekretninama iz stavka 1. ovoga članka sadrži podatke o strankama, katastarskoj čestici, katastarskoj općini, površini i adresi nekretnine, što u naravi predstavlja, koje su veličine pojedini njezini dijelovi, procijenjenoj vrijednosti, drugim uvjetima prodaje i ročištu za dražbu.
- (3) Očevidnik o pokretninama iz stavka 1. ovoga članka sadrži podatke o strankama, podatke kojima se ona može identificirati ako se radi o pojedinačno određenoj stvari, odnosno o njezinoj vrsti, količini i kvaliteti ako se radi o stvarima određenima po rodu i količini prema podacima iz zapisnika o pljenidbi, o procijenjenoj vrijednosti pokretne stvari, drugim uvjetima prodaje i ročištu za dražbu.
- (4) U očevidniku će se naznačiti i gdje se, kada i kako stvar može razgledati.
- (5) Očevidnik je javan. Dostupnost podataka upisanih u očevidnik osigurat će se preko interneta.
- (6) Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja očevidnika iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, način i rokove dostave podataka, obrasce za dostavu podataka te način zaštite identiteta stranke propisat će ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Dostava i upis podataka

Članak 170.

- (1) Sud koji vodi ovršni postupak dužan je Hrvatskoj gospodarskoj komori bez odgode dostaviti podatke iz članka 169. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona. Sud koji vodi ovrhu dužan je obavijestiti Hrvatsku gospodarsku komoru o tome je li predmet ovrhe prodan, odnosno dostaviti joj podatke o vremenu održavanja nove dražbe i novim uvjetima prodaje. Ako se prodaja obavlja preko javnog komisionara, javni je komisionar dužan Hrvatskoj gospodarskoj komori bez odgode dostaviti podatke o rješenju o ovrši na pokretninama, strankama, naknadno procijenjenoj vrijednosti pokretnine, uvjetima prodaje, vremenu dražbe i načinu razgledanja pokretnina. Javni je komisionar dužan obavijestiti Hrvatsku gospodarsku komoru i o tome je li predmet ovrhe prodan, odnosno dostaviti joj podatke o vremenu održavanja nove dražbe i novim uvjetima prodaje.
- (2) Hrvatska gospodarska komora dužna je bez odgode u očevidnik upisati propisane podatke o nekretninama i pokretninama koje se prodaju u ovršnom postupku.

Glava trinaesta OVRHA NA NOVČANOJ TRAŽBINI OVRŠENIKA

1. Opće odredbe

Mjesna nadležnost

Članak 171.

(1) Za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na novčanoj tražbini i za provedbu te ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ovršenika, a ako ovršenik nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, nadležan je sud na čijem se području nalazi ovršenikovo boravište.

(2) Ako ovršenik nema u Republici Hrvatskoj ni boravište, mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ovršenikova dužnika, a ako ovaj nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, nadležan je sud na čijem se području nalazi boravište ovršenikova dužnika.

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka koje se odnose na prebivalište fizičke osobe na odgovarajući se način primjenjuju i na sjedište pravne osobe.

(4) Kad je ovršenik Republika Hrvatska ili koja druga pravna osoba s javnim ovlastima koja djeluje na cijelom državnom području, za ovrhu iz stavka 1. ovoga članka nadležan je sud na čijem području ovrhovoditelj ima prebivalište ili sjedište u Republici Hrvatskoj. Ako ovrhovoditelj nema prebivalište ili sjedište u Republici Hrvatskoj, za ovrhu protiv Republike Hrvatske nadležan je sud u Zagrebu, a za ovrhu protiv drugih pravnih osoba s javnim ovlastima sud na čijem je području njihovo sjedište.

Izuzimanje od ovrhe

Članak 172.

Izuzeti su od ovrhe:

1. primanja po osnovi zakonskoga uzdržavanja, naknade štete nastale zbog narušenja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja uzdržavanja,
2. primanja po osnovi naknade zbog tjelesnoga oštećenja prema propisima o invalidskom osiguranju,
3. primanja po osnovi socijalne skrbi,
4. primanja po osnovi privremene nezaposlenosti,
5. primanja po osnovi doplatka za djecu, osim ako posebnim propisom nije drukčije određeno,
6. primanja po osnovi stipendije i pomoći učenicima i studentima,
7. naknada za rad osuđenika, osim za tražbine po osnovi zakonskoga uzdržavanja te za tražbine naknade štete prouzročene kaznenim djelom osuđenika,
8. primanja po osnovi odličja i priznanja,
9. rodiljne i roditeljske novčane potpore, osim ako posebnim propisom nije drugačije određeno.
10. ostala primanja izuzeta od ovrhe po posebnim propisima.

Ograničenje ovrhe

Članak 173.

(1) Ako se ovrha provodi na plaći ovršenika, od ovrhe je izuzet iznos u visini dvije trećine prosječne netoplaće u Republici Hrvatskoj, a ako se ovrha provodi radi naplate tražbine po osnovi zakonskog uzdržavanja, naknade štete nastale zbog narušenja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja uzdržavanja, iznos u visini od jedne polovine prosječne netoplaće u Republici Hrvatskoj, osim u slučaju ovrhe radi prisilne naplate novčanih iznosa za uzdržavanje djeteta u kojem slučaju je od ovrhe izuzet iznos koji odgovara iznosu od jedne četvrtine prosječne mjesečne isplaćene netoplaće po zaposlenom u pravnim osobama Republike Hrvatske za proteklu godinu.

(2) Ako ovršenik prima plaću koja je manja od prosječne netoplaće u Republici Hrvatskoj, od ovrhe je izuzet iznos u visini dvije trećine plaće ovršenika, a ako se ovrha provodi radi naplate tražbine po osnovi zakonskog uzdržavanja, naknade štete nastale zbog narušenja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja uzdržavanja, iznos u visini jedne polovine netoplaće ovršenika.

(3) Prosječna netoplaća u smislu stavka 1. ovoga članka jest prosječan iznos mjesečne netoplaće isplaćene po jednom zaposlenom u pravnim osobama u Republici Hrvatskoj, za razdoblje siječanj – kolovoz tekuće godine, koju je dužan utvrditi Državni zavod za statistiku i objaviti je u »Narodnim novinama«, najkasnije do 31. prosinca te godine. Tako utvrđeni iznos primjenjivat će se u idućoj godini.

(4) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se i na ovrhu na naknadi umjesto plaće, naknadi za skraćeno radno vrijeme, naknadi zbog umanjenja plaće, mirovini, plaći vojnih osoba te na primanja osoba u pričuvnom sastavu za vrijeme vojne službe i na drugom stalnom novčanom primanju civilnih i vojnih osoba, osim na ovrhu na primanjima iz stavaka 5. i 6. ovoga članka.

(5) Ovrha na primanju invalida po osnovi novčane naknade za tjelesno oštećenje i doplatak za tuđu pomoć i njegu može se provesti samo radi naplate tražbine po osnovi zakonskoga uzdržavanja, naknade štete nastale zbog narušenja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja uzdržavanja, i to do iznosa od jedne polovice toga primanja.

(6) Ovrha na primanju po osnovi ugovora o doživotnom uzdržavanju i doživotnoj renti te na primanju po osnovi ugovora o osiguranju života može se provesti samo na dijelu koji prelazi iznos osnovice na temelju koje se utvrđuje iznos pomoći za uzdržavanje.

Ovršne radnje

Članak 174.

(1) Ovrha na novčanoj tražbini provodi se pljenidbom i prijenosom, ako ovim Zakonom za pojedine slučajeve nije drukčije određeno.

(2) Ovršnim prijedlogom može se zahtijevati da se odredi samo pljenidba novčane tražbine, ali u tom je slučaju ovrhovoditelj dužan u roku od tri mjeseca od dana kad mu je dostavljeno rješenje o pljenidbi, odnosno od dana kad mu je dostavljena obavijest o očitovanju ovršenikova dužnika ili o tome da se on nije očitovao u određenom roku, podnijeti prijedlog za prijenos tražbine.

(3) Ako ovrhovoditelj u tom roku ne podnese takav prijedlog, ovrha će se obustaviti.

Opseg ovrhe

Članak 175.

(1) Pljenidba i prijenos novčane tražbine mogu se odrediti i provesti samo u iznosu koji je potreban za namirenje tražbine ovrhovoditelja, osim ako je u pitanju nedjeljiva tražbina.

(2) Ako više ovrhovoditelja traži ovrhu na istoj tražbini koja je djeljiva, pljenidba i prijenos određuju se u odgovarajućim iznosima, napose u korist svakoga ovrhovoditelja.

2. Pljenidba tražbine

Učinak pljenidbe

Članak 176.

(1) Pljenidba se provodi dostavom ovršenikovu dužniku rješenja o ovrsi kojim se ovršenikovu dužniku zabranjuje da ovršeniku ispuni novčanu tražbinu, a ovršeniku se zabranjuje da tu tražbinu naplati ili da inače raspolaže njome i zalogom koji je dan za njezino osiguranje.

(2) Pljenidba je provedena danom dostave rješenja o ovrsi ovršenikovu dužniku.

(3) Ovrhovoditelj pljenidbom stječe založno pravo na ovršenikovoj tražbini.

(4) Ovršenikov dužnik nema pravo žalbe protiv rješenja o pljenidbi.

Pljenidba tražbine zasnovane na vrijednosnom papiru

Članak 177.

(1) Pljenidbu novčane tražbine zasnovane na vrijednosnom papiru koji se prenosi indosamentom ili za čije je ostvarenje inače potreban taj papir provodi sudski ovršitelj oduzimanjem papira od ovršenika i njegovom predajom sudu, odnosno javnom bilježniku. Pljenidba je obavljena oduzimanjem papira od ovršenika.

(2) Pravne radnje potrebne za očuvanje ili ostvarenje prava iz papira iz stavka 1. ovoga članka obavlja u ovršenikovo ime sudski ovršitelj na temelju zaključka suda.

(3) Pljenidba novčane tražbine zasnovane na dionici za koju nije izdana isprava o dionici, kao i na dionici koja glasi na ime za koju je izdana ta isprava obavlja se dostavom rješenja o pljenidbi dioničkom društvu. U tom slučaju odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 176. ovoga Zakona.

Zabrana tražbine po štednom ulogu

Članak 178.

(1) Pljenidba tražbine po štednom ulogu kod pravne osobe koja nije banka provodi se dostavom rješenja o ovrsi toj pravnoj osobi.

(2) Ako ovrhovoditelj ne raspolaže potrebnim podacima o štednom ulogu ovršenika, može sudu predložiti donošenje rješenja kojim će privremeno zaplijeniti sve štedne uloge ovršenika kod određene pravne osobe (prijedlog za privremenu pljenidbu).

(3) Rješenjem o privremenoj pljenidbi sud će od pravne osobe zatražiti i podatke o štednim ulozima ovršenika.

(4) Pravna osoba je dužna bez odgode dati sudu tražene podatke i ne smije obavijestiti ovršenika da su ti podaci traženi.

(5) Nakon što dobije tražene podatke, sud će o njima obavijestiti ovrhovoditelja, koji je dužan u roku od osam dana predložiti ovrhu na određenom štednom ulogu ili na određenim štednim ulozima. U povodu takva prijedloga sud će donijeti rješenje o pljenidbi određenoga štednoga uloga ili određenih štednih uloga i staviti izvan snage rješenje o privremenoj pljenidbi štednih uloga. Ako ovrhovoditelj u roku od osam dana ne predloži ovrhu na određenom štednom ulogu ili na određenim štednim ulozima, ovrha će se obustaviti.

(6) Prijedlog za privremenu pljenidbu iz stavka 2. ovoga članka i prijedlog iz stavka 5. ovoga članka smatraju se, u smislu odredaba propisa o sudskim pristojbama, jednim prijedlogom.

(7) Smatrat će se da je pljenidba na određenom štednom ulogu provedena danom dostave rješenja o privremenoj pljenidbi pravnoj osobi kod koje se vodi štedni ulog.

(8) Pravna osoba koja vodi štedni ulog ima pravo na naknadu troškova za obavljanje radnji u skladu s odredbama ovoga članka. Zahtjev za naknadu troškova može se podnijeti u roku od petnaest dana od poduzimanja radnje. Ti troškovi ulaze u troškove ovršnoga postupka.

Založno pravo na kamatama

Članak 179.

Založno pravo stečeno na tražbini po kojoj teku kamate odnosi se i na kamate koje dospijevaju nakon pljenidbe.

Prednosni red

Članak 180.

(1) Prednosni red založnih prava više ovrhovoditelja određuje se prema danu primitka ovršnoga prijedloga.

(2) Ako je ovršni prijedlog upućen kao preporučena pošiljka putem davatelja poštanskih usluga, dan predaje davatelju poštanskih usluga smatra se danom primitka u sudu.

(3) Ako su ovršni prijedlozi više ovrhovoditelja primljeni u sudu istoga dana, založna prava imaju isti prednosni red.

(4) Tražbine s istim redom prvenstva namiruju se srazmjerno, ako se ne mogu namiriti u cijelosti.

(5) Ako zbog provedbe ovrhe na novčanoj tražbini prestaju založna i druga prava koja su stečena prije pokretanja postupka, prednosni red u namirenju tih prava određuje se prema propisima koji uređuju stjecanje reda prvenstva tih prava izvan ovršnoga postupka.

Izjašnjenje ovršenikova dužnika

Članak 181.

(1) Sud će, na prijedlog ovrhovoditelja, zatražiti od ovršenikova dužnika da se u roku koji odredi sud očituje o tome priznaje li i u kojem iznosu zaplijenjenu tražbinu i je li voljan namiriti je, te je li njegova obveza da namiri tu tražbinu uvjetovana ispunjenjem neke druge obveze.

(2) Prijedlog za očitovanje ovršenikova dužnika ovrhovoditelj može spojiti s ovršnim prijedlogom ili ga dati posebnim podneskom nakon toga prijedloga, a najkasnije do

prijenosa tražbine.

(3) Očitovanje ovršenikova dužnika dostavit će se ovrhovoditelju bez odgode.

Odgovornost ovršenikova dužnika

Članak 182.

(1) Ovršenikov dužnik odgovara ovrhovoditelju za štetu koju mu je nanio time što se nije očitovao, ili što se neistinito ili nepotpuno očitovao.

(2) Sud će upozoriti ovršenikova dužnika na tu njegovu odgovornost.

Pljenidba tražbine osigurane založnim pravom upisanim u javnoj knjizi

Članak 183.

(1) Pljenidba tražbine osigurane založnim pravom upisanim u zemljišnoj knjizi ili drugoj javnoj knjizi u koju se upisuju prava na nekretninama provodi se upisom pljenidbe u tu knjigu.

(2) Upis se obavlja po službenoj dužnosti, uz naznaku da je pljenidba na temelju koje je na tražbini stečeno založno pravo određena radi namirenja tražbine ovrhovoditelja.

(3) Ako ima više ovrhovoditelja, prednosni red njihovih tražbina određuje se prema vremenu upisa.

3. Prijenos tražbine

a) Opće odredbe

Vrste prijenosa

Članak 184.

(1) Zaplijenjena tražbina prenosi se na ovrhovoditelja u skladu s njegovim prijedlogom, radi naplate ili umjesto isplate.

(2) Ovrhovoditelj je dužan već u ovršnom prijedlogu zatražiti da se tražbina na njega prenese radi naplate ili umjesto isplate, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno. O vrsti prijenosa sud odlučuje rješenjem o ovrsci.

(3) U rješenju o ovrsci ili u posebnom rješenju o prijenosu pozvat će se ovršenikov dužnik da dužni iznos položi kod suda uplatom na određeni račun i da o tome obavijesti sud.

Posebni uvjeti za prijenos nedjeljive tražbine

Članak 185.

(1) Tražbina koja se zasniva na vrijednosnom papiru koji se prenosi indosamentom ili za čije je ostvarenje potrebno podnošenje toga papira, ili koje se iz drugih razloga ne može dijeliti u pogledu prijenosa ili ostvarenja, može se prenijeti samo u svojem punom iznosu.

(2) Ako je više ovrhovoditelja podnijelo prijedlog za prijenos u razne dane, sud će prenijeti tražbinu na ovrhovoditelja koji je prvi podnio prijedlog, a ako je više

ovrhovoditelja podnijelo prijedlog istoga dana, tražbina će se prenijeti na ovrhovoditelja čija je tražbina najveća.

Provedba prijenosa

Članak 186.

(1) Prijenos tražbine je proveden dostavom ovršenikovu dužniku rješenja kojim je prijenos određen.

(2) Prijenos tražbine zasnovane na vrijednosnom papiru koji se prenosi indosamentom ili kojega je radi ostvarenja inače potrebno podnijeti, proveden je kada sud na taj papir stavi izjavu o prijenosu i papir s tom izjavom preda ovrhovoditelju.

Obveze ovršenika i ovrhovoditelja

Članak 187.

(1) Ovršenik je dužan u roku što ga odredi sud na zahtjev ovrhovoditelja na koga je tražbina prenesena dati objašnjenja koja su ovrhovoditelju potrebna radi ostvarivanja te tražbine i predati mu isprave koje se na tu tražbinu odnose.

(2) Ovrhovoditelj na koga je prenesen dio tražbine dužan je, ako to ovršenik zatraži, u roku što ga odredi sud, dati osiguranje da će nakon ostvarenja te tražbine vratiti isprave koje se odnose na tražbinu.

(3) Sud će na prijedlog ovrhovoditelja provesti ovrhu protiv ovršenika radi predaje isprava ako ih on sam ne preda.

(4) Predaju isprava koje se nalaze kod treće osobe ovrhovoditelj može zahtijevati tužbom, ako bi to pravo imao ovršenik.

(5) Na ispravi koja se daje ovrhovoditelju sud će zabilježiti da je proveden prijenos tražbine za koju je određena ovrha.

Polaganje novca kod suda, odnosno javnoga bilježnika

Članak 188.

(1) Ovršenikov dužnik kojemu je dostavljeno rješenje o ovrsi ili posebno rješenje o prijenosu ispunjava svoju obvezu polaganjem novca kod suda koji provodi ovrhu, odnosno javnoga bilježnika.

(2) Ako je radi naplate prenesene novčane tražbine ovrhovoditelj morao pokrenuti sudski ili drugi postupak, sud ili tijelo koje vodi postupak, u odluci kojom prihvaća zahtjev ovrhovoditelja naložit će ovršenikovu dužniku da dužni iznos položi kod suda koji provodi ovrhu.

(3) Na temelju odluke kojom je ovršenikovu dužniku naloženo da dužni iznos položi kod suda koji provodi ovrhu, odnosno javnoga bilježnika, na prijedlog ovrhovoditelja na koga je tražbina prenesena provest će se ovrha protiv ovršenikova dužnika i novac naplaćen tom ovrhom, nakon podmirenja troškova postupka, doznačiti po službenoj dužnosti sudu koji provodi ovrhu. O obavljenoj doznaci obavijestit će se sud.

b) Prijenos radi naplate

Ovlaštenja ovrhovoditelja

Članak 189.

(1) Prijenosom tražbine radi naplate ovlašćuje se ovrhovoditelj da traži od ovršenikova dužnika isplatu iznosa naznačenoga u rješenju o ovrsi ili u posebnom rješenju o prijenosu, ako je taj iznos dospio, da obavlja sve radnje koje su potrebne radi očuvanja i ostvarenja prenesene tražbine i da se koristi pravima u svezi sa zalogom koji je dan za osiguranje te tražbine.

(2) Prijenosom tražbine radi naplate ovrhovoditelj nije ovlašten na teret ovršenika zaključiti nagodbu, ovršenikovu dužniku oprostiti dug ili prenesenim tražbinama inače raspolagati, te ni s ovršenikovim dužnikom sklopiti ugovor da odluku o tražbini, ako je ona sporna, donese izbrani sud.

(3) Ovrhovoditelju na koga je prenesena tražbina radi naplate ovršenikov dužnik može istaknuti samo prigovore koje bi mogao istaknuti ovršeniku.

(4) Ustupanje prenesene tražbine koju je obavio ovršenik nakon prijenosa bez učinka je na prava koja je ovrhovoditelj stekao prijenosom.

Prijenos radi naplate tražbine upisane u javnoj knjizi

Članak 190.

Prijenos radi naplate tražbine upisane u zemljišnoj knjizi ili drugoj javnoj knjizi u koju se upisuju prava na nekretninama upisat će se po službenoj dužnosti.

Uvjetovanost obveze ovršenikova dužnika predajom stvari

Članak 191.

(1) Ako obveza ovršenikova dužnika da isplati tražbinu ovisi o obvezi ovršenika da mu preda određenu stvar koja se nalazi u posjedu ovršenika, a ta je obveza utvrđena pravomoćnom presudom, sud će, na prijedlog ovrhovoditelja na koga je tražbina prenesena radi naplate, naložiti ovršeniku predaju stvari sudu radi predaje ovršenikovu dužniku.

(2) Na prijedlog ovrhovoditelja, sud će prema ovršeniku koji nije predao stvar u određenom roku provesti ovrhu radi predaje stvari.

Obavješćivanje ovršenika o tužbi za naplatu prenesene tražbine

Članak 192.

Ovrhovoditelj koji je podnio tužbu radi naplate prenesene tražbine dužan je bez odgode obavijestiti ovršenika o pokrenutoj parnici. U protivnom odgovara ovršeniku za štetu koju on pretrpi zbog toga propusta.

Zakašnjenje u naplati prenesene tražbine

Članak 193.

(1) Ovrhovoditelj koji se ne brine za naplatu prenesene tražbine odgovara za štetu koja je time nanesena drugom vjerovniku koji ima založno ili koje drugo pravo koje se namiruje iz tražbine.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka sud može, na prijedlog drugoga vjerovnika, ukinuti rješenje o prijenosu tražbine na neurednoga ovrhovoditelja i tražbinu prenijeti na drugoga vjerovnika.

Namirenje ovrhovoditelja

Članak 194.

- (1) Ovrhovoditelj na koga je tražbina prenesena radi naplate namiruje se iz sredstava položenih kod suda, odnosno javnoga bilježnika.
- (2) Namirenje ovrhovoditelja i drugih osoba čija prava prestaju provedbom ovrhe provodi se uz odgovarajuću primjenu odredaba članka 166. i 167. ovoga Zakona.

c) Prijenos umjesto isplate

Članak 195.

- (1) Zaplijenjena tražbina prelazi prijenosom umjesto isplate na ovrhovoditelja do prenesenoga iznosa, s učinkom ustupanja tražbine uz naknadu.
- (2) Ako je prenesena tražbina osigurana založnim pravom upisanim u zemljišnoj knjizi ili drugoj javnoj knjizi u koju se upisuju prava na nekretninama, sud će, po službenoj dužnosti, prenijeti ovršenikova prava na ovrhovoditelja, a brisati založno pravo upisano u korist ovršenika.
- (3) Ovrhovoditelj na kojega je tražbina prenesena umjesto isplate dužan je tražbinu naplatiti po pravilima koja važe za tražbine prenesene radi naplate, s time da se novac dobiven ostvarenjem tražbine isplaćuje izravno ovrhovoditelju, osim u slučaju iz stavka 4. ovoga članka.
- (4) Ovrhovoditelj na kojega je tražbina prenesena umjesto isplate smatra se namirenim i samim prijenosom, u visini te tražbine, ako u ovršnom postupku nije sudjelovalo više ovrhovoditelja ili drugih vjerovnika koji se namiruju iz prenesene tražbine. Ako u ovršnom postupku sudjeluju takve osobe, ovrhovoditelj na koga je tražbina prenesena umjesto isplate smatrat će se ovrhovoditeljem na koga je tražbina prenesena radi naplate.
- (5) Okolnost da je na ovrhovoditelja tražbina prenesena umjesto isplate ne utječe na odgovornost ovršenika za istinitost i naplativost prenesene tražbine.

4. Posebne odredbe o ovrsi na plaći i drugim stalnim novčanim primanjima

Primjena odredaba ove glave

Članak 196.

U ovrsi na plaći i drugim stalnim novčanim primanjima primjenjuju se odredbe odjeljaka 1. do 3. ove glave, ako odredbama ovoga odjeljka nije drukčije određeno.

Rješenje o ovrsi

Članak 197.

- (1) Rješenjem o ovrsi na plaći određuje se pljenidba određenoga dijela plaće i nalaže se poslodavcu koji ovršeniku isplaćuje plaću da novčani iznos za koji je određena ovrha isplati odnosno isplaćuje ovrhovoditelju nakon pravomoćnosti toga rješenja.
- (2) Rješenje o ovrsi odnosi se i na povećanje plaće do kojega dođe nakon dostave rješenja o ovrsi.

Ovrha kada pravo na uzdržavanje ima više osoba

Članak 198.

(1) Ako pravo na zakonsko uzdržavanje, odnosno pravo na rentu za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja uzdržavanja prema istom ovršeniku ima više osoba, a ukupni iznos njihovih tražbina prelazi dio plaće koji može biti predmet ovrhe, ovrha se određuje i provodi u korist svakoga od takvih ovrhovoditelja razmjerno visini njihovih tražbina.

(2) Ako nakon započete provedbe ovrhe na plaći, odnosno drugom stalnom novčanom primanju bude podnesen novi prijedlog za ovrhu na tražbini iz stavka 1. ovoga članka, sud će prije doneseno rješenje o ovrsi izmijeniti po službenoj dužnosti u smislu stavka 1. ovoga članka i odrediti iznos koji će se ubuduće isplaćivati pojedinim ovrhovoditeljima.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, rješenje o ovrsi dostavlja se i ranijem ovrhovoditelju koji protiv rješenja ima pravo žalbe.

Mjesto isplate

Članak 199.

(1) Tražbine za koje nije propisano bezgotovinsko plaćanje ovrhovoditelj naplaćuje neposredno na blagajni na kojoj se ovršeniku isplaćuje plaća.

(2) Ovrhovoditelj ima pravo zahtijevati da mu se obustavljeni iznos isplaćuje putem davatelja poštanskih usluga, na adresu koju naznači ili na određeni račun kod banke, uz odbitak troškova za obavljenu poštansku uslugu.

Prestanak rada

Članak 200.

(1) Kad ovršeniku prestane rad, rješenje o ovrsi djeluje i prema drugom poslodavcu s kojim ovršenik sklopi ugovor o radu ili službi, i to od dana kad je tomu poslodavcu dostavljeno rješenje o ovrsi.

(2) Prijašnji poslodavac ovršenika dužan je bez odgode preporučenom pošiljkom s povratnicom dostaviti rješenje o ovrsi novom poslodavcu i o tome obavijestiti sud.

(3) Prijašnji poslodavac obavijestit će sud o prestanku ugovora o radu bez odgode ako mu nije poznat novi poslodavac, o čemu će sud obavijestiti ovrhovoditelja, određujući mu rok radi pribave podataka o novom poslodavcu.

(4) Ako ovrhovoditelj ne obavijesti sud u roku koji mu je određen o novom poslodavcu, sud će obustaviti ovrhu.

Odgovornost poslodavca za propuštenu obustavu i isplatu dospjelih obroka

Članak 201.

(1) Ovrhovoditelj može predložiti da sud u ovršnom postupku rješenjem naloži poslodavcu da mu isplati sve obroke što ih je propustio obustaviti i isplatiti prema rješenju o ovrsi.

(2) Prijedlog iz stavka 1. ovoga članka ovrhovoditelj može podnijeti do završetka ovršnoga postupka.

(3) Na temelju pravomoćnog rješenja iz stavka 1. ovoga članka ovrhovoditelj može tražiti ovrhu protiv poslodavca u istom ovršnom postupku.

(4) Poslodavac koji nije postupio prema rješenju o ovrsi ili je propustio postupiti po članku 200. stavcima 2. i 3. ovoga Zakona, odgovara za štetu koju je ovrhovoditelj zbog toga pretrpio.

Zapljena po pristanku dužnika

Članak 202.

(1) Dužnik može privatnom ispravom potvrđenom kod javnog bilježnika dati suglasnost da se radi naplate tražbine vjerovnika zaplijeni njegova plaća, odnosno drugo stalno novčano primanje, osim u dijelu u kojem je to primanje izuzeto od ovrhe. Suglasnost kojom se dopušta pljenidba plaće, odnosno drugog stalnog novčanog primanja za iznos koji je izuzet od ovrhe, ne proizvodi pravne učinke.

(2) Isprava iz stavka 1. ovoga članka izdaje se u jednom primjerku, ima značenje pravnog posla iz članka 77. stavka 1. ovoga Zakona, te pravni učinak pravomoćnog rješenja o ovrsi.

(3) Ispravu iz stavka 1. ovoga članka s učincima dostave rješenja o ovrsi poslodavcu dostavlja vjerovnik, putem davatelja poštanskih usluga preporučenom poštanskom pošiljkom s povratnicom ili preko javnog bilježnika.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, zapljena na temelju suglasnosti dužnika nema utjecaja na provedbu ovrhe na plaći radi namirenja tražbine po osnovi zakonskoga uzdržavanja, naknade štete nastale po osnovi narušenja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete po osnovi izgubljenoga uzdržavanja zbog smrti davatelja uzdržavanja.

(5) Isprava iz stavka 1. ovoga članka ima svojstvo ovršne isprave na temelju koje se može tražiti ovrha protiv dužnika i na drugim predmetima ovrhe.

(6) Odredbe stavaka 1. i 4. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na jamca ako je dao suglasnost iz stavka 1. ovoga članka.

(7) Za dopuštenost izjave o suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka mjerodavni su činjenično stanje i podaci iz članka 173. stavka 3. ovoga Zakona u vrijeme potvrde te izjave kod javnog bilježnika.

Primjena odredaba ovoga odjeljka

Članak 203.

Odredbe ovoga odjeljka na odgovarajući se način primjenjuju i na ovrhu na drugim stalnim novčanim primanjima ovršenika.

5. Posebne odredbe o ovrsi na novčanoj tražbini po računu

Članak 204.

(1) Rješenjem o ovrsi na novčanoj tražbini po računu nalaže se Agenciji da banci izda nalog da iznos za koji je ovrha određena prenese sa svih ovršenikovih računa koji se vode pod njegovim osobnim identifikacijskim brojem na račun koji je određen u rješenju o ovrsi. To rješenje ima učinak rješenja o ovrsi kojim su određeni zapljena novčane tražbine i prijenos radi naplate.

(2) Rješenje o ovrsi istodobno će se dostaviti Agenciji, ovrhovoditelju i ovršeniku.

Zapljena računa ovršenika

Članak 205.

(1) Agencija će nakon što primi rješenje o ovrsi iz članka 204. stavka 1. ovoga Zakona naložiti bankama koje vode ovršenikove račune da zaplijene iznos novčanih sredstava s računa ovršenika koje vode do visine tražbine radi naplate koje je ovrha određena tim rješenjem.

(2) Dostavom banci naloga iz stavka 1. ovoga članka ovrhovoditelj do iznosa zaplijenjene tražbine stječe založno pravo na ovršenikovo tražbini prema banci za isplatu novčanih sredstava na računu.

(3) Ako po dostavi naloga Agencije iz stavka 1. ovoga članka na računima ovršenika nema novčanih sredstava u visini potrebnoj za naplatu tražbine u cijelosti banka će prema nalogu Agencije zabraniti raspolaganje novčanim sredstvima po računima i oročenim novčanim sredstvima ovršenika do visine određene u nalogu Agencije, sve do novoga naloga Agencije.

Provedba ovrhe

Članak 206.

(1) Banka će prijenos zaplijenjenih novčanih sredstava obaviti kad za to dobije nalog Agencije.

(2) Ako se ovrha provodi na temelju pravomoćnog rješenja o ovrsi, Agencija će naložiti banci da novčani iznos za koji je određena ovrha prenese na račun naznačen u rješenju o ovrsi.

(3) Ovršenik može, nakon što primi rješenje o ovrsi, predložiti odgodu ovrhe iz razloga navedenih u članku 65. ovoga Zakona. O prijedlogu za odgodu ovrhe podnesenom u roku za žalbu protiv rješenja o ovrsi sud će odlučiti u roku od 8 dana i, ako prihvati taj prijedlog, rješenje o odgodi odmah dostaviti Agenciji u pisanom otpravku, a u slučaju potrebe priopćiti i telefaksom, elektroničkom poštom ili na drugi pogodan način.

(4) Ako Agencija u roku od trideset dana od dana kad joj je dostavljeno nepravomoćno rješenje o ovrsi ne primi rješenje o odgodi ovrhe ili rješenje o ukidanju rješenja o ovrsi ili o obustavi ovrhe, naložit će prijenos zaplijenjenog iznosa na račun naveden u rješenju o ovrsi. Agencija će naložiti prijenos i prije proteka roka od trideset dana ako ovršenik u Agenciji da pisanu suglasnost kojim izričito dozvoljava prijenos zaplijenjenih sredstava prije proteka toga roka.

(5) Ako je rješenjem o ovrsi naloženo plaćanje određenih iznosa u određenim razmacima, Agencija će banci izdavati naloge za prijenos u skladu s nalogom iz rješenja o ovrsi. Redoslijed naplate svih budućih obroka računa se prema vremenu kad je Agencija primila rješenje o ovrsi, osim ako Agencija naknadnim nalogom za isplatu pojedinih tražbina sukladno odredbama posebnog zakona ne odredi drukčije.

(6) Mogući sporovi između stranaka, odnosno stranaka i Agencije, odnosno banke o tome je li Agencija, odnosno banka postupila prema rješenju o ovrsi, a osobito o tome je li ovrhovoditelj u cijelosti namiren rješavat će se u parničnom postupku.

Ovrha prema solidarnim ovršenicima

Članak 207.

(1) Ako na temelju ovršne isprave dva ili više ovršenika solidarno odgovaraju, sud koji je nadležan za bilo kojeg od solidarnih ovršenika donijet će protiv svih njih ili samo nekih od njih, u skladu s ovrhovoditeljevim prijedlogom, jedno rješenje o ovrsi.

(2) Ako je ovrha određena protiv dvaju ili više solidarnih ovršenika naplata će se obaviti sa svih računa solidarnih ovršenika kod banaka u isto vrijeme tako da se sa svakoga naplati jednaka svota, s tim da zbroj tih svota ne smije prijeći iznos ovrhovoditeljeve ovršne tražbine. Ako na računima solidarnih ovršenika nema dovoljno novca da se naplata provede odjednom, naplaćivat će se bilo s kojeg od tih računa prema zakonu kojim se uređuje provedba ovrhe na novčanim sredstvima tako da se ovrhovoditeljeva tražbina što prije namiri.

Provedba naplate na temelju zadužnice

Članak 208.

Ako je naplata zatražena na temelju zadužnice koju je vjerovnik izravno dostavio Agenciji, Agencija će postupiti kao u povodu pravomoćnog rješenja o ovrsi.

Izravna naplata novčane tražbine na temelju ovršne odluke i nagodbe domaćeg suda, upravnog tijela, odnosno obračuna poslodavca

Članak 209.

(1) Ako ovrhovoditelj izravno zatraži od Agencije da na temelju ovršne odluke i nagodbe domaćeg suda ili upravnog tijela koje glase na ispunjenje određene novčane tražbine i koje imaju potvrdu o ovršnosti, odnosno obračuna poslodavca o neisplati dospjelog iznosa plaće, naknade plaće ili otpremnine provede naplatu te tražbine prijenosom novčanih sredstava s računa koje ovršenik ima kod banaka na ovrhovoditeljev račun kojeg je odredio u zahtjevu za izravnu naplatu, Agencija će postupiti kao u povodu nepravomoćnog rješenja o ovrsi koje je dostavio sud.

(2) Sadržaj i oblik zahtjeva za izravnu naplatu utvrdit će ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom koji će donijeti u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Uz zahtjev ovrhovoditelj treba priložiti izvornik ili otpravak ovršne odluke ili nagodbe domaćeg suda ili upravnog tijela, odnosno obračuna poslodavca iz stavka 1. ovoga članka.

(3) U postupku izravne naplate tražbine na temelju ovršne odluke i nagodbe domaćeg suda ili upravnog tijela na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članaka 205. i 206. ovoga Zakona.

(4) Agencija će primjerak zahtjeva s podacima o ovršnoj odluci i nagodbi domaćeg suda ili upravnog tijela, odnosno obračunu poslodavca na temelju kojih je zatražena izravna naplata poslati ovršeniku na adresu iz zahtjeva za izravnu naplatu.

(5) Banka kojoj je Agencija naložila da provede zapljenu računa ovršenika dužna je bez odgode na način koji je uobičajen za obavještanje imatelja računa o promjenama na računu obavijestiti ovršenika da su mu određena sredstva na računu zaplijenjena te da odgovarajuće podatke o tome može dobiti od Agencije (određene podružnice Agencije).

(6) Ako Agencija u roku od trideset dana od dana kad joj je dostavljena isprava iz stavka 1. ovoga članka ne primi rješenje suda o odgodi izdavanja naloga bankama za provedbu prijenosa zaplijenjenih sredstava ili rješenje suda kojim se takav prijenos proglašava nedopuštenim na temelju ovršne isprave na temelju koje je ona zatražena, izdat će nalog bankama da obave prijenos sredstava s računa ovršenika na račun koji je određen u zahtjevu za izravnu naplatu.

Pravna sredstva ovršenika

Članak 210.

(1) Nakon što primi obavijest o tome da je protiv njega zatražena izravna naplata tražbine na temelju ovršne odluke i nagodbe domaćeg suda ili upravnog tijela, odnosno obračuna poslodavca, prema odredbi članka 209. stavka 4. ovog Zakona ili nakon što na drugi način sazna za to da je zatražena takva naplata protiv njega, ovršenik može predložiti sudu da donese rješenje kojim će naložiti Agenciji da odgodi izdavanje naloga bankama za prijenos zaplijenjenih sredstava odnosno rješenje kojim će pljenidba i prijenos proglasiti nedopuštenim.

(2) Na prijedlog za odgodu prijenosa iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o odgodi ovrhe, a na prijedlog za proglašenje pljenidbe i prijenosa nedopuštenim iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o žalbi protiv rješenja o ovrsi (članci 50. i 53.).

(3) O prijedlogu za odgodu prijenosa iz stavka 1. ovoga članka sud je dužan odlučiti u roku od osam dana i, ako prihvati taj prijedlog, rješenje kojim će odrediti odgodu odmah dostaviti Agenciji. U slučaju potrebe to se rješenje može priopćiti Agenciji i telefaksom, elektroničkom poštom ili na neki drugi pogodan način. Pisani otpravak rješenja dostavit će se Agenciji unatoč takvu priopćenju.

(4) Ako prijenos sredstava s računa ovršenika bude obavljen prije nego što sud dostavi rješenje kojim prihvaća prijedlog o odgodi ovrhe ili rješenje kojim proglašava pljenidbu i prijenos nedopuštenim (članak 209.), ovršenik može u posebnoj parnici ostvarivati svoje pravo na povrat tih sredstava, kao i pravo na naknadu štete.

Nedopuštenost sudske ovrhe

Članak 211.

Sud će odbaciti kao nedopušten prijedlog za ovrhu na novčanim sredstvima na računu na temelju pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, zadužnice te na temelju ovršne odluke i nagodbe domaćeg suda, upravnog tijela, odnosno obračuna poslodavca na temelju kojih se može od Agencije zatražiti izravna naplata, osim ako se na temelju tih isprava nije mogla provesti naplata preko Agencije, o čemu će Agencija izdati potvrdu.

Posebne odredbe o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima koja su izuzeta od ovrhe ili na kojima je ovrha ograničena

Članak 212.

(1) U slučaju iz članka 204. stavka 1. ovoga Zakona, ako se ovršeniku uplaćuju primanja i naknade iz članka 172. ili iznosi koji su izuzeti od ovrhe iz članka 173. ovoga Zakona, ovršenik je o tome dužan obavijestiti Agenciju.

(2) Po primitku obavijesti iz stavka 1. ovoga članka, Agencija je bez odgode dužna uplatiteljima iz obavijesti dostaviti podatke iz te obavijesti i podatak o vrsti tražbine za koju je ovrha određena, radi uskrate uplata iz stavka 1. ovoga članka. Uplatitelji su dužni odmah uskratiti uplatu primanja i naknada iz članka 172. ili iznosa koji su izuzeti od ovrhe iz članka 173. ovoga Zakona.

(3) Ako se primanja i naknade iz članka 172. ili iznosi koji su izuzeti od ovrhe iz članka 173. ovoga Zakona uplaćuju ovršeniku putem banke, banka je dužna po nalogu Agencije ovršeniku otvoriti poseban račun. O otvaranju posebnog računa banka je bez odgode dužna obavijestiti Agenciju, a Agencija uplatitelje iz stavka 2. ovoga članka koji su dužni izvršiti uplatu na poseban račun. Banka ne naplaćuje naknadu za otvaranje, vođenje i zatvaranje posebnog računa.

(4) Uplatitelj primanja i naknada iz članka 172. ovoga Zakona ili iznosa koji su izuzeti od ovrhe iz članka 173. ovoga Zakona, odnosno banka, dužni su na zahtjev suda dostaviti podatke o uplatama, odnosno podatke o uplatama i stanju na posebnom računu iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Osoba kojoj se preko računa uplaćuju primanja i naknade iz članaka 172. i 173. ovoga Zakona može, ako su prema odredbama članaka 204., 205., 208. i 209. ovoga Zakona zaplijenjena sredstva na njezinim računima preko kojih prima uplatu takvih primanja i naknada, zatražiti od Agencije da naloži banci prijenos sredstava izuzetih od ovrhe na poseban račun uz potvrdu uplatitelja o iznosu sredstava koja su izuzeta od ovrhe prema članku 173. ovoga Zakona.

Odgovornost Agencije i banke

Članak 213.

Na odgovornost Agencije ili banke zbog nepostupanja po rješenju o ovrsi, zadužnici ili zahtjevu za izravnu naplatu na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 201. ovoga Zakona.

6. Zadužnica i bjanko zadužnica

Zapljena računa na temelju zadužnice

Članak 214.

(1) Dužnik može privatnom ispravom potvrđenom kod javnog bilježnika dati suglasnost da se radi naplate tražbine određenoga vjerovnika zaplijene svi računi koje ima kod banaka te da se novac s tih računa, u skladu s njegovom izjavom sadržanom u toj ispravi, isplaćuje vjerovniku. Takva isprava izdaje se u jednom primjerku i ima učinak pravomoćnoga rješenja o ovrsi kojim se zapljenjuje tražbina po računu i prenosi na ovrhovoditelja.

(2) Na ispravi iz stavka 1. ovoga članka ili u dodatnim ispravama uz tu ispravu, istodobno kad i dužnik ili naknadno, obvezu prema vjerovniku mogu preuzeti i druge osobe u svojstvu jamaca plateca, i to davanjem pisane izjave koja je po svojem sadržaju i obliku ista s izjavom dužnika.

(3) Ispravu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka Agenciji dostavlja vjerovnik s učincima dostave pravomoćnoga sudskog rješenja o ovrsi izravno, putem davatelja poštanskih usluga preporučenom poštanskom pošiljkom s povratnicom neposrednom dostavom ili preko javnog bilježnika.

(4) Vjerovnik može svoja prava iz isprave iz stavka 1. ovoga članka prenositi ispravom na kojoj je javno ovjeren njegov potpis na druge osobe, koje u tom slučaju stječu prava koja je po toj ispravi imao vjerovnik.

(5) Na temelju isprava iz stavaka 1. i 2. ovoga članka vjerovnik može po svom izboru zahtijevati na način propisan u stavku 3. ovoga članka od Agencije naplatu svoje tražbine od dužnika ili jamaca plateca, ili i od dužnika i jamaca plateca.

(6) Vjerovnik može od Agencije zahtijevati da mu vrati ispravu iz stavka 1. ovoga članka ako njegova tražbina nije u cijelosti namirena. U tom će slučaju Agencija naznačiti na toj ispravi s kojega je računa naplaćen koji iznos troškova, kamata i glavnice. Ako je vjerovnik u cijelosti namirio svoju tražbinu prema ispravi iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, Agencija će obavijestiti o tome dužnika ili jamca plateca i na njegov mu je zahtjev predati.

(7) Isprave iz stavaka 1. i 2. ovoga članka imaju svojstvo ovršnih isprava na temelju kojih se može tražiti ovrha protiv dužnika ili jamaca plataca na drugim predmetima ovrhe.

(8) Oblik i sadržaj isprave iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Zapljena računa na temelju bjanko zadužnice

Članak 215.

(1) Dužnik može privatnom ispravom potvrđenom kod javnog bilježnika dati suglasnost da se radi naplate tražbine čiji će iznos biti naknadno upisan u ispravi zaplijene svi njegovi računi kod banaka te da se novčana sredstva s tih računa, u skladu s njegovom izjavom sadržanom u toj ispravi, izravno s računa isplate vjerovniku koji je određen u ispravi ili koji će naknadno biti u nju upisan (bjanko zadužnica). Takva isprava izdaje se u jednom primjerku i, nakon što u nju bude upisan iznos tražbine i podaci o vjerovniku, ima učinak pravomoćnoga rješenja o ovrsi kojim se zapljenjuje tražbina po računu i prenosi na ovrhovoditelja.

(2) Ispravu iz stavka 1. ovoga članka s naknadno upisanim iznosom tražbine i podacima o vjerovniku Agenciji s učincima dostave pravomoćnoga sudskog rješenja o ovrsi, dostavlja vjerovnik izravno, preporučenom poštanskom pošiljkom s povratnicom neposrednom dostavom ili preko javnog bilježnika. Dostavom te isprave zapljenjuje se tražbina po računu i prenosi se na vjerovnika.

(3) Odredbe članka 214. stavaka 2. te 4. do 8. ovoga Zakona primjenjuju se na odgovarajući način i na bjanko zadužnicu.

(4) Oblik i sadržaj isprave iz stavka 1. ovoga članka, s naznakom najviših iznosa koji se mogu upisati u pojedine vrste te isprave, propisat će ministar nadležan za poslove pravosuđa.

(5) Isprava iz stavka 1. ovoga članka istinita je u pogledu svojeg sadržaja ako je vjerovnik naknadno upisao iznos tražbine koji je manji ili jednak onome za koji mu je dužnik dao suglasnost u trenutku kad je potvrđena kod javnog bilježnika te podatke o vjerovniku.

Registar zadužnica i bjanko zadužnica

Članak 216.

(1) Registar zadužnica i bjanko zadužnica sadrži podatke o osobi koja ih je izdala, vrsti zadužnice, u čiju je korist izdana ako je riječ o zadužnici, je li preuzeto jamstvo za obvezu iz zadužnice ili bjanko zadužnice i tko ga je preuzeo, koji je iznos tražbine za koju je izdana odnosno koji se najviši iznos u nju može upisati te podaci o javnom bilježniku koji je ispravu potvrdio, datumu i poslovnom broju potvrde.

(2) Javni bilježnik koji potvrdi zadužnicu ili bjanko zadužnicu dužan je podatke iz stavka 1. ovoga članka odmah elektroničkim putem priopćiti službi registra.

(3) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar nadležan za poslove pravosuđa.

(4) Podaci iz registra su povjerljivi i njima se može koristiti samo Agencija radi provjere istinitosti zadužnica kad se na temelju njih zatraži naplata tražbina koje su u njima utvrđene. Podaci iz registra dostavit će se na zahtjev sudu ili drugom nadležnom tijelu u vezi s postupkom koji se pred njima vode.

(5) Za obavljanje poslova potvrde suglasnosti o zapljeni, zadužnice i bjanko zadužnice javni bilježnici imaju pravo na nagradu i naknadu troškova u iznosima koji pravilnikom utvrđuje ministar nadležan za poslove pravosuđa. Za ove poslove javni bilježnici ne naplaćuju javnobilježničku pristojbu.

(6) Zadužnicu ili bjanko zadužnicu ovjerenu ili potvrđenu prije stupanja na snagu ovoga Zakona vjerovnik je dužan prije podnošenja iste na naplatu zatražiti kod javnog bilježnika upis zadužnice ili bjanko zadužnice u registar iz stavka 1. ovoga članka.

(7) Za upis zadužnica ili bjanko zadužnica iz stavka 6. ovoga članka javni bilježnik nema pravo na nagradu ni naknadu troškova. Za ove poslove javni bilježnik ne naplaćuje javnobilježničku pristojbu.

(8) Ako Agencija zaprimi zadužnicu ili bjanko zadužnicu koja nije upisana u registar iz stavka 1. ovog članka ili se podaci iz dostavljene zadužnice odnosno bjanko zadužnice ne podudaraju s podacima iz registra, Agencija istu neće upisati u Očevidnik neizvršenih osnova za plaćanje niti ju izvršiti sukladno odredbama Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.

7. Provedba ovrhe radi naplate novčane tražbine po osnovi radnog odnosa koja je utvrđena u brutoiznosu

Članak 217.

(1) Kad predlaže provedbu ovrhe radi naplate novčane tražbine po osnovi radnog odnosa koja je utvrđena u brutoiznosu, ovrhovoditelj je ovlašten na temelju izvješća obračuna dospjele, a neisplaćene plaće kao ovršne isprave, tražiti ovrhu radi naplate ukupno utvrđenog iznosa.

(2) Porezna uprava će na zahtjev ovrhovoditelja, sukladno članku 18., izdati potvrdu o obračunu poreza, prireza i doprinosa, uključujući i doprinos za individualnu kapitaliziranu štednju iz ukupno utvrđenog iznosa, u skladu s važećim propisima koji uređuju obračunavanje i plaćanje doprinosa iz plaće i poreza na dohodak, uz naznaku propisanih računa na koje će se uplatiti porez, prirez i doprinosi, uključujući i doprinos za individualnu kapitaliziranu štednju.

(3) Obračun iz stavka 2. ovoga članka nema značenje upravnog akta i protiv njega nisu dopušteni pravni lijekovi.

(4) Uz prijedlog za ovrhu iz stavka 1. ovoga članka ovrhovoditelj je dužan priložiti potvrdu o obračunu iz stavka 2. ovoga članka, koja potvrda će se ovršeniku dostaviti uz rješenje o ovrši.

(5) Na temelju ovršne odluke i nagodbe domaćeg suda ili upravnog tijela koje glase na ispunjenje određene novčane tražbine po osnovi radnog odnosa koja je utvrđena u brutoiznosu i koja ima potvrdu o ovršnosti ovrhovoditelj može zatraži izravnu naplatu ukupno dosuđenog iznosa od Agencije sukladno članku 209. ovoga Zakona. Ako ovrhovoditelj zatraži izravnu naplatu od Agencije dužan je uz tu ispravu dostaviti i potvrdu o obračunu iz stavka 2. ovoga članka.

(6) Po primitku zahtjeva za izravnu naplatu iz stavka 5. ovoga članka Agencija će naložiti prijenos iznosa iz ovršne isprave prema podacima iz potvrde o obračunu.

8. Mjerodavne odredbe u postupcima za naplatu novčane tražbine na novčanim sredstvima na računu

Primjena odredaba ove glave

Članak 218.

U postupcima naplate novčane tražbine prema odredbama odjeljaka 5. do 7. ove glave na odgovarajući način se primjenjuju odredbe odjeljaka 1. do 3. ove glave, ako odredbama odjeljaka 5. do 7. ove glave nije drukčije određeno.

Glava četrnaesta
OVRHA NA TRAŽBINI DA SE PREDAJU ILI
ISPORUČE POKRETNINE ILI DA SE PREDA NEKRETNINA

1. Opće odredbe

Mjesna nadležnost

Članak 219.

Za odlučivanje o ovršnom prijedlogu na ovršenikovoju tražbini da mu se preda određena pokretna ili nepokretna stvar ili da mu se isporuči određena količina pokretnina i za provedbu te ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem se području nalaze te stvari.

Ovršne radnje

Članak 220.

Ovrha na ovršenikovoju tražbini iz članka 219. ovoga Zakona provodi se zapljenom te tražbine, njezinim prijenosom na ovrhovoditelja i prodajom stvari.

Učinak prijenosa

Članak 221.

Prijenos zaplijenjene ovršenikove tražbine ima učinak prijenosa ovršenikove novčane tražbine radi naplate.

Nedospjelog ovršenikove tražbine i tužba protiv ovršenikova dužnika

Članak 222.

(1) Ako ovršenikova tražbina još nije dospjela, sud će naložiti predaju stvari nakon dospijea.

(2) Protiv ovršenikova dužnika koji nije voljan stvari predati ovrhovoditelj može, i prije pravomoćnosti rješenja o prijenosu tražbine, tužbom zahtijevati predaju ako o obvezi predaje nema ovršnu ispravu.

(3) Ako rješenje o ovrsi ne postane pravomoćno ili naknadno bude ukinuto ili preinačeno, parnični sud će tužbu iz stavka 2. ovoga članka odbiti.

Primjena odredaba o ovrsi na novčanoj tražbini

Članak 223.

Odredbe o ovrsi na novčanoj tražbini na odgovarajući se način primjenjuju i na ovrhu na tražbini da se predaju ili isporuče pokretnine ili da se preda nekretnina, ako odredbama ove glave nije drukčije određeno.

2. Pokretnine

Predaja stvari na čuvanje

Članak 224.

(1) Rješenjem kojim se određuje prijenos ovršenikove tražbine sud će naložiti ovršenikovu dužniku da pokretnine na koje se ta tražbina odnosi preda službenoj osobi ili drugoj osobi na čuvanje.

(2) Na čuvanje stvari na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 140. ovoga Zakona.

Prodaja stvari i namirenje ovrhovoditelja

Članak 225.

Prodaja pokretnina predanih sudskom ovršitelju ili čuvaru u smislu odredbe članka 224. ovoga Zakona te namirenje ovrhovoditelja obavljaju se prema odredbama ovoga Zakona o ovrsi na pokretninama.

3. Nekretnina

Predaja ovrhovoditelju

Članak 226.

(1) Rješenjem kojim se određuje prijenos ovršenikove tražbine sud će naložiti ovršenikovu dužniku da nekretninu na koju se ta tražbina odnosi preda ovrhovoditelju.

(2) Ovrhovoditelj je dužan nekretninom, u ime i za račun ovršenika, upravljati kao dobar gospodar, i sudu, na njegov zahtjev, položiti račun o upravljanju.

Prodaja i namirenje ovrhovoditelja

Članak 227.

(1) Ovrhovoditelj može radi namirenja svoje tražbine, u roku koji ne može biti duži od trideset dana od dana kad mu je nekretnina predana, predložiti sudu prodaju te nekretnine.

(2) Ako ovrhovoditelj ne predloži pravodobno prodaju, sud će obustaviti ovrhu.

(3) Nekretnina se prodaje i ovrhovoditelj namiruje prema odredbama ovoga Zakona o ovrsi na nekretnini.

Glava petnaesta

OVRHA NA DIONICI ZA KOJU NIJE IZDANA ISPRAVA O DIONICI TE NA UDJELU ODNOSNO POSLOVNOM UDJELU U TRGOVAČKOM DRUŠTVU

Mjesna nadležnost

Članak 228.

Za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na dionici za koju nije izdana isprava o dionici te udjelu, odnosno na poslovnom udjelu u trgovačkom društvu i za provedbu te ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi sjedište dioničkoga društva, odnosno drugoga trgovačkoga društva.

Ovršne radnje

Članak 229.

- (1) Na dionici za koju nije izdana isprava o dionici ovrha se provodi pljenidbom dionice, njezinom procjenom i prodajom te namirenjem ovrhovoditelja.
- (2) Na udjelu odnosno poslovnom udjelu u trgovačkom društvu ovrha se provodi pljenidbom udjela, njegovom procjenom i prodajom te namirenjem ovrhovoditelja.

Pljenidba dionice

Članak 230.

- (1) Pljenidba dionice za koju nije izdana isprava o dionici obavlja se dostavom rješenja o ovrsi dioničkom društvu koje vodi knjigu takvih dionica. Pljenidbom ovrhovoditelj stječe založno pravo na dionici.
- (2) Dioničko društvo iz stavka 1. ovoga članka dužno je u knjigu dionica upisati da je dionica koja glasi na ime zaplijenjena istoga dana kojega joj je dostavljeno rješenje o ovrsi. Ono je dužno bez odgode obavijestiti sud o obavljenom upisu odnosno o razlozima zbog kojih ga nije bilo moguće obaviti. Dioničko društvo nema pravo žalbe protiv rješenja o ovrsi.
- (3) Nakon dostave rješenja o ovrsi dioničko društvo iz stavka 1. ovoga članka ne smije u odnosu na zaplijenjene dionice obaviti u knjizi dionica nikakve upise na temelju raspoložbi ovršenika. Ono je dužno bez odgode obavijestiti sud o svakoj promjeni u pogledu zaplijenjenih dionica, osobito o prisilnoj ovrsi radi naplate koje druge tražbine ili o osiguranju koje takve tražbine.
- (4) Dioničko društvo iz stavka 1. ovoga članka odgovara za štetu koju bi ovrhovoditelj mogao pretrpjeti zbog toga što ono nije postupilo u skladu s odredbama stavaka 2. i 3. ovoga članka. Za štetu osobno odgovaraju i članovi uprave te druge odgovorne osobe dioničkoga društva. U rješenje o ovrsi unijet će se upozorenje o odgovornosti dioničkoga društva, članova uprave i drugih odgovornih osoba dioničkoga društva. Ovrhovoditelj može do završetka ovršnoga postupka zatražiti da sud u tome postupku odluči o njegovom zahtjevu za naknadu štete. Na temelju pravomoćnoga rješenja o zahtjevu za naknadu štete, ovrhovoditelj može protiv dioničkoga društva, članova njegove uprave i drugih odgovornih osoba tražiti prisilnu ovrhu. Nakon završetka ovršnoga postupka ovrhovoditelj svoje pravo na naknadu štete može ostvarivati tužbom.
- (5) Ako smatra potrebnim, sud će, na prijedlog ovrhovoditelja, dioničkom društvu i članovima njegove uprave zaprijetiti novčanom kaznom ili kaznom zatvora ako ne postupe u skladu s odredbama stavaka 2. i 3. ovoga članka.
- (6) Ovršeniku je zabranjeno raspolagati zaplijenjenom dionicom. Upozorenje o toj zabrani te o kaznenopravnim posljedicama njezine povrede unijet će se u rješenje o ovrsi.
- (7) Odredbe članka 178. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i na ovrhu na dionici za koju nije izdana isprava o dionici.
- (8) Sud može zaključkom narediti dioničkom društvu da sudskom ovršitelju omogući uvid u knjigu dionica te u druge isprave društva. Protiv dioničkoga društva, članova uprave i drugih odgovornih osoba koji sprječavaju ili ometaju sudskoga ovršitelja mogu se izreći kaznene mjere propisane ovim Zakonom. Sud je dužan poduzeti potrebne mjere da bi se sačuvala tajnost pribavljenih podataka po pravilima o čuvanju poslovne tajne.

Procjena i prodaja dionica te namirenje ovrhovoditelja

Članak 231.

(1) Zaplijenjena dionica može se prodati na dražbi ili neposrednom pogodbom. Neposrednom pogodbom dionicu prodaje sudski ovršitelj ili osoba ovlaštena za prodaju dionica kojoj je sud povjerio prodaju. Sudski ovršitelj i osoba ovlaštena za prodaju dionica sklapaju ugovor o prodaji dionice u ime ovršenika na temelju zaključka suda koji ih na to ovlašćuje.

(2) Ako se dionica prodaje na dražbi ili neposrednom pogodbom, ona prethodno mora biti procijenjena. Sudski ovršitelj utvrđuje tržišnu vrijednost dionica putem vještaka ili ovlaštenih procjenitelja. Osoba ovlaštena za prodaju dionica kojoj je povjerena prodaja dionice sama određuje cijenu po kojoj će dionicu prodati, vodeći računa o tržišnim uvjetima.

(3) Procjena, utvrđivanje prodajne cijene i prodaja dionice te namirenje ovrhovoditelja obavljaju se uz odgovarajuću primjenu odredaba ovoga Zakona o ovrsi na pokretninama.

Ovrha na udjelu, odnosno poslovnom udjelu u trgovačkom društvu

Članak 232.

Odredbе članaka 230. i 231. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i na ovrhu na udjelu ili poslovnom udjelu u trgovačkom društvu.

Glava šesnaesta

OVRHA NA VRIJEDNOSNIM PAPIRIMA KOJI SU UBILJEŽENI NA RAČUNIMA KOD SREDIŠNJEG KLIRINŠKOG DEPOZITARNOG DRUŠTVA

Mjesna nadležnost

Članak 233.

(1) Za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na nematerijaliziranim vrijednosnim papirima, odnosno dionicama, obveznicama, trezorskim zapisima, blagajničkim zapisima, komercijalnim zapisima, certifikatima o depozitu i drugim vrijednosnim papirima izdanim u seriji (u daljnjem tekstu: vrijednosnice) koji su ubilježeni na računima kod Središnjeg klirinškog depozitarnog društva ili druge za to ovlaštene osobe (u daljnjem tekstu: Depozitarno društvo) i za provedbu te ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ili sjedište ovršenika u Republici Hrvatskoj.

(2) Kad je ovršenik Republika Hrvatska ili druge pravne osobe s javnim ovlastima koje djeluju na cijelom državnom području, za ovrhu iz stavka 1. ovoga članka nadležan je sud na čijem području ovrhovoditelj ima prebivalište ili sjedište u Republici Hrvatskoj. Ako ovrhovoditelj nema prebivalište ili sjedište u Republici Hrvatskoj, za određivanje i provedbu ovrhe protiv navedenih pravnih osoba mjesno je nadležan sud na čijem je području sjedište agencije kod koje su na računima ubilježene vrijednosnice koje su predmet ovrhe.

Ovršne radnje

Članak 234.

Ovrha na vrijednosnici provodi se pljenidbom vrijednosnice, njezinom procjenom i prodajom te namirenjem ovrhovoditelja.

Pljenidba vrijednosnica

Članak 235.

(1) Pljenidba vrijednosnica na računima kod Depozitarnog društva obavlja se dostavom rješenja o ovrsi Depozitarnom društvu, uz odgovarajuću primjenu odredaba članka 230. stavaka 2. do 6. i stavka 8. ovoga Zakona. Pljenidbom ovrhovoditelj stječe založno pravo na vrijednosnicama, koje u rješenju o ovrsi moraju biti određene po količini i vrsti te rodu ako je riječ o nematerijaliziranim dionicama, odnosno naznačene oznakom pod kojom se vode kod Depozitarnog društva.

(2) Ako su vrijednosnice koje su predmet ovrhe dužnički vrijednosni papiri (obveznice, trezorski zapisi, blagajnički zapisi, certifikati o depozitu i drugi vrijednosni papiri iz kojih obveza glasi na novac), sud će rješenje o ovrsi dostaviti i izdavatelju kao ovršenikovom dužniku. U tom se slučaju na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 176. do 179. ovoga Zakona.

(3) Ako su vrijednosnice ubilježene na vlasničkoj poziciji registriranoj sa članom sudionikom, odnosno ovlaštenim društvom sukladno Zakonu o tržištu kapitala, Depozitarno društvo će bez odgode obavijestiti sud o nemogućnosti pljenidbe i o tome s kojim su ovlaštenim društvom vrijednosnice registrirane.

Članak 236.

(1) Ako ovrhovoditelj ne raspolaže potrebnim podacima o količini, vrsti ili rodu, odnosno oznaci ovršenikovih vrijednosnica koje su ubilježene na računima kod Depozitarnog društva, može predložiti donošenje rješenja kojim će privremeno zaplijeniti sve vrijednosnice ubilježene na svim računima ovršenika kod Depozitarnog društva na vlasničkoj poziciji registriranoj s izdavateljem (prijedlog za privremenu pljenidbu).

(2) Rješenjem o privremenoj pljenidbi sud će od Depozitarnog društva zatražiti da u roku od 8 dana da podatke o vrsti i oznaci vrijednosnica ovršenika koje su upisane na računima koje ona vodi, registraciji vlasničke pozicije, rodovima, količinama, stvarnim pravima i nositeljima tih prava, ograničenjima stvarnih prava te, ako je to moguće, i o njihovoj tržišnoj vrijednosti na uređenom javnom tržištu ili burzi, uz naznaku prometa s obzirom na koji se ta vrijednost utvrdila.

(3) Depozitarno društvo ne smije obavijestiti ovršenika da su podaci iz stavka 2. ovoga članka traženi.

(4) Nakon što dobije tražene podatke, sud će o njima obavijestiti ovrhovoditelja, koji je dužan u roku od osam dana predložiti ovrhu na vrijednosnicama određenima po količini, vrsti i rodu, odnosno oznakom vrijednosnice. U povodu takva prijedloga sud će donijeti rješenje o ovrsi na određenim vrijednosnicama i staviti izvan snage rješenje o privremenoj pljenidbi vrijednosnica iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Prijedlog za privremenu pljenidbu iz stavka 1. ovoga članka i prijedlog za pljenidbu iz stavka 4. ovoga članka smatraju se u smislu propisa o sudskim pristojbama jednim prijedlogom.

(6) Pljenidba vrijednosnica iz stavka 4. ovoga članka smatra se provedenom dostavom rješenja o privremenoj zapljeni iz stavka 2. ovoga članka Depozitarnom društvu.

(7) Depozitarno društvo ima pravo na naknadu troškova za obavljanje radnji u skladu s odredbama ovoga Zakona. Zahtjev za naknadu troškova Depozitarno društvo može podnijeti sudu u roku od petnaest dana od poduzimanja radnje. Ti troškovi ulaze u troškove ovršnog postupka.

(8) Odredbe ovoga članka ne odgovarajući se način primjenjuju na ovlaštena društva koja obavljaju poslove skrbništva nad dionicama.

Procjena i prodaja vrijednosnica te namirenje ovrhovoditelja

Članak 237.

(1) Sud će u rješenju o ovrsi iz članka 236. stavka 4. ovoga Zakona, odrediti ovlaštenu osobu kojoj se povjerava procjena i prodaja zaplijenjenih vrijednosnica.

(2) Na temelju rješenja iz stavka 1. ovoga članka ovlaštena osoba dužna je u svoje ime, a za račun osobe koja je kao njihov vlasnik upisana na računima agencije, odnosno u skrbničkoj knjizi ovlaštenog društva pokušati provesti prodaju zaplijenjenih vrijednosnica na burzi ili uređenom javnom tržištu, provedbom burzovne javne dražbe ili na koji drugi zakonom dopušteni način. Ako ona to ne uspije učiniti u roku od trideset dana, obavijestit će o tome sud i nastaviti s pokušajima prodaje dok ne dobije drukčiji nalog suda.

(3) Novac koji se dobije prodajom vrijednosnica doznačuje se na račun suda određen u rješenju o ovrsi iz članka 236. stavka 4. ovoga Zakona.

(4) U slučaju prodaje vrijednosnica na temelju rješenja o ovrsi Depozitarno društvo će postupiti kao da je prodaja obavljena na temelju naloga njihova vlasnika.

Odgovarajuća primjena odredaba o ovrsi na pokretninama

Članak 238.

Ako odredbama ove Glave nije što drugo određeno, na ovrhu na vrijednosnicama na računima kod Depozitarnog društva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o ovrsi na pokretninama.

Glava sedamnaesta

OVRHA NA DRUGIM IMOVINSKIM ODNOSNO MATERIJALNIM PRAVIMA

Mjesna nadležnost

Članak 239.

(1) Za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na patentu, tehničkom unapređenju, plodouživanju ili nekom sličnom ovršenikovu pravu i za provedbu te ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ovršenika, a ako ovršenik nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, nadležan je sud na čijem se području nalazi boravište ovršenika.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka koja se odnosi na prebivalište primjenjuje se i na sjedište pravne osobe.

(3) Mjesna nadležnost za ovrhu na dionici za koju je izdana isprava o dionici određuje se prema odredbama ovoga Zakona o ovrsi na pokretninama.

Ovršne radnje

Članak 240.

Ovrha na pravima iz članka 239. ovoga Zakona provodi se pljenidbom toga prava te njegovim unovčenjem u skladu s odredbama o prodaji pokretnina.

Glava osamnaesta
POSEBNE ODREDBE O OVRSI NA IMOVINI PRAVNIH OSOBA

1. Izuzimanje od ovrhe i ograničenje ovrhe

Nekretnine

Članak 241.

(1) Nekretnine koje se koriste kao uredske prostorije te nekretnine koje nisu izgrađene ili preuređene radi obavljanja strogo namjenske djelatnosti ne smatraju se stvarima koje su nužne za obavljanje djelatnosti pravne osobe. Ako se ista nekretnina (npr. zgrada) koristi kao uredski prostor i za obavljanje namjenske djelatnosti, ovrha se može provesti na dijelu nekretnine koji se koristi kao uredski prostor.

(2) Nekretnine koje su izgrađene ili preuređene za obavljanje strogo namjenske djelatnosti mogu biti predmet ovrhe ako se zbog njihova otuđenja neće obustaviti djelatnost ovršenika, osobito ako se ono što ovršenik dobiva djelatnošću na toj nekretnini može naknaditi nabavkama na tržištu, odnosno ako se na tržištu može zakupiti poslovni prostor u kojemu se može obavljati takva djelatnost.

(3) Nekretnine koje služe obavljanju koje od više djelatnosti ovršenika i zbog otuđenja kojih neće prestati ostale djelatnosti ovršenika ne smatraju se stvarima koje su nužne za obavljanje njegove djelatnosti.

Pokretnine i prava pravne osobe koja svoju djelatnost obavlja radi stjecanja
dobiti

Članak 242.

(1) Ovrha protiv pravne osobe koja obavlja djelatnost radi stjecanja dobiti može se odrediti na ovim pokretninama i pravima:

1. gotovu novcu i vrijednosnim papirima, bez ograničenja,
2. gotovim proizvodima i poluproizvodima namijenjenim prodaji, bez ograničenja,
3. sirovinama, poluproizvodima namijenjenim preradi i pogonskim materijalima (gorivo, mazivo i sl.), iznad količine koja je ovršeniku potrebna za jednomjesečnu prosječnu proizvodnju, ako se te stvari ne mogu redovito nabavljati na tržištu i ako je to nužno radi urednoga odvijanja proizvodnje,
4. drugim pokretninama koje nisu nužne za obavljanje djelatnosti ovršenika,
5. patentima, tehničkim unapređenjima i drugim pravima, bez ograničenja.

(2) Jesu li ispunjeni uvjeti za ograničenje ovrhe iz stavka 1. točke 3. ovoga članka određuje sud, u povodu pravnoga lijeka ovršenika protiv rješenja o ovrsi ako je predmet ovrhe određen u tom rješenju, odnosno u povodu prijedloga ovršenika nakon što su pojedinim ovršnim radnjama zaplijenjene određene stvari. Takav prijedlog ovršenik mora staviti u roku od osam dana od dana provedbe ovršne radnje.

(3) Neće se smatrati da je pokretnina nužna za obavljanje djelatnosti ovršenika ako služi obavljanju djelatnosti koju druge osobe pružaju odgovarajućim pokretninama na tržištu, ili ako se može iznajmiti na tržištu.

(4) Neće se smatrati da je vozilo nužno pravnoj osobi koja obavlja prijevozničku djelatnost odnosno koja iznajmljuje vozila ako se zbog ovrhe na tom vozilu djelatnost te

osobe neće smanjiti za više od dvije trećine.

Pokretnine i prava druge pravne osobe

Članak 243.

(1) Ovrha protiv pravne osobe koja ne obavlja djelatnost radi stjecanja dobiti može se odrediti na pokretninama i pravima koja nisu nužna za obavljanje njezine djelatnosti.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 242. stavka 1. točaka 1., 4. i 5. te stavaka 3. i 4. ovoga Zakona.

Opseg ovrhe na novčanim sredstvima na računu pravne osobe

Članak 244.

(1) Ovrha radi ostvarenja novčane tražbine prema pravnoj osobi može se provesti na svim sredstvima na njezinim računima kod banke, a i na kunskoj vrijednosti deviznih sredstava koja ona ima na deviznom računu.

(2) Ovrha na novčanim sredstvima na računu države, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kod banaka te na kunskoj vrijednosti deviznih sredstava koje te osobe imaju na deviznom računu, ne može se odrediti ako su ta sredstva nužna za obavljanje osnovnih zadaća tih pravnih osoba.

(3) Odredba stavka 2. ovoga članka primjenjuje se i na pravne osobe tih tijela iz navedene odredbe.

(4) Sud će, na prigovor pravne osobe, odnosno tijela iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, saslušati stranke, a po potrebi provesti i druge dokaze o okolnostima od kojih zavisi primjena odredaba stavaka 2. i 3. ovoga članka.

(5) Nakon provjera iz stavka 4. ovoga članka sud će rješenjem odrediti iznose do kojih se u određenim razmacima može provoditi ovrha radi naplate tražbine ovrhovoditelja.

(6) Žalba protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka ne odgađa njegovu provedbu.

2. Odgovarajuća primjena drugih odredaba Zakona

Članak 245.

Ako odredbama ove glave nije što drugo izrijekom određeno, na ovrhu protiv pravne osobe radi naplate novčane tražbine na odgovarajući se način primjenjuju druge odredbe ovoga razdjela.

Razdjel treći

OVRHA RADI OSTVARENJA NENOVČANE TRAŽBINE

Glava devetnaesta MJESNA NADLEŽNOST

Članak 246.

(1) Za odlučivanje o prijedlogu za izricanje sudskih penala mjesno je nadležan sud prebivališta ili sjedišta ovršenika u Republici Hrvatskoj, a ako ovršenik nema prebivalište ili sjedište u Republici Hrvatskoj sud prebivališta ili sjedišta ovrhovoditelja u Republici Hrvatskoj.

(2) Ako obje stranke nemaju ni prebivalište ni sjedište u Republici Hrvatskoj, mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi imovina ovršenika na kojoj se može provesti ovrha radi naplate sudskih penala.

SUDSKI PENALI

Izricanje sudskih penala

Članak 247.

(1) Kad dužnik ne ispuni u roku neku svoju nenovčanu obvezu na činjenje, trpljenje ili nečinjenje utvrđenu pravomoćnom sudskom odlukom, sudskom nagodbom ili javnobilježničkom ispravom, sud će u ovršnom postupku, na prijedlog vjerovnika kao ovrhovoditelja, odrediti dužniku kao ovršeniku naknadni primjereni rok i izreći da će ovršenik, ako ne ispuni svoju obvezu u tome roku, biti dužan isplatiti ovrhovoditelju određeni iznos novca za svaki dan zakašnjenja ili koju drugu jedinicu vremena (sudski penali), počevši od isteka toga roka.

(2) Naknadno određeni primjereni rok iz stavka 1. ovoga članka počinje teći od dostave ovršeniku prvostupanjskoga rješenja kojim je taj rok određen. Žalba ne utječe na tijek toga roka.

(3) Ako ovršenik najkasnije u roku od petnaest dana nakon pravomoćnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka ispuni svoju obvezu, sud može u istom ovršnom postupku na zahtjev ovršenika podnesen u roku od osam dana od ispunjenja obveze smanjiti iznos dosuđenih penala, vodeći računa o svrsi zbog koje je naredio njihovo plaćanje. Podnošenje toga zahtjeva bez utjecaja je na određivanje i provedbu ovrhe na temelju pravomoćnoga rješenja o plaćanju sudskih penala iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Plaćanje sudskih penala može se tražiti sve dok se, na temelju ovršne isprave, ne predloži ovrha radi ostvarenja nenovčane tražbine.

(5) Pravo na sudske penale prestaje od dana podnošenja prijedloga za ovrhu iz stavka 4. ovoga članka. Prisilna naplata sudskih penala dospjelih do toga dana može se tražiti u smislu odredaba članka 204. ovoga Zakona.

(6) Ako ovrha iz stavka 5. ovoga članka bude obustavljena, pravo ovrhovoditelja na sudske penale oživljava.

(7) Ako je protekao rok u kojem se po zakonu može tražiti ovrha, ne može se tražiti izricanje sudskih penala. Ako je prijedlog za izricanje sudskih penala podnesen u zakonskom roku, obveza plaćanja sudskih penala postoji sve dok ovršenik ne izvrši dužnu činidbu.

Ovrha radi naplate dosuđenih penala

Članak 248.

Na temelju pravomoćnoga rješenja o plaćanju sudskih penala iz članka 247. ovoga Zakona, sud će u istom ovršnom postupku u kojemu je donio to rješenje, na prijedlog vjerovnika kao ovrhovoditelja, donijeti rješenje o ovrsi radi prisilne naplate dosuđenih penala.

Glava dvadeseta

OVRHA RADI PREDAJE I ISPORUKE POKRETNINA

Mjesna nadležnost

Članak 249.

Za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu radi predaje jedne ili više određenih stvari ili radi isporuke određene količine zamjenjivih stvari te za provedbu ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem se području nalaze stvari.

Ovrha radi predaje određenih stvari koje se nalaze kod ovršenika

Članak 250.

(1) Ovrha radi predaje jedne ili više određenih stvari koje se nalaze kod ovršenika provodi se tako što sudski ovršitelj oduzima te stvari od ovršenika i predaje ih uz potvrdu ovrhovoditelju.

(2) Na način iz stavka 1. ovoga članka ovrha će se provesti i kad se stvari nalaze kod treće osobe koja ih je voljna predati sudskom ovršitelju.

(3) Ako treća osoba nije voljna predati stvari, ovrhovoditelj može sudu predložiti da na njega prenese ovršenikovu tražbinu prema trećoj osobi na predaju stvari.

(4) Na postupak po prijedlogu iz stavka 3. ovoga članka primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o ovrsi na tražbini da se predaju ili isporuče pokretnine.

Ovrha radi predaje određenih stvari koje se nisu mogle naći kod ovršenika niti kod treće osobe

Članak 251.

(1) Ako stvari nisu nađene niti kod ovršenika niti kod treće osobe, sud će u istom postupku, na prijedlog ovrhovoditelja, procijeniti vrijednost tih stvari i rješenjem naložiti ovršeniku da ovrhovoditelju u određenom roku isplati iznos te vrijednosti.

(2) Ovrhovoditelj može prijedlog iz stavka 1. ovoga članka podnijeti u roku od osam dana od dana obavijesti da stvari nisu nađene. Ako ovrhovoditelj ne podnese taj prijedlog u određenom roku, sud će obustaviti ovrhu.

(3) Na temelju rješenja iz stavka 1. ovoga članka ovrhovoditelj može i prije njegove pravomoćnosti predložiti u istom postupku ovrhu radi naplate dosuđenoga iznosa. Taj se prijedlog mora podnijeti najkasnije u roku od petnaest dana od pravomoćnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Ako prijedlog iz stavka 3. ovoga članka ne bude podnesen u određenom roku, sud će obustaviti ovrhu te ukinuti rješenje iz stavka 1. ovoga članka i druge provedene radnje.

(5) Ovrhovoditelj može zajedno s prijedlogom za ovrhu iz članka 250. stavka 1. i 2. ovoga Zakona spojiti i prijedlog za donošenje rješenja iz stavka 1. ovoga članka. U tomu se slučaju ovrha prema članku 250. ovoga Zakona i postupak iz ovoga članka provode istodobno. Sud može odrediti ovrhu u smislu odredbe stavka 3. ovoga članka i započeti s njezinom provedbom, ali se radnje unovčenja zaplijenjenih dijelova imovine ovršenika ili prijenos sredstava s njegova računa ne mogu provesti prije nego što se utvrdi da se ovrha iz članka 250. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona nije mogla provesti.

(6) Ako se ovrha iz članka 250. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona provede, sud će po službenoj dužnosti obustaviti ovrhu te ukinuti rješenje iz stavka 1. ovoga članka i druge provedene radnje u smislu odredbe stavka 5. ovoga članka. U tom slučaju ovrhovoditelj snosi u cijelosti troškove izazvane podnošenjem prijedloga iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Stranke imaju pravo na žalbu protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka.

Ovrha radi isporuke zamjenjivih stvari koje se nalaze kod ovršenika ili treće osobe

Članak 252.

Ako je ovršnom ispravom utvrđena obveza na isporuku određene količine zamjenjivih stvari koje se nalaze kod ovršenika ili treće osobe, ovrha se provodi na način propisan za predaju određenih stvari.

Ovrha kad zamjenjive stvari nisu nađene niti kod ovršenika niti kod treće osobe

Članak 253.

(1) Ako stvari nisu nađene niti kod ovršenika niti kod treće osobe, ovrha će se provesti uz odgovarajuću primjenu odredaba članka 251. ovoga Zakona. Prigodom procjene vrijednosti stvari uzet će se u obzir potreba njihove nabave na drugoj strani.

(2) Ako tijekom ovršnoga postupka dođe do promjene vrijednosti zamjenjivih stvari, ovrhovoditelj može zatražiti od suda novu procjenu te naložiti ovršeniku plaćanje razlike u vrijednosti. U tom slučaju primjenjuju se na odgovarajući način odredbe članka 251. ovoga Zakona i stavka 1. ovoga članka.

Pravo na naknadu štete

Članak 254.

Odredbama ove glave ne dira se u pravo ovrhovoditelja da u parnici traži od ovršenika naknadu štete koja mu je nanesena time što mu predaja, odnosno isporuka stvari nije obavljena.

Glava dvadeset prva

OVRHA RADI ISPRAŽNJENJA I PREDAJE NEKRETNINE

Mjesna nadležnost

Članak 255.

Za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu radi ispražnjenja i predaje nekretnine i za provedbu te ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem se području nekretnina nalazi.

Način provedbe ovrhe

Članak 256.

(1) Ovrha radi ispražnjenja i predaje nekretnine iz članka 255. ovoga Zakona provodi se tako da sudski ovršitelj, nakon što udalji osobe i ukloni stvari s te nekretnine, predaje nekretninu u posjed ovrhovoditelju.

(2) Ispražnjenju i predaji nekretnine može se pristupiti nakon proteka osam dana od dana dostave rješenja o ovrsi ovršeniku i prije njegove pravomoćnosti. Ako se dostava ovršeniku nije mogla uredno obaviti na posljednjoj poznatoj adresi niti na način predviđen u odredbama članka 8. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona, sud će mu bez odgode postaviti privremenoga zastupnika, kojemu će se rješenje dostaviti.

(3) Ako je to potrebno, sud će protiv osoba koje ometaju provedbu ovrhe izreći novčane kazne ili odrediti pritvor iz članka 16. ovoga Zakona.

(4) Na zahtjev suda policija i služba socijalne skrbi dužni su pružiti svu potrebnu pomoć u provedbi radnji iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Pri provedbi ovrhe primijenit će se odredbe članka 47. ovoga Zakona.

(6) Potrebnu radnu snagu i prijevozna sredstva radi provedbe ovrhe dužan je osigurati ovrhovoditelj na zahtjev sudskoga ovršitelja, koji ovrhovoditelju mora biti priopćen najkasnije osam dana prije provedbe ovrhe.

Uklanjanje pokretnina

Članak 257.

(1) Pokretnine koje su uklonjene s nekretnine predaju se ovršeniku, a ako on nije nazočan, odraslom članu njegova kućanstva.

(2) Ako pri poduzimanju ovršnih radnji nije nazočna nijedna od osoba kojoj se stvari mogu predati ili ih te osobe neće primiti, stvari se predaju na čuvanje drugoj osobi, na trošak ovršenika. Ovrhovoditelj je dužan osigurati drugu osobu kojoj će se predati uklonjene stvari. Ovrhovoditelj može sam preuzeti stvari ovršenika na čuvanje.

(3) Uklonjene stvari predaje na čuvanje drugoj osobi ili ovrhovoditelju sudski ovršitelj. Radnju sudskoga ovršitelja potvrđuje sud zaključkom. Sud može naknadno zaključkom odrediti da se stvari povjere nekoj trećoj osobi umjesto onoj kojoj su predane.

(4) O predaji drugoj osobi i o troškovima čuvanja sud izvješćuje ovršenika ako je to moguće, ostavljajući mu primjereni rok u kojemu može zatražiti predaju stvari nakon što naknadi troškove čuvanja.

(5) Uz obavijest iz stavka 3. ovoga članka sud će upozoriti ovršenika da će, nakon proteka određenoga roka, stvari biti prodane i da će se iz prodajne cijene namiriti troškovi čuvanja i prodaje stvari.

Prodaja pokretnih stvari

Članak 258.

(1) Sud će po službenoj dužnosti odrediti prodaju stvari za račun ovršenika, ako ovaj u ostavljenom roku ne zatraži njihovu predaju i ne naknadi troškove čuvanja.

(2) Dio cijene postignut prodajom koji preostane nakon podmirenja troškova čuvanja i prodaje stvari polaže se kod suda, odnosno javnoga bilježnika u korist ovršenika.

(3) Prodaja stvari obavlja se po odredbama ovoga Zakona o ovrsi na pokretninama.

(4) Ako se stvari ne uspiju prodati na dražbi, odnosno neposrednom pogodbom, ovrhovoditelj se oslobađa obveze čuvanja tih stvari nakon proteka roka od 30 dana od dana dražbe, odnosno određene neposredne pogodbe.

Ovrha radi naplate troškova postupka

Članak 259.

(1) Ovrhovoditelj može u prijedlogu za ovrhu zatražiti da se zajedno s ovrhom iz članka 255. ovoga Zakona odredi ovrha na ovršenikovim pokretninama koje treba ukloniti s nekretnine radi naplate troškova ovršnoga postupka.

(2) Ovrha iz stavka 1. ovoga članka određuje se i provodi po pravilima o ovrsi na ovršenikovim pokretninama radi naplate novčane tražbine.

(3) Rješenje o naknadi troškova postupka ovrhe iz članka 255. ovoga Zakona je ovršna isprava na temelju koje ovrhovoditelj može predložiti ovrhu u istom ili posebnom ovršnom postupku.

Glava dvadeset druga
OVRHA RADI OSTVARENJA TRAŽBINE NA RADNJU, TRPLJENJE ILI
NEČINJENJE

Mjesna nadležnost

Članak 260.

Ako je ovršenik dužan po ovršnoj ispravi obaviti određenu radnju ili trpjeti određene radnje ili se suzdržati od određene radnje, za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu i za provedbu ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem području ovršenik treba ispuniti obvezu po ovršnoj ispravi.

Ovrha radi ostvarenja obveze na radnju koju može obaviti i druga osoba

Članak 261.

(1) Ovrha radi ostvarenja obveze na radnju koju može obaviti i druga osoba provodi se tako da sud ovlašćuje ovrhovoditelja da u određenom roku na trošak ovršenika povjeri drugoj osobi da tu radnju obavi ili da je obavi on sam.

(2) U prijedlogu za ovrhu ovrhovoditelj može predložiti da sud rješenjem naloži ovršeniku da unaprijed položi kod suda određeni iznos potreban za podmirenje troškova koji će nastati obavljanjem radnje od strane druge osobe ili ovrhovoditelja. Visinu iznosa sud određuje po slobodnoj ocjeni, uzimajući u obzir, po mogućnosti, troškovnik osobe ovlaštene za obavljanje takve radnje koji uz prijedlog za ovrhu priloži ovrhovoditelj.

(3) Konačno rješenje o visini troškova iz stavka 2. ovoga članka sud donosi na prijedlog ovrhovoditelja, odnosno ovršenika. Ako se naknadno pokaže da je na temelju rješenja iz stavka 2. ovoga članka pribavljeno od ovršenika više sredstava nego što je bilo potrebno za pokriće troškova obavljanja radnje i troškova ovršnoga postupka, sud će, na ovršenikov prijedlog, razliku vratiti ovršeniku, ako on raspoláže sredstvima pribavljenim od ovršenika, odnosno naložit će ovrhovoditelju da u određenom roku tu razliku vrati ako je njemu stavljena na raspoložbu.

Ovrha radi ostvarenja obveze na radnju koju može obaviti samo ovršenik

Članak 262.

(1) Ako radnju utvrđenu u ovršnoj ispravi može obaviti samo ovršenik, sud će rješenjem o ovrsi odrediti ovršeniku primjereni rok za ispunjenje obveze.

(2) Rješenjem o ovrsi sud će istodobno zaprijetiti ovršeniku da će protiv njega izreći određenu novčanu kaznu u skladu s odredbama članka 16. ovoga Zakona ako u roku koji mu je određen ne ispuni obvezu.

(3) Ako ovršenik u roku koji mu je određen ne ispuni obvezu, sud će, na prijedlog ovrhovoditelja, rješenjem ovršeniku izreći novčanu kaznu kojom mu je zaprijetio. U tom rješenju sud će ovršeniku odrediti novi rok za ispunjenje obveze i zaprijetiti novom novčanom kaznom u većem iznosu nego što je bila ona kojom mu je prije zaprijetio, ako ni u tom roku ne ispuni obvezu.

(4) Pri odmjeravanju visine novčane kazne u propisanim granicama, sud će voditi računa o značenju radnje koju je ovršenik bio dužan obaviti te o drugim okolnostima slučaja.

(5) Ovršenik koji je ispunio svoju obvezu u roku koji mu je sud odredio, dužan je bez odgode o tome obavijestiti sud i priložiti nesumnjive dokaze o tome. Nesumnjivim će se dokazom smatrati ovjerovljena pisana izjava ovrhovoditelja o tome da je radnja obavljena, javnobilježnički zapisnik ili zapisnik sudskoga ovršitelja o obavljanju radnje, nalaz i mišljenje sudskoga vještaka da je radnja obavljena, predaja djela koje je radnjom učinjeno u sudski ili javnobilježnički polog i sl. U protivnome, smatrat će se da radnja nije obavljena.

(6) Prije izricanja novčane kazne sud će omogućiti ovršeniku da se očituje, a po potrebi održat će i ročište radi izvođenja dokaza.

(7) Ako radnja koju može obaviti samo ovršenik ne ovisi isključivo o njegovoj volji (npr. stvaranje određenoga umjetničkog djela i sl.), ovrhovoditelj nema pravo tražiti ovrhu iz stavka 1. ovoga članka, nego samo naknadu štete.

Ovrha radi ostvarenja obveze na trpljenje i nečinjenje

Članak 263.

(1) Ako je na temelju ovršne isprave ovršenik dužan trpjeti poduzimanje neke radnje ili se suzdržavati od njezina poduzimanja, sud će, na prijedlog ovrhovoditelja koji tvrdi da se ovršenik ponaša protivno svojoj obvezi, rješenjem naložiti ovršeniku da se ponaša u skladu sa svojom obvezom i zaprijetiti mu novčanom kaznom ili kaznom zatvora u skladu s odredbama članka 16. ovoga Zakona ako se nastavi tako ponašati. U pravnom lijeku protiv rješenja o ovrši ovršenik može osporiti tvrdnju ovrhovoditelja da se ponašao protivno svojoj obvezi iz ovršne isprave. Sud može, po potrebi, u povodu pravnoga lijeka odrediti ročište radi izvođenja dokaza i saslušanja stranaka.

(2) Na prijedlog ovrhovoditelja, pošto utvrdi da se ovršenik i nakon donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka ponašao protivno svojoj obvezi, sud će ovršeniku izreći novčanu kaznu ili kaznu zatvora kojom mu je bio zaprijetio i istodobno mu zaprijetiti novom novčanom kaznom ili kaznom zatvora ako se ponovno bude ponašao protivno svojoj obvezi.

(3) Ako je već ovršnom ispravom ovršeniku naloženo da se ponaša u skladu sa svojom obvezom pod prijetnjom novčane kazne ili kazne zatvora, smatrat će se da su ispunjeni uvjeti za izricanje novčane kazne ili kazne zatvora iz stavka 2. ovoga članka ako se ovršenik ponašao protivno svojoj obvezi nakon pravomoćnosti ovršne isprave.

(4) Ovrhovoditelj je dužan podnijeti prijedlog da se ovršeniku izrekne novčana kazna ili kazna zatvora zato što se i nakon naloga suda ponašao protivno svojoj obvezi, u roku od petnaest dana od saznanja za takvo ponašanje, a najkasnije u roku od jedne godine od povrede obveze. Navedeni rokovi teku posebno za svako ponašanje protivno obvezi.

(5) Ovršeniku će se omogućiti da se očituje o ovrhovoditeljevu prijedlogu za izricanje novčane kazne ili kazne zatvora. Po potrebi sud će održati i ročište radi izvođenja dokaza i saslušanja stranaka.

(6) Sud će na prijedlog ovrhovoditelja izricati ovršeniku novčane kazne ili kazne zatvora i prijetiti mu novim takvim kaznama sve dok se ovršenik ne prestane ponašati protivno svojoj obvezi. Ukupno trajanje kazni zatvora kojima se zamjenjuju izrečene novčane kazne u povodu iste ovršne isprave, odnosno ukupni zbroj kazni zatvora koje mogu biti izrečene ovršeniku u povodu iste ovršne isprave, ne mogu prijeći šest mjeseci.

(7) Sud će, na prijedlog ovrhovoditelja, rješenjem naložiti ovršeniku da dade osiguranje za štetu, ako ovrhovoditelj učini vjerojatnim da bi štetu pretrpio time što bi se ovršenik i nadalje ponašao protivno svojoj obvezi. Visinu i trajanje osiguranja, prema okolnostima slučaja, određuje sud. Na temelju rješenja o davanju osiguranja sud će odrediti ovrhu i prije njegove pravomoćnosti.

(8) Prijedlog za izricanje pojedine novčane kazne ili kazne zatvora ovrhovoditelj može povući sve do pravomoćnosti odluke o izricanju tih kazni. U tom slučaju smatrat će se kao da prijedlog za izricanje tih kazni nije podnesen. Troškove postupka izazvane povučenim prijedlogom snosi ovrhovoditelj, osim ako se stranke nisu drukčije sporazumjele.

(9) Novčanu kaznu i kaznu zatvora sud izvršava po službenoj dužnosti, nakon pravomoćnosti rješenja kojim su izrečene.

(10) Postupak pokrenut prijedlogom iz stavka 1. ovoga članka smatra se dovršenim pravomoćnošću rješenja o ovrsi. Postupak pokrenut prijedlogom za izricanje novčane kazne ili kazne zatvora smatrat će se novim postupkom, ali se u tom postupku ne donosi novo rješenje o ovrsi, nego samo rješenja iz stavaka 2. i 6. ovoga članka. Osiguranje određeno u smislu odredbe stavka 7. ovoga članka ostaje na snazi s obzirom na sve postupke iz stavaka 1., 2. i 6. ovoga članka, osim ako rješenjem kojim je to osiguranje određeno nije što drugo određeno.

(11) O troškovima svakoga od postupaka u smislu odredbe stavka 9. ovoga članka sud odlučuje, na zahtjev stranaka, u tim postupcima.

Ovrha radi uspostavljanja prijašnjega stanja

Članak 264.

(1) Ako je zbog ponašanja ovršenika protivno obvezi iz ovršne isprave nastala promjena koja nije u skladu s pravom ovrhovoditelja, sud će ovlastiti ovrhovoditelja, na njegov prijedlog, da sam, a po potrebi i uz pomoć sudskoga ovršitelja, uspostavi prijašnje stanje na trošak i opasnost ovršenika.

(2) U pogledu polaganja iznosa potrebnoga za podmirenje troškova za uspostavljanje prijašnjega stanja i određivanja konačne visine tih troškova primjenjuju se odredbe o troškovima za ovrhu radnje koju može, pored ovršenika, obaviti i druga osoba.

(3) Ako je do promjena iz stavka 1. ovoga članka došlo nakon nastanka ovršne isprave, sud će postupiti u skladu s odredbom stavka 1. ovoga članka tek pošto utvrdi da je do promjene došlo zbog ponašanja ovršenika.

Ponovno smetanje posjeda

Članak 265.

(1) Ako je na osnovi ovršne isprave, donesene u postupku zbog smetanja posjeda, ovrha provedena, ili je ovršenik dobrovoljno ispunio svoju obvezu, pa poslije toga ponovno učini smetanje posjeda, koje se u biti ne razlikuje od prijašnjega, sud će na prijedlog ovrhovoditelja na temelju iste ovršne isprave, ako je njome zabranjeno takvo buduće ponašanje, donijeti novo rješenje o ovrsi radi uspostave prijašnjega stanja, ako je to potrebno, i zaprijetiti ovršeniku izricanjem novčane kazne ako ponovno počini smetanje posjeda. U tom se slučaju na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 263. ovoga Zakona.

(2) Prijedlog za donošenje rješenja iz stavka 1. ovoga članka ovrhovoditelj može podnijeti već u prvom prijedlogu za ovrhu na temelju rješenja zbog smetanja posjeda

kojim je ovršeniku zabranjeno ponovno takvo ponašanje.

(3) Prijedlog za ovrhu iz stavka 1. ovoga članka ovrhovoditelj može podnijeti u roku od trideset dana od dana saznanja za ponovno smetanje posjeda, a najkasnije u roku od godine dana nakon ponovljenoga smetanja.

Pravo na naknadu štete

Članak 266.

Odredbama ove glave ne dira se u pravo ovrhovoditelja da u parnici traži naknadu štete koja mu je nanesena time što se ovršenik ponašao protivno svojoj obvezi utvrđenoj u ovršnoj ispravi.

Glava dvadeset treća OVRHA RADI VRAĆANJA ZAPOSLENIKA NA RAD, ODNOSNO U SLUŽBU

Mjesna nadležnost

Članak 267.

Za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na temelju ovršne isprave kojom je poslodavcu naloženo da zaposlenika vrati na rad i da člana tijela ovršenika vrati u službu i za provedbu ovrhe, mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi sjedište poslodavca.

Rok za podnošenje prijedloga za ovrhu

Članak 268.

Prijedlog za ovrhu iz članka 267. ovoga Zakona može se podnijeti u roku od trideset dana od dana kada je ovrhovoditelj stekao pravo da taj prijedlog podnese.

Način provedbe ovrhe

Članak 269.

(1) Ovrha na temelju ovršne isprave kojom je ovršeniku naloženo da ovrhovoditelja vrati na rad odnosno u službu provodi se izricanjem novčanih kazni prema odredbama članka 16. stavaka 2., 3., 4., 9., 11., 12. i 15. ovoga Zakona.

(2) Novčane kazne izriču se prema odredbama ovoga Zakona o ovrsi radi ostvarenja radnje koju može obaviti samo ovršenik.

Naknada plaće u slučaju vraćanja zaposlenika na rad

Članak 270.

(1) Ovrhovoditelj koji je podnio prijedlog da bude vraćen na rad, odnosno u službu može predložiti da sud donese rješenje kojim će odrediti da mu je ovršenik dužan isplatiti na ime plaće mjesečne iznose dospjele od pravomoćnosti odluke pa dok ponovno ne bude vraćen na posao, te odrediti ovrhu radi naplate dosuđenih iznosa.

(2) Prijedlog za naknadu može se spojiti s prijedlogom za ovrhu radi vraćanja na rad ili može biti podnesen naknadno do završetka ovršnoga postupka.

(3) Rješenjem kojim se prijedlog za naknadu prihvaća ima učinak rješenja kojim se utvrđuje postojanje obveze ovršenika i učinak rješenja o ovrsi. To rješenje može biti provedeno prije njegove pravomoćnosti.

(4) Ovršenik može predložiti da se rješenje iz stavka 3. ovoga članka stavi izvan snage, ako su se nakon njegova donošenja izmijenile okolnosti na osnovi kojih je doneseno.

(5) Mjesečna naknada plaće određuje se u iznosu koji bi ovrhovoditelj ostvario da je bio na radu. Mjesečna naknada obuhvaća i plaćanje poreza te drugih davanja po osnovi plaće.

(6) Ovrhovoditelj može svoje pravo na naknadu ostvarivati i u posebnom postupku pred nadležnim sudom.

(7) Ako je sud djelomice prihvatio zahtjev za isplatu naknade, uputit će ovrhovoditelja da ostatak ostvaruje u postupku pred nadležnim sudom.

Glava dvadeset četvrta OVRHA DIOBOM STVARI

Mjesna nadležnost

Članak 271.

Za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu diobom zajedničke nekretnine, ostavine ili druge zajedničke stvari i za provedbu te ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi stvar.

Fizička dioba

Članak 272.

(1) Fizičku diobu zajedničke stvari sud će odrediti ako je takva dioba predviđena ovršnom ispravom.

(2) Pojedine radnje provedbe fizičke diobe poduzima, prema okolnostima slučaja, sudac ili sudski ovršitelj.

(3) Sud će pozvati sudionike da budu nazočni provedbi diobe.

(4) U slučaju potrebe sud će odrediti i vještačenje.

Dioba prodajom

Članak 273.

Ako na temelju ovršne isprave zajedničku stvar treba, radi njezine diobe, prodati, prodaja će se obaviti na način propisan ovim Zakonom za ovrhu na pokretnoj ili nepokretnoj stvari, osim ako se stranke o pojedinim pitanjima drukčije ne sporazumiju.

Određivanje načina diobe rješenjem suda

Članak 274.

(1) Sud pred kojim teče ovršni postupak odlučuje, po pravilima imovinskoga prava, hoće li se dioba obaviti fizički ili prodajom, ako ovršnom ispravom način diobe nije određen niti su se stranke o tome sporazumjele.

(2) Dioba će se obaviti prodajom ako se u ovršnom postupku utvrdi da fizička dioba, određena ovršnom ispravom, nije moguća ili je moguća samo uz znatno smanjenje vrijednosti stvari.

Troškovi postupka

Članak 275.

(1) Troškove provedbe ovrhe po odredbama ove glave snose svi sudionici razmjerno vrijednosti svojih udjela u zajedničkoj stvari.

(2) Stranka koja je prouzročila posebne troškove dužna ih je naknaditi onim strankama koje su ih imale.

Glava dvadeset peta OSTVARENJE TRAŽBINE NA DAVANJE IZJAVE VOLJE

Bezuvjetna tražbina

Članak 276.

(1) Ako je ovršenik odlukom koja ima svojstvo ovršne isprave obvezan na davanje izjave volje, smatra se da je izjavu dao pravomoćnošću te odluke.

(2) Ako je ovršenik sudskom ili upravnom nagodbom ili javnobilježničkom ispravom obvezan na davanje izjave volje, smatra se da je izjavu dao danom dospijeca njegove obveze.

Uvjetna tražbina

Članak 277.

Ako ispunjenje tražbine na davanje izjave volje zavisi od ispunjenja neke obveze ovrhovoditelja ili kojega drugog uvjeta, smatra se da je ovršenik dao izjavu volje kad ovrhovoditelj ispuni svoju obvezu ili kad bude ispunjen koji drugi uvjet.

Razdjel četvrti SUDJELOVANJE JAVNIH BILJEŽNIKA U OVRSI

Glava dvadeset šesta ODREĐIVANJE OVRHE NA TEMELJU VJERODOSTOJNE ISPRAVE

Nadležnost javnih bilježnika

Članak 278.

Javni bilježnici odlučuju o prijedlogu za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Podnošenje prijedloga za ovrhu javnom bilježniku

Članak 279.

(1) Za određivanje ovrhe mjesno je nadležan javni bilježnik čije sjedište je u jedinici područne (regionalne) samouprave prebivališta ili sjedišta ovršenika.

(2) Ako je jednim prijedlogom za ovrhu zatražena ovrha protiv više ovršenika, a za njih ne postoji mjesna nadležnost istog javnog bilježnika, nadležan je javni bilježnik koji je

mjesno nadležan za jednog od ovršenika.

(3) Ako prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave bude podnesen sudu umjesto javnom bilježniku, prema odredbi stavka 1. ovoga članka, sud će prijedlog odbaciti. Na isti način sud će postupiti ako je prijedlog iz stavka 1. ovoga članka podnesen mjesno nenadležnom javnom bilježniku.

Sadržaj prijedloga za ovrhu

Članak 280.

(1) Ovrhovoditelj može u prijedlogu za ovrhu predložiti da se ovrha odredi na jednom ili više predmeta ovrhe.

(2) Ovrhovoditelj može u prijedlogu za ovrhu predložiti i da se ovrha radi naplate određene tražbine općenito odredi na imovini ovršenika, bez navođenja sredstva i predmeta ovrhe.

Postupanje u povodu prijedloga

Članak 281.

(1) Ako javni bilježnik ocijeni da je prijedlog za ovrhu dopušten i osnovan, donijet će rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave i dostaviti ga strankama.

(2) Ako javni bilježnik ocijeni da prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave nije dopušten, uredan (članak 39. stavak 3.) ili osnovan, proslijedit će predmet nadležnom sudu (članak 287.) radi donošenja odluke.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka sud će odrediti ovrhu na temelju vjerodostojne isprave ako ocijeni da je prijedlog za ovrhu dopušten, uredan i osnovan.

(4) Javni bilježnik će donijeti odluku iz stavka 1. ovoga članka ili će spis proslijediti sudu sukladno odredbi stavka 2. ovoga članka najkasnije u roku od 30 dana, računajući od dana zaprimanja prijedloga.

(5) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka sud će svoju odluku donijeti u roku od 60 dana, računajući od dana kada je zaprimio spis.

(6) Nakon dvije uzastopne neuspjele dostave rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave ovrhovoditelju, javni bilježnik će rješenje istaknuti na oglasnoj ploči u čekaonici u svojem uredu. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana isticanja rješenja na oglasnoj ploči.

(7) Nakon dostave rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave ovrhovoditelju te dva bezuspješna pokušaja dostave rješenja na adresu ovršenika fizičke osobe koja ne obavlja registriranu djelatnost, javni bilježnik sve daljnje radnje dostave obavlja na pisani zahtjev ovrhovoditelja.

(8) Javni bilježnik će obavijest o dva neuspjela pokušaja dostave iz stavka 7. ovoga članka uputiti ovrhovoditelju osobnom dostavom putem davatelja poštanskih usluga, na adresu ovrhovoditelja iz prijedloga, uz upozorenje o pravnim posljedicama iz stavaka 9. i 10. ovoga članka.

(9) Ako dostava obavijesti iz stavka 8. ovoga članka ne uspije, bez obzira na razlog, javni bilježnik će obavijest istaknuti na oglasnoj ploči u čekaonici u svojem uredu. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana isticanja obavijesti na oglasnoj ploči.

(10) Ako ovrhovoditelj u roku od 15 dana od dana dostave obavijesti iz stavka 8. ovoga članka nije od javnog bilježnika zahtijevao poduzimanje daljnje radnje dostave rješenja ovršeniku, smatra se da je postupak obustavljen istekom toga roka. Na zahtjev ovrhovoditelja ili ovršenika javni bilježnik će izdati potvrdu da je na temelju ovoga Zakona postupak obustavljen.

(11) Ako nakon donošenja rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave ovrhovoditelj u cijelosti ili djelomično povuče prijedlog za ovrhu, javni bilježnik će rješenjem obustaviti ovrhu.

(12) Javni bilježnik će rješenjem obustaviti ovrhu i ako tijekom postupka utvrdi da je ovršenik umro prije pokretanja postupka ili da je ovršenik koji je pravna osoba prestao postojati.

(13) Ako stranka podnese žalbu protiv rješenja iz stavaka 11. i 12. ovog članka, javni bilježnik će proslijediti spis nadležnom sudu radi provedbe postupka u povodu žalbe.

Prigovor protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave

Članak 282.

(1) Ovršenik može podnijeti prigovor protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave javnom bilježniku koji ga je izdao.

(2) Javni bilježnik kojem je podnesen nepravodoban ili nedopušten prigovor protiv rješenja koje je izdao proslijedit će spis radi donošenja odluke u povodu prigovora nadležnom sudu koji će donijeti rješenje o odbacivanju takva prigovora.

(3) Javni bilježnik kojem je podnesen pravodoban i dopušten prigovor protiv rješenja koje je izdao proslijedit će spis radi provedbe postupka u povodu prigovora nadležnom sudu, koji će u povodu takva prigovora donijeti odluke iz članaka 57. i 58. ovoga Zakona.

(4) Spis proslijeđen sudu radi provedbe postupka po prigovoru, žalbi ili zahtjevu za odgodu ovrhe, po okončanju postupka, ostaje kod suda.

Potvrda o pravomoćnosti i ovršnosti

Članak 283.

(1) Na zahtjev ovrhovoditelja javni će bilježnik staviti na otpravak rješenja o ovrsi koje je donio potvrdu o njegovoj pravomoćnosti i ovršnosti ako u roku od osam dana od isteka roka za prigovor ne primi prigovor.

(2) Javni bilježnik može staviti na otpravak rješenja o ovrsi iz stavka 1. ovoga članka potvrdu o njegovoj pravomoćnosti i ovršnosti i kad je prigovor podnesen u roku od osam dana od isteka roka za prigovor ako ocijeni da očito nije pravodoban.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka javni će bilježnik postupiti u skladu s odredbom članka 282. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Otpravak rješenja o ovrsi s potvrdom o pravomoćnosti i ovršnosti javni bilježnik predat će ovrhovoditelju.

(5) Naknadni otpravak rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave s potvrdom pravomoćnosti i ovršnosti, javni bilježnik predaje ovrhovoditelju samo na pisani i obrazloženi podnesak ovrhovoditelja.

(6) Potvrdu pravomoćnosti i ovršnosti rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave u spisima koji se nalaze kod suda izdaje sud.

Izvensudska ovrha

Članak 284.

(1) Na temelju pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi kojim je ovrha određena na novčanoj tražbini po računu kod banke ili općenito na imovini ovršenika, ovrhovoditelj može izravno zatražiti od Agencije da banci izda nalog da iznos za koji je ovrha određena prenese sa svih ovršenikovih računa koji se vode pod njegovim osobnim identifikacijskim brojem na račun koji je određen u rješenju o ovrsi, odnosno na ovrhovoditeljev račun kojeg je odredio u zahtjevu za provedbu ovrhe.

(2) Na temelju pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi kojim je ovrha određena na stalnom novčanom primanju ili općenito na imovini ovršenika, ovrhovoditelj može izravno zatražiti od poslodavca ili drugog isplatitelja stalnoga novčanog primanja da mu isplati iznos kojim će se namiriti njegova tražbina radi čijeg je ostvarenja ovrha određena. Isplatelj stalnoga novčanog primanja dužan je prigodom postupanja po rješenju o ovrsi voditi računa o pravilima o ograničenju ovrhe na takvim primanjima.

(3) Predajom rješenja o ovrsi isplatelju stalnoga novčanog primanja, odnosno dostavom naloga Agencije banci iz stavka 1. ovoga članka ovrhovoditelj stječe založno pravo na novčanoj tražbini ovršenika prema banci za isplatu novčanih sredstava na računu, odnosno na novčanoj tražbini ovršenika prema isplatelju stalnoga novčanog primanja.

(4) Agencija i isplatelj stalnoga novčanog primanja dužni su u povodu rješenja o ovrsi iz stavaka 1. i 2. ovoga članka postupati kao u povodu pravomoćnog rješenja o ovrsi koje im je dostavio sud.

(5) Tijekom izvensudske ovrhe ovršenik može nadležnom sudu iz članka 287. ovoga Zakona protiv rješenja o ovrsi podnijeti žalbu nakon proteka roka, zatražiti od toga suda da odgodi ovrhu, odnosno pred njime poduzimati druge radnje na koje bi inače bio ovlašten tijekom sudske ovrhe.

Sudska ovrha

Članak 285.

(1) Na temelju pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi kojim je ovrha određena na drugom predmetu, a ne na tražbini po računu kod banke ili na stalnom novčanom primanju, ovrhovoditelj može zatražiti od nadležnog suda da provede ovrhu na tom predmetu.

(2) Na temelju pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi kojim je ovrha određena na tražbini po računu kod banke ili na stalnom novčanom primanju, odnosno općenito određena na imovini ovršenika, ovrhovoditelj može zatražiti od suda da ovrhu odredi na predmetu ovrhe na kojem se na temelju takvoga rješenja ne može tražiti izvensudska ovrha. U tom slučaju sud će postupiti kao da je od njega zatraženo da ovrhu odredi drugim sredstvom i na drugom predmetu ovrhe.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka mjesno je nadležan sud koji bi bio mjesno nadležan za određivanje ovrhe na novom predmetu ovrhe na temelju ovršne isprave.

Pritužba ovršenika

Članak 286.

(1) U postupku pred sudom iz članka 285. ovoga Zakona ovršenik može u roku od osam dana do primitka obavijesti o započinjaju provede ovrhe podnijeti pritužbu da je protiv rješenja o ovrsi koje je izdao javni bilježnik pravodobno podnio prigovor. Ako sud utvrdi da je prigovor pravodobno podnesen, postupit će u skladu s odredbama članka 58. ovoga Zakona.

(2) Ako sud utvrdi da prigovor protiv rješenja o ovrsi nije uopće podnesen, odbacit će pritužbu, a ako utvrdi da prigovor protiv rješenja o ovrsi nije pravodobno podnesen, odbit će pritužbu i prigovor odbaciti.

(3) Obavijest suda ovršeniku o započinjanju provedbe ovrhe treba sadržavati i pouku o pravu na pritužbu.

(4) U postupku pred sudom ovršenik može podnijeti žalbu nakon proteka roka.

(5) Ovršenik može nadležnom sudu podnijeti pritužbu iz stavka 1. ovoga članka i u slučaju izvansudske ovrhe iz članka 284. ovoga Zakona.

Nadležni sud

Članak 287.

(1) U slučajevima iz članka 281. stavka 2., članka 282. stavaka 2. i 3., članka 284. stavka 5. i članka 286. stavka 5. ovoga Zakona javni bilježnik će spis proslijediti sudu koji bi bio stvarno i mjesno nadležan da je ovrha predložena na temelju ovršne isprave. Ako je ovrha predložena općenito na imovini ovršenika, pravne osobe i fizičke osobe koja obavlja registriranu djelatnost, spis se prosljeđuje općinskom sudu mjesno nadležnom prema adresi sjedišta iz upisnika. Ako je ovrha predložena općenito na imovini ovršenika fizičke osobe koja ne obavlja registriranu djelatnost, spis se prosljeđuje općinskom sudu mjesno nadležnom prema adresi iz prijedloga. Kada je ovršenik Republika Hrvatska ili koja druga pravna osoba s javnim ovlastima koja djeluje na cijelom državnom području, spis se prosljeđuje općinskom sudu na čijem području ovrhovoditelj ima prebivalište ili sjedište u Republici Hrvatskoj. Ako ovrhovoditelj nema prebivalište ili sjedište u Republici Hrvatskoj, za ovrhu protiv Republike Hrvatske spis se prosljeđuje općinskom sudu u Zagrebu, a za ovrhu protiv drugih pravnih osoba s javnim ovlastima sud na čijem je području njihovo sjedište.

(2) Dostava prema odredbi članka 8. stavaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona obavlja se na oglasnoj ploči općinskog suda na čijem je području adresa sjedišta upisanog u upisnik.

Primjena pravila o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave

Članak 288.

U postupku određivanja javnobilježničke ovrhe na temelju vjerodostojne isprave primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o određivanju ovrhe na temelju vjerodostojne isprave i pravnim lijekovima protiv rješenja o ovrsi na temelju takve isprave.

Pravo javnih bilježnika na nagradu i naknadu troškova

Članak 289.

(1) Za obavljanje poslova iz postupka ovrhe javni bilježnici imaju pravo na nagradu i naknadu troškova u skladu s odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova javnih bilježnika u ovršnom postupku, koju donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa. Za ove poslove javni bilježnici ne naplaćuju javnobilježničku pristojbu.

(2) Nagrada i naknada troškova koje ovrhovoditelj plati javnom bilježniku dio su troškova ovrhe. Javni će bilježnik ovrhovoditelju izdati obračun tih naknada.

(3) Za određivanje ovrhe prema odredbama ovoga dijela Zakona ne plaća se sudska pristojba.

(4) Za provedbu ovrhe u smislu odredaba članka 285. ovoga Zakona plaća se sudska pristojba.

Dio treći OSIGURANJE

Glava dvadeset sedma OPĆE ODREDBE

Primjena odredaba o ovrsi

Članak 290.

Na osiguranje tražbine prema ovom dijelu Zakona na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o ovrsi radi ostvarenja tražbine.

Sredstva osiguranja

Članak 291.

Kao sredstva osiguranja mogu se odrediti samo sredstva predviđena ovim ili drugim zakonom.

Stvarna nadležnost

Članak 292.

(1) Općinski sudovi nadležni su određivati i provoditi osiguranje, osim ako zakonom to nije povjereno kojem drugom sudu.

(2) Trgovački sudovi nadležni su određivati i provoditi osiguranje u predmetima u kojima su nadležni određivati ovrhu.

Nedopustivost osiguranja

Članak 293.

Osiguranje nije dopušteno na stvarima i pravima koji po ovom Zakonu ne mogu biti predmet ovrhe, osim ako odredbama ovoga dijela Zakona nije drukčije određeno.

Nadležnost za određivanje osiguranja po službenoj dužnosti

Članak 294.

Za određivanje i provedbu osiguranja po službenoj dužnosti nadležan je sud koji je nadležan po prijedlogu predlagatelja osiguranja, osim ako zakonom nije drukčije određeno.

Glava dvadeset osma OSIGURANJE PRISILNIM ZASNIVANJEM ZALOŽNOGA PRAVA NA NEKRETNINI

Mjesna nadležnost

Članak 295.

(1) Za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje novčane tražbine prisilnim zasnivanjem založnoga prava na nekretnini nadležan je sud koji vodi javnu knjigu u kojoj treba provesti upis.

(2) Za provedbu osiguranja nadležan je sud koji vodi javnu knjigu za tu nekretninu.

Pretpostavke zasnivanja

Članak 296.

Na osnovi ovršne isprave kojom je utvrđena novčana tražbina predlagatelj osiguranja ima pravo tražiti osiguranje te tražbine zasnivanjem založnoga prava na nekretnini protivnika osiguranja.

Način zasnivanja založnoga prava

Članak 297.

(1) Na nekretnini upisanoj u zemljišnoj knjizi založno pravo zasniva se uknjižbom.

(2) Pri uknjižbi založnoga prava u zemljišnoj će se knjizi naznačiti ovršivost tražbine radi osiguranja kojega je uknjižba određena.

(3) Ako je predlagatelj osiguranja prije nego što je tražbina postala ovršna već stekao na temelju ugovora založno pravo za tu tražbinu na istoj nekretnini ili je založno pravo predbilježeno sud će, na prijedlog predlagatelja osiguranja, odrediti da se u zemljišnoj knjizi zabilježi ovršivost tražbine.

(4) Ako protivnik osiguranja nije upisan u zemljišnoj knjizi kao vlasnik nekretnine, predlagatelj osiguranja dužan je uz prijedlog dostaviti ispravu podobnu za upis prava vlasništva protivnika osiguranja.

Učinak uknjižbe i zabilježbe

Članak 298.

(1) Uknjižba založnoga prava i zabilježba ovršivosti tražbine imaju takav učinak da se ovrha na toj nekretnini može provesti i prema trećoj osobi koja je tu nekretninu kasnije stekla.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka ovrha na nekretnini odredit će se protiv osobe koja je upisana kao vlasnik, i to na temelju ovršne isprave na temelju koje je u zemljišnu knjigu upisano založno pravo i zabilježba ovršivosti te izvatka iz zemljišne knjige iz kojega proizlazi da je ta osoba upisana kao vlasnik nakon upisa založnoga prava i zabilježbe ovršivosti.

Glava dvadeset deveta

SUDSKO I JAVNOBILJEŽNIČKO ZALOŽNOPRAVNO OSIGURANJE NA TEMELJU SPORAZUMA STRANAKA

1. Sudsko osiguranje novčane tražbine zasnivanjem založnoga prava na temelju sporazuma stranaka

Mjesna nadležnost

Članak 299.

Mjesno nadležan sud za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje novčane tražbine predlagatelja osiguranja zasnivanjem založnoga prava na stvarima i pravima protivnika osiguranja te za provedbu osiguranja, određuje se odgovarajućom primjenom pravila ovoga Zakona o mjesnoj nadležnosti suda u ovršnim postupcima radi naplate novčane tražbine na pojedinim vrstama predmeta ovrhe.

Prijedlog za osiguranje

Članak 300.

Radi osiguranja novčane tražbine predlagatelja osiguranja stjecanjem založnoga prava na određenim predmetima osiguranja, predlagatelj osiguranja i protivnik osiguranja mogu suglasno tražiti od suda da odredi i provede u korist predlagatelja osiguranja:

1. uknjižbu založnoga prava na nekretnini protivnika osiguranja,
2. polaganje kod zemljišnoknjižnog suda sporazuma stranaka o zasnivanju založnog prava na nekretninama koje nisu upisane u zemljišne knjige
3. upis založnog prava na pokretnim stvarima protivnika osiguranja,
4. upis založnog prava na novčanoj tražbini protivnika osiguranja,
5. upis založnog prava na dijelu primanja protivnika osiguranja po osnovi ugovora o radu ili službi,
6. upis založnog prava na dijelu mirovine, invalidnine ili naknade izgubljene zarade,
7. upis založnog prava na tražbini koju protivnik osiguranja ima na računu kod banke ili na štednoj knjižici,
8. upis založnog prava na tražbini da se predaju ili isporuče pokretne stvari ili da se preda nekretnina,
9. upis založnog prava na drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima,
10. upis založnog prava na ispravama o dionici i drugim vrijednosnim papirima te njihovo povjeravanje na čuvanje,
11. upis založnog prava na dionicama za koje nije izdana isprava o dionici te udjela, odnosno poslovnih udjela u trgovačkim društvima,
12. upis založnog prava na vrijednosnicama koje se vode kod Depozitarnog društva.

Ročište u povodu prijedloga i sporazum stranaka

Članak 301.

(1) Na prijedlog jedne ili objiju stranaka sud će odrediti ročište, na kojem će u zapisnik utvrditi sporazum stranaka o postojanju tražbine predlagatelja osiguranja i vrijeme njezina dospijea te njihovu suglasnost da se radnjama osiguranja iz članka 300. ovoga Zakona, u ovisnosti o predmetu osiguranja, osigura ta novčana tražbina zasnivanjem založnoga prava. U sporazumu stranke mogu utvrditi i vrijednost predmeta osiguranja koja će u ovršnom postupku biti osnova za utvrđivanje vrijednosti predmeta osiguranja radi njegova unovčenja.

(2) Potpisani zapisnik o sporazumu stranaka iz stavka 1. ovoga članka ima snagu sudske nagodbe.

(3) Novčana tražbina iz stavka 1. ovoga članka može biti izražena i u kunskoj protuvrijednosti određenoga iznosa utvrđenoga u stranoj valuti.

(4) Stranke mogu osigurati i nenovčanu tražbinu predlagatelja osiguranja tako da u sporazumu iz stavka 1. ovoga članka utvrde njegovu novčanu protuvrijednost. Osiguranje će se odrediti i provesti radi osiguranja novčane protuvrijednosti nenovčane tražbine. Ako stranke u sporazumu iz stavka 1. ovoga članka drukčije ne odrede, nenovčana tražbina ne prestaje sklapanjem toga sporazuma.

(5) Nakon dospijeća nenovčane tražbine iz stavka 4. ovoga članka predlagatelj osiguranja može, po svom izboru, tražiti ovrhu radi ostvarenja nenovčane tražbine ili ovrhu radi naplate njegove nenovčane protuvrijednosti. Ako se u postupku ovrhe radi naplate novčane protuvrijednosti nenovčane tražbine predlagatelj osiguranja makar i djelomice namiri, prestaje u cijelosti njegova nenovčana tražbina i smatrat će se da predlagatelj osiguranja ima prema protivniku samo novčanu tražbinu koja odgovara nenamirenom dijelu novčane protuvrijednosti nenovčane tražbine.

Odredivost visine i dospelosti tražbine

Članak 302.

(1) Tražbina iz članka 301. stavka 1. ovoga Zakona treba biti određena ili određiva.

(2) Smatrat će se da je tražbina određiva ako je u sporazumu iz članka 301. stavka 1. ovoga Zakona naznačen okvirni iznos buduće tražbine koja se osigurava s obzirom na određeni pravni odnos ili više pravnih odnosa stranaka te ako su vjerovnik ili treća osoba ovlašteni naknadno odrediti visinu tražbine nastale do toga okvirnoga iznosa i vrijeme njezine dospelosti.

Određivanje i provedba osiguranja

Članak 303.

(1) Na temelju sporazuma iz članka 301. ovoga Zakona, sud će rješenjem odrediti mjere osiguranja iz članka 300. ovoga Zakona i poduzeti sve potrebne radnje radi njihove provedbe.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka ima važnost rješenja o osiguranju.

(3) Provedbom radnji osiguranja iz stavka 1. ovoga članka predlagatelj osiguranja stječe založno pravo na određenom predmetu osiguranja.

Primjena drugih odredaba ovoga Zakona

Članak 304.

Na osiguranje novčane tražbine zasnivanjem založnoga prava na nekretnini protivnika osiguranja, na temelju sporazuma stranaka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 297. i 298. ovoga Zakona.

Određivanje i provedba ovrhe

Članak 305.

(1) Na prijedlog predlagatelja osiguranja sud će rješenjem, kad utvrdi da je sporazum stranaka iz članka 301. ovoga Zakona postao ovršan, radi namirenja osigurane novčane

tražbine predlagatelja osiguranja odrediti i provesti ovrhu na predmetima protivnika osiguranja na kojima je na temelju sporazuma stranaka stečeno založno pravo, prema odredbama ovoga Zakona o ovrsi na stvarima odnosno pravima ovršenika.

- (2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka ima važnost rješenja o ovrsi.
- (3) Zabilježba ovrhe na nekretnini ima pravni učinak od dana uknjižbe založnoga prava na nekretnini u postupku osiguranja.
- (4) U postupku ovrhe radi naplate novčane tražbine osigurane založnim pravom prema odredbama ove glave, radnje kojima je založno pravo stečeno neće se ponavljati, nego će imati pravni učinak od dana stjecanja založnoga prava u postupku osiguranja.
- (5) U ovršnom postupku iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o zaštiti ovršenika, o izuzeću od ovrhe i o ograničenju ovrhe na određenim predmetima ovrhe.

Osiguranje stjecanjem založnoga prava na stvarima i pravima drugih osoba

Članak 306.

- (1) Ako je druga osoba suglasna da se na njezinoj stvari ili pravu zasnuje založno pravo radi osiguranja novčane tražbine predlagatelja osiguranja, ta će se osoba pozvati na ročište iz članka 301. ovoga Zakona, a sud će u zapisnik s toga ročišta, u sporazum stranaka o osiguranju, unijeti i njezinu izjavu o toj suglasnosti.
- (2) Potpisani zapisnik iz stavka 1. ovoga članka ima važnost sudske nagodbe i prema osobi koja se suglasila da se na njezinoj stvari ili pravu zasnuje založno pravo.
- (3) Založno pravo na predmetu treće osobe stječe se na način na koji se stječe na predmetu protivnika osiguranja.
- (4) Na temelju zapisnika iz stavka 1. ovoga članka predlagatelj osiguranja može radi naplate osigurane tražbine neposredno predložiti ovrhu protiv osobe iz te odredbe na predmetu na kojemu je radi osiguranja njegove tražbine zasnovano založno pravo.
- (5) Odredba članka 306. ovoga Zakona primijenit će se na odgovarajući način i u slučaju iz stavka 4. ovoga članka.

2. Javnobilježničko osiguranje novčane tražbine zasnivanjem založnoga prava

Zasnivanje založnoga prava na temelju javnobilježničke isprave

Članak 307.

- (1) Sporazum vjerovnika i dužnika koji se po svom sadržaju podudara sa sporazumom stranaka iz članka 301. stavka 1. ovoga Zakona, sklopljen u obliku javnobilježničkoga akta ili solemnizirane privatne isprave, koji sadrže i izjavu dužnika da je suglasan da se, radi osiguranja određene novčane tražbine vjerovnika, na nekom njegovu predmetu može zasnovati založno pravo radnjama iz članka 300. točaka 2. do 12. ovoga Zakona koje će umjesto suda poduzeti javni bilježnik, izjednačeni su po svom učinku sa zapisnikom iz članka 301. stavka 2. ovoga Zakona.
- (2) Radnje iz članka 300. točaka 2. do 12. ovoga Zakona kojima se na predmetima protivnika osiguranja stječe založno pravo javni bilježnik poduzima na način predviđen za poduzimanje tih radnji od strane suda, s time da javni bilježnik sve radnje za čije je poduzimanje potrebna suradnja stranaka smije poduzeti samo uz suglasnost stranaka.

(3) Koji je javni bilježnik ovlašten poduzimati pojedine radnje osiguranja, ocjenjuje se prema pravilima o službenom području i sjedištu javnih bilježnika.

Primjena odredaba o sudskom osiguranju

Članak 308.

(1) Na javnobilježničko osiguranje na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 300. do 306. ovoga Zakona, osim odredbe stavka 1. članka 305. ovoga Zakona o rješenju o osiguranju.

(2) Dužnik svoje prigovore protiv javnobilježničkoga osiguranja može ostvarivati u posebnoj parnici u kojoj će pobijati sporazume iz članka 307. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Treći mogu svoje prigovore protiv javnobilježničkoga osiguranja ostvarivati u postupku pred sudom po pravilima koja važe za isticanje tih prigovora protiv sudskoga osiguranja iz 1. odjeljka ove glave.

Glava trideseta SUDSKO I JAVNOBILJEŽNIČKO OSIGURANJE PRIJENOSOM VLASNIŠTVA NA STVARI I PRIJENOSOM PRAVA

1. Sudsko osiguranje

Mjesna nadležnost

Članak 309.

Mjesno nadležan sud za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje novčane tražbine prijenosom vlasništva na stvari i prijenosom prava određuje se odgovarajućom primjenom odredbi ovoga Zakona o mjesnoj nadležnosti suda u ovršnim postupcima radi ostvarenja novčane tražbine na pojedinim vrstama predmeta ovrhe.

Sporazum o osiguranju prijenosom vlasništva i prijenosom prava

Članak 310.

(1) Jedna ili obje stranke mogu tražiti od suda da odredi ročište i da na tom ročištu u zapisnik unese njihov sporazum o tome da se radi osiguranja određene novčane tražbine predlagatelja osiguranja prenese na predlagatelja osiguranja vlasništvo na nekoj stvari protivnika osiguranja, ili da se u tu svrhu na predlagatelja osiguranja prenese neko njegovo pravo. Osigurati se može i buduća tražbina.

(2) U sporazum treba unijeti odredbu o tome kad će osigurana tražbina dospjeti, odnosno kako će se njezino dospijeeće odrediti. Protivnik osiguranja može biti i osoba prema kojoj predlagatelj osiguranja nema tražbine koja se osigurava.

(3) Sporazum iz stavka 1. ovoga članka može se odnositi i na osiguranje nenovčane tražbine, ali u tom slučaju u sporazumu mora biti određena novčana protuvrijednost te tražbine. Nakon dospijeeća nenovčane tražbine predlagatelj osiguranja može birati hoće li tražiti ovrhu radi prisilnoga ostvarenja nenovčane tražbine ili po odredbama ove Glave ostvarivati svoja prava kao da je prijenos vlasništva na stvari ili prijenos prava obavljen radi osiguranja novčane protuvrijednosti nenovčane tražbine.

(4) Sporazum iz stavka 1. ovoga članka ima učinak sudske nagodbe.

(5) U sporazum iz stavka 1. ovoga Zakona može se unijeti i izjava protivnika osiguranja da je suglasan da predlagatelj osiguranja može neposredno na temelju toga zapisnika

protiv njega zatražiti ovrhu radi predaje predmeta osiguranja u posjed nakon dospijeca osigurane tražbine. Zapisnik koji sadrži takvu izjavu je ovršna isprava.

Odredivost visine i dospjelosti tražbine

Članak 311.

- (1) Tražbina iz članka 310. stavka 1. ovoga Zakona treba biti određena ili određiva.
- (2) Smatrat će se da je tražbina određiva ako je u sporazumu iz članka 310. stavka 1. ovoga Zakona naznačen okvirni iznos buduće tražbine koja se osigurava s obzirom na određeni pravni odnos ili više pravnih odnosa stranaka te ako su vjerovnik ili treća osoba ovlašteni naknadno odrediti visinu tražbine nastale do toga okvirnoga iznosa i vrijeme njezine dospjelosti.
- (3) U sporazumu iz članka 310. stavka 1. ovoga Zakona stranke mogu utvrditi i koji drugi način naknadnoga određivanja visine tražbine i njezine dospjelosti.

Posebno o sporazumu o prijenosu vlasništva na nekretnini

Članak 312.

- (1) Ako se sporazumom iz članka 310. stavka 1. ovoga Zakona prenosi vlasništvo na nekretnini upisanoj u zemljišnoj knjizi, sporazum treba sadržavati i izjavu protivnika osiguranja o tome da je suglasan da se neposredno na temelju sporazuma može u zemljišnoj knjizi obaviti taj prijenos.
- (2) Na temelju zapisnika iz članka 310. stavka 1. ovoga Zakona i izjave protivnika osiguranja iz stavka 1. ovoga članka stranke mogu tražiti prijenos vlasništva na nekretnini upisanoj u zemljišnoj knjizi uz zabilježbu da je prijenos obavljen radi osiguranja određene tražbine predlagatelja osiguranja.

Stjecanje vlasništva na stvarima koje nisu upisane u zemljišne knjige, odnosno stjecanje prava

Članak 313.

- (1) Predlagatelj osiguranja postaje vlasnikom nekretnine koja nije upisana u zemljišnoj knjizi polaganjem u sud sporazuma iz članka 310. stavka 1. ovoga Zakona.
- (2) Predlagatelj osiguranja postaje vlasnikom pokretnina potpisivanjem zapisnika iz članka 310. stavka 1. ovoga Zakona i upisom vlasništva radi osiguranja u zakonom propisani upisnik.
- (3) Smatrat će se da je prijenos prava obavljen potpisivanjem zapisnika iz članka 310. stavka 1. ovoga Zakona i upisom vlasništva radi osiguranja u zakonom propisani upisnik.
- (4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, vlasništvo i prava koja proizlaze iz nematerijaliziranih vrijednosnih papira stječu se u trenutku njihova upisa na računu nematerijaliziranih vrijednosnih papira predlagatelja osiguranja kod Depozitarnog društva, kojem se u tu svrhu dostavlja sporazum iz članka 310. stavka 1. ovoga Zakona.

Naknadni sporazum o osiguranju

Članak 314.

(1) Predlagatelj osiguranja i protivnik osiguranja mogu se nakon sklapanja sporazuma iz članka 310. ovoga Zakona sporazumjeti, na neki od načina predviđenih za sklapanje takvog sporazuma, da preneseno vlasništvo na stvari, odnosno preneseno pravo posluže kao osiguranje i za neku drugu tražbinu predlagatelja osiguranja prema protivniku osiguranja.

(2) U slučaju iz stavka 1. u zemljišnu će se knjigu, na temelju naknadnog sporazuma stranaka iz stavka 1. ovoga članka, zabilježiti da je vlasništvo na nekretnini preneseno i radi osiguranja neke druge tražbine.

(3) Prednosni red osiguranja tražbine iz stavka 2. ovoga članka računat će se prema vremenu za koje se prema pravilima zemljišnoknjižnog prava uzima da je mjerodavno za upis naknadne zabilježbe.

Pravo na korištenje stvari ili vršenje prava

Članak 315.

(1) Ako sporazumom iz članka 310. stavka 1. ovoga Zakona ili naknadnim sporazumom stranaka sastavljenom u obliku javne isprave ili privatne isprave na kojoj je potpis stranaka javno ovjеровljen nije drukčije određeno, protivnik osiguranja ovlašten je i dalje koristiti stvar čije je vlasništvo preneseno na predlagatelja osiguranja, odnosno vršiti pravo koje je preneseno na predlagatelja osiguranja.

(2) Sporazumom iz članka 310. stavka 1. ovoga Zakona ili naknadnim sporazumom sastavljenim u obliku javne isprave ili privatne isprave na kojoj je potpis protivnika osiguranja javno ovjеровljen može se predvidjeti da predlagatelj osiguranja koristi stvar ili vrši pravo koji su na njega preneseni.

(3) U sporazumu iz stavka 2. ovoga članka mora biti utvrđen način na koji će predlagatelj osiguranja koristiti stvar ili vršiti pravo te kako će se obračunavati koristi koje će od toga imati. Te će se koristi prebijati s troškovima na čiju naknadu predlagatelj osiguranja ima pravo, zatim s kamatama koje mu se duguju i napokon s glavnicom, ako navedenim sporazumom nije drukčije određeno.

Pravo predlagatelja osiguranja da proda predmet osiguranja

Članak 316.

(1) Predlagatelj osiguranja ovlašten je otuđiti na njega prenesenu stvar ili pravo nakon dospjelosti svoje tražbine.

(2) Ako predlagatelj osiguranja prije dospjelosti tražbine otuđi stvar ili pravo koji su na njega preneseni, takvo je otuđenje pravno valjano. Predlagatelj osiguranja odgovara protivniku osiguranja za štetu koju mu je takvim otuđenjem prouzročio.

(3) Predlagatelj osiguranja može unovčiti predmet osiguranja samo preko javnog bilježnika. Ako su predmet osiguranja nematerijalizirani vrijednosni papiri koji kotiraju na burzi ili uređenom javnom tržištu, javni bilježnik može njihovo unovčenje povjeriti ovlaštenom društvu, koje će prodaju izvršiti sukladno odredbama Zakona o tržištu kapitala.

(4) U slučaju otuđenja predmeta osiguranja prema prethodnim odredbama ovoga članka plaćaju se porezi i druga javna davanja za prijenos toga osiguranja s predlagatelja osiguranja na stjecatelja; predlagatelj osiguranja ne plaća poreze i druga javna davanja za prethodni prijenos predmeta osiguranja s protivnika osiguranja na njega (članak 324. stavak 1.).

(5) Okolnost da su otuđenje stvari ili prava na koje predlagatelj osiguranja nije bio ovlašten pravno valjani ne isključuje kaznenu odgovornost osoba koje su sudjelovale u takvom otuđenju.

Način prodaje predmeta osiguranja

Članak 317.

(1) Na prodaje iz članka 316. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona glede načina njihove provedbe, a osobito prodajne cijene na odgovarajući se način primjenjuju pravila o prodaji odnosno unovčenju predmeta osiguranja kao predmeta ovrhe u ovršnom postupku.

(2) O prodaji predmeta osiguranja i o svakoj dražbi javni bilježnik uputit će obavijest protivniku osiguranja na adresu iz sporazuma iz članka 310. stavka 1. ovoga Zakona. Prodaja će se obaviti neovisno o tome je li obavijest dostavljena protivniku osiguranja.

(3) Na temelju provedene dražbe, pošto kupovnina bude položena, javni bilježnik sklopit će u obliku javnobilježničkog akta u ime predlagatelja osiguranja s kupcem ugovor o prodaji predmeta osiguranja. U slučaju prodaje nekretnine u tom će se ugovoru posebno naznačiti da je kupac ovlašten prigodom upisa svoga prava vlasništva u zemljišnim knjigama ishoditi brisanje zabilježbe da je nekretnina na predlagatelja osiguranja bila prenesena radi osiguranja.

(4) Kada su predmet osiguranja nematerijalizirani vrijednosni papiri čiju je prodaju javni bilježnik povjerio ovlaštenom društvu (članak 316. stavak 3.) prodaju će obaviti to društvo u skladu s odredbama Zakona o tržištu kapitala, u svoje ime a za račun predlagatelja osiguranja. O toj prodaji ovlašteno društvo obavijestit će javnog bilježnika.

Preuzimanje stvari u posjed

Članak 318.

Ako se protivnik osiguranja u sporazumu iz članka 310. stavka 1. ovoga Zakona ili u kojoj drugoj ispravi na kojoj je njegov potpis javnobilježnički ovjeren suglasio da predlagatelj osiguranja može na temelju te isprave tražiti protiv njega ovrhu radi ispražnjenja i predaje nekretnine u posjed ili predaju pokretnine u posjed, predlagatelj osiguranja ovlašten je zatražiti takvu ovrhu samo radi prodaje tih stvari prema odredbama članka 317. ovoga Zakona.

Pravo protivnika osiguranja da nekretninu optereti hipotekom

Članak 319.

(1) Protivnik osiguranja ovlašten je, bez pristanka predlagatelja osiguranja, prenesenu nekretninu opteretiti hipotekom u korist nekog drugog vjerovnika, osim ako zabrana opterećenja od strane protivnika osiguranja nije zabilježena u zemljišnoj knjizi na temelju sporazuma iz članka 310. stavka 1. ovoga Zakona ili naknadnog sporazuma stranaka sastavljenog na jedan od načina predviđenih za sklapanje toga sporazuma.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka hipoteka će se upisati u zemljišne knjige na temelju odgovarajuće isprave protivnika osiguranja ako bi se na temelju te isprave mogla upisati da do prijenosa vlasništva nije došlo.

(3) Zasnivanje hipoteke iz stavka 1. ovoga članka ne oduzima pravo predlagatelju osiguranja da s nekretninom raspolaže kao da hipoteka na njoj nije upisana.

(4) U slučaju izvansudske prodaje nekretnine iz članka 316. i 317. ovoga Zakona javni bilježnik koji provodi prodaju dužan je o tome obavijestiti novog hipotekarnog vjerovnika te protivnika osiguranja, na adresu iz ugovora o osiguranju koji su s tim osobama sklopljeni. Prodaja će se obaviti neovisno o tome je li ta obavijest dostavljena tim osobama.

(5) Iz iznosa dobivenog prodajom nekretnine najprije će se namiriti tražbina predlagatelja osiguranja, a zatim tražbina hipotekom osiguranog vjerovnika. Preostali iznos javni bilježnik dužan je predati protivniku osiguranja.

(6) Kupac nekretnine iz stavka 5. ovoga članka ovlašten je tražiti da se na temelju ugovora o prodaji iz članka 317. stavka 3. ovoga Zakona prigodom upisa njegova prava vlasništva briše hipoteka iz stavka 1. ovoga članka, osim ako se kupac nije drukčije sporazumio s hipotekarnim vjerovnikom.

Dužnosti predlagatelja osiguranja u odnosu na prenesenu tražbinu

Članak 320.

(1) Ako sporazumom iz članka 310. stavka 1. ovoga Zakona nije drukčije određeno, predlagatelj osiguranja dužan je:

1. poduzimati mjere potrebne za očuvanje prenesene tražbine,
2. naplaćivati kamate ili kakve druge povremene tražbine. Tako naplaćeni iznosi prebijaju se s troškovima na čiju naknadu predlagatelj osiguranja ima pravo, zatim s kamatama koje mu se duguju i napokon s glavnicom,
3. naplatiti prenesenu tražbinu, odnosno primiti njezino ispunjenje, nakon što dospije. Ispunjenjem prenesene tražbine predlagatelj osiguranja stječe vlasništvo stvari predajom koje je tražbina ispunjena. Ako je predmet prenesene tražbine novac, odnosno dužnički vrijednosni papiri predlagatelj osiguranja dužan je, na zahtjev protivnika osiguranja, položiti naplaćeni iznos kod suda ili javnog bilježnika, ali ako je njegova osigurana tražbina već dospjela, predlagatelj osiguranja može zadržati dugovani iznos novca, a ostalo predati protivniku osiguranja.

(2) Dužnik tražbine koja je na predlagatelja osiguranja prenesena radi osiguranja može predlagatelju osiguranja istaknuti prigovore koje bi u slučaju ustupanja tražbine dužnik te tražbine mogao istaknuti primatelju, osim kada se radi o prijenosu vlasništva nad dužničkim vrijednosnim papirima radi osiguranja.

Izlučno pravo

Članak 321.

U slučaju ovrhe ili stečaja protiv predlagatelja osiguranja predmet ovrhe ili prodaje u stečaju jest pravo koje je predlagatelj osiguranja stekao na predmetu osiguranja. U slučaju prodaje predmeta osiguranja kupac stječe pravni položaj predlagatelja osiguranja.

Prava predlagatelja osiguranja u slučaju zakašnjenja protivnika osiguranja

Članak 322.

(1) Umjesto da pristupi unovčenju predmeta osiguranja prema odredbama članka 316. ovoga Zakona, predlagatelj osiguranja ovlašten je zatražiti od protivnika osiguranja nakon dospijeca osigurane tražbine, preko javnoga bilježnika, da ga u roku od trideset dana obavijesti, preko istoga javnog bilježnika, zahtijeva li da se preneseni predmet

osiguranja unovči preko javnog bilježnika, uz upozorenje o pravnim posljedicama neočitovanja (stavak 7.).

(2) U obavijesti iz stavka 1. ovoga članka protivnik osiguranja dužan je odrediti najnižu cijenu po kojoj se predmet osiguranja može prodati, imenovati javnog bilježnika koji će obaviti prodaju te priložiti njegovu izjavu da je voljan obaviti prodaju i da će od iznosa dobivenog prodajom prethodno namiriti tražbinu predlagatelja osiguranja s kamatama i troškovima te porez na promet.

(3) Najniža cijena koju protivnik osiguranja može odrediti ne smije biti niža od osigurane tražbine, uvećane za kamate i troškove predlagatelja osiguranja koji će predvidivo dospjeti, odnosno nastati do isteka roka do kojeg javni bilježnik mora prodati predmet osiguranja, te predvidivi porez i druga javna davanja.

(4) Pošto primi obavijest s priložima iz stavka 2. ovoga članka, predlagatelj osiguranja dužan je u roku od petnaest dana ovlastiti javnog bilježnika iz stavka 2. ovoga članka da proda predmet osiguranja, uz uvjete određene u obavijesti protivnika osiguranja. Predlagatelj odnosno protivnik osiguranja dužan je poduzeti i sve ostale radnje na zahtjev javnog bilježnika kojima se omogućava razgledavanje stvari odnosno upoznavanje sa sadržajem prava, ako je stvar u njegovu posjedu, odnosno ako on raspolaže potrebnim ispravama i podacima o sadržaju prava. Predlagatelj osiguranja dužan je predujmiti troškove prodaje koje je odredio javni bilježnik. U protivnom se prodaja neće provesti.

(5) Prije nego što predlagatelj osiguranja poduzme radnje iz stavka 4. ovoga članka rok u kojemu javni bilježnik treba obaviti prodaju predmeta osiguranja neće početi teći.

(6) Ako javni bilježnik ne uspije prodati predmet osiguranja u roku od tri mjeseca od dana kada ga je predlagatelj osiguranja na to ovlastio, smatrat će se da se protivnik osiguranja odrekao prava tražiti prodaju predmeta osiguranja. O neuspjehu prodaje javni bilježnik dužan je predlagatelju osiguranja izdati potvrdu u roku od osam dana.

(7) Ako protivnik osiguranja ne postupi prema odredbama stavaka 1. i 2. ovoga članka, odnosno ako javni bilježnik ne uspije prodati predmet osiguranja u skladu s odredbom stavka 5. ovoga članka, smatrat će se da je predlagatelj osiguranja postao punopravni vlasnik stvari, odnosno nositelj prava koji su na njega preneseni radi osiguranja – za cijenu koja odgovara iznosu osigurane tražbine s kamatama i troškovima te poreza. U tom slučaju predlagatelj osiguranja dužan je platiti porez i druga javna davanja u skladu sa zakonom (članak 324. stavak 4.).

(8) U slučajevima iz stavka 7. ovoga članka predlagatelju osiguranja će potvrdu o tome da je postao punopravni vlasnik stvari, odnosno nositelj prava izdati:

1. zato što protivnik osiguranja nije u roku zatražio da se predmet osiguranja proda preko javnog bilježnika (stavak 2.) – javni bilježnik iz stavka 1. ovoga članka,

2. zato što javni bilježnik kojemu je povjerena prodaja predmeta osiguranja nije u roku od tri mjeseca uspio prodati predmet osiguranja – javni bilježnik iz stavka 6. ovoga članka.

(9) Ako u slučaju iz stavka 7. ovoga članka predlagatelj osiguranja postane punopravni vlasnik stvari, odnosno nositelj prava, osigurana se tražbina smatra izmirenom kad predlagatelj osiguranja postane punopravni vlasnik, odnosno imatelj prava.

(10) Predlagatelj osiguranja može odustati od provedbe postupka prema prethodnim odredbama ovoga članka sve dok javni bilježnik ne proda predmet osiguranja. U slučaju odustanka predlagatelj osiguranja dužan je naknaditi sve troškove koji su provedbom toga postupka imali protivnik osiguranja, javni bilježnik i druge osobe.

(11) Ako predlagatelj osiguranja postane punopravni vlasnik stvari, odnosno nositelj prava (stavak 7.) ovlašten je tražiti, na temelju potvrde javnog bilježnika o tome, ovrhu radi predaje stvari u posjed, odnosno ovrhu ili poduzimanje drugih radnji radi stjecanja ovlaštenja na slobodno vršenje prava čijim je punopravnim nositeljem postao.

(12) Ako predlagatelj osiguranja postane punopravni vlasnik nekretnine (stavak 7.) ovlašten je tražiti brisanje hipoteke na toj nekretnini upisane u skladu s odredbama članka 319. ovoga Zakona, na temelju potvrde javnog bilježnika da je postao punopravni vlasnik nekretnine.

Pravo na povrat vlasništva, odnosno prava

Članak 323.

Ako protivnik osiguranja u roku ispuni svoju obvezu prema predlagatelju osiguranja, ili ako osigurana tražbina prestane na bilo koji drugi način, osim tako što je predlagatelj osiguranja postao punopravni vlasnik stvari ili punopravni nositelj prava (članak 322. stavak 7.), predlagatelj osiguranja dužan je, bez odgode, vratiti protivniku osiguranja vlasništvo stvari, odnosno pravo.

Porezi i druga javna davanja

Članak 324.

(1) Na prijenos vlasništva na stvari ili na prijenos prava radi osiguranja ne plaćaju se porez na promet, porez na dodanu vrijednost ili koji drugi porez ili javno davanje koji se inače plaćaju prigodom prijenosa vlasništva na stvari ili prijenosa prava u druge svrhe.

(2) Porezi i druga javna davanja ne plaćaju se ni u slučaju vraćanja vlasništva na stvari odnosno vraćanja prava (članak 321.).

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka ne odnose se na sudske pristojbe koje se plaćaju za odgovarajuće upise u zemljišne knjige.

(4) U slučaju iz članka 322. stavka 7. ovoga Zakona rok u kojem je predlagatelj osiguranja u vezi s plaćanjem poreza dužan prijaviti da je postao punopravni vlasnik stvari ili punopravni nositelj prava koji su na njega bili preneseni radi osiguranja, računa se od dana kada je predlagatelj osiguranja dobio potvrdu javnog bilježnika da je postao punopravni vlasnik stvari ili punopravni nositelj prava.

Unovčenje predmeta osiguranja na zahtjev protivnika osiguranja

Članak 325.

(1) Nakon dospjelosti osigurane tražbine unovčenje predmeta osiguranja ovlašten je tražiti i protivnik osiguranja.

(2) Unovčenje predmeta osiguranja provodi se uz odgovarajuću primjenu pravila o unovčenju predmeta osiguranja od strane predlagatelja osiguranja.

(3) Troškove prodaje predmeta osiguranja iz stavka 1. ovoga članka dužan je predujmiti protivnik osiguranja.

Odgovarajuća primjena odredaba ovoga odjeljka

Članak 326.

(1) Odredbe ovoga odjeljka na odgovarajući se način primjenjuju i na prijenos dionica koje nisu ubilježene na računima kod Središnjeg klirinškog depozitarnog društva,

udjela, odnosno poslovnih udjela u trgovačkom društvu.

(2) Dionica iz stavka 1. ovoga članka, udio ili poslovni udio prenose se sklapanjem sporazuma iz članka 310. stavka 1. ovoga Zakona. O svakom prijenosu sud će bez odgode obavijestiti trgovačko društvo, odnosno agenciju radi provedbe prijenosa u odgovarajućim knjigama, odnosno računima, uz zabilježbu da je prijenos obavljen radi osiguranja.

(3) Prijenosom dionice iz stavka 1. ovoga članka, odnosno udjela ili poslovnog udjela radi osiguranja, sve dok predlagatelj osiguranja ne postane punopravni imatelj dionice, udjela ili poslovnog udjela, odnosno dok oni ne budu prodani ili drukčije otuđeni, prenositelj ne gubi pravo glasa niti pravo sudjelovanja u dobiti, ako sporazumom iz članka 310. stavka 1. ovoga Zakona nije drukčije određeno.

(4) Odredbe ovoga odjeljka o osiguranju na nekretnini na odgovarajući se način primjenjuju i na druge predmete osiguranja na kojima se prava stječu upisom u javne upisnike u kojima se ti predmeti vode.

2. Javnobilježničko osiguranje

Odgovarajuća primjena odredaba o sudskom osiguranju

Članak 327.

(1) Odredbe članaka 310. do 326. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i na javnobilježničko osiguranje tražbine prijenosom vlasništva na stvari, prijenosom prava, odnosno prijenosom dionice, udjela ili poslovnoga udjela u trgovačkom društvu.

(2) Javnobilježnički akt ili solemnizirana privatna isprava odgovarajućega sadržaja zamjenjuje sporazum iz članka 310. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Javni bilježnik će poduzimati samo one radnje kojima se prenosi vlasništvo stvari na koje stranke pristanu.

(4) Koji je javni bilježnik ovlašten za poduzimanje pojedinih radnji osiguranja, određuje se prema pravilima o službenom sjedištu i području javnih bilježnika.

(5) Odredbe članka 308. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i na ovaj slučaj javnobilježničkoga osiguranja.

Glava trideset prva OSIGURANJE PRETHODNOM OVRHOM

Mjesna nadležnost

Članak 328.

Za odlučivanje o prijedlogu za prethodnu ovrhu i za provedbu te ovrhe mjesno je nadležan sud koji bi bio nadležan za ovrhu na temelju ovršne isprave.

Pretpostavke za određivanje ovrhe

Članak 329.

Radi osiguranja nenovčane ovrhe koja se ne može osigurati predbilježbom u javnoj knjizi sud može na temelju presude donesene u parničnom postupku odrediti prethodnu ovrhu ako ovrhovoditelj učini vjerojatnom opasnost da bi se zbog odgode ovrhe dok

presuda ne postane ovršna ovrha onemogućila ili znatno otežala te ako da osiguranje za štetu koju bi ovršenik mogao pretrpjeti zbog takve ovrhe.

Postupak u povodu prijedloga za prethodnu ovrhu

Članak 330.

- (1) Prije nego što odluči o prijedlogu ovrhovoditelja, sud će održati ročište radi rasprave o prijedlogu i jamčevini.
- (2) Ako se stranke o tome ne sporazumiju, sud će, ako prihvati prijedlog za ovrhu, po slobodnoj ocjeni odrediti visinu jamčevine i rok u kojemu treba biti dano. Dok jamčevina ne bude dana, ne može se započeti s provedbom ovrhe.
- (3) Ako jamčevina ne bude dana u određenom roku, sud će obustaviti ovrhu.
- (4) Ako to posebne okolnosti slučaja zahtijevaju, sud može odrediti ovrhu i visinu jamčevine te započeti s provedbom ovrhe čim osiguranje bude položeno, i prije nego što ovršeniku omogućiti da se o prijedlogu izjasni.
- (5) Na zahtjev ovršenika koji učini vjerojatnim da bi zbog ovrhe pretrpio nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu sud može odbiti prijedlog za ovrhu ili njegovo odbijanje uvjetovati davanjem primjerene jamčevine u određenom roku. Ako ovršenik ne da jamčevinu u određenom roku, sud će donijeti rješenje o ovrsi.
- (6) U povodu prigovora ovršenika, kojemu nije omogućeno da se prethodno očituje o prijedlogu ovrhovoditelja, sud može obustaviti ovrhu ako bi njegovom provedbom ovršeniku mogla biti nanesena nenadoknadiva ili teško nadoknadiva šteta, ili obustavu uvjetovati davanjem osiguranja u određenom roku. Ako ovršenik ne da jamčevinu u roku, smatrat će se da je odustao od svoga prigovora.

Glava trideset druga OSIGURANJE PRETHODNIM MJERAMA

Mjesna nadležnost

Članak 331.

Za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje prethodnom mjerom i za provedbu takve mjere mjesno je nadležan sud koji bi bio nadležan za ovrhu na temelju ovršne isprave na temelju koje je osiguranje predloženo.

Pretpostavke za određivanje prethodne mjere

Članak 332.

- (1) Prethodna mjera određuje se radi osiguranja novčane tražbine na temelju:
 1. odluke suda ili upravnog tijela koja nije postala ovršna,
 2. nagodbe zaključene pred sudom ili upravnim tijelom, ako tražbina koja je u njoj utvrđena još uvijek nije dospjela,
 3. javnobilježničke odluke ili javnobilježničke isprave, ako tražbina koja je u njoj utvrđena još uvijek nije dospjela.
- (2) Sud će na temelju isprava iz stavka 1. ovoga članka odrediti prethodnu mjeru ako predlagatelj osiguranja učini vjerojatnom opasnost da bi se bez toga osiguranja onemogućilo ili znatno otežalo ostvarenje tražbine.

Pretpostavljena opasnost

Članak 333.

(1) Smatrat će se da opasnost u smislu odredbe članka 332. ovoga Zakona postoji ako je određivanje prethodne mjere predloženo na temelju:

1. platnog naloga, odnosno rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave koji su izdani na temelju javne ili javno ovjerovljene isprave, mjenice i čeka, protiv kojih je pravodobno podnesen prigovor,
2. presude donesene u kaznenom postupku o imovinskopravnom zahtjevu protiv koje je dopušteno ponavljanje kaznenoga postupka,
3. odluke koja se mora ovršiti u inozemstvu,
4. presude na temelju priznanja protiv koje je izjavljena žalba,
5. nagodbe iz članka 332. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona koja se pobija na način predviđen zakonom,
6. javnobilježničke isprave iz članka 332. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona koja se pobija na način predviđen zakonom.

(2) U slučajevima iz stavka 1. točaka 4. i 5. ovoga članka sud može, na prijedlog protivnika jamčevine, prethodnu mjeru uvjetovati davanjem osiguranja od strane predlagatelja jamčevine za štetu koju bi protivnik osiguranja mogao pretrpjeti njezinim određivanjem.

(3) Sud će i u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka odbiti prijedlog za osiguranje prethodnom mjerom, odnosno ukinuti određenu prethodnu mjeru i obustaviti postupak ako protivnik osiguranja učini vjerojatnim da opasnost ne postoji ili da je prestala.

Osiguranje tražbine čiji obroci nisu dospjeli

Članak 334.

(1) Osiguranje prethodnom mjerom za nedospjele obroke tražbine po osnovi zakonskoga uzdržavanja, tražbine po osnovi naknade štete za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja uzdržavanja i tražbine po osnovi naknade štete zbog narušenja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti, određuje se samo za obroke koji će dospjeti u jednoj godini.

(2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka pretpostavlja se da opasnost postoji ako se protiv protivnika osiguranja već morala voditi ovrha radi naplate dospjeloga obroka ili je takva ovrha predložena.

Vrste prethodnih mjera

Članak 335.

(1) Kao prethodne mjere sud može odrediti:

1. predbilježbu založnoga prava na nekretnini protivnika osiguranja ili na pravu uknjiženom na nekretnini,
2. koju od mjera osiguranja iz članka 300. točaka 2. do 12. ovoga Zakona,

3. zabranu banci da protivniku osiguranja ili trećoj osobi, po nalogu protivnika osiguranja, isplati s njegova računa novčani iznos za koji je određena prethodna mjera.

(2) Sud može na prijedlog predlagatelja osiguranja odrediti, s obzirom na okolnosti slučaja, dvije ili više prethodnih mjera, ako je to potrebno. Sud može, ako su za to ispunjeni uvjeti predviđeni ovim Zakonom, uz prethodnu mjeru odrediti i koju privremenu mjeru.

(3) Provedbom prethodne mjere predlagatelj osiguranja stječe založno pravo na predmetu osiguranja.

(4) Iznos novčanih sredstava protivnika osiguranja kod banke, za koji je određena zabrana isplate, ne može se prenijeti s toga računa dok zabrana traje, osim radi namirene osigurane tražbine.

Prodaja zaplijenjenih pokretnina i prijenos tražbine protivnika osiguranja

Članak 336.

(1) Sud će odrediti prodaju zaplijenjenih pokretnina koje su podložne brzom kvarenju ili ako postoji opasnost od znatnoga pada cijene tih stvari.

(2) Prodaja popisanih stvari obaviti će se po odredbama ovoga Zakona o ovrsi na pokretninama.

(3) Ako je prethodna mjera određena pljenidbom tražbine, sud može, na prijedlog predlagatelja osiguranja ili protivnika osiguranja, odrediti da se na predlagatelja osiguranja prenese zaplijenjena tražbina radi naplate ili drukčijeg ostvarenja, u slučaju u kojem postoji opasnost da se ta tražbina, zbog zakašnjenja u njezinu ostvarenju, neće moći naplatiti ili drukčije ostvariti ili da će se izgubiti pravo na regres prema trećim osobama.

(4) Iznos koji se dobije prodajom pokretnine ili naplatom tražbine čuvat će se u sudskom, odnosno javnobilježničkom pologu dok se ne obustavi prethodna mjera ili dok predlagatelj osiguranja ne predloži ovrhu, a najduže trideset dana pošto tražbina postane ovršiva. Druge koristi dobivene ostvarenjem tražbine položiti će se u sudski, odnosno javnobilježnički polog, ako je to moguće, ili će se na koji drugi način odrediti njihovo čuvanje do obustave prethodne mjere, odnosno dok predlagatelj osiguranja ne predloži ovrhu, ali najduže trideset dana pošto tražbina postane ovršiva.

Rješenje o određivanju prethodne mjere

Članak 337.

(1) U rješenju kojim se određuje prethodna mjera moraju, uz ostalo, biti naznačeni iznos tražbine koja se osigurava, s kamatama i troškovima, mjera osiguranja i vrijeme za koje se ona određuje.

(2) Vrijeme za koje se prethodna mjera određuje može trajati najduže do proteka petnaest dana nakon nastupanja uvjeta za ovrhu.

(3) Ako vrijeme iz stavka 1. ovoga članka protekne prije nego što odluka na osnovi koje je određena prethodna mjera postane ovršna, sud će, na prijedlog predlagatelja osiguranja podnesenoga sudu prije isteka vremena za koje je mjera određena, produžiti to vrijeme uz uvjet da se nisu promijenile okolnosti pod kojima je mjera određena.

(4) Rješenje o određivanju prethodne mjere mora biti obrazloženo.

Ukidanje prethodne mjere

Članak 338.

(1) Sud će na prijedlog protivnika osiguranja obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje:

1. ako protivnik osiguranja položi sudu dužni iznos tražbine koja se osigurava, s kamatama i troškovima,
2. ako protivnik osiguranja učini vjerojatnim da je tražbina u vrijeme donošenja rješenja o određivanju prethodne mjere već bila naplaćena ili dovoljno osigurana,
3. ako je pravomoćno utvrđeno da tražbina nije nastala ili da je prestala,
4. ako odluka na temelju koje je prethodna mjera određena bude ukinuta u povodu pravnoga lijeka, odnosno ako sudska nagodba ili javnobilježnička isprava na temelju koje je prethodna mjera određena bude stavljena izvan snage.

(2) Sud će obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje ako u roku od petnaest dana od dana proteka vremena za koje je prethodna mjera određena ne bude udovoljeno uvjetima za prisilnu ovrhu.

(3) U slučajevima iz stavka 1. točaka 2., 3. i 4. te stavka 2. ovoga članka troškove prouzročene određivanjem i provedbom prethodne mjere predlagatelj osiguranja dužan je nadoknaditi protivniku osiguranja.

(4) U slučajevima iz stavka 3. ovoga članka protivnik osiguranja može protiv predlagatelja osiguranja tražiti naknadu štete u postupku osiguranja najkasnije u roku od trideset dana od dovršetka postupka, a nakon toga u parnici.

(5) U postupku osiguranja postojanje i visinu štete iz stavka 4. ovoga članka utvrđuje sud rješenjem, na prijedlog protivnika osiguranja.

(6) Žalba protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka zadržava njegovu ovrhu.

Obustava u slučaju da predlagatelj osiguranja ne traži ovrhu

Članak 339.

Ako se pretpostavke za ovrhu radi naplate osigurane tražbine ispune prije proteka vremena za koje je određena prethodna mjera, sud će, na prijedlog protivnika osiguranja, obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje ako predlagatelj osiguranja ne podnese prijedlog za ovrhu u roku od petnaest dana od nastupanja tih uvjeta.

Glava trideset treća
PRIVREMENE MJERE

1. Opće odredbe

Mjesna nadležnost

Članak 340.

(1) Prije pokretanja parničnoga ili kojega drugoga sudskog postupka o tražbini koja se osigurava, za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje privremenom mjerom mjesno je nadležan sud koji bi bio nadležan za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu. Za provedbu privremene mjere mjesno je nadležan sud koji bi bio mjesno nadležan za provedbu ovrhe.

(2) Nakon pokretanja postupka iz stavka 1. ovoga članka, za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje privremenom mjerom nadležan je sud pred kojim je postupak pokrenut. Ako to okolnosti pojedinoga slučaja opravdavaju, i u tomu se slučaju prijedlog može podnijeti sudu iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Sud koji bi bio nadležan za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na temelju ovršne isprave donesene u upravnom postupku nadležan je i za odlučivanje o prijedlogu za određivanje privremene mjere nakon završetka toga postupka.

Prijedlog za određivanje privremene mjere

Članak 341.

(1) Privremena mjera može se predložiti prije pokretanja i tijekom sudskoga ili upravnoga postupka te nakon završetka tih postupaka, sve dok ovrha ne bude provedena.

(2) U prijedlogu za određivanje privremene mjere predlagatelj osiguranja mora istaknuti zahtjev u kojemu će točno označiti tražbinu čije osiguranje traži, odrediti kakvu mjeru traži i vrijeme njezina trajanja te, kada je to potrebno, sredstva osiguranja kojima će se privremena mjera prisilno ostvariti te predmet osiguranja, uz odgovarajuću primjenu pravila ovoga Zakona o sredstvima i predmetu ovrhe. U prijedlogu se moraju navesti činjenice na kojima se temelji zahtjev za određivanje privremene mjere te predložiti dokazi kojima se ti navodi potkrepljuju. Predlagatelj osiguranja dužan je te dokaze, po mogućnosti, priložiti uz prijedlog.

Rješenje o određivanju privremene mjere

Članak 342.

(1) U rješenju o određivanju privremene mjere sud će, ako je to potrebno s obzirom na vrstu mjere i svrhu koja se njome treba postići, odrediti na prijedlog predlagatelja osiguranja i sredstva kojima će se ona prisilno ostvariti te predmet osiguranja, uz odgovarajuću primjenu pravila ovoga Zakona o određivanju sredstava i predmeta ovrhe u rješenju o ovrsi.

(2) Ako je radi ostvarenja naloga ili zabrane koji su izrečeni u rješenju o određivanju privremene mjere potrebno naknadno odrediti sredstva prisile iz stavka 1. ovoga članka ili već određenim sredstvima dodati nova ili ih zamijeniti drugima, predlagatelj osiguranja može predložiti, u istom postupku, da se na temelju već izrečenih naloga ili zabrana odrede ta sredstva.

(3) Rješenja o određivanju privremene mjere imaju učinak rješenja o ovrsi.

(4) Na rješenja iz stavka 2. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o rješenju o ovrsi.

(5) Rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka moraju biti obrazložena.

(6) U slučaju određivanja privremene mjere po službenoj dužnosti sud će na odgovarajući način primijeniti odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka.

Dopustivost privremene mjere

Članak 343.

(1) Privremena mjera može se odrediti i radi osiguranja nedospjelih i uvjetnih tražbina.

(2) Privremena mjera nije dopuštena ako postoje uvjeti za određivanje prethodne mjere kojom se može postići ista svrha osiguranja.

2. Privremene mjere radi osiguranja novčane tražbine

Pretpostavke za određivanje privremene mjere

Članak 344.

(1) Privremena mjera radi osiguranja novčane tražbine može se odrediti ako predlagatelj osiguranja učini vjerojatnim postojanje tražbine i opasnost da će bez takve mjere protivnik osiguranja spriječiti ili znatno otežati naplatu tražbine time što će svoju imovinu otuđiti, prikriti ili na drugi način njome raspolagati.

(2) Predlagatelj osiguranja ne mora dokazivati opasnost iz stavka 1. ovoga članka ako učini vjerojatnim da bi predloženom mjerom protivnik osiguranja pretrpio samo neznatnu štetu.

(3) Smatra se da opasnost iz stavka 1. ovoga članka postoji ako bi se tražbina imala ostvariti u inozemstvu.

Vrste privremenih mjera radi osiguranja novčane tražbine

Članak 345.

(1) Radi osiguranja novčane tražbine može se odrediti svaka mjera kojom se postiže svrha takva osiguranja, a osobito:

1. zabrana protivniku osiguranja da otuđi ili optereti pokretnine, oduzimanje tih stvari i njihovo povjeravanje na čuvanje predlagatelju osiguranja ili trećoj osobi,

2. oduzimanje i polaganje gotovoga novca, vrijednosnih papira i sl. u sud, odnosno kod javnoga bilježnika,

3. zabrana protivniku osiguranja otuđenja ili opterećenja svoje nekretnine ili stvarnih prava koja su na nekretnini uknjižena u njegovu korist, uz zabilježbu te zabrane u zemljišnu knjigu,

4. zabrana dužniku protivnika osiguranja da dobrovoljno ispuni svoju obvezu protivniku osiguranja te zabrana protivniku osiguranja da primi ispunjenje te obveze, odnosno da raspoláže svojim tražbinama,

5. nalog banci da protivniku osiguranja ili trećoj osobi, na temelju naloga protivnika osiguranja, uskrati s dužnikova računa isplatu novčanoga iznosa za koji je određena privremena mjera.

(2) Privremenom mjerom ne stječe se založno pravo.

(3) Zabrane iz stavka 1. ovoga članka smatraju se provedenima dostavom osobi kojoj su izrečene, odnosno zemljišnoknjižnom odjelu suda.

(4) Otuđenje i opterećenje pokretnina iz stavka 1. točke 1. ovoga članka koje protivnik osiguranja obavi protivno zabrani bez pravnoga su učinka, osim ako ima mjesta primjeni pravila o zaštiti poštenoga stjecatelja.

(5) Učinak zabilježbe zabrane iz stavka 1. točke 3. ovoga članka je u tome što predlagatelj osiguranja može predložiti ovrhu radi naplate svoje tražbine kad ona postane ovršna na nekretnini uknjiženoj u zemljišnoj knjizi ili na pravu uknjiženom na nekretnini, na koje se zabrana odnosi, bez obzira na to što je poslije te zabrane treća

osoba na temelju dobrovoljne raspoložbe protivnika osiguranja stekla i uknjižila u zemljišnu knjigu neko svoje pravo. Ovrhu na nekretnini, odnosno pravu uknjiženom na nekretnini predlagatelj osiguranja može predložiti izravno protiv osobe koja je uknjižena kao vlasnik nekretnine, odnosno nositelj stvarnoga prava uknjiženoga na nekretnini, na temelju izvršne isprave kojom je protiv protivnika osiguranja utvrđena njegova tražbina radi osiguranja koje je zabrana zabilježena te dokaza da je osoba protiv koje se ovrha predlaže stekla vlasništvo nekretnine, odnosno pravo na nekretnini nakon zabilježbe zabrane.

(6) Učinak zabrana iz stavka 1. točaka 4. i 5. ovoga članka je u tome što predlagatelj osiguranja može od dužnika protivnika osiguranja, odnosno banke i druge banke tražiti u parnici naknadu štete koju su mu nanijeli postupivši protivno zabrani. Predlagatelju osiguranja pripadaju i druga prava protiv tih osoba po općim pravilima obveznoga prava o zabranjenim, odnosno protupravnim radnjama.

(7) U slučaju potrebe sud može odrediti mjere propisane člankom 16. ovoga Zakona.

3. Privremene mjere radi osiguranja nenovčane tražbine

Pretpostavke za određivanje privremene mjere

Članak 346.

(1) Radi osiguranja nenovčane tražbine može se odrediti privremena mjera ako predlagatelj osiguranja učini vjerojatnim postojanje svoje tražbine, zatim:

1. ako učini vjerojatnom i opasnost da bi bez takve mjere protivnik osiguranja spriječio ili znatno otežao ostvarenje tražbine, osobito time što bi promijenio postojeće stanje stvari, ili
2. ako učini vjerojatnim da je mjera potrebna da bi se spriječilo nasilje ili nastanak nenadoknadive štete koja prijeti.

(2) Odredbe članka 344. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona primjenjuju se i pri određivanju privremenih mjera radi osiguranja nenovčanih tražbina.

Vrste privremenih mjera radi osiguranja nenovčanih tražbina

Članak 347.

(1) Radi osiguranja nenovčanih tražbina može se odrediti svaka mjera kojom se postiže svrha takva osiguranja, a osobito:

1. zabrana otuđenja i opterećenja pokretnina na koje je upravljena tražbina, njihovo oduzimanje i povjeravanje na čuvanje predlagatelju osiguranja ili trećoj osobi,
2. zabrana otuđenja i opterećenja dionica, udjela ili poslovnoga udjela na koje je upravljena tražbina, uz zabilježbu zabrane u knjigu dionica, udjela ili poslovnih udjela; a po potrebi i u sudskom upisniku; zabrana korištenja ili raspolaganja pravima po osnovi takvih dionica, udjela ili poslovnih udjela; povjeravanje dionica, udjela ili poslovnih udjela na upravu trećoj osobi; postavljanje privremene uprave društvu,
3. zabrana otuđenja i opterećenja drugih prava na koja je upravljena tražbina, uz povjeravanje uprave tim pravima trećoj osobi,
4. zabrana otuđenja i opterećenja nekretnine na koju je upravljena tražbina ili stvarnih prava upisanih na nekretnini na koja je upravljena tražbina, uz zabilježbu zabrane u zemljišnu knjigu; oduzimanje nekretnine i njezino povjeravanje na čuvanje i upravu predlagatelju osiguranja ili trećoj osobi,

5. zabrana dužniku protivnika osiguranja da protivniku osiguranja preda stvari, prenese koje pravo ili obavi koju drugu nenovčanu činidbu na koju je upravljena tražbina,

6. zabrana protivniku osiguranja da poduzima radnje koje mogu nanijeti štetu predlagatelju osiguranja te zabrana da se provedu promjene na stvarima na koje je upravljena tražbina,

7. nalog protivniku osiguranja da obavi određene radnje potrebne da bi se sačuvale pokretnine ili nekretnina ili da bi se održalo postojeće stanje stvari,

8. ovlaštenje predlagatelju osiguranja da zadrži stvari protivnika osiguranja koje se kod njega nalaze i na koje se tražbina odnosi, sve dok se parnica pravomoćno ne završi,

9. ovlaštenje predlagatelju osiguranja da sam ili preko treće osobe obavi određene radnje ili nabavi određene stvari, osobito radi uspostave prijašnjega stanja,

10. privremeno vraćanje zaposlenika na rad; plaćanje naknade za vrijeme radnoga spora, ako je to nužno za njegovo uzdržavanje i uzdržavanje osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati.

(2) Ako je to nužno radi sprječavanja nastanka nenadoknadive ili teško nadoknadive štete, nasilja ili ako je iz drugih važnih razloga to potrebno radi osiguranja pravnoga reda, sud može odrediti mjeru kojom će privremeno urediti sporni odnos među strankama.

(3) Zabrane iz stavka 1. ovoga članka smatraju se provedenima dostavom osobi koje se tiču odnosno zemljišnoknjižnom odjelu suda ili drugom upisniku.

(4) Učinak zabilježbe zabrane iz stavka 1. točke 4. ovoga članka je u tome što se upisima obavljenim u zemljišnoj knjizi na temelju dobrovoljne raspoložbe protivnika osiguranja, nakon upisa zabilježbe zabrane, mogu steći u odnosu prema predlagatelju osiguranja kakva prava na nekretnini ili pravu na njoj upisanom samo ako predlagatelj osiguranja bude pravomoćno odbijen sa svojim zahtjevom u postupku koji je pokrenuo radi ostvarenja tražbine za čije je osiguranje zabilježba upisana. Na temelju ovršne isprave stečene u postupku koji je pokrenuo protiv protivnika osiguranja radi ostvarenja tražbine za čije je osiguranje zabilježba zabrane upisana te dokaza da je osoba koja je stekla određeno pravo na nekretnini ili pravu upisanom na nekretnini na temelju dobrovoljne raspoložbe protivnika osiguranja to pravo stekla nakon upisa zabrane, predlagatelj osiguranja može izravno protiv te osobe tražiti ovrhu radi ostvarenja svoga prava utvrđenoga ovršnom ispravom.

(5) Učinak je zabrana iz stavka 1. ovoga članka, osim one iz točke 4. ovoga članka, u tome što osobe kojima je zabrana izrečena odgovaraju predlagatelju osiguranja za štetu koju su mu nanijeli time što su, nakon dostave zabrane, postupili protivno zabrani. Osobe kojima je zabrana izrečena mogu se osloboditi svoje odgovornosti tako da polože u sud predmete na koje se zabrana odnosi ako su za to podesni, ili tako da ih predadu čuvaru ili upravitelju kojega na njihov prijedlog odredi sud.

(6) Odredbe članka 345. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona primjenjuju se na odgovarajući način i privremene mjere radi osiguranja nenovčane tražbine.

4. Zajedničke odredbe

Jamčevina umjesto privremene mjere

Članak 348.

(1) Predlagatelj jamčevine može u prijedlogu za određivanje privremene mjere ili naknadno izjaviti da se, umjesto privremene mjere, zadovoljava davanjem određene

jamčevine od strane protivnika jamčevine.

(2) Davanje jamčevine umjesto privremene mjere može se odrediti i na prijedlog protivnika jamčevine. Okolnost da je protivnik jamčevine predložio davanje jamčevine ne odgađa provedbu jamčevine dok se o tom prijedlogu ne odluči.

(3) Ako protivnik jamčevine da jamčevinu, sud će obustaviti postupak i ukinuti već provedene radnje.

Jamčevina kao uvjet za određivanje privremene mjere

Članak 349.

(1) Sud može na prijedlog predlagatelja osiguranja odrediti privremenu mjeru i kad nije učinio vjerojatnim postojanje tražbine i opasnost ako prethodno, u roku koji mu je sud odredio, da osiguranje za štetu koja bi protivniku osiguranja mogla nastati određivanjem i provedbom privremene mjere. Ako predlagatelj osiguranja ne da osiguranje u određenom roku, sud će odbiti prijedlog za osiguranje.

(2) Sud može na prijedlog protivnika osiguranja, prema okolnostima slučaja, postupiti po odredbi stavka 1. ovoga članka i kad je predlagatelj osiguranja učinio vjerojatnim postojanje tražbine i opasnosti. Ako predlagatelj osiguranja ne da osiguranje u određenom roku, sud će obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje. Okolnost da je protivnik osiguranja zatražio davanje osiguranja ne odgađa provedbu postupka osiguranja dok sud ne odluči o njegovu prijedlogu.

(3) Osiguranje se određuje do isteka roka do kojega protivnik osiguranja može u postupku osiguranja zatražiti naknadu štete.

Određivanje više privremenih mjera

Članak 350.

(1) Sud može, s obzirom na okolnosti slučaja, odrediti i više privremenih mjera, ako je to potrebno.

(2) Ako je u pojedinom slučaju moguće odrediti više privremenih mjera, sud će odrediti onu koja je najprikladnija da bi se ostvarila svrha osiguranja, a ako su sve jednako prikladne, sud će odrediti onu koja je najmanje tegobna za protivnika osiguranja.

Vrijeme za koje se određuje privremena mjera

Članak 351.

(1) U rješenju kojim se određuje privremena mjera odredit će se i trajanje te mjere, a ako je mjera određena prije podnošenja tužbe ili pokretanja kojega drugoga postupka – i rok u kojemu predlagatelj osiguranja mora podnijeti tužbu, odnosno prijedlog za pokretanje drugoga postupka, radi opravdanja mjere.

(2) Sud će, na prijedlog predlagatelja osiguranja, produžiti trajanje privremene mjere, uz uvjet da se nisu promijenile okolnosti pod kojima je ta mjera određena.

(3) Prijedlog iz stavka 2. ovoga članka može se podnijeti samo prije nego što protekne vrijeme za koje je privremena mjera određena.

Pravni lijekovi

Članak 352.

- (1) Protiv rješenja o prijedlogu za izdavanje privremene mjere dopuštena je žalba u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja. Ta žalba neće se slati protivnoj stranki na odgovor.
- (2) Drugostupanjski sud dužan je donijeti i otpremiti rješenje o žalbi iz stavka 1. ovoga članka u roku od trideset dana od dana kad je primi.
- (3) Tijek roka za žalbu niti žalba ne odgađaju provedbu privremene mjere.

Ukidanje privremene mjere

Članak 353.

- (1) Ako predlagatelj osiguranja u određenom roku nije podnio tužbu, odnosno nije pokrenuo drugi postupak radi opravdanja privremene mjere ili je vrijeme za koje je određena privremena mjera proteklo, sud će, na prijedlog protivnika osiguranja, obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje.
- (2) Na prijedlog protivnika osiguranja postupak će se obustaviti i ukinuti provedene radnje, ako su se okolnosti zbog kojih je mjera određena kasnije promijenile tako da više nije potrebna.

Naknada štete protivniku osiguranja

Članak 354.

- (1) Protivnik osiguranja ima prema predlagatelju osiguranja pravo na naknadu štete koja mu je nanesena privremenom mjerom za koju je utvrđeno da je bila neosnovana ili koju predlagatelj osiguranja nije opravdao.
- (2) U tom se slučaju na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 330. stavaka 4., 5. i 6., članka 338. i članka 339. ovoga Zakona.

Primjena odredaba o osiguranju prethodnim mjerama

Članak 355.

U postupku osiguranja privremenim mjerama na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 333. stavka 3., članka 336. i članka 337. stavaka 2. do 4. ovoga Zakona.

Dio četvrti EUROPSKI OVRŠNI NALOG

Glava trideset četvrta POSTUPAK ZA IZDAVANJE POTVRDE O EUROPSKOM OVRŠNOM NALOGU ZA NESPORNE TRAŽBINE TE ZA ODREĐIVANJE I PROVEDBU OVRHE NA TEMELJU EUROPSKOG OVRŠNOG NALOGA

1. OPĆE ODREDBE

Područje primjene

Članak 356.

Odredbama ove glave uređuje se postupak izdavanja potvrde o europskom ovršnom nalogu za nesporne tražbine prema Uredbi (EZ) br. 805/2004. Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. godine kojom se uvodi europski ovršni nalog za nesporne

tražbine (u daljnjem tekstu: Uredba) te postupak određivanja ovrhe na temelju europskoga ovršnog naloga.

2. IZDAVANJE POTVRDE O EUROPSKOM OVRŠNOM NALOGU

Nadležnost za potvrđivanje domaćih ovršnih isprava kao europskoga ovršnog naloga

Članak 357.

U Republici Hrvatskoj su za izdavanje:

- potvrde o europskom ovršnom nalogu prema odredbi članka 9. stavka 1. Uredbe,
- potvrde o ovršnosti sudske nagodbe prema odredbi članka 24. stavka 1. Uredbe,
- potvrde o ovršnosti druge javne isprave koja je ovršna u Republici Hrvatskoj prema odredbi članka 25. stavka 1. Uredbe,
- i potvrdama prema odredbama članka 6. stavaka 2. i 3. Uredbe,

nadležni sudovi, upravna tijela, javni bilježnici ili pravne i fizičke osobe s javnim ovlastima koji su ovlašteni izdati ovršni otpravak domaće europske ovršne isprave o nespornim tražbinama.

Odlučivanje o zahtjevu za izdavanje potvrde

Članak 358.

- (1) Potvrde prema članku 9. stavku 1., članku 24. stavku 1., članku 25. stavku 1. i članku 6. stavku 3. Uredbe izdaju se bez prethodnoga saslušanja dužnika.
- (2) Tijelo ili osoba koja je izdala potvrdu dostavit će otpravak potvrde dužniku po službenoj dužnosti.
- (3) Ako sud ili upravno tijelo odbace ili odbiju zahtjev za izdavanje potvrde, podnositelj zahtjeva ima pravo žalbe protiv rješenja kojim je njegov zahtjev odbačen ili odbijen uz odgovarajuću primjenu odredaba zakona koji uređuju žalbu protiv odluke kojom je prijedlog za ovrhu (izvršenje) odbačen ili odbijen.
- (4) Ako javni bilježnik nađe da nisu ispunjeni uvjeti za izdavanje potvrde iz stavka 1. ovoga članka, zahtjev za izdavanje potvrde s prijepisom odgovarajuće svoje isprave ili spisa proslijedit će općinskom sudu na čijem je području njegovo sjedište radi donošenja odluke o zahtjevu. Javni je bilježnik dužan obrazložiti zašto smatra da nisu ispunjene pretpostavke za prihvaćanje zahtjeva stranke.

Ispravljanje i ukidanje potvrde

Članak 359.

- (1) Zahtjev prema članku 10. stavku 1. Uredbe radi ispravljanja ili ukidanja sudske potvrde podnosi se sudu koji ju je izdao. O zahtjevu odlučuje taj sud rješenjem.
- (2) Zahtjev za ispravljanje ili ukidanje javnobilježničke potvrde ili potvrde koju je donijelo upravno tijelo ili fizičke ili pravne osobe s javnim ovlastima podnosi se osobi ili tijelu koje ju je izdalo, koji su dužni proslijediti zahtjev s prijepisom svoga spisa u povodu kojega su izdali potvrdu općinskom sudu na području kojega je njihovo sjedište radi donošenja odluke.

(3) O zahtjevu za ispravak potvrde odlučuje se uz odgovarajuću primjenu odredaba članka 342. Zakona o parničnom postupku (»Narodne novine«, br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11. i 148/11. – pročišćeni tekst), a o zahtjevu za ukidanje potvrde uz odgovarajuću primjenu odredaba članka 36. ovoga Zakona.

3. ODREĐIVANJE OVRHE NA TEMELJU EUROPSKOGA OVRŠNOG NALOGA

Ovrha na temelju europskoga ovršnog naloga

Članak 360.

Ovršna isprava koja je u nekoj drugoj državi članici Europske unije potvrđena u skladu s Uredbom kao europski ovršni nalog, ovršava se u Republici Hrvatskoj pod istim uvjetima kao i domaća ovršna isprava, bez potrebe provedbe posebnog postupka radi priznanja te isprave i proglašenja njezine ovršnosti, odnosno bez potrebe da se o njezinu priznanju odluči kao o prethodnom pitanju.

Prijevod

Članak 361.

Kada je vjerovnik dužan prema odredbi članka 20. stavka 2. točke c) Uredbe priložiti prijevod europskoga ovršnog naloga uz prijedlog za ovrhu, taj prijevod treba biti sastavljen na hrvatskom jeziku i ovjеровljen od osobe koja je u nekoj od članica Europske unije za to ovlaštena.

Zahtjevi prema člancima 21. i 23. Uredbe

Članak 362.

(1) Za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na temelju europskoga ovršnog naloga, o pravnim lijekovima ovršenika protiv rješenja o ovrsi donesenog na temelju te isprave prema odredbi članka 21. Uredbe te o njegovim prijedlozima za odgodu, obustavu i ograničenje ovrhe prema odredbama članka 23. Uredbe stvarno je nadležan sud koji je za odlučivanje o tim prijedlozima, odnosno pravnim lijekovima nadležan prema odredbama članka 37. i 43. ovoga Zakona te prema članku 20. točki 6. Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 150/05., 16/07., 113/08., 153/09., 116/10. i 130/11.).

(2) Mjesna nadležnost suda za donošenje odluka iz stavka 1. ovoga članka određuje se po odredbama ovoga Zakona o mjesnoj nadležnosti suda u ovršnom postupku.

(3) O prijedlozima, odnosno pravnim lijekovima iz stavka 1. ovoga članka sud odlučuje prema pravilima ovoga Zakona.

Obustava i ograničenje ovrhe

Članak 363.

Ovrha će se obustaviti, odnosno ograničiti prema odredbama ovoga Zakona o obustavi ovrhe (članak 72.), odnosno o ograničenju ovrhe (članak 5.) i na temelju otpravka potvrde o neovršivosti ili o ograničenju ovrhe prema članku 23. Uredbe.

Žalba nakon isteka roka, odnosno tužba zbog razloga zbog kojih se ta žalba može podnijeti

Članak 364.

Pravila o žalbi nakon isteka roka, odnosno o tužbi zbog razloga zbog kojih se ta žalba može podnijeti (članci 53. do 55.) primjenjuju se i u ovrsi na temelju europskoga ovršnog naloga.

Dio peti PREKRŠAJNE ODREDBE

Prekršaji

Članak 365.

- (1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako postupi protivno odredbi članka 212. stavka 3. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Prekršaji osoba i tijela koje su dužne davati podatke o dužniku

Članak 366.

- (1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako u roku od osam dana ne dostavi podatke iz članka 18. stavka 1. i 3. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.
- (3) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u tijelu ako u roku od osam dana ne dostavi podatke iz članka 18. stavka 2. ovoga Zakona.

Prekršaji ovršenikova dužnika, odnosno osobe kod koje se nalazi ovršenikova imovina

Članak 367.

- (1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako se na zahtjev suda u roku od osam dana ne izjasni o činjenicama iz članka 18. stavka 4. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako se na zahtjev suda u roku od osam dana ne izjasni o činjenicama iz članka 18. stavka 4. ovoga Zakona.

Dio šesti PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 368.

- (1) Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona:

– pravilnik iz članka 156. stavka 1.

- pravilnik iz članka 169. stavka 6.
- pravilnik iz članka 209. stavka 2.
- pravilnik iz članka 214. stavka 8.
- pravilnik iz članka 215. stavka 4.
- pravilnik iz članka 216. stavka 3.
- pravilnik iz članka 216. stavka 5.
- tarifu iz članka 289. stavka 1.

(2) Ministar nadležan za poslove gospodarstva donijet će u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnik iz članka 152. ovog Zakona.

(3) Podzakonski propisi iz članaka 152., 156. stavka 1., 169. stavka 6., 214. stavka 8., 215. stavka 4. i 289. stavka 1. doneseni na temelju Ovršnog zakona (»Narodne novine«, br. 150/11., 154/11., 12/12., 70/12. i 80/12.) ostaju na snazi do stupanja na snagu podzakonskih propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(4) Registar iz članka 216. ovoga Zakona osnovat će se u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Postupci u tijeku

Članak 369.

(1) Postupci u tijeku dovršit će se po odredbama zakona koji su važili do stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, postupci pokrenuti prije stupanja na snagu Ovršnog zakona (»Narodne novine«, br. 57/96., 29/99., 42/00., 173/03., 194/03., 151/04., 88/05., 121/05. i 67/08.) obustavit će se ako ovrhovoditelj u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona ne podnese prijedlog na temelju kojeg se postupak može nastaviti.

Prestanak važenja odredaba drugih zakona

Članak 370.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Ovršni zakon (»Narodne novine«, br. 139/10., 150/11., 154/11., 12/12., 70/12. i 80/12.).

Članak 371.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 15. listopada 2012., osim odredaba članaka 356. do 364. koji stupaju na snagu danom prijama Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije.

Klasa: 711-01/12-01/04

Zagreb, 28. rujna 2012.

HRVATSKI SABOR

Potpredsjednik
Hrvatskoga sabora

HRVATSKI SABOR

405

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 15. veljače 2013. godine.

Klasa: 011-01/13-01/29

Urbroj: 71-05-03/1-13-2

Zagreb, 21. veljače 2013.

Predsjednik

Republike Hrvatske

Ivo Josipović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU

Članak 1.

U Zakonu o parničnom postupku («Narodne novine», br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11. i 148/11. – pročišćeni tekst) u članku 10. stavci 7., 8. i 9. mijenjaju se i glase:

»Kada kažnjena osoba ne plati izrečenu novčanu kaznu u ostavljenom roku ili o tome bez odgađanja ne obavijesti sud, sud će u daljnjem roku od osam dana na rješenje o izrečenoj novčanoj kazni staviti potvrdu o ovršnosti te rješenje dostaviti Financijskoj agenciji radi izravne naplate novčane kazne provedbom ovrhe na novčanim sredstvima kažnjene osobe.

Ako Financijska agencija u roku od godine dana od dana primitka rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne provede ovrhu na novčanim sredstvima kažnjene osobe u skladu s odredbama zakona koji uređuje provedbu ovrhe na novčanim sredstvima u cjelokupnom iznosu izrečene novčane kazne, dostavit će rješenje iz stavka 2. ovoga članka nadležnoj ispostavi Područnog ureda Porezne uprave prema prebivalištu, odnosno sjedištu kažnjene osobe radi prisilne naplate izrečene novčane kazne prema propisima o prisilnoj naplati poreza.

Ako kažnjena osoba nema prebivalište, odnosno sjedište na području Republike Hrvatske, Financijska agencija će dostaviti rješenje iz stavka 2. ovoga članka ispostavi Područnog ureda Porezne uprave prema sjedištu suda koji je donio rješenje iz stavka 2. ovoga članka.«.

Stavak 12. mijenja se i glasi:

»Ako u roku od godine dana od dana primitka rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne uspije naplatiti novčanu kaznu, nadležna ispostava Područnog ureda Porezne uprave će o nenaplaćenju novčanoj kazni za fizičku osobu obavijestiti sud koji je donio rješenje, nakon čega će se novčana kazna izrečena fizičkoj osobi zamijeniti kaznom zatvora po pravilima kaznenog prava o zamjeni novčane kazne kaznom zatvora, o čemu će odluku donijeti sud koji je izrekao novčanu kaznu. Ako se novčana kazna izrečena pravnoj osobi ne naplati u roku od godine dana od dana primitka rješenja iz stavka 2. ovoga članka, ta će se kazna prisilno naplatiti po pravilima kaznenog prava.«.

Iza stavka 12. dodaje se stavak 13. koji glasi:

»Ako je rješenje o izricanju novčane kazne ukinuto ili preinačeno, osoba kojoj je naplaćena izrečena novčana kazna može u istom postupku zatražiti od suda da naloži Republici Hrvatskoj isplatu neosnovano naplaćenog iznosa novčane kazne u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva osobe kojoj je naplaćena izrečena novčana kazna Ministarstvu financija Republike Hrvatske za isplatu tog iznosa, računajući od dana pravomoćnosti rješenja.«.

Članak 2.

U članku 11. dodaje se stavak 2. koji glasi:

»Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, stranku koja je pravna osoba ili fizička osoba koja obavlja određenu registriranu djelatnost, sud neće upozoriti koje parnične radnje može poduzeti ako se radi o sporu u vezi s njezinom djelatnošću.«.

Članak 3.

U članku 13. stavku 3. brojka: »50.000,00« zamjenjuje se brojkom: »100.000,00«.

Članak 4.

U članku 17. stavku 1. riječi: »na pripremnom ročištu ili, ako ono nije održano, do upuštanja tuženika u raspravljanje o glavnoj stvari na prvom ročištu za glavnu raspravu« zamjenjuju se riječima: »do upuštanja tuženika u raspravljanje o glavnoj stvari«.

U stavku 2. riječi: »na pripremnom ročištu ili, ako ono nije održano, na prvom ročištu za glavnu raspravu« brišu se.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

»Nakon upuštanja tuženika u raspravljanje o glavnoj stvari, sud jedne vrste može se po službenoj dužnosti ili u povodu prigovora tuženika oglasiti stvarno nenadležnim za predmete iz nadležnosti suda druge vrste samo kada je to zakonom izrijekom određeno.«.

Članak 5.

U članku 20. stavcima 1. i 2. riječi: »na pripremnom ročištu ili, ako ono nije održano, do upuštanja tuženika u raspravljanje o glavnoj stvari na prvom ročištu za glavnu

raspravu« zamjenjuju se riječima: »do upuštanja tuženika u raspravljanje o glavnoj stvari«.

Članak 6.

U članku 21. stavku 3. riječi: »predsjednik vijeća« zamjenjuju se riječima: »sud kojem je predmet ustupljen«.

Članak 7.

U članku 34.b u točkama 6. i 7. riječi: »osim sporova o prijevozu putnika,« brišu se.

Članak 8.

U članku 40. stavku 3. riječi: »ili ako ono nije održano, onda na prvom ročištu za glavnu raspravu prije nego što se tuženik upustio« brišu se.

Članak 9.

U članku 44. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»O žalbi protiv presude u sporovima za isplatu novčane tražbine, ako vrijednost predmeta spora ne prelazi 100.000,00 kn, odnosno u trgovačkim sporovima ako vrijednost predmeta spora ne prelazi 500.000,00 kn, odlučuje sudac pojedinac višeg suda, ako zakonom nije drugačije određeno.«.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Iza dosadašnjeg stavka 4., koji postaje stavak 5., dodaje se stavak 6. koji glasi:

»Kad odlučuje o žalbi Vrhovni sud Republike Hrvatske sudi u vijeću u kojemu sudi u povodu revizije.«.

Članak 10.

U članku 86. stavku 2. riječi: »njegovo zanimanje i« zamjenjuju se riječima: »njegov osobni identifikacijski broj, prebivalište, odnosno«.

Članak 11.

U članku 95. stavku 1. točki 1. riječ: »privremenih« briše se.

Članak 12.

U članku 106. stavak 2. mijenja se i glasi:

»Podnesci moraju biti razumljivi i moraju sadržavati sve ono što je potrebno da bi se u vezi s njima moglo postupiti. Podnesci osobito trebaju sadržavati: oznaku suda, ime, prebivalište, odnosno boravište stranaka, njihovih zakonskih zastupnika i punomoćnika, ako ih imaju, osobni identifikacijski broj stranke koja podnosi podnesak, predmet spora, sadržaj izjave i potpis podnositelja.«.

Članak 13.

U članku 109. stavku 2. iza riječi: »rok« dodaju se riječi: »od osam dana«.

Članak 14.

U članku 111. stavku 2. iza riječi: »produljiti« dodaju se riječi: »samo jednom«.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

»Produljeni rok počinje teći prvog sljedećeg dana nakon isteka roka čije je produljenje zatraženo.«.

Članak 15.

U članku 118. stavku 2. riječ: »petnaest« zamjenjuje se riječju: »osam«.

U stavku 4. riječi: »tri mjeseca« zamjenjuju se riječima: »dva mjeseca«.

Članak 16.

U članku 133.a stavku 2. iza riječi: »prisjednik« dodaju se riječi: »ili javnobilježnički savjetnik«.

Članak 17.

U članku 134.b stavak 2. mijenja se i glasi:

»Predsjednik suda može rješenjem donesenim u upravnom postupku odrediti da svi odvjetnici koji imaju pisarnicu na području toga suda, javni bilježnici koji imaju sjedište na području toga suda i određene pravne osobe koje imaju sjedište na području tog suda, sudska pismena primaju preko pretinaca iz stavka 1. ovoga članka. Protiv toga rješenja odvjetnik, javni bilježnik, odnosno pravna osoba ima pravo izjaviti prigovor u roku od osam dana. Protiv rješenja o prigovoru može se podnijeti žalba predsjedniku neposredno višeg suda u roku od 15 dana«.

Članak 18.

U članku 155. stavak 1. mijenja se i glasi:

»Sud će prilikom odlučivanja o troškovima postupka stranci odrediti naknadu samo onih troškova koji su bili potrebni za vođenje parnice. O tome koji su troškovi bili potrebni te o visini troškova odlučuje sud ocjenjujući brižljivo sve okolnosti, osobito vodeći računa o pravilima ovoga Zakona koja za pripremanje glavne rasprave određuju upućivanje podnesaka i jedno pripremno ročište te jedno ročište za glavnu raspravu.«.

Članak 19.

U članku 156. stavku 3. riječi: »bez odgode« zamjenjuju se riječima: »najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za naknadu troškova«.

Članak 20.

U članku 157. riječi: »u odgovoru na tužbu, odnosno pripremnom ročištu, a ako se ne održava pripremno ročište – onda na glavnoj raspravi,« brišu su.

Članak 21.

U članku 166. stavku 2. iza riječi: »postupka« dodaju se riječi: »jednom odlukom«.

Članak 22.

Članak 172. mijenja se i glasi:

»Pravo na oslobođenje od plaćanja troškova postupka i pravo na stručnu pravnu pomoć stranka ostvaruje na način i uz uvjete propisane posebnim propisom kojim se uređuje besplatna pravna pomoć.«.

Članak 23.

Članci 173., 174. i 175. brišu se.

Članak 24.

U članku 176. stavci 1. i 3. brišu se.

Članak 25.

Članak 177. briše se.

Članak 26.

Iza članka 184. dodaje se članak 184.a koji glasi:

»Članak 184.a

Ako je udovoljeno uvjetima za donošenje presude zbog izostanka ili presude zbog ogluhe, a sud ne raspolaže podatkom o osobnom identifikacijskom broju tuženika, sud će pribaviti taj podatak po službenoj dužnosti od Ministarstva financija, Porezne uprave.

Sud će postupiti prema odredbi stavka 1. ovoga članka i kad ne raspolaže podatkom o osobnom identifikacijskom broju fizičke, odnosno pravne osobe, a udovoljeno je uvjetima za donošenje odluke o izricanju novčane kazne toj fizičkoj, odnosno pravnoj osobi.

U slučajevima iz stavka 1. i 2. ovoga članka Ministarstvo financija, Porezna uprava dužna je u roku od osam dana, na zahtjev suda, uz dostavu podataka o imenu, prezimenu i datumu rođenja ili broju osobne iskaznice za fizičke osobe, odnosno nazivu i matičnom broju pravne osobe, dati podatak o osobnom identifikacijskom broju.«

Članak 27.

U članku 186.a stavku 6. brojka: »2« zamjenjuje se brojkom: »5«.

Iza stavka 9. dodaje se stavak 10. koji glasi:

»Republika Hrvatska i podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka mogu nakon podnošenja zahtjeva za mirno rješenje spora zatražiti od suda da, primjenjujući na odgovarajući način odredbe ovog Zakona za osiguranje dokaza, izvede dokaze za koje smatra da su nužni radi utvrđivanja činjenica o kojima će ovisiti zauzimanje stava o osnovanosti zahtjeva protivne stranke za mirno rješenje spora. Te dokaze može izvesti i sudski savjetnik, a imaju isto značenje kao dokazi izvedeni u postupku osiguranja dokaza.«

Članak 28.

U članku 186.d stavak 3. mijenja se i glasi:

»Postupak mirenja pred sudom vodi izmiritelj određen s liste izmiritelja koju utvrđuje predsjednik suda.«

Stavak 4. mijenja se i glasi:

»Nagodba sklopljena u postupku mirenja provedenom u sudu ima značaj sudske nagodbe.«

Članak 29.

U članku 186.e stavku 1. riječ: »sucem« briše se.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

»Ako mirenje ne uspije izmiritelj koji je sudac toga suda ne smije sudjelovati u donošenju odluke o pravnom lijeku u toj pravnoj stvari.«.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»Na postupke mirenja koji se provode u sudovima na odgovarajući način se primjenjuju odredbe zakona koji uređuje postupak mirenja, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.«.

Članak 30.

Članak 186.g mijenja se i glasi:

»Stranke mogu tijekom cijelog prvostupanjskog i drugostupanjskog postupka suglasno zatražiti od suda zastoj postupka radi pokušaja mirnog rješenja spora, bez obzira na način i forum rješavanja.

Zastoj iz stavka 1. ovoga članka može trajati godinu dana, s tim da na suglasni obrazloženi prijedlog stranaka sud može ovaj rok produžiti jednom.

Protekom roka iz stavka 2. ovoga članka sud će nastaviti postupak po službenoj dužnosti.«.

Članak 31.

U članku 189. stavku 1. riječi: »glavne rasprave« zamjenjuju se riječima: »prethodnog postupka«.

Članak 32.

U članku 190. stavku 1. riječi: »glavne rasprave« zamjenjuju se riječima: »prethodnog postupka«.

Stavak 7. mijenja se i glasi:

»Ako je tužba preinačena na ročištu na kojem tuženik koji je uredno pozvan ne dođe, a izostanak ne opravda, sud neće odgoditi ročište, već će o preinaci odlučiti neovisno o tome što se tuženik nije izjasnio o preinaci.«.

Članak 33.

U članku 192. stavku 1. riječi: »glavne rasprave« zamjenjuju se riječima: »prethodnog postupka«.

Članak 34.

U članku 210. stavku 1. riječi: »na pripremnom ročištu, a ako ono nije održano onda na glavnoj raspravi prije nego što se upusti u raspravljanje o glavnoj stvari zamjenjuju se riječima: »do upuštanja u raspravljanje o glavnoj stvari«.

Članak 35.

Naslov glave sedamnaeste mijenja se i glasi: »PREKID I OBUSTAVA POSTUPKA«.

Članak 36.

Članak 216. briše se.

Članak 37.

Članak 217. briše se.

Članak 38.

U članku 218. stavku 1. riječi: »te protiv rješenja kojim se utvrđuje mirovanje postupka (članak 216.)« brišu se.

Članak 39.

U članku 219. stavku 2. riječi: »tijekom postupka« zamjenjuju se riječima: »do zaključenja prethodnog postupka«.

Članak 40.

Iza članka 221.a dodaje se članak 221.b koji glasi:

»Članak 221.b

Ako tužitelj dokaže da je tuženik za tražbinu koju je tužitelj utužio na temelju vjerodostojne isprave koristio pravo na odbitak pretporeza, smatrat će se da tražbina postoji, osim ako tuženik ne dokaže protivno.

Sud može po službenoj dužnosti zatražiti od Ministarstva financija, Porezne uprave podatak o tome je li tuženik koristio pravo na odbitak pretporeza za tražbinu iz stavka 1. ovoga članka.«.

Članak 41.

U članku 223.a brojka: »5.000,00« zamjenjuje se brojkom: »10.000,00«, a brojka: »10.000,00« brojkom: »50.000,00«.

Članak 42.

U članku 241. zarez i riječ: »zanimanje« brišu se.

Članak 43.

U članku 242. stavku 1. riječi: »i zanimanje« brišu se.

Članak 44.

U članku 243. stavku 3. iza riječi: »prezime,« dodaju se riječi: »osobni identifikacijski broj,«.

Članak 45.

Članak 251. mijenja se i glasi:

»Stranka koja predlaže izvođenje dokaza vještačenjem može predložiti osobu vještaka.

Sud će omogućiti protivnoj stranci da se izjasni o predloženom vještaku.

Sud će odrediti predloženog vještaka ako se protivna stranka ne usprotivi predloženom vještaku.

Ako se protivna stranka usprotivi predloženom vještaku, vještaka će odrediti sud.

Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, sud može odrediti drugog vještaka ako ocijeni da složenost vještačenja to zahtijeva, odnosno ako ocijeni da je to potrebno radi sprečavanja stranaka da raspolažu zahtjevima kojima ne mogu raspolagati (članak 3. stavak 3.).

U slučajevima iz stavka 4. i 5. ovoga članka parnični sud može ovlastiti predsjednika vijeća ili zamoljenog suca da oni odrede vještake ako je njima povjereno izvođenje dokaza vještačenjem.«.

Članak 46.

U članku 254. stavku 2. druga rečenica briše se.

Članak 47.

U članku 257. riječi: »i zanimanje« brišu se.

Članak 48.

U članku 258. stavku 2. iza riječi: »prezime,« dodaju se riječi: »osobni identifikacijski broj,«.

Članak 49.

U članku 260. stavku 1. iza riječi: »mišljenja« dodaju se riječi: »koji ne može biti duži od 60 dana«.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

»Sud će dostaviti strankama pismeni nalaz i mišljenje najkasnije 15 dana prije ročišta na kojem će se o njima raspravljati.«.

Članak 50.

U članku 272. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 51.

U članku 277. stavku 2. iza riječi: »ročišta« stavlja se zarez i dodaju riječi: »zaključenje prethodnog postupka«.

Stavci 5. i 6. brišu se.

Članak 52.

U članku 278. stavku 1. riječi: »ili mirovanju« i riječ: »privremenim« brišu se.

Članak 53.

U članku 282. stavku 1. iza riječi: »podnošenje tužbe« dodaju se riječi: »ili ako prije podnošenja tužbe nije proveden zakonom predviđeni postupak mirnog ili drukčijeg ostvarivanja prava, a zakonom je propisano da će se u tom slučaju tužba odbaciti«.

Članak 54.

U članku 284. stavku 2. riječi: »privremenih mjera« zamjenjuju se riječima: »mjera osiguranja«, a iza riječi: »zakazati« dodaje se riječ: »pripremano«.

Iza stavka 2. dodaju se stavci 3., 4. i 5. koji glase:

»U pozivu iz stavka 1. ovoga članka sud će pozvati tuženika da već u odgovoru na tužbu iznese sve bitne činjenice i predloži sve dokaze kojima pobija navode i dokaze protivnika te će upozoriti stranke da nakon zaključenja prethodnog postupka ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze, osim u slučaju iz članka 299. stavka 2. ovoga Zakona.

U pozivu iz stavka 1. ovoga članka sud će uvijek odrediti i pripremno ročište, te upozoriti stranke da će se na tom ročištu ako za to budu ispunjeni uvjeti, zaključiti prethodni postupak i provesti glavna rasprava. Taj će se poziv dostaviti i tužitelju.

Ako je udovoljeno uvjetima za donošenje presude bez održavanja rasprave iz članka 332.a ovoga Zakona ili presude zbog ogluhe iz članka 331.b ovoga Zakona, sud neće održati pripremno ročište, nego će strankama dostaviti pisani otpravak presude.«

Članak 55.

U članku 285. stavku 2. riječ: »petnaest« zamjenjuje se riječju: »trideset«, a riječ: »trideset« zamjenjuje se riječju: »četrdesetpet«.

Stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 3. i 4.

Članak 56.

U članku 286. stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 3.

Članak 57.

U članku 287. stavku 2. riječi: »predsjednik vijeća zatražit će« zamjenjuju se riječima: »sud će zatražiti«.

Članak 58.

U članku 288. stavicima 1. i 2. riječi: »predsjednik vijeća« zamjenjuju se riječju: »sud«.

U stavku 3. riječi: »predsjednik vijeća« zamjenjuju se riječju: »sud«, a riječ: »vijeće« briše se.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

»Na pripremnom ročištu sud ima u pogledu upravljanja postupkom sva ovlaštenja koja ima na ročištu za glavnu raspravu.«

Članak 59.

Iza članka 288. dodaje se članak 288.a koji glasi:

»Članak 288.a

Sud će tijekom pripremnog ročišta strankama predložiti da spor riješe u postupku mirenja, odnosno upozoriti stranke na mogućnost sudske nagodbe.

Sud će postavljanjem pitanja i na drugi svrsishodan način nastojati da se tijekom pripremnog ročišta iznesu sve odlučne činjenice, da se dopune nepotpuni navodi stranaka o važnim činjenicama, da se označe ili dopune dokazna sredstva koja se

odnose na navode stranaka i, uopće, da se daju sva razjašnjenja potrebna za utvrđenje činjeničnog stanja važnog za odluku. U mjeri u kojoj je to potrebno radi ostvarivanja toga cilja, sud će sa strankama razmotriti i pravna pitanja spora.

Ako stranka ili zakonski zastupnik stranke nije u stanju jasno i određeno izjasniti se o predmetu o kojem se raspravlja, a nema punomoćnika, sud će je upozoriti na potrebu da uzme punomoćnika.

Ako stranka ne može odmah uzeti punomoćnika, sud će na njezin prijedlog odgoditi ročište.

Kad je u ovom Zakonu predviđeno da stranka može staviti određeni prigovor ili prijedlog ili poduzeti kakvu drugu parničnu radnju dok se tuženik ne upusti u raspravljanje o glavnoj stvari, takav prigovor, odnosno prijedlog stranka može staviti, odnosno poduzeti drugu parničnu radnju sve dok tuženik nije podnio odgovor na tužbu, a ako tužba nije dostavljena tuženiku radi podnošenja pisanog odgovora na tužbu, sve dok tuženik na pripremnom ročištu ne iznese svoj odgovor na tužbu, osim ako ovim Zakonom nije drukčije predviđeno.

Na pripremnom ročištu prigovor radi prebijanja može se istaknuti do donošenja rješenja o zaključenju prethodnog postupka. Materijalnopравни prigovori mogu se isticati i nakon toga, ali se radi njihova opravdanja ne mogu iznositi nove činjenice niti se mogu predlagati novi dokazi, osim u slučaju iz članka 299. stavka 2. ovoga Zakona.«.

Članak 60.

Članak 289. mijenja se i glasi:

»Kad utvrdi da ne postoje smetnje za daljnje vođenje postupka, sud će, prema rezultatima raspravljanja na pripremnom ročištu, odlučiti koji će se od predloženih svjedoka i vještaka pozvati na glavnu raspravu i koji će se od drugih predloženih dokaza pribaviti.«.

Članak 61.

U članku 290. stavku 1. riječi: »predsjednik vijeća« zamjenjuju se riječju: »sud«.

U stavku 2. riječi: »do glavne rasprave« brišu se.

U stavku 3. riječi: »predsjednik vijeća« zamjenjuju se riječju: »sud«.

Članak 62.

U članku 291. stavku 1. riječi: »predsjednik vijeća raspravljat će« zamjenjuju se riječima: »sud će raspravljati«.

Iza stavka 1. dodaju se stavci 2., 3. i 4. koji glase:

»Ako ocijeni da je to potrebno, sud može odgoditi pripremno ročište.

U rješenju o odgodi pripremnog ročišta sud će odmah zakazati novo pripremno ročište.

Pripremno ročište može se odgoditi samo jednom.«.

Članak 63.

Članak 292. mijenja se i glasi:

»Pripremno ročište počinje izlaganjem tužbe, a nakon toga tuženik odgovara na navode tužbe.

U daljnjem tijeku pripremnog ročišta raspravljat će se o prijedlozima stranaka i činjeničnim navodima kojima stranke obrazlažu svoje prijedloge, odnosno pobijaju prijedloge protivnika, a i o dokazima predloženim s njihove strane.

Izvođenje dokaza određuje sud rješenjem u kojemu će se naznačiti sporna činjenica o kojoj treba izvesti dokaz i dokazno sredstvo.

Predložene dokaze koje ne smatra važnim za odluku sud će odbiti i u rješenju naznačiti razlog odbijanja.

Protiv rješenja kojim se određuje ili odbija izvođenje dokaza nije dopuštena posebna žalba.

Sud nije u daljnjem tijeku parnice vezan za svoje prijašnje rješenje o izvođenju dokaza.

Po okončanju pripremnog ročišta, sud će rješenjem zaključiti prethodni postupak.

Ako ocijeni da je to s obzirom na okolnosti slučaja moguće, sud može na pripremnom ročištu zaključiti prethodni postupak i na istom ročištu održati glavnu raspravu.«.

Članak 64.

Članak 293. mijenja se i glasi:

»Ročište za glavnu raspravu sud zakazuje u rješenju o zaključenju prethodnog postupka.

Sud u pravilu zakazuje jedno ročište za glavnu raspravu radi izvođenja svih dokaza koje je odlučio izvesti.

Sud će na ročište pozvati stranke, svjedoke i vještake koje je odlučio pozvati na glavnu raspravu.

Odredbe članka 286. ovoga Zakona primjenjuju se na odgovarajući način i pri zakazivanju ročišta za glavnu raspravu.«.

Članak 65.

Članak 295. mijenja se i glasi:

»Ako s ročišta za glavnu raspravu izostane tužitelj, ili ako na to ročište ne dođe tuženik, a uredno su pozvani, rasprava će se održati s prisutnom strankom.

Ako s ročišta za glavnu raspravu neopravdano izostanu obje stranke ili ako dođu na ročište, ali se neće upustiti u raspravljanje, ili se udalje s ročišta, smatrat će se da je tužitelj povukao tužbu.«.

Članak 66.

Članak 296. briše se.

Članak 67.

Članak 297. mijenja se i glasi:

»Na prvom ročištu za glavnu raspravu sud će upoznati stranke s tijekom i rezultatima pripremnog ročišta.

U daljnjem tijeku rasprave izvodit će se dokazi i raspravljati o rezultatima njihova izvođenja.

Stranke mogu iznositi i svoja pravna shvaćanja koja se odnose na predmet spora.«.

Članak 68.

Članak 298. briše se.

Članak 69.

Članak 299. mijenja se i glasi:

»Stranke su dužne već u tužbi i odgovoru na tužbu, a najkasnije na pripremnom ročištu iznijeti sve činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve, predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznesenih činjenica te se izjasniti o činjeničnim navodima i dokaznim prijedlozima protivne stranke.

Stranke mogu tijekom glavne rasprave iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti prije zaključenja prethodnog postupka.

Nove činjenice i nove dokaze koje su stranke iznijele, odnosno predložile tijekom glavne rasprave protivno stavku 2. ovoga članka sud neće uzeti u obzir.«.

Članak 70.

Članak 300. briše se.

Članak 71.

U članku 312. stavku 1. riječ: »privremenim« briše se i riječi: »i mirovanju« brišu se.

Članak 72.

U članku 332. stavku 1. riječi: »ili na prvo ročište za glavnu raspravu ako pripremno ročište nije održano,« brišu se, a riječi: »ta ročišta« zamjenjuju se riječima: »pripremno ročište«.

U stavku 5. riječi: »predsjednik vijeća odredit će« zamjenjuju se riječima: »sud će odrediti«.

Članak 73.

Naslov iznad članka 335. mijenja se i glasi: »Donošenje, objava, pisana izrada i dostava presude«.

Članak 335. mijenja se i glasi:

»Presuda se donosi i objavljuje u ime Republike Hrvatske.

Kad se glavna rasprava održava pred vijećem, presudu donose predsjednik vijeća i članovi vijeća koji su sudjelovali na ročištu na kojemu je glavna rasprava zaključena.

Presudu objavljuje sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća.

Presuda se mora donijeti, objaviti, izraditi i uručiti ili otpremiti, najkasnije u roku od 45 dana od dana zaključenja glavne rasprave.

Izvornik presude potpisuje sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća.

Ročište na kojem se presuda objavljuje sud je dužan zakazati na ročištu na kojem je glavna rasprava zaključena. Ako jedna od stranaka nije prisustvovala ročištu na kojem

je glavna rasprava zaključena, sud će je pismeno obavijestiti o ročištu na kojem se presuda objavljuje. Ročište na kojem se presuda objavljuje održat će se neovisno o tome jesu li stranke o njemu uredno obaviještene, odnosno jesu li pristupile na to ročište.

Stranci koja je uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud neće dostavljati presudu prema odredbama ovoga Zakona o dostavi pismena.

Stranci koja je pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, sud će na ročištu uručiti ovjereni prijepis presude.

Ako stranka nije pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onoga dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje. Ovjereni prijepis presude stranka može preuzeti u sudskoj zgradi.

U slučaju iz stavka 9. ovoga članka sud će istaknuti presudu na internetskoj stranici e-oglasna ploča sudova. Presuda mora biti istaknuta na internetskoj stranici e-oglasna ploča sudova osam dana, računajući od dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje.

Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud će presudu dostaviti prema odredbama ovoga Zakona o dostavi pismena.

Sud će na ročištu na kojem je glavna rasprava zaključena, odnosno u obavijesti o ročištu na kojem se presuda objavljuje osobito upozoriti na posljedice iz stavka 7., 9. i 10. ovoga članka.

Strankama se uručuje, odnosno dostavlja ovjereni prijepis presude s uputom o pravu na izjavljivanje pravnog lijeka protiv presude.«.

Članak 74.

U članku 336. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 2. i 3.

Članak 75.

Naslov iznad članka i članak 337. brišu se.

Članak 76.

Članak 337.a briše se.

Članak 77.

U članku 338. stavku 2. iza riječi: »naziv« dodaju se riječi: »osobni identifikacijski broj«.

Stavak 6. briše se.

Članak 78.

U članku 347. riječi: »članka 335. stavka 2., članka 336. stavka 2. i članka 337.« zamjenjuju se riječima: »članka 335.«.

Članak 79.

Članak 348.a briše se.

Članak 80.

Iza članka 366. dodaje se članak 366.a koji glasi:

»Članak 366.a

Prvostupanjska se odluka u povodu žalbe može ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje najviše jedanput.

Ako drugostupanjski sud nađe da bi prvostupanjsku presudu trebalo ukinuti i nakon što je ona bila već jedanput ukinuta u povodu žalbe i predmet vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, drugostupanjski će sud sam provesti postupak uz odgovarajuću primjenu odredaba o postupku pred prvostupanjskim sudom radi otklanjanja nedostataka zbog koji bi prvostupanjsku odluku trebalo ponovno ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka odredbe članka 373.a do 373.c ovoga Zakona primjenjuju se na odgovarajući način.«.

Članak 81.

U članku 373.b iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. i stavak 5. koji glase:

»Vijeće drugostupanjskog suda može odlučiti da se određeni dokazi izvedu u sudskoj zgradi prvostupanjskog suda pred sucem izvjestiteljem drugostupanjskog suda. Ako za to postoje važni razlozi, vijeće drugostupanjskog suda može odlučiti da se određeni dokazi izvedu pred sucem pojedincem ili predsjednikom vijeća prvostupanjskog suda.

Pravila o izvođenju dokaza pred predsjednikom vijeća na odgovarajući način se primjenjuju na suca izvjestitelja drugostupanjskog suda, odnosno na suca pojedinca ili predsjednika vijeća prvostupanjskog suda u slučaju.

U slučaju iz stavka 3. ovoga članka vijeće drugostupanjskog suda odlučuje o žalbi bez rasprave, ali na sjednicu vijeća mora pozvati stranke. Odredba članka 363. ovoga Zakona primjenjuje se i u ovom slučaju.«.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 6.

U dosadašnjem stavku 4., koji postaje stavak 7., brojka: »3« zamjenjuje se brojkom: »6«.

Članak 82.

U članku 375. dodaje se stavak 5. koji glasi:

»Ako se presudom žalba odbija, u obrazloženju presude drugostupanjski sud neće posebno obrazlagati presudu u slučaju da prihvaća činjenično stanje utvrđeno prvostupanjskom presudom, kao i primjenu materijalnog prava.«.

Članak 83.

U članku 377. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

»Prvostupanjski sud je dužan provesti novi prethodni postupak i, ako za to budu ispunjeni uvjeti, glavnu raspravu.

Prvostupanjski sud je dužan izvesti sve parnične radnje i raspraviti sva sporna pitanja na koja je upozorio drugostupanjski sud u svom rješenju.«.

Članak 84.

Iza članka 382. dodaje se članak 382.a koji glasi:

»Članak 382.a

U slučajevima u kojima o žalbi protiv prvostupanjske odluke odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske, revizija nije dopuštena.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka odredba članka 394. ovoga Zakona primjenjuje se na odgovarajući način.«.

Članak 85.

Članak 437.a briše se.

Članak 86.

U članku 446. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»Smatrat će se da postoji pravni interes tužitelja za podnošenje tužbe za izdavanje platnog naloga ako je tuženik osoba u inozemstvu ili ako je tuženik prethodno osporio tražbinu sadržanu u vjerodostojnoj ispravi.«.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 87.

U članku 451. stavak 2. mijenja se i glasi:

»Ako su potpuni i dopušteni prigovori podneseni pravodobno, sud će zakazati pripremno ročište.«.

Članak 88.

U članku 452. stavku 3. riječi: »glavne rasprave« zamjenjuju se riječima: »prethodnog postupka«.

Članak 89.

U članku 457. stavak 2. briše se.

Članak 90.

Članak 461.a mijenja se i glasi:

»U postupku u sporovima male vrijednosti tužba se uvijek dostavlja tuženiku na odgovor.

U postupku u sporovima male vrijednosti stranke su dužne najkasnije u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu iznijeti sve činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica.

Stranke mogu na pripremnom ročištu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu.

Nove činjenice i nove dokaze koje su stranke iznijele, odnosno predložile na pripremnom ročištu protivno stavku 3. ovoga članka sud neće uzeti u obzir.«.

Članak 91.

Članci 461.c, 461.d, 461.e, 461.f, 461.g, 461.h, 461.i, 461.j, 461.k, 461.l i 461.m brišu se.

Članak 92.

U članku 465. stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavak 4., koji postaje stavak 3., mijenja se i glasi:

»Sud će u pozivu iz članka 284. stavka 1. ovoga Zakona, između ostalog, upozoriti stranke da će se smatrati da je tužitelj povukao tužbu ako ne dođe na prvo ročište, da u tom postupku stranke trebaju iznijeti sve činjenice i predložiti sve dokaze najkasnije u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu, da na pripremnom ročištu ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze, osim u slučaju iz članka 461.a stavka 3. ovoga Zakona, te da se odluka može pobijati samo zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točka 1., 2., 4., 5., 6., 8., 9., 10. i 11. ovoga Zakona i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.«

Članak 93.

Iza članka 492. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 492.a do 492.d koji glase:

»Podnesci u elektroničkom obliku

Članak 492.a

U postupku pred trgovačkim sudovima podnesak se može podnijeti u elektroničkom obliku. Podnesak u elektroničkom obliku mora biti potpisan naprednim elektroničkim potpisom u skladu s posebnim propisima. Podnesak u elektroničkom obliku potpisan naprednim elektroničkim potpisom smatrat će se vlastoručno potpisanim.

Podnesak u elektroničkom obliku podnosi se na propisanom obrascu na način da se elektroničkim putem pošalje središnjem informacijskom sustavu. Informacijski sustav automatski potvrđuje primitak podneska podноситelju. Dan predaje podneska informacijskom sustavu smatra se danom predaje sudu kojemu je upućen.

Ako podnesak podnesen elektroničkim putem nije prikladan za obradu na sudu (nema odgovarajući format), sud će elektroničkim putem obavijestiti podnosioca o propisanom obliku formata u elektroničkom obliku i naložiti da podnesak ispravi.

Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) uspostavlja jedinstveni informacijski sustav.

Sadržaj i oblik obrasca te pretpostavke za podnošenje podnesaka u elektroničkom obliku, oblike zapisa podnesaka u elektroničkom obliku (formate) te organizaciju i djelovanje informacijskog sustava propisat će pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Dostava elektroničkim putem

Članak 492.b

U postupku pred trgovačkim sudovima dostava se može obaviti elektroničkim putem.

Ako stranka izjavi da je suglasna da joj se dostava u postupku pred trgovačkim sudovima dostavu obavlja elektroničkim putem, sud će toj stranci dostavu obavljati elektroničkim putem preko jedinstvenog informacijskog sustava.

Stranka može zatražiti da joj se dostava pismena elektroničkim putem obavlja dostavom u siguran elektronički poštanski pretinac, čiju će adresu navesti u svom zahtjevu, koji može postaviti običnim podneskom ili podneskom u elektroničkom obliku.

Navedena adresa sigurnog elektroničkog poštanskog pretinca jednakovrijedna je adresi prebivališta odnosno sjedišta stranke. Ako stranka pismeno uputi sudu sigurnim elektroničkim putem, smatrat će se, dok ne priopći drugačije, da je suglasna da joj se dostava obavlja sigurnim elektroničkim putem.

Ako sud utvrdi da dostava u siguran elektronički poštanski pretinac nije moguća, dostavit će pismeno na drugi način i navesti razlog za takvu dostavu.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa propisom iz članka 492.a stavka 5. ovoga Zakona propisuje što je siguran elektronički put i koji se podnesci šalju i dostavljaju sigurnim elektroničkim putem.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka dostava državnim tijelima, odvjetniku, javnom bilježniku, sudskom vještaku, sudskom procjenitelju, sudskom tumaču, stečajnom upravitelju i drugim osobama odnosno tijelima kojima se zbog prirode njihova posla može očekivati viši stupanj pouzdanosti (obveznim sudionicima elektroničkog pravnog prometa) uvijek se obavlja elektroničkim putem u siguran elektronički poštanski pretinac.

Popis osoba i tijela iz prethodnog stavka određuje i objavljuje Ministarstvo na svojoj internetskoj stranici (popis obveznih sudionika elektroničkog pravnog prometa). Obvezni sudionici elektroničkog pravnog prometa moraju otvoriti siguran poštanski pretinac i Ministarstvu priopćiti svaku promjenu adrese sigurnog poštanskog pretinca u skladu s pravilnikom koji će o tome donijeti ministar nadležan za poslove pravosuđa. Službenom adresom sigurnog elektroničkog poštanskog pretinca smatra se adresa koja je objavljena na popisu.

Članak 492.c

Dostava pismena sigurnim elektroničkim putem obavlja se putem informacijskog sustava posredovanjem organizacije koja obavlja djelatnost elektroničke dostave.

Informacijski sustav automatski šalje adresatu u njegov siguran elektronički poštanski pretinac pismeno, koje adresat mora preuzeti u roku od petnaest dana, inače nastupaju posljedice iz stavka 5. ovoga članka.

Informacijski sustav istodobno s uručenjem pismena prema prethodnom stavku, adresatu koji je sudu priopćio elektroničku adresu, na elektroničku adresu šalje automatski i informativnu poruku u kojoj ga obavještava da je pismeno u informacijskom sustavu te da ga adresat mora preuzeti u roku od petnaest dana od dana od kojeg mu je bilo poslano u njegov sigurni elektronički poštanski pretinac. U poruci se adresata izričito upozorava na pravne posljedice iz stavka 5. ovoga članka.

Adresat pismeno preuzima iz informacijskog sustava iz stavka 1. ovog članka tako da upotrebom kvalificiranog certifikata za napredni elektronički potpis dokaže svoju istovjetnost, obavi uvid u sigurni elektronički poštanski pretinac i (naprednim) elektroničkim potpisom potpiše dostavnicu.

Smatrat će se da je dostava prema stavku 3. ovog članka obavljena danom kada adresat preuzme pismeno. Ako se pismeno ne preuzme u roku od 15 dana, smatrat će se da je dostava obavljena istekom roka od 15 dana od dana kada je pismeno pristiglo u siguran elektronički poštanski pretinac.

Informacijski sustav o dostavi obavještava sud koji je dostavu odredio s dostavnicom u elektroničkom obliku.

Na način određen u ovom članku sigurnim elektroničkim putem mogu se dostaviti i ona pismena koja imaju izvornike u fizičkom obliku, ako je elektronički (skenirani) prijepis koji je izrađen na temelju izvornika u fizičkom obliku potpisan naprednim elektroničkim potpisom suda potvrđen kvalificiranim certifikatom.

Članak 492.d

Osobnom dostavom smatra se i dostava obavljena sukladno odredbi članka 492.c ovoga Zakona.«.

Članak 94.

Članak 497.b briše se.

Članak 95.

Članak 498. briše se.

Članak 96.

U članku 499. stavku 1. u prvoj rečenici iz riječi: »pismena« stavlja se zarez i dodaju riječi: »elektroničkim putem,«.

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 97.

Iza članka 501. dodaje se članak 501.a koji glasi:

»Članak 501.a

U postupku pred trgovačkim sudovima koji se vodi povodom prigovora protiv platnog naloga na temelju vjerodostojne isprave ili rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, sud će najkasnije do zaključenja glavne rasprave na prijedlog tužitelja, neovisno o uvjetima za određivanje prethodne mjere, odrediti zabranu banci da tuženiku ili trećoj osobi, po nalogu tuženika, isplati s njegova računa novčani iznos za koji je određena prethodna mjera, u pravilu iznos sporne tražbine, osim ako iz navoda u prigovoru i spisu priloženih isprava proizlazi veća vjerojatnost da tuženik uspije u sporu.«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 98.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će odluku o ispunjavanju uvjeta za isticanje presude na e-oglasnoj ploči sudova u skladu s odredbama ovoga Zakona, kad se za to ispune uvjeti na pojedinom sudu.

Do donošenja odluke iz stavka 1. ovoga članka sud će stranci koja je bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje dostaviti presudu prema odredbama ovoga Zakona o dostavi pismena.

Članak 99.

Pravilnik iz članka 492.a stavka 5. i članka 492.b stavka 8. Zakona dodanih člankom 93. ovoga Zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 100.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti odredba članka 266.a Obiteljskog zakona (»Narodne novine«, br. 116/03., 17/04., 136/04., 107/07., 57/11. i 61/11.).

Članak 101.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona u Ovršnom zakonu (»Narodne novine«, br. 112/12.) u članku 26. stavku 1. brojka: »1.000,00« zamjenjuje se brojkom: »5.000,00«, a brojka: »5.000,00« brojkom: »10.000,00«.

Članak 102.

Postupci pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se primjenom odredbi Zakona o parničnom postupku (»Narodne novine«, br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11. i 148/11.).

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, odredbe članka 1., članka 2., članka 6., članka 10. do članka 17., članka 19., članka 21. do 30., članka 35. do 38., članka 41. do članka 50., članka 52., članka 53., članka 57., članka 61., članka 71., članka 73. do članka 79., članka 81., članka 82., članka 93., članka 95., članka 96. stavka 1. i 2., članka 97., članka 98. i članka 101. ovoga Zakona primjenjivat će se na postupke pokrenute prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

Odredbe članka 9., članka 80. i članka 84. ovoga Zakona primjenjivat će se na postupke u kojima na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nije donesena prvostupanjnska odluka.

Članak 103.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. travnja 2013.

Klasa: 740-08/12-01/01

Zagreb, 15. veljače 2013.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Josip Leko, v. r.

HRVATSKI SABOR

1877

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OVRŠNOG ZAKONA

Prolašavam Zakon o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 15. srpnja 2014. godine.

Klasa: 011-01/14-01/120

Urbroj: 71-05-03/1-14-2

Zagreb, 18. srpnja 2014.

Predsjednik

Republike Hrvatske

Ivo Josipović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA OVRŠNOG ZAKONA

Članak 1.

U Ovršnom zakonu (»Narodne novine«, br. 112/12. i 25/13.) u članku 2. točki 14. iza riječi: »odredbama« dodaju se riječi: »ovoga Zakona i«.

Članak 2.

U članku 5. stavak 5. mijenja se i glasi:

»(5) Smatrat će se da se ovrha ne može provesti ako na računima ovršenika nema novčanih sredstava potrebnih za naplatu tražbine ovrhovoditelja određene pravomoćnim rješenjem o ovrsi na novčanoj tražbini po računu. Ako ovrhovoditelj predloži novo sredstvo ili predmet ovrhe, a ne povuče ovršni prijedlog ili nisu ispunjeni drugi zakonom predviđeni razlozi za obustavu ovrhe, pravomoćno rješenje o ovrsi na novčanoj tražbini po računu ostaje upisano u Očevidniku redosljedna osnova za plaćanje.«.

Članak 3.

U članku 7. stavak 6. briše se.

Dosadašnji stavak 7. postaje stavak 6.

Članak 4.

U članku 8. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Pravnoj osobi koja je upisana u sudski ili drugi upisnik i odgovornoj fizičkoj osobi u toj pravnoj osobi dostava se obavlja na adresu sjedišta upisanoga u upisnik.«.

Iza stavka 3. dodaju se novi stavci 4., 5. i 6. koji glase:

»(4) Fizičkoj osobi koja ne obavlja određenu upisanu djelatnost te fizičkoj osobi koja obavlja određenu upisanu djelatnost ako se dostava ne obavlja u vezi s tom djelatnošću dostava se obavlja na adresi prebivališta u Republici Hrvatskoj prema podacima o prebivalištu koji će sud, odnosno javni bilježnik pribaviti iz evidencija Ministarstva unutarnjih poslova.

(5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, ako prema podacima iz evidencija Ministarstva unutarnjih poslova proizlazi da je fizička osoba prijavila boravište u kojem drugom mjestu u Republici Hrvatskoj ili da je prijavila koje drugo mjesto ili način na koji joj se dostava može obaviti, dostava se toj osobi obavlja na adresi njezina upisana boravišta, odnosno na drugom prijavljenom mjestu ili na drugi prijavljeni način.

(6) Ako dostava ne uspije na adresi iz stavaka 1., 4. i 5. ovoga članka, dostava će se pokušati obaviti još jednom, u roku koji ne može biti kraći od 30 niti duži od 60 dana. Ako se ni ta ponovljena dostava ne uspije obaviti, dostava će se obaviti isticanjem pismena koje je trebalo dostaviti na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana isticanja pismena na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova.«.

Dosadašnji stavak 4. koji postaje stavak 7. mijenja se i glasi:

»(7) U postupku osiguranja tražbina, nakon neuspjele dostave putem davatelja poštanskih usluga, na zahtjev predlagatelja osiguranja dostavu protivniku osiguranja može obaviti javni bilježnik koji odlučuje u postupku, odnosno drugi javni bilježnik ako dostavu treba obaviti izvan službenog područja javnog bilježnika koji odlučuje u postupku. Troškove javnobilježničke dostave predlagatelj osiguranja izravno namiruje javnom bilježniku koji obavlja dostavu. Javni bilježnik kome nisu predujmljena sredstva za pokriće troškova dostave nije dužan obaviti dostavu.«.

Dosadašnji stavak 5. koji postaje stavak 8. mijenja se i glasi:

»(8) Ako dostavu treba obaviti izvan službenog područja javnog bilježnika koji odlučuje u postupku osiguranja tražbine, pismeno koje se dostavlja, javni bilježnik uz molbu prosljeđuje javnom bilježniku na čijem se službenom području nalazi adresa protivnika osiguranja. Javni bilježnici su jedan drugom dužni pružati pravnu pomoć dostave u postupku osiguranja tražbine. Ako zamoljeni javni bilježnik nije nadležan obaviti radnju za koju je zamoljen, ustupit će molbu nadležnom javnom bilježniku, odnosno drugom državnom tijelu i o tome obavijestiti javnog bilježnika od koga je primio molbu, a ako mu nadležni javni bilježnik, odnosno državno tijelo nije poznato, vratit će molbu. Ako u jednom mjestu postoji više javnih bilježnika, molba za davanje pravne pomoći dostave može se podnijeti bilo kojem od tih javnih bilježnika.«.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 9.

U dosadašnjem stavku 7. koji postaje stavak 10. riječ: »ovrhe« zamjenjuje se riječju: »postupka«.

Dosadašnji stavak 8. postaje stavak 11.

Članak 5.

U članku 10. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Ovršni postupak i postupak osiguranja u prvom stupnju vodi i odluke donosi sudac pojedinac, ako ovim Zakonom nije određeno da postupak vodi i odluke donosi javni bilježnik. U ovršnom postupku i postupku osiguranja u drugom stupnju odluke donosi sudac pojedinac višeg suda, ako ovim Zakonom nije određeno da odluke donosi vijeće prvostupanjskog suda sastavljeno od trojice sudaca.«.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Zakonom se može propisati da, za područje županijskog suda u kojemu je ustanovljeno više općinskih sudova, u drugom stupnju odluke donosi vijeće jednog ili više općinskih sudova.«.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. riječi: »sud donosi« zamjenjuju se riječima: »donose se«.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 5. riječ: »se« zamjenjuje se riječju: »sud«, a iza riječi: »ovršitelju« dodaju se riječi: »ili Agenciji«.

Članak 6.

U članku 11. stavku 5. dodaje se druga rečenica koja glasi: »Ako je protiv zaključka podnesen pravni lijek, sud će odluku o nedopuštenosti pravnog lijeka donijeti zajedno s odlukom kojom se utvrđuje, odnosno završava postupak ovrhe, odnosno osiguranja.«.

Članak 7.

U članku 12. stavku 1. riječi: »dopuštena je samo revizija iz članka 382. stavka 2. Zakona o parničnom postupku (»Narodne novine«, br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11. i 148/11. – pročišćeni tekst)« zamjenjuju se riječima: »revizija se može izjaviti samo ako odluka donesena u drugom stupnju ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, u skladu s pravilima parničnog postupka«.

Članak 8.

U članku 14. iza stavka 8. dodaje se stavak 9. koji glasi:

»(9) Ako ovrhovoditelj, odnosno predlagatelj osiguranja u ovršnom prijedlogu ili prijedlogu za osiguranje zahtijeva određivanje ovrhe za predvidive troškove, dužan je u ovršnom prijedlogu ili prijedlogu za osiguranje posebno navesti za koje nastale troškove zahtijeva naknadu i njihov ukupni obračun te za koje predvidive troškove zahtijeva određivanje ovrhe i njihov ukupni obračun.«.

Članak 9.

U članku 15. stavku 2. iza riječi: »stranke« točka se zamjenjuje zarezom i dodaju se riječi: »ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.«.

Članak 10.

Naslov iznad članka 17. i članak 17. brišu se.

Članak 11.

Članak 18. mijenja se i glasi:

»(1) Na zahtjev osobe koja tvrdi da namjerava pokrenuti ovršni postupak ili postupak osiguranja, u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva

– Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje dužan je dati podatke o tome je li neka fizička osoba osiguranik u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, po kojoj osnovi (radni odnos, samostalna profesionalna djelatnost, obrt ili samostalna djelatnost poljoprivrede) i kod koga, odnosno prima li mirovinu, naknadu zbog tjelesnog oštećenja ili koju drugu stalnu naknadu o kojoj vodi evidenciju,

– Ministarstvo unutarnjih poslova dužno je dati podatke o tome je li neka osoba u evidenciji o registriranim i označenim vozilima upisana kao vlasnik vozila te o vrsti, marki, tipu, modelu, godini proizvodnje, registarskom broju vozila i postojanju tereta na tom vozilu,

– Središnje klirinško depozitarno društvo ili druge za to ovlaštene osobe kod kojih su na računima ubilježene vrijednosnice, odnosno nematerijalizirani vrijednosni papiri, dionice, obveznice, trezorski zapisi, blagajnički zapisi, komercijalni zapisi, certifikati o depozitu i drugi vrijednosni papiri izdani u seriji dužno je dati podatke o tome ima li neka osoba u upisniku koje vodi ubilježene vrijednosnice na računima,

– lučka kapetanija dužna je dati podatke o tome je li neka osoba u upisniku i očevidniku koje vodi upisana kao vlasnik broda, jahte, plutajućeg objekta, nepomičnog odobalnog objekta, brodice ili tih objekata u gradnji,

– tijelo nadležno za katastarsku evidenciju dužno je dati ispis posjedovnih listova koje vodi za fizičku ili pravnu osobu,

– poslodavac ili isplatitelj stalnoga novčanog primanja dužan je dati podatak o tome na koji način osobi protiv koje podnositelj zahtjeva namjerava pokrenuti postupak isplaćuje plaću, odnosno drugo stalno novčano primanje,

– drugo tijelo ili osoba koja vodi odgovarajući upisnik ili očevidnik o pravima koja čine imovinu dužna je dati podatke o tome je li neka osoba u upisniku ili očevidniku koji vodi upisana kao imatelj određenog prava.

(2) Na zahtjev suda osoba za koju ovrhovoditelj tvrdi da je ovršenikov dužnik ili da se neki dijelovi njegove imovine nalaze kod nje dužna je u roku od osam dana izjasniti se o tome ima li ovršenik i kakvu tražbinu protiv nje, odnosno nalaze li se i koji dijelovi njegove imovine kod nje.

(3) Ministarstvo financija, Porezna uprava dužna je u roku od osam dana, na zahtjev suda ili javnog bilježnika, uz podatak o imenu, prezimenu i datumu rođenja ili broju osobne iskaznice za ovršenika fizičku osobu, odnosno podatak o nazivu, matičnom broju ili matičnom broju subjekta za ovršenika pravnu osobu, dati podatak o osobnom identifikacijskom broju ovršenika, kao i podatke iz članka 217. ovoga Zakona.

(4) Tijela i osobe iz stavka 1. ovoga članka nisu dužne postupiti po zahtjevu osobe koja traži podatke dok im prethodno ne budu podmireni troškovi za poduzimanje radnje.

(5) Podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka dužan je u zahtjevu za davanje podataka navesti tražbinu radi čijeg će ostvarenja ili osiguranja pokrenuti ovršni postupak, odnosno postupak osiguranja te priložiti ispravu na kojoj se ona temelji.

(6) Osobe i tijela iz stavaka 1. do 3. ovoga članka ne smiju obavijestiti dužnika o tome da su podaci traženi.

(7) Ovrhovoditelj ima pravo na naknadu štete koju je pretrpio zbog povrede dužnosti iz stavaka 1. do 3. i 6. ovoga članka.«

Članak 12.

Naslov iznad članka 19. mijenja se i glasi: »Ovrha stranih odluka i stranih javnih isprava«.

Članak 19. mijenja se i glasi:

»Ovrha na temelju odluke stranoga suda, stranog upravnog ili drugog tijela i ovrha na temelju javnih isprava stranog upravnog ili drugog tijela može se odrediti i provesti u Republici Hrvatskoj u postupku pred sudom ako takva odluka ili javna isprava ispunjava pretpostavke za priznanje ili ako je to propisano zakonom, međunarodnim sporazumom ili pravnim aktom Europske unije koji se u Republici Hrvatskoj izravno primjenjuje.«.

Članak 13.

U članku 22. riječi: »Sud određuje ovrhu« zamjenjuju se riječima: »Ovrha se određuje«.

Članak 14.

U članku 23. iza točke 1. dodaje se nova točka 2. koja glasi: »2. ovršna nagodba iz članka 186.a Zakona o parničnom postupku«.

Dosadašnje točke 2., 3. i 4. postaju točke 3., 4. i 5.

U dosadašnjoj točki 5. koja postaje točka 6. iza riječi: »Hrvatskoj« dodaju se riječi: »te nagodba sklopljena u postupku mirenja u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje postupak mirenja«.

Dosadašnja točka 6. postaje točka 7.

Članak 15.

U članku 25. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»(3) Sudska odluka kojom se oduzima imovinska korist ovršna je ako je postala pravomoćna i sadrži podatke po posebnim pravilima koja uređuju njezin sadržaj.«.

Dosadašnji stavci 3., 4. i 5. postaju stavci 4., 5. i 6.

Članak 16.

U članku 30. iza stavka 3. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

»(4) Ako plaćanje zatezne kamate nije određeno u obračunu poslodavca o neisplati dospjelog iznosa plaće, naknade plaće ili otpremnine, sud će, na prijedlog ovrhovoditelja, u rješenju o ovrsi odrediti naplatu tih kamata po propisanoj stopi od dana dospjeća do naplate.

(5) Ako je ovrhovoditelj zatražio naplatu zateznih kamata iz stavaka 2. i 4. ovoga članka u zahtjevu za izravnu naplatu novčane tražbine, Agencija će postupiti sukladno članku 209. ovoga Zakona.«.

Članak 17.

U članku 31. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»(3) Osim podataka iz stavka 2. ovoga članka, račun fizičkoj osobi koja ne obavlja registriranu djelatnost mora sadržavati upozorenje dužniku da, u slučaju neispunjenja

dospjele novčane obveze, vjerovnik može zatražiti određivanje ovrhe na temelju vjerodostojne isprave.«.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 18.

U članku 32. iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

»(3) Ako tijekom ovršnog postupka dođe do promjene vjerovnika, novi vjerovnik nastavlja ovršni postupak kao ovrhovoditelj umjesto prvobitnog ovrhovoditelja, ako javnom ili ovjеровljenom privatnom ispravom dokaže da je nakon pokretanja ovršnog postupka tražbina na njega prenesena ili da je na njega na drugi način prešla. Ako se prijenos ne može dokazati na taj način, prijenos tražbine dokazuje se pravomoćnom odlukom donesenom u parničnom postupku. Novi ovrhovoditelj mora primiti ovršni postupak u onom stanju u kojem se on nalazi u trenutku kad u njega stupa. Za promjenu ovrhovoditelja nije potreban pristanak ovršenika.

(4) Odredba stavka 3. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuje i ako tijekom ovršnog postupka dođe do promjene dužnika.«.

Članak 19.

U članku 36. stavku 5. iza riječi: »isprava« dodaju se riječi: »i odluka«.

U stavku 6. iza riječi: »ispravi« dodaju se riječi: »ili odluci«.

Članak 20.

U članku 39. stavku 3. iza riječi: »ispravi« stavlja se zarez i dodaju riječi: »osim u ovrsi radi vraćanja zaposlenika na rad ili u službu«.

U stavku 4. dodaje se druga rečenica koja glasi: »Sud ili javni bilježnik dužan je najkasnije u roku od osam dana od dana primitka prijedloga za ovrhu, odnosno dopune podataka o ovršeniku, uputiti zahtjev Ministarstvu financija, Poreznoj upravi za dostavu podataka o osobnom identifikacijskom broju.«.

Iza stavka 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

»(5) Ako Ministarstvo financija, Porezna uprava obavijesti sud ili javnog bilježnika o nemogućnosti dostave podatka o osobnom identifikacijskom broju ovršenika, sud ili javni bilježnik je dužan u roku od osam dana od dana primitka obavijesti uputiti poziv ovrhovoditelju da dopuni podatke o ovršeniku (podaci o rođenju, matični broj građana, posljednje poznato prebivalište i adresa stanovanja za fizičku osobu, odnosno matični broj ili matični broj subjekta za pravnu osobu) u roku od osam dana od dana primitka poziva.

(6) Ako ovrhovoditelj u roku iz stavka 5. ovoga članka ne dostavi tražene podatke ili ako sud ili javni bilježnik na temelju dopunjenih podataka ne uspije pribaviti osobni identifikacijski broj ovršenika, sud će odbaciti prijedlog za ovrhu, osim ako je ovršenik strana fizička ili pravna osoba kada će sud ili javni bilježnik donijeti rješenje o ovrsi bez osobnog identifikacijskog broja ovršenika.«.

Članak 21.

U članku 40. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

»(4) Ako ovrhovoditelj izjavi da je tražbina u cijelosti ili djelomično namirena, smatrat će se da je prijedlog za ovrhu u cijelosti, odnosno za dio tražbine za koju je određeno

izjavio da je namirena povučen.«.

Članak 22.

U članku 41. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Rješenjem o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave sud će:

1. naložiti ovršeniku da u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri dana od dana dostave rješenja, namiri tražbinu zajedno s odmjerenim troškovima,
2. odrediti ovrhu radi prisilne naplate tražbine zajedno s odmjerenim i predvidivim troškovima,
3. odmjeriti nastale troškove,
4. posebno naznačiti predvidive troškove.«.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»(3) Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave mora sadržavati:

- upozorenje ovršeniku da prigovor protiv rješenja o ovrsi mora biti obrazložen i koje su pravne posljedice podnošenja neobrazloženog prigovora,
- upozorenje ovršeniku da u slučaju namirenja tražbine u roku iz stavka 2. točke 1. ovoga članka nije dužan namiriti predvidive troškove postupka,
- upozorenje ovršeniku ako se provodi ovrha na novčanoj tražbini po računu na koji mu se uplaćuju primanja i naknade iz članka 172. ovoga Zakona ili iznosi koji su izuzeti od ovrhe iz članka 173. ovoga Zakona, da je dužan o tome obavijestiti Agenciju.«.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 4. i 5.

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 6. iza riječi: »nagodbi« stavlja se zarez i dodaju riječi: »javnobilježničkoj odluci«.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 7.

Članak 23.

U članku 42. stavku 3. riječ: »banci« zamjenjuje se riječju: »Agenciji«, a riječi: »kod koje se vode ovršenikovi računi« brišu se.

Članak 24.

U članku 47. stavku 4. iza riječi: »otvorit će prostoriju« dodaju se riječi: »uz pomoć ovlaštene stručne osobe (bravara),«.

U stavku 5. iza riječi: »bilježnik« dodaju se riječi: »i druge osobe koje su sudjelovale u obavljanju tih radnji«.

Članak 25.

Članak 48. mijenja se i glasi:

»(1) Sudski ovršitelj je ovlašten udaljiti osobu koja ometa provedbu ovrhe.

(2) Ako je u istom postupku osoba ometala provedbu ovrhe ili ako se prema okolnostima slučaja opravdano očekuje ometanje provedbe ovrhe, sudski ovršitelj je ovlašten zatražiti pomoć policije.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka policija je dužna postupati po nalogu sudskog ovršitelja koji, po potrebi, može naložiti i upotrebu sile prema osobi koja ometa ovrhu.

(4) Pri postupanju policije po nalogu sudskog ovršitelja na odgovarajući način primjenjuju se propisi kojima se uređuju poslovi i ovlasti policije.

(5) Troškovi pružene pomoći policije ulaze u troškove ovrhe.

(6) Prema osobi koja ometa provedbu ovrhe sud može odrediti mjere propisane člankom 16. ovoga Zakona.«.

Članak 26.

U članku 50. stavku 2. dodaje se druga rečenica koja glasi: »Ovršenik je dužan uz žalbu priložiti sve isprave na koje se poziva u žalbi.«.

Članak 27.

U članku 51. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

»(1) Ako ovršenik ne priloži uz žalbu sve isprave potrebne za ispitivanje njezine dopuštenosti, sud prvog stupnja će žalbu odbaciti, ne pozivajući ovršenika da je dopuni ili ispravi.«.

Dosadašnji stavak 1. postaje stavak 2.

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3. brojka: »1.« zamjenjuje se brojkom: »2.«.

Dosadašnji stavak 3. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Sudac prvog stupnja uputit će predmet sudu nadležnom za odlučivanje u drugom stupnju ako ocijeni da žalba nije osnovana.«.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 6. brojka: »1.« zamjenjuje se brojkom: »2.«, a brojka: »3.« zamjenjuje se brojkom: »4.«.

Dosadašnji stavci 6. i 7. postaju stavci 7. i 8.

Članak 28.

U članku 53. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Ovršenik je dužan u žalbi iz stavka 1. ovoga članka istaknuti sve razloge iz stavka 1. ovoga članka koje može istaknuti u vrijeme njezina podnošenja i dokaze kojima potkrepljuje svoje navode. Ovršenik je dužan uz žalbu priložiti isprave na koje se poziva u žalbi.«.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

»(4) Ako ovršenik ne postupi sukladno stavku 3. ovoga članka ili ako se žalba temelji na razlozima koje je ovršenik mogao istaknuti u prije podnesenoj žalbi, sud će odbaciti žalbu.«.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 29.

U članku 57. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

»(4) Ako ovršenik u podnesenom prigovoru ne pobija rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave nego samo predlaže odgodu ovrhe, takav prigovor smatrat će se prijedlogom za odgodu ovrhe.«.

Članak 30.

U članku 58. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Ovršenik je dužan u prigovoru protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave odrediti u kojem dijelu pobija to rješenje. Prigovor protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave mora sadržavati razloge pobijanja. Neobrazloženi prigovor sud će odbaciti kao nepotpun, ne pozivajući ovršenika da ga dopuni ili ispravi«.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Ako u prigovoru protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave ovršenik nije odredio u kojem dijelu pobija rješenje, opseg pobijanja sud će utvrditi na temelju sadržaja prigovora.«.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. iza riječi: »isprave« dodaju se riječi: »u kojem o prigovoru odlučuje vijeće prvostupanskog suda«.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 5. brojka: »3.« zamjenjuje se brojkom: »4.«.

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 6. riječi: »2. i 3.« zamjenjuju se riječima: »3. i 4.«.

Dosadašnji stavak 6. briše se.

Članak 31.

U članku 59. iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:

»(2) Podnositelj prigovora je dužan u prigovoru iznijeti razloge pobijanja te uz prigovor priložiti isprave kojima dokazuje postojanje svoga prava.

(3) Ako podnositelj prigovora ne postupi u skladu s odredbom stavka 2. ovoga članka, sud će prigovor odbaciti kao nepotpun, ne pozivajući podnositelja da ga dopuni ili ispravi.«.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 4. i 5.

Članak 32.

U članku 65. stavku 1. točki 8. točka se zamjenjuje zarezom.

Iza točke 8. dodaju se točke 9. i 10. koje glase:

»9. ako je Vlada Republike Hrvatske proglasila katastrofu sukladno propisu kojim se uređuje sustav zaštite i spašavanja građana, materijalnih i drugih dobara u katastrofama

i velikim nesrećama, a ovršenik je na dan donošenja odluke o proglašenju katastrofe imao prebivalište ili sjedište i obavljao djelatnost na području za koje je proglašena katastrofa,

10. ako se vodi kazneni postupak po službenoj dužnosti u vezi s tražbinom zbog čijeg se prisilnog ostvarenja vodi ovršni postupak.«.

Članak 33.

U članku 69. dodaje se stavak 2. koji glasi:

»(2) Ako je ovrha odgođena na temelju suglasnosti stranaka, vrijeme za koje je odgođena ne računa se kao vrijeme duljine trajanja postupka u postupku za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku.«.

Članak 34.

U članku 70. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

»(5) Ako je ovrha odgođena zbog razloga iz članka 65. stavka 1. točke 9. ovoga Zakona, odgoda traje do donošenja odluke tijela, koje je ovlastila Vlada Republike Hrvatske, o okončanju provedbe mjera radi saniranja posljedica katastrofe. Za vrijeme trajanja odgode ovrhe iz ovoga stavka ne teku kamate.

(6) Ako je ovrha odgođena zbog razloga iz članka 65. stavka 1. točke 10. ovoga Zakona, odgoda traje do pravomoćnog dovršetka kaznenog postupka.«.

Članak 35.

Iza članka 80. dodaju se naslov i članak 80.a koji glase:

»Rokovi i odlučivanje o pravnom lijeku

Članak 80.a

(1) Ovrhu na nekretnini sud će odrediti u roku od 15 dana od dana podnošenja osnovanog prijedloga za ovrhu ili prijedloga iz članka 5. stavka 3. ovoga Zakona. Sve daljnje ovršne radnje u provedbi ovrhe na nekretnini sud i Agencija će poduzeti u roku od 30 dana od dana kada je ovrha određena, odnosno od kada je poduzeta posljednja ovršna radnja provedbe ovrhe koja joj je prethodila, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) O žalbi protiv rješenja donesenih u postupku ovrhe na nekretninama odlučuje vijeće prvostupanjskog suda, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(3) O žalbi protiv rješenja o određivanju ovrhe, dosudi i namirenju u postupku ovrhe na nekretninama odlučuje drugostupanjski sud.«.

Članak 36.

U članku 82. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka sud će po službenoj dužnosti naložiti u zemljišnoj knjizi upis prava vlasništva ovršenika.«.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 37.

Iza članka 84. dodaju se naslov i članak 84.a koji glase:

»Ovršenikov prijedlog za odgodu ovrhe na nekretnini

Članak 84.a

(1) Ovršenik može u roku od osam dana od dana dostave rješenja o ovrsi na nekretnini u kojoj stanuje i koja je nužna za zadovoljenje njegovih osnovnih stambenih potreba i osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati predložiti sudu odgodu ovrhe. Ovršenik je uz prijedlog dužan priložiti dokaz o postojanju svog imovinskog, odnosno materijalnog prava čijom će raspoložbom u cijelosti namiriti tražbinu ovrhovoditelja.

(2) Sud će prijedlog iz stavka 1. ovoga članka dostaviti bez odgode ovrhovoditelju, koji se o njemu može očitovati u roku od osam dana od dana dostave.

(3) Nakon primitka očitovanja ovrhovoditelja ili nakon isteka roka za očitovanje, sud će donijeti rješenje o prijedlogu.

(4) Sud će prihvatiti prijedlog ovršenika ako stekne uvjerenje:

1. da nekretnina predstavlja nekretninu u kojoj ovršenik stanuje i koja je nužna za zadovoljenje njegovih osnovnih stambenih potreba i osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati,

2. da će se tražbina ovrhovoditelja u cijelosti namiriti iz sredstava dobivenih na temelju raspolaganja svojim imovinskim, odnosno materijalnim pravom.

(5) Sud neće prihvatiti prijedlog ovršenika ako ocijeni da bi se zbog toga ovrha znatnije oduljila ili otežala, odnosno ako bi ovrhovoditelj zbog toga mogao trpjeti znatniju štetu.

(6) Ako je ovršenik priložio kao dokaz postojanje svog prava na novčanoj tražbini, sud će prihvatiti prijedlog ovršenika ako stekne uvjerenje da će ovršenik namiriti tražbinu ovrhovoditelja u roku od jedne godine od donošenja rješenja o odgodi ovrhe.

(7) Ako sud prihvati prijedlog ovršenika, zabilježba ovrhe u zemljišnoj knjizi ostaje do potpunog namirenja tražbine ovrhovoditelja.

(8) Ako ovršenik u roku određenom rješenjem ne uplati u sudski polog sredstva za namirenje tražbine ovrhovoditelja u cijelosti, sud će nastaviti ovrhu na temelju rješenja o ovrsi na nekretnini.«

Članak 38.

U članku 86. stavku 3. riječi: »na ročištu za prodaju« zamjenjuju se riječima: »do donošenja rješenja o dosudi«.

Članak 39.

U članku 91. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Ne mogu biti predmet ovrhe nekretnine za koje je posebnim zakonom određeno da se na njima ne može provesti ovrha, i to u opsegu propisanim tim zakonom.«

Dosadašnji stavak 2. koji postaje stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka ne primjenjuju se u slučajevima iz članka 77. ovoga Zakona, osim ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.«

Članak 40.

U članku 92. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Vrijednost nekretnine sud utvrđuje zaključkom po slobodnoj ocjeni na temelju obrazloženog nalaza i mišljenja ovlaštenog sudskog vještaka ili procjenitelja, izrađenog primjenom posebnog propisa iz područja prostornog uređenja o načinu procjene vrijednosti nekretnina, načinu prikupljanja podataka i njihovoj evaluaciji te o metodama procjene nekretnina, odmah na ročištu nakon što je omogućio strankama, založnim vjerovnicima, sudionicima u postupku i osobama koje imaju pravo prvokupa da se o procjeni izjasne.«.

Članak 41.

U članku 94. stavku 2. riječi: »u roku od osam dana od dana dostave zaključka o prodaji« zamjenjuju se riječima: »na ročištu na kojem je sud zaključkom utvrdio vrijednost nekretnine.«.

Članak 42.

U članku 95. stavku 1. riječi: »te vrijeme i mjesto prodaje ako se prodaja obavlja dražbom« brišu se.

Stavci 2., 3., 4., 5., 6. i 7. brišu se.

Članak 43.

Iza članka 95. dodaju se naslov i članak 95.a koji glase:

»Agencija

Članak 95.a

(1) Prodaju nekretnine provodi Agencija. Zahtjev za prodaju Agenciji dostavlja sud. Oblik i sadržaj zahtjeva za prodaju propisat će pravilnikom o načinu i postupku provedbe prodaje nekretnina i pokretnina u ovršnom postupku ministar nadležan za poslove pravosuđa.

(2) Sud je dužan dostaviti Agenciji rješenje o ovrsi, izvadak iz zemljišne knjige i zaključak o prodaji.

(3) Odredbe o radu sudskog ovršitelja primjenjivat će se na odgovarajući način i na rad Agencije.

(4) Agencija ima pravo tražiti predujam za pokriće troškova koje će imati u vezi s prodajom nekretnine. Predujam je Agenciji dužan platiti ovrhovoditelj u roku od osam dana od dana dostave poziva na uplatu. Ako ovrhovoditelj u tom roku ne predujmi troškove, Agencija neće provesti prodaju nekretnine, nego će o tome obavijestiti sud. U tom slučaju sud će obustaviti ovrhu.«.

Članak 44.

U članku 96. stavku 1. riječ: »odmah« zamjenjuje se riječima: »sudu u roku od tri dana«.

Članak 45.

U članku 97. stavci 1., 2. i 3. mijenjaju se i glase:

»(1) Prodaja nekretnine obavlja se elektroničkom javnom dražbom. Elektronička javna dražba počinje objavom poziva na sudjelovanje u elektroničkoj javnoj dražbi.

(2) Poziv na sudjelovanje u elektroničkoj javnoj dražbi obvezno sadrži način i uvjete prodaje, datum i vrijeme početka i završetka elektroničke javne dražbe, vrijeme kada osobe zainteresirane za kupnju nekretnine mogu razgledati nekretninu, kao i druge potrebne podatke.

(3) Poziv na sudjelovanje u elektroničkoj javnoj dražbi i isprave iz članka 95.a stavka 2. ovoga Zakona objavljuju se na mrežnim stranicama Agencije.«.

Iza stavka 3. dodaju se novi stavci 4. i 5. koji glase:

»(4) Poziv na sudjelovanje u elektroničkoj javnoj dražbi objavit će se, na prijedlog stranke, u sredstvima javnoga priopćavanja ako stranka predujmi Agenciji za to potrebna sredstva.

(5) Od objavljivanja poziva na sudjelovanje u elektroničkoj dražbi na mrežnim stranicama Agencije do početka prikupljanja ponuda mora proteći najmanje 60 dana.«.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 6. i 7.

U dosadašnjem stavku 6., koji postaje stavak 8., brojka: »5.« zamjenjuje se brojkom »7.«.

Članak 46.

U članku 98. stavku 2. riječi: »šest mjeseci« zamjenjuju se riječima: »tri mjeseca«.

Članak 47.

U članku 99. stavku 1. iza riječi: »u« dodaje se riječ: »elektroničkoj«.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) U prodaji elektroničkom javnom dražbom ne primjenjuje se odredba članka 15. stavka 2. ovoga Zakona.«.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Ponuditeljima čija ponuda nije prihvaćena Agencija će vratiti jamčevinu na temelju naloga suda za prijenos novčanih sredstava.«.

Članak 48.

Članak 100. mijenja se i glasi:

»Elektronička dražba provest će se i ako u njoj sudjeluje samo jedan ponuditelj.«.

Članak 49.

U članku 102. stavci 1., 2., 3. i 4. mijenjaju se i glase:

»(1) Na prvoj elektroničkoj javnoj dražbi nekretnina se ne može prodati ispod četiri petine utvrđene vrijednosti nekretnine.

(2) Na drugoj elektroničkoj javnoj dražbi nekretnina se ne može prodati ispod tri petine utvrđene vrijednosti nekretnine.

(3) Prikupljanje ponuda traje deset radnih dana. Ako se na prvoj elektroničkoj javnoj dražbi ne prikupi nijedna valjana ponuda, druga elektronička javna dražba počinje objavom poziva na sudjelovanje prvog dana nakon završetka prve elektroničke javne dražbe.

(4) Ako se ni na drugoj elektroničkoj javnoj dražbi ne prikupi nijedna valjana ponuda, Agencija će o tome obavijestiti sud. U tom slučaju sud će obustaviti ovrhu.«.

U stavku 6. prva rečenica mijenja se i glasi: »Ovrhovoditelj može najkasnije u roku od tri dana nakon završetka druge elektroničke javne dražbe predložiti sudu da se, ako se nekretnina ne proda, u njegovu korist zasnuje založno pravo na nekretnini radi osiguranja tražbine radi čije je naplate ovrha određena.«.

Članak 50.

Naslov iznad članka 103. mijenja se i glasi: »Završetak elektroničke javne dražbe i dosuda«.

Članak 103. mijenja se i glasi:

»(1) Elektronička javna dražba završava u trenutku koji je unaprijed određen u pozivu na sudjelovanje.

(2) Nakon završetka elektroničke javne dražbe Agencija je dužna bez odgode obavijestiti sud o provedenoj elektroničkoj javnoj dražbi, prikupljenim ponudama i drugim potrebnim podacima, osim u slučaju iz članka 102. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Nakon primitka obavijesti iz stavka 2. ovoga članka sudac utvrđuje koji je kupac ponudio najveću cijenu i da su ispunjene pretpostavke da mu se dosudi nekretnina.

(4) O dosudi nekretnine sud donosi pisano rješenje (rješenje o dosudi) koje se objavljuje na oglasnoj ploči suda i na mrežnim stranicama Agencije.

(5) Smatrat će se da je rješenje iz stavka 4. ovoga članka dostavljeno svim osobama kojima se dostavlja zaključak o prodaji te svim sudionicima u dražbi istekom trećega dana od dana njegova isticanja na oglasnoj ploči. Te osobe imaju pravo tražiti da im se u sudskoj pisarnici neposredno preda otpravak rješenja.

(6) U rješenju o dosudi sud će odrediti da će se nekretnina dosuditi i kupcima koji su ponudili nižu cijenu, redom prema veličini cijene koju su ponudili, ako kupci koji su ponudili veću cijenu ne polože kupovninu u roku koji im je određen ili koji će im biti određen. U tom slučaju sud će donijeti posebno rješenje o dosudi svakom sljedećem kupcu koji je ispunio uvjete da mu se nekretnina dosudi, u kojem će odrediti rok za polaganje kupovnine. Sud će u tom rješenju najprije oglasiti nevažećom dosudu kupcu koji je ponudio višu cijenu.«.

Članak 51.

U članku 106. stavku 1. riječi: »položiti u sud ili kod javnog bilježnika« zamjenjuju se riječima: »uplatiti na poseban račun Agencije otvoren za tu namjenu«.

U stavku 3. dodaje se druga rečenica koja glasi: »O tome odluku donosi sud i dostavlja je Agenciji radi prijena novčanih sredstava.«.

Stavci 4. i 5. brišu se.

Članak 52.

U članku 107. stavku 5. riječi: »postavljenog najkasnije na ročištu za dražbu« zamjenjuju se riječima: »podnesenog sudu najkasnije do završetka elektroničke javne dražbe«.

Članak 53.

U članku 127. dodaju se stavci 2., 3., 4. i 5. koji glase:

»(2) Ako prodana nekretnina predstavlja nekretninu u kojoj ovršenik stanuje i koja je nužna za zadovoljenje osnovnih stambenih potreba ovršenika i osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati, ovršenik ima pravo korištenja nekretnine kao najmoprimac godinu dana od dana donošenja zaključka o predaji nekretnine.

(3) Prijedlog za korištenje nekretnine kao najmoprimac ovršenik može podnijeti u roku od osam dana od dana primitka rješenja o ovrsi.

(4) Ako ovršenik ima pravo korištenja nekretnine kao najmoprimac, dužan je kupcu od dana donošenja zaključka o predaji nekretnine do predaje nekretnine plaćati najamninu. Ako se kupac i ovršenik ne mogu sporazumjeti o visini najamnine, visinu najamnine utvrdit će sud u istom ovršnom postupku prema tržišnim cijenama u mjestu u kojem se nekretnina nalazi.

(5) Ako ovrhovoditelj osigura drugu nekretninu za korištenje koja je dovoljna za zadovoljenje osnovnih stambenih potreba ovršenika i osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati, u trajanju od godinu dana od dana donošenja zaključka o predaji nekretnine, sud će odbiti prijedlog ovršenika iz stavka 3. ovoga članka.«.

Članak 54.

U članku 128. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»(3) Odredba stavka 2. ovoga članka ne primjenjuje se ako ovršenik ima pravo korištenja nekretnine kao najmoprimac u skladu s odredbom članka 127. stavka 2. ovoga Zakona.«.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 5. brojka: »3.« zamjenjuje se brojkom: »4.«.

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 6. brojka: »4.« zamjenjuje se brojkom: »5.«, a brojka: »3.« brojkom: »4.«.

Članak 55.

Iza članka 132. dodaje se naziv odjeljaka 10. i članci 132.a, 132.b., 132.c, 132.d, 132.e, 132.f, 132.g, 132.h i 132.i i naslovi iznad njih koji glase:

»10. POSTUPAK PRODAJE NEKRETNINA U AGENCIJI

Nadležnost Agencije

Članak 132.a

Zahtjev za prodaju i ostala pismena u postupku prodaje nekretnina dostavljaju se regionalnim centrima Agencije čija se mjesna nadležnost utvrđuje prema nadležnosti suda koji provodi ovrhu.

Javna objava

Članak 132.b

(1) Pismena (pozivi, obavijesti, zahtjevi i sl.) koje Agencija donosi u postupku prodaje i koje je potrebno javno objaviti objavljuju se na mrežnim stranicama Agencije.

(2) Smatrat će se da je pismeno iz stavka 1. ovoga članka dostavljeno svim osobama na koje se odnosi istekom osmog dana od objave na mrežnim stranicama Agencije.

(3) Agencija je dužna u svim poslovnim jedinicama osigurati mogućnost uvida u javne objave iz stavka 1. ovoga članka.

Računi Agencije

Članak 132.c

(1) Za prodaju nekretnine Agencija je dužna otvoriti posebne račune kod poslovne banke na koje će se isključivo polagati:

- 1) novčana sredstva kupovnine uplaćena u provedbi ovrhe,
- 2) novčana sredstva jamčevine uplaćena u provedbi ovrhe.

(2) Agencija će podatke o računima iz stavka 1. ovoga članka objaviti na svojim internetskoj stranici. Banka ne naplaćuje naknadu za otvaranje, vođenje i zatvaranje posebnih računa.

(3) Agencija je dužna bez odgode izvršiti prijenos novčanih sredstava s računa iz stavka 1. ovoga članka na temelju naloga suda. Ako nakon zaprimanja naloga utvrdi nemogućnost provedbe istoga, Agencija je dužna bez odgode o tome dostaviti obavijest sudu od kojega je zaprimila nalog za prijenos novčanih sredstava.

(4) Novčana sredstva na računima iz stavka 1. ovoga članka ne mogu biti predmet ovrhe.

Troškovi prodaje

Članak 132.d

(1) Agencija na svojim mrežnim stranicama objavljuje poziv na uplatu predujma za pokriće troškova koje će Agencija imati u vezi s prodajom nekretnine.

(2) Način utvrđenja iznosa predujma iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom o vrsti i visini naknada za obavljanje poslova propisanih ovim Zakonom ministar nadležan za poslove pravosuđa.

(3) Sadržaj poziva i način uplate predujma iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom o načinu i postupku provedbe prodaje nekretnina i pokretnina u ovršnom postupku ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Jamčevina

Članak 132.e

(1) U elektroničkoj dražbi, kao ponuditelji, mogu sudjelovati samo osobe koje su prethodno dale jamčevinu i podnijele prijavu za sudjelovanje u elektroničkoj javnoj dražbi. Jamčevina se uplaćuje na poseban račun iz članka 132.c stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Prijava za sudjelovanje u elektroničkoj javnoj dražbi mora sadržavati: broj predmeta ovrhe, podatke o ponuditelju, podatke potrebne za kontakt, način plaćanja jamčevine, kao i druge potrebne podatke.

(3) Nakon uplate jamčevine, a prilikom prve prijave za sudjelovanje u elektroničkoj javnoj dražbi Agencija će ponuditelju dodijeliti i dostaviti identifikator pod kojim je ponuditelj ovlašten anonimno sudjelovati u elektroničkoj dražbi.

(4) Novčana sredstva s osnova jamčevine Agencija će vratiti uplatitelju jamčevine na temelju naloga za prijenos novčanih sredstava koji će Agenciji dostaviti sud.

(5) Iznos, način uplate i način povrata jamčevine, oblik i sadržaj prijave za sudjelovanje u elektroničkoj javnoj dražbi te postupak dodjele identifikatora iz stavka 3. ovoga članka propisat će pravilnikom o načinu i postupku provedbe prodaje nekretnina i pokretnina u ovršnom postupku ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Rokovi

Članak 132.f

(1) Ako Agencija može poduzeti radnju u postupku samo na temelju naloga suda, vrijeme koje je proteklo prije dostave naloga Agenciji ne računa se u zakonom propisan rok za njezino poduzimanje.

(2) Način dostave pismena između Agencije i suda propisat će pravilnikom o načinu i postupku provedbe prodaje nekretnina i pokretnina u ovršnom postupku ministar nadležan za poslove pravosuđa.

(3) Ako je zakonom određen dan za poduzimanje radnje u postupku blagdan, odnosno neradni dan, kao dan za poduzimanje radnje uzet će se prvi radni dan.

Prikupljanje ponuda

Članak 132.g

(1) Ponude za sudjelovanje u elektroničkoj dražbi prikupljaju se elektroničkim putem.

(2) Ponuditelj može ponudu za sudjelovanje u elektroničkoj dražbi dati i elektroničkim putem u poslovnoj jedinici Agencije.

(3) Popis poslovnih jedinica iz stavka 2. ovoga članka bit će sastavni dio pravilnika o načinu i postupku provedbe prodaje nekretnina i pokretnina u ovršnom postupku.

(4) Ponuda mora sadržavati identifikator iz članka 132.e ovoga Zakona.

(5) Ponuda se smatra valjanom ako su ispunjeni uvjeti za davanje ponude prema odredbama ovoga Zakona i ako je cijena naznačena u ponudi ista ili veća od cijene po kojoj se nekretnina može prodati prema uvjetima prodaje koji su objavljeni u pozivu na sudjelovanje u elektroničkoj dražbi. Na elektroničkoj dražbi nije moguće dati više istovjetnih cijena ponude.

(6) Način prikupljanja i davanja ponuda propisat će pravilnikom o načinu i postupku provedbe prodaje nekretnina i pokretnina u ovršnom postupku ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Uplata kupovnine

Članak 132.h

(1) Agencija na svojim mrežnim stranicama objavljuje pravomoćno rješenje o dosudi nekretnine kupcu.

(2) Kupovina se uplaćuje na poseban račun iz članka 132.c stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Postupak i način uplate kupovnine iz stavka 2. ovoga članka propisat će pravilnikom o načinu i postupku provedbe prodaje nekretnina i pokretnina u ovršnom postupku ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Prijenos novčanih sredstava

Članak 132.i

(1) Agencija će prijenos novčanih sredstava iz članka 132.c stavka 1. ovoga Zakona bez odgode izvršiti na temelju pravomoćnog rješenja o namirenju koji Agenciji dostavlja sud.

(2) O provedenom rješenju ili nemogućnosti provedbe rješenja iz stavka 1. ovoga članka Agencija će bez odgode dostaviti obavijest sudu.

(3) Postupak i način provedbe rješenja iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom o načinu i postupku provedbe prodaje nekretnina i pokretnina u ovršnom postupku ministar nadležan za poslove pravosuđa.«.

Članak 56.

U članku 149. dodaje se stavak 7. koji glasi:

»(7) Na prijedlog ovrhovoditelja prodaja pokretnina provest će se elektroničkom javnom dražbom na koju će se na odgovarajući način primijeniti odredbe ovoga Zakona o elektroničkoj javnoj dražbi prodaje nekretnina.«.

Članak 57.

U članku 169. stavku 1. riječi: »Hrvatska gospodarska komora« zamjenjuju se riječju: »Agencija«.

U stavku 2. riječi: »vrijednosti, drugim uvjetima prodaje i ročištu za dražbu« zamjenjuju se riječima: »vrijednosti nekretnine i drugim uvjetima prodaje«.

Članak 58.

U članku 170. stavku 1. riječi: »Hrvatskoj gospodarskoj komori« zamjenjuju se riječju: »Agenciji«, a riječi: »Hrvatsku gospodarsku komoru« riječju: »Agenciju«.

U stavku 2. riječi: »Hrvatska gospodarska komora« zamjenjuju se riječju: »Agencija«.

Članak 59.

U članku 172. točki 9. točka se zamjenjuje zarezom.

Iza točke 9. dodaju se nova točka 10. i točke 11., 12., 13. i 14. koje glase:

»10. utvrđeni iznosi za uzdržavanje djeteta uplaćeni na poseban račun kod banke,

11. naknada troškova za službeno putovanje i naknada troškova prijevoza na posao i s posla do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primicima po osnovi od nesamostalnog rada,

12. dar za djecu do 15. godine života i potpore za novorođenče do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primicima po osnovi od nesamostalnog rada,

13. naknada za saniranje posljedica štete od katastrofa i elementarnih nepogoda,

14. potpore zbog invalidnosti radnika i neprekidnog bolovanja radnika duljeg od 90 dana, potpore za slučaj smrti radnika i smrti člana uže obitelji radnika, do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primicima po osnovi od nesamostalnog rada,
«.

Dosadašnja točka 10. postaje točka 15.

Članak 60.

U članku 173. iza stavka 6. dodaje se stavak 7. koji glasi:

»(7) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se i kada se ovrha provodi na primanjima ovršenika koji nisu plaća, mirovina niti primici od obavljanja samostalne djelatnosti obrta, od slobodnih zanimanja, od poljoprivrede i šumarstva, od imovine i imovinskih prava, od kapitala, kao niti primici od osiguranja (drugi dohodak prema posebnim propisima) i imaju karakter jedinih stalnih novčanih primanja, ako ovršenik javnom ispravom dokaže da je to primanje jedino stalno novčano primanje.«.

Članak 61.

U članku 197. riječi: »isplaćuje plaću« zamjenjuju se riječima: »ne isplaćuje plaću na račun kod banke«.

Članak 62.

U članku 202. iza članka 7. dodaje se stavak 8. koji glasi:

»(8) Oblik i sadržaj isprave iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa.«.

Članak 63.

U članku 204. stavku 1. riječi: »koji je određen u rješenju o ovrsi« zamjenjuju se riječju: »ovrhovoditelja«.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, u rješenju o ovrsi na novčanoj tražbini po računu, na prijedlog ovrhovoditelja, naložit će se da se iznos troškova postupka za koji je određena ovrha prenese na račun odvjetnika koji u tom postupku zastupa ovrhovoditelja kao punomoćnik.«.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 64.

U članku 206. stavku 4. u prvoj i drugoj rečenici riječ: »trideset« zamjenjuje se riječju: »šezdeset«.

Članak 65.

Članak 208. mijenja se i glasi:

»(1) Ako je naplata zatražena na temelju zadužnice upisane u Registar zadužnica i bjanko zadužnica na temelju priopćenja javnog bilježnika koji je zadužnicu potvrdio, Agencija će postupiti kao u povodu pravomoćnog rješenja o ovrsi.

(2) Ako je naplata zatražena na temelju zadužnice koja nije upisana u Registar zadužnica i bjanko zadužnica na temelju priopćenja javnog bilježnika koji je zadužnicu potvrdio, Agencija će postupiti kao u povodu zahtjeva za izravnu naplatu.«.

Članak 66.

U naslovu iznad članka 209. iza riječi: »tijela,« dodaju se riječi: »nagodbe postignute u postupku mirnog rješenja spora,«.

Članak 67.

U članku 209. stavku 1. iza riječi: »tijela« stavlja se zarez i dodaju riječi: »ovršne nagodbe postignute u postupku mirnog rješenja spora na temelju članka 186.a Zakona o parničnom postupku«.

U stavku 2. druga rečenica mijenja se i glasi: »Uz zahtjev ovrhovoditelj treba priložiti izvornik ili otpravak isprave iz stavka 1. ovoga članka.«.

U stavku 3. riječi: »ovršne odluke i nagodbe domaćeg suda ili upravnog tijela« zamjenjuju se riječima: »isprava iz stavka 1. ovoga članka«.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

»(4) Ovrha na novčanoj tražbini po računu ovršenika na temelju obračuna poslodavca o neisplati dospjelog iznosa plaće, naknade plaće ili otpremnine provest će se prije ovrhe radi naplate svih drugih tražbina po tom računu neovisno o vremenu njihova nastanka, osim ovrhe radi ostvarenja djetetove tražbine uzdržavanja.«.

Dosadašnji stavak 4. koji postaje stavak 5. mijenja se i glasi:

»(5) Agencija će primjerak zahtjeva s podacima o ispravi iz stavka 1. ovoga članka na temelju kojih je zatražena izravna naplata, kao i zahtjeva za plaćanje zatezних kamata iz članka 14. ovoga Zakona dostaviti ovršeniku sukladno odredbi članka 8. ovoga Zakona.«.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

U dosadašnjem stavku 6. koji postaje stavak 7. riječ: »trideset« zamjenjuje se riječju: »šezdeset«, riječ: »takav« zamjenjuje se riječima: »pljenidba i«, te riječi: »koji je određen u zahtjevu za izravnu naplatu« zamjenjuju se riječju: »ovrhovoditelja«.

Članak 68.

U članku 210. stavku 1. riječi: »ovršne odluke i nagodbe domaćeg suda ili upravnog tijela, odnosno obračuna poslodavca« zamjenjuju se riječima: »isprave iz članka 209. stavka 1. ovoga Zakona«, a brojka: »4.« zamjenjuje se brojkom: »5.«.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

»(5) O žalbama protiv rješenja o prijedlozima ovršenika iz stavka 1. ovoga članka odlučuje vijeće prvostupanjskog suda koje je dužno rješenje o žalbi donijeti i otpremiti u roku od osam dana.«.

Članak 69.

U članku 211. riječi: »ovršne odluke i nagodbe domaćeg suda, upravnog tijela, odnosno obračuna poslodavca« zamjenjuju se riječima: »isprave iz članka 209. stavka 1. ovoga Zakona«.

Članak 70.

U članku 216. stavci 6. i 7. brišu se.

Dosadašnji stavak 8. koji postaje stavak 6. mijenja se i glasi:

»(6) Ako se podaci iz zaprimljene zadužnice odnosno bjanko zadužnice ne podudaraju s podacima iz registra iz stavka 1. ovoga članka, Agencija istu neće upisati u Očevidnik neizvršenih osnova za plaćanje niti ju izvršiti sukladno odredbama Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.«.

Članak 71.

U članku 256. stavku 2. riječi: »1. i 2.« zamjenjuju se riječima: »1., 2. i 6.«.

Članak 72.

U članku 268. riječ: »trideset« zamjenjuje se riječju: »šezdeset«.

Članak 73.

U članku 281. stavku 4. iza riječi: »donijeti« dodaju se riječi: »i otpremiti«, a iza riječi: »prijedloga« stavlja se zarez i dodaju riječi: »odnosno obavijesti Ministarstva financija, Porezne uprave o osobnom identifikacijskom broju«.

Stavci 6., 7., 8., 9. i 10. brišu se.

Dosadašnji stavci 11. i 12. postaju stavci 6. i 7.

U dosadašnjem stavku 13. koji postaje stavak 8. riječi: »11. i 12.« zamjenjuju se riječima: »6. i 7.«.

Članak 74.

U članku 282. stavku 2. riječi: »nepravodoban ili nedopušten« zamjenjuju se riječima: »nepravodoban, nedopušten ili neobrazložen«.

U stavku 3. riječi: »pravodoban i dopušten« zamjenjuju se riječima: »pravodoban, dopušten i obrazložen«.

Članak 75.

U članku 287. stavku 1. iza riječi: »članka 281. stavka 2.« dodaju se riječi : »i 13.«, a riječi: »članka 282. stavaka 2. i 3.« zamjenjuju se riječima: »članka 282. stavka 2.«.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) U slučaju iz članka 282. stavka 3. ovoga Zakona javni bilježnik će spis proslijediti sudu koji bi bio stvarno nadležan u parničnom postupku.«.

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3. riječi: »stavaka 1., 2. i 3.« zamjenjuju se riječima: »stavka 6.«.

Članak 76.

U članku 316. stavku 3. dodaje se treća rečenica koja glasi: »Prodaju nekretnine ili pokretnine koja je predmet osiguranja javni bilježnik može povjeriti Agenciji koja će prodaju provesti odgovarajućom primjenom pravila o prodaji nekretnina na elektroničkoj javnoj dražbi.«.

Članak 77.

U članku 317. stavku 2. iza riječi: »dražbi« stavlja se zarez i dodaju riječi: »osim u slučaju prodaje elektroničkom javnom dražbom,«.

Članak 78.

Naslov iznad članka 325. mijenja se i glasi: »Prava protivnika osiguranja da zatraži unovčenje ili prijenos predmeta osiguranja na predlagatelja osiguranja«.

Članak 325. mijenja se i glasi:

»(1) Nakon dospjelosti osigurane tražbine protivnik osiguranja ovlašten je od predlagatelja osiguranja zatražiti unovčenje predmeta osiguranja ili mu predložiti da postane punopravni vlasnik stvari, odnosno punopravni nositelj prava, za cijenu koja odgovara iznosu osigurane tražbine s kamatama i troškovima, te poreza.

(2) Unovčenje predmeta osiguranja provodi se uz odgovarajuću primjenu pravila o unovčenju predmeta osiguranja od strane predlagatelja osiguranja (članak 322.).

(3) Prijedlog da postane punopravni vlasnik stvari, odnosno punopravni nositelj prava, protivnik osiguranja uputit će predlagatelju osiguranja preko javnog bilježnika. Predlagatelj osiguranja može u roku od trideset dana od primitka prijedloga, preko istog javnog bilježnika, obavijestiti protivnika osiguranja pristaje li na njegov prijedlog.

(4) Ako predlagatelj osiguranja obavijesti protivnika osiguranja kako želi postati punopravni vlasnik stvari, odnosno punopravni nositelj prava, javni bilježnik iz stavka 3. ovoga članka o tome će mu izdati potvrdu u roku od petnaest dana. Nakon što je protivniku osiguranja dao suglasnost iz ovog stavka, protivnik osiguranja nije više ovlašten povući je. Ako se protivnik osiguranja ne očituje u danom roku, smatrat će se da je pristao na prijedlog protivnika osiguranja.

(5) Osigurana tražbina se smatra izmirenom kad predlagatelj osiguranja postane punopravni vlasnik, odnosno nositelj prava. Na temelju potvrde iz stavka 4. ovoga članka predlagatelj osiguranja ima sva ovlaštenja iz članka 322. stavaka 11. i 12. ovoga Zakona.

(6) Ako postane punopravni vlasnik stvari, odnosno punopravni nositelj prava, predlagatelj osiguranja dužan je platiti porez i druga javna davanja u skladu sa zakonom (članak 324. stavak 4.), dok je protivnik osiguranja dužan snositi sve troškove vezane uz prijenos predmeta osiguranja na predlagatelja osiguranja (stavak 4.)«.

Članak 79.

U članku 362. stavku 1. iza riječi: »Zakona« stavlja se točka, a riječi: »te prema članku 20. točki 6. Zakona o sudovima (»Narodne novine«, br. 150/05., 16/07., 113/08., 153/09., 116/10 i 130/11.)« brišu se.

Članak 80.

U članku 366. stavku 3. iza brojke: »2.« dodaju se riječi: »i 8.«.

Članak 81.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnike iz članka 43., članka 55. i članka 62. ovoga Zakona i pravilnike o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja očevidnika nekretnina i pokretnina koje se prodaju u ovršnom postupku, Pravilnika o obliku i sadržaju zahtjeva za izravnu naplatu i Pravilnika o registru zadužnica i bjanko zadužnica radi usklađenja s odredbama ovoga Zakona.

Članak 82.

(1) Postupci pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se primjenom odredbi Ovršnog zakona (»Narodne novine«, br. 112/12. i 25/13.).

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, članak 4., članak 6., članak 37., članak 53. i članak 54. ovoga Zakona te članak 32. i članak 34. ovoga Zakona u dijelu koji se odnosi na vođenje kaznenog postupka po službenoj dužnosti u vezi s tražbinom zbog čijeg se prisilnog ostvarenja vodi ovršni postupak primjenjivat će se na postupke koji su u tijeku ako na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nisu započete radnje na koje se odnose.

(3) Članak 17. ovoga Zakona neće se primjenjivati na račune izdane prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Članak 67. ovoga Zakona u dijelu koji se odnosi na provedbu ovrhe na novčanoj tražbini po računu ovršenika na temelju obračuna poslodavca o neispлатi dospjelog iznosa plaće, naknade plaće ili otpremnine prije ovrhe radi naplate svih drugih tražbina po tom računu neovisno o vremenu njihova nastanka, osim ovrhe radi ostvarenja djetetove tražbine uzdržavanja, ne primjenjuje se na tražbine iz osnova za plaćanje upisanih u Očevidnik redosljeda osnova za plaćanje prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 83.

U cijelom tekstu Ovršnog zakona (»Narodne novine«, br. 112/12. i 25/13.) riječi: »motorno vozilo« zamjenjuju se riječju: »vozilo«, a riječi: »europski ovršni nalog« zamjenjuju se riječima: »europski ovršni naslov« u odgovarajućem broju i padežu.

Članak 84.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. rujna 2014., osim članka 35., članka 42. i 43., članka 45., članka 47. do 52., članka 55. do 58., članka 64. i 65., članka 67. stavaka 4. i 6., članka 76. i 77. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2015.

Klasa: 022-03/13-01/322

Zagreb, 15. srpnja 2014.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Josip Leko, v. r.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1440

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Jasna Omejec, predsjednica, te suci Mato Arlović, Snježana Bagić, Marko Babić, Slavica Banić, Mario Jelušić, Antun Palarić, Aldo Radolović, Duška Šarin i Miroslav Šeparović, odlučujući o prijedlozima za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.), na sjednici održanoj 1. lipnja 2016. donio je

ODLUKU

I. Pokreće se postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom te se ukida članak 39. stavak 3. Ovršnog zakona (»Narodne novine« broj 112/12., 25/13. i 93/14.).

II. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

O b r a z l o ž e n j e

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Ovršni zakon donio je na temelju članka 2. stavka 4. alineje 1. Ustava sedmi (7.) saziv Hrvatskog sabora na sjednici održanoj 21. rujna 2012. Proglasio ga je Predsjednik Republike Hrvatske odlukom od 4. listopada 2012. Objavljen je u »Narodnim novinama« broj 112 od 11. listopada 2012., a stupio je na snagu 15. listopada 2012., osim članaka 356. do 364. koji su stupili na snagu danom prijama Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije 1. srpnja 2013.

Na dan donošenja ove odluke na snazi je Ovršni zakon s izmjenama i dopunama (»Narodne novine« broj 112/12., 25/13. – članak 101. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, i 93/14.).

1.1. Kada se u ovoj odluci Ustavni sud poziva na tekst Ovršnog zakona koji je danas na snazi (»Narodne novine« broj 112/12., 25/13. i 93/14.), koristi se njegovim punim nazivom.

2. Prijedloge za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 39. stavka 3. Ovršnog zakona (»Narodne novine« broj 112/12. i 25/13.; u daljnjem tekstu: OvrZ:112/12-25/13) podnijeli su Ivica Crnić iz Zagreba (predmet broj: U-I-2881/2014), te Hrvatska odvjetnička komora koju zastupa predsjednik Robert Travaš (predmet broj: U-I-3261/2014).

Predlagatelji članak 39. stavak 3. OvrZ-a:112/12-25/13 smatraju nesuglasnim s člancima 3., 14. stavkom 2., 16. stavkom 2., 26. i 29. stavkom 1. Ustava.

2.1. Nakon izmjena i dopuna članka 39. stavka 3. OvrZ-a:112/12-25/13 koja je učinjena člankom 20. stavkom 1. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona (»Narodne novine« broj 93/14.) predlagatelj Ivica Crnić dostavio je novi prijedlog 6. studenoga 2014. (koji se vodi pod brojem U-I-7202/2014) kojim je osporio izmijenjeni i dopunjeni članak 39. stavak 3. OvrZ-a:112/12-25/13, s tim da je prijedlogom obuhvatio i članke 51. stavak 1., 58. stavak 1., 59. stavak 3., 136. stavak 4. i 279. stavak 3. OvrZ-a:112/12-25/13. Taj dio prijedloga izdvojen je u zaseban predmet pod brojem U-I-4767/2015.

2.2. Na poziv Ustavnog suda, Hrvatska odvjetnička komora je dopisom od 19. studenoga 2014. izvijestila da ostaje kod prvotno podnesenog prijedloga, unatoč izmjenama i dopunama osporene zakonske odredbe, ističući da članak 39. stavak 3. OvrZ-a:112/12-25/13 nije izmijenjen u dijelu koji se prijedlogom osporava.

2.3. Pozivom na članak 25. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 42/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), o prijedlozima predlagatelja za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom u dva je navrata (27. listopada 2014. i 10. veljače 2015.) zatraženo očitovanje Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske. To je Ministarstvo dostavilo svoje očitovanje aktom klasa: 740-11/14-01/534, ur. broj: 514-04-01-02-14-15-06 od 6. studenoga 2015.

II. OSPORENA ODREDBA ZAKONA

3. Članak 39. Ovršnog zakona (»Narodne novine« broj 112/12.) u cijelosti glasi:

»Prijedlog za ovrhu

Članak 39.

(1) Prijedlog za ovrhu mora sadržavati zahtjev za ovrhu u kojemu će biti naznačena ovršna ili vjerodostojna isprava na temelju koje se traži ovrha, ovrhovoditelj i ovršenik, osobni identifikacijski brojevi ovrhovoditelja i ovršenika, tražbina čije se ostvarenje traži te sredstvo kojim ovrhu treba provesti i, po potrebi, predmet u odnosu na koji ga treba provesti. Prijedlog mora sadržavati i druge propisane podatke potrebne za provedbu ovrhe.

(2) Prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave mora sadržavati:

1. zahtjev da sud naloži ovršeniku da u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri od dana dostave rješenja, namiri tražbinu zajedno s odmjerenim troškovima, i

2. ovršni zahtjev iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Prijedlog za ovrhu koji ne sadrži sve podatke iz stavaka 1. i 2. ovoga članka sud će odbaciti rješenjem, ne pozivajući predlagatelja da ga dopuni ili ispravi.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, ako prijedlog za ovrhu ne sadrži osobni identifikacijski broj ovršenika, nadležni sud ili javni bilježnik će ga pribaviti po službenoj dužnosti.«

4. Taj je zakonski članak djelomično izmijenjen i dopunjen člankom 20. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona (»Narodne novine« broj 93/14.; u daljnjem tekstu: ZID OvrZ:93/14), koji glasi:

»Članak 20.

U članku 39. stavku 3. iza riječi: 'ispravi' stavlja se zarez i dodaju riječi: 'osim u ovrsci radi vraćanja zaposlenika na rad ili u službu'.

U stavku 4. dodaje se druga rečenica koja glasi: 'Sud ili javni bilježnik dužan je najkasnije u roku od osam dana od dana primitka prijedloga za ovrhu, odnosno dopune podataka o ovršeniku, uputiti zahtjev Ministarstvu financija, Poreznoj upravi za dostavu podataka o osobnom identifikacijskom broju.'.

Iza stavka 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

'(5) Ako Ministarstvo financija, Porezna uprava obavijesti sud ili javnog bilježnika o nemogućnosti dostave podatka o osobnom identifikacijskom broju ovršenika, sud ili javni bilježnik je dužan u roku od osam dana od dana primitka obavijesti uputiti poziv ovrhovoditelju da dopuni podatke o ovršeniku (podaci o rođenju, matični broj građana, posljednje poznato prebivalište i adresa stanovanja za fizičku osobu, odnosno matični broj ili matični broj subjekta za pravnu osobu) u roku od osam dana od dana primitka poziva.

(6) Ako ovrhovoditelj u roku iz stavka 5. ovoga članka ne dostavi tražene podatke ili ako sud ili javni bilježnik na temelju dopunjenih podataka ne uspije pribaviti osobni identifikacijski broj ovršenika, sud će odbaciti prijedlog za ovrhu, osim ako je ovršenik strana fizička ili pravna osoba kada će sud ili javni bilježnik donijeti rješenje o ovrsi bez osobnog identifikacijskog broja ovršenika.'«

5. Redakcijski pročišćeni tekst osporenog članka 39. stavka 3. Ovršnog zakona glasi:

»Članak 39.

(...)

(3) Prijedlog za ovrhu koji ne sadrži sve podatke iz stavaka 1. i 2. ovoga članka sud će odbaciti rješenjem, ne pozivajući predlagatelja da ga dopuni ili ispravi, osim u ovrsi radi vraćanja zaposlenika na rad ili u službu.

(...)

III. PRIGOVORI PREDLAGATELJA

6. Predlagatelj Ivica Crnić u svom prijedlogu u predmetu broj: U-I-2881/2014, navodi da »nema nikakve potrebe da se ovrhovoditeljevo pravo na mogućnost ispravka formalne pogreške pri sastavljanju ovršnog prijedloga ograničava u toj mjeri da ono može dovesti do potpunog gubitka vjerovnikovih prava«. Za tu tvrdnju navodi nekoliko primjera, posebice ukazujući na probleme koji mogu nastati za radnika kada traži ovrhu radi povrata na rad iz članka 268. Ovršnog zakona, kada se prijedlog može podnijeti u roku od 30 dana od dana kada je ovrhovoditelj stekao pravo na podnošenje tog prijedloga. Navodi problem ako »radnik u prijedlogu za ovrhu (nehotice) pogrešno označi poslovni broj ovršne isprave. Sud će, zbog takvog benignog propusta ovrhovoditelja (ovdje radnika) rješenjem odbaciti takav prijedlog ne pozivajući predlagatelja da ga dopuni ili ispravi ... Ako to sud učini pri kraju 30-dnevnog roka za podnošenje takvog prijedloga ili po proteku tog roka, ovrhovoditelj više ne može osnovano podnijeti novi prijedlog s točnim poslovnim brojem ovršne isprave. Time ovrhovoditelj, zbog proteka zakonskog roka iz čl. 268. OZ-a, gubi svoje pravo vraćanja na rad, a time i egzistenciju. Zar su Ministarstvo pravosuđa ... odnosno Hrvatski sabor ... zaista htjeli takve posljedice po ovrhovoditelja propisujući tako strogu sankciju kakva je ona iz čl. 39. st. 3. OZ-a«.

Zaključno navodi da bi »ovršni zakon trebao biti učinkovito oruđe za ostvarenje prava koja proizlaze iz pravomoćnih presuda sudova ... ne smije sadržavati odredbe koje tako stečena prava (vrlo često teško izborna) bez ikakvog razumnog razloga ograničavaju. Time OZ i dalje ostaje parnica nakon parnice, pa čak i s većim ograničenjima no što su ona propisana Zakonom o parničnom postupku, jer u parnici sud ima pravo pozvati stranku na ispravak tehničke pogreške u podnesku (čl. 109. ZPP-a), a u ovrsi, bez ikakva razumnog razloga, sud nema to pravo. (...) Stječe se dojam da je OZ donesen s ciljem da se pod svaku cijenu popravi statistika redovnih sudova formalnim dovršavanjem ovršnih postupaka koji su u tijeku, a da je iz vidokruga predlagatelja Zakona ... potpuno ispušteno ono što bi trebao biti stvarni cilj takvog propisa – učinkovito ostvarenje vjerovničkih prava, a slijedom tog i stvaranje općeg reda u poštivanju ispunjenja obveza«.

7. Hrvatska odvjetnička komora u svom prijedlogu, između ostaloga, navodi:

»Prema mišljenju predlagatelja, navedena odredba suprotna je odredbi čl. 16 st. 2 Ustava, jer se ovrhovoditelju, tj. vjerovniku, nameću ograničenja koja nisu nužna s obzirom na okolnosti. Odredba st. 3 čl. 39 OZ-a da će sud odbaciti rješenjem prijedlog za ovrhu koji ne sadržava sve podatke, a da pri tom ne pozove predlagatelja da takav prijedlog dopuni ili ispravi, neustavno je ograničenje koje otežava vjerovnikov, tj. ovrhovoditeljev, pravni položaj. Takva odredba onemogućava ovrhovoditeljevo pravo na ispravak formalne pogreške pri sastavljanju ovršnog prijedloga i to u takvoj mjeri da ona može dovesti do potpunog gubitka vjerovnikovih prava.

Ovrha je kruna svakog sudskog postupka, koji je vrlo često iscrpljujuć, dugotrajan i skup, pa nemogućnost ispravka ovršnog prijedloga dovodi do toga da ovrhovoditelj kao vjerovnik u potpunosti izgubi pravo na ovrhu.

To se npr. može dogoditi gubitkom reda u stjecanju založnog prava i prednosnog reda ili u nekim drugim sličnim pravnim situacijama. Zbog toga, isključivo radi tehničkog propusta ili očite pogreške u pisanju, za vjerovnika mogu nastati teške materijalno pravne posljedice.

Trebalo je predvidjeti da sud ima ovlast i dužnost odbaciti nepotpuni prijedlog za ovrhu, ali tek nakon što pozove ovrhovoditelja da u primjerenom roku otkloni uočeni formalni nedostatak.

Naročito treba uzeti u obzir da pravo pokretanja ovrhe ima ovrhovoditelj osobno, bez pomoći pravnog zastupnika, a takav ovrhovoditelj ne mora nužno imati potrebnu pravno znanje.

Ne postoji ustavnopravni, a još više životno razumni pravni razlog da se ovrhovoditelju propisuje tako teška sankcija zbog mogućeg propusta pri podnošenju prijedloga za ovrhu.

Kao drugi primjer možemo uzeti posljedicu u ovrsi radi vraćanja zaposlenika na rad, gdje je rok za podnošenje prijedloga za ovrhu 30 dana od dana kada je ovrhovoditelj stekao pravo da takav ovršni prijedlog podnese. Ukoliko je u ovršnom prijedlogu npr. pogrešno naznačen poslovni broj ovršne isprave, sud će prijedlog odbaciti ne pozivajući predlagatelja na ispravak ili dopunu. Ukoliko to sud učini pri isteku 30-dnevnog roka za podnošenje takvog prijedloga, ili po proteku takvog roka, ovrhovoditelj koji je uspio u parnici radi vraćanja na posao ne može više podnijeti novi prijedlog za ovrhu i uspjeh u parnici je u cijelosti poništen. Dakle, ovrhovoditelj gubi pravo na rad, time i pravo na egzistenciju i mnoga druga ustavna prava.«

Iako se u prijedlogu dijelom osporava i problem oko kratkog roka za ovrhu iz članka 268. Ovršnog zakona, preostali dio prijedloga odnosi se na okolnost da se ovršni prijedlog ne vraća na dopunu ovrhovoditelju, te je stoga taj dio prijedloga predmet ocjene Ustavnog suda u ovom predmetu.

8. Predlagatelj Ivica Crnić u svom prijedlogu broj: U-I-7202/2014 navodi da »nema nikakve ustavne osnove da se ovrhovoditeljevo pravo na mogućnost ispravka formalne, tehničke pogreške pri sastavljanju ovršnog prijedloga ograničava u toj mjeri da ono može za posljedicu imati potpuni gubitak svih vjerovnikovih prava«. Smatra da se člankom 39. stavkom 3. Ovršnog zakona nakon dugotrajnog parničnog postupka ili drugog kontradiktornog postupka, vjerovnika dovodi do toga da »on sva svoja prava u potpunosti izgubi zbog eventualnog formalnog propusta. Pri tome se vjerovniku ne daje mogućnost da eventualnu formalnu, tehničku pogrešku (primjerice, pogrešku u pisanju) ispravi, već se ... nameće ograničenje koje nema osnove u Ustavu, što u cijelosti narušava i ustavnopravnu koncepciju prava na pravično suđenje ...«.

Predlagatelj smatra da zbog, primjerice, očite pogreške u pisanju netočnog broja presude na temelju koje se zahtijeva ovrha ili datuma donošenja ovršne isprave, mogu za stranku nastati teške materijalnopravne posljedice i velika šteta. Stoga, smatra da je sudu trebalo dati ovlast da odbaci nepotpuni prijedlog za ovrhu »ali tek nakon što pozove ovrhovoditelja da u primjerenom roku otkloni (ispravi) uočeni formalni nedostatak ...«. Smatra da bi takvo zakonsko rješenje bilo primjereno »legitimnim očekivanjima ovrhovoditelja da mu država svojim neosnovano formalističkim i rigidnim propisima ne otežava ili čak potpuno onemogućuje ionako dugotrajan proces ostvarenja njegovih prava«. Smatra da zbog toga vjerovnik može biti izložen riziku gubitka reda u stjecanju založnog prava ili da izgubi prednosni red iz članka 161. Ovršnog zakona.

Uz ostalo, smatra da je riječ o »protuustavnom ograničavanju mogućnosti sudjelovanja jedne od stranaka u postupku pred sudom« odnosno da se »vjerovnicima nameće neosnovano velika ograničenja pri ostvarenju njihovih prava i time ih se stavlja u podređeni položaj u odnosu na dužnike«, što pojašnjava ovako:

»Ovršni zakon bi trebao biti učinkovito pravno oruđe za ostvarenje prava koja proizlaze iz pravomoćnih presuda sudova i drugih tijela državne vlasti. Time bi taj Zakon bio doprinos stvaranju pravnog reda i sigurnosti.

Zato taj Zakon ne smije sadržavati odredbe koje tako stečena prava ... bez ikakvog razumnog razloga ograničavaju. (...)

Stječe se dojam da je OZ donesen s ciljem da se pod svaku cijenu popravi formalna statistika redovnih sudova formalnim dovršavanjem ovršnih postupaka koji su u tijeku, a da je iz vidokrug predlagatelja tog Zakona ... i zakonodavca (Hrvatskog sabora) potpuno ispušteno ono što bi trebalo biti stvarni cilj takvog propisa – učinkovito ostvarenje vjerovničkih prava (...)

8.1. Komentirajući izmjenu članka 39. stavka 3. Ovršnog zakona učinjenu člankom 20. stavkom 1. ZID-a OvrZ-a:93/14, ističe da je u odnosu na radnike – ovrhovoditelje otklonjena neustavnost na koju je ranije ukazivao, no da je »zakonodavac stvorio dvije vrste vjerovnika-ovrhovoditelja, jedne koji imaju status radnika i druge, koji taj status nemaju« te da je time »zakonodavac ovrhovoditelje doveo u nejednak položaj pred zakonom, što je suprotno čl. 14. st. 2. i čl. 29. st. 1. Ustava, jer ovrhovoditelji u pravnom statusu radnika imaju pravo da ih sud pozove da otklone (isprave) tehničke i/ili formalne propuste u sastavljanju ovršnog prijedloga, a ostali ovrhovoditelji (...) toga prava nemaju«.

Stoga predlaže pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 39. stavka 3. Ovršnog zakona i njegovo ukidanje.

IV. OČITOVANJE MINISTARSTVA PRAVOSUĐA

9. Ministarstvo pravosuđa u svom očitovanju od 6. studenoga 2015. na navode sva tri prijedloga navodi:

»Člankom 39. stavak 3. OZ-a propisano je ovlaštenje suda da rješenjem odbaci prijedlog za ovrhu ako isti ne sadrži sve podatke propisane stavkom 1. i 2. toga članka, ne pozivajući predlagatelja da ga dopuni ili ispravi.

Uvodno ističemo kako je u domaćem ovršnom zakonodavstvu prihvaćeno načelo strogog formalnog legaliteta. U skladu s tim načelom, u ovršnom postupku postojanje tražbine i ostalih pretpostavki za vođenje postupka mogu se dokazivati isključivo kvalificiranim ispravama te se ovrha određuje samo na temelju ovršne ili vjerodostojne isprave.

Zadaća suda u ovršnom postupku nije upuštati se u primjenu materijalnog prava koje bi bilo mjerodavno za odluku o glavnoj stvari, na način da djelomično stavi izvan snage ovršnu ispravu, slijedom čega se, u tom postupku, odluka o glavnoj stvari, sadržana u pravomoćnoj i ovršnoj presudi, ne može niti mijenjati niti ukidati u cijelosti ili djelomično, nego se mora izvršiti.

Predmetni članak 39. stavak 3. OZ-a sadržajno je u skladu s navedenim načelom strogog formalnog legaliteta.

Ovrhovoditelj je prilikom podnošenja prijedloga za ovrhu dužan povesti računa o svim formalnim pretpostavkama o kojima ovisi hoće li sud odrediti predloženu ovrhu ili će odbaciti prijedlog, ne ulazeći u razloge osnovanosti odnosno neosnovanosti samog prijedloga. Ovo stoga što je isključiva svrha ovršnog postupka brzo i učinkovito ostvarenje tražbine ovrhovoditelja u odnosu na ovršenika, pa bi određivanje i provedba ovrhe u slučaju da ovrhovoditelj nije dokazao tražbinu i ostale pretpostavke za vođenje postupka u trenutku podnošenja prijedloga za ovrhu, dovela ovršenika u nepovoljan položaj, a da na to nije mogao utjecati. Institut dopune i ispravka podneska zato nije sredstvo koje bi svoje mjesto trebalo imati u ovršnom postupku koji je, kao što smo već naveli, u svojoj biti strogo formalan postupak. Za pravnu sigurnost je najlošija opcija da je dug pravni put kojim se ostvaruje ili štiti neko pravo jer time gube oni čija su prava ugrožena, najprije zbog postupanja onih koji to pravo ugrožavaju, a potom sporošću postupka koji ih treba štititi.

Također, smatramo kako nije osnovan navod predlagatelja prema kojem formalna pogreška pri sastavljanju ovršnog prijedloga može dovesti do potpunog gubitka ovrhovoditeljevih prava, zato jer u slučaju odbacivanja njegovog prijedloga, ovrhovoditelj može podnijeti novi prijedlog za ovrhu.

Stoga se pobijana odredba ukazuje upravo sukladnom članku 29. Ustava i članku 6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i sloboda, prvenstveno zbog obveze suda da odlučuje i provodi postupak u razumnom roku.«

V. MJERODAVNE ODREDBE USTAVA

10. Ustavni sud je kod razmatranja osnovanosti prijedloga predlagatelja ocijenio mjerodavnim sljedeće odredbe Ustava:

»Članak 3.

... jednakost, ... vladavina prava ... najviše su vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava.«

»Članak 14.

Svatko u Republici Hrvatskoj ima prava i slobode, neovisno o njegovoj rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama.

Svi su pred zakonom jednaki.«

»Članak 29.

Svatko ima pravo da ... sud pravično ... odluči o njegovim pravima i obvezama ...

(...)«

VI. OCJENA USTAVNOG SUDA

11. Pravni poredak, kao ukupnost pravnih normi kojima se reguliraju društveni odnosi, u sebi sadržava i neizravni zahtjev dobrovoljnog podvrgavanja adresata zahtjevima koje on postavlja. Ukoliko takvo podvrgavanje izostane, nužno je uspostaviti i ustrojiti tijela i propisati postupke kojima će se utvrditi protupravno postupanje i nametnuti prisilno ostvarenje zahtjeva pravnog poretka. Na području građanskih odnosa primjena prisile radi intervencije u privatnopravne odnose obavlja se u ovršnom postupku.

Ovršni postupak je pravno uređen sudski građanski postupak radi prisilnog ostvarenja tuđeg subjektivnog prava građanskopravne prirode, koji predstavlja niz pravno uređenih i funkcionalno koordiniranih radnji suda, stranaka i drugih subjekata. Ovršni postupak je postupak specijalne (singularne) egzekucije, a provodi se radi ostvarenja ili osiguranja određene tražbine na pojedinačno određenim dijelovima imovine osobe koja je dužna omogućiti ostvarenje tuđeg subjektivnog prava u najširem smislu. Ovršni postupak je, u pravilu, postupak imovinskopravne egzekucije – predmet ovrhe odnosno osiguranja u tim su postupcima primarno dijelovi imovine ovršenika odnosno protivnika osiguranja, a samo izuzetno, kad to zbog prirode tražbine nije moguće, i njegova osoba.

Upravo zbog toga odredbe zakona koji uređuje ovrhu i osiguranje, kao temeljnog propisa na kome počiva ostvarenje i zaštita građanskih prava u hrvatskom pravnom sustavu, moraju biti jasne, precizne, predvidljive, izvjesne te sukladne legitimnim očekivanjima.

12. Ovršni postupak pokreće se prijedlogom za ovrhu koji ovrhovoditelj podnosi tijelu (sudu ili javnom bilježniku) nadležnom za provođenje ovršnog postupka, već prema tome je li riječ o ovrhi na temelju ovršne isprave (primjerice, sudskoj presudi ili sudskoj nagodbi) ili o ovrhi na temelju vjerodostojne isprave (primjerice, računu).

Prijedlog za ovrhu, kao i svaki drugi podnesak, mora sadržavati oznaku suda kome se podnosi, ime, zanimanje i prebivalište odnosno boravište stranaka, njihovih zakonskih zastupnika i punomoćnika (ako ih imaju), oznaku predmeta postupka i potpis podnositelja (sukladno članku 106. stavku 2. Zakona o parničnom postupku, »Narodne novine« broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 123/08., 57/2011., 148/11. – pročišćeni tekst i 25/13.; u daljnjem tekstu: ZPP). Osim toga, podnesak osobito mora sadržavati zahtjev za ovrhu, točnu naznaku ovršne ili vjerodostojne isprava na temelju koje se traži ovrha, ovrhovoditelja i ovršenika, osobne identifikacijske brojeve ovrhovoditelja i ovršenika, naznaku tražbina čije se ostvarenje traži te sredstva kojima ovrhu treba provesti i, po potrebi, predmet u odnosu na koji ga treba provesti.

Sukladno članku 34. stavku 1. zadnja rečenica Ovršnog zakona, prijedlog mora sadržavati i druge propisane podatke potrebne za provedbu ovrhe. Pod tim, Ovršni zakon podrazumijeva navođenje posebnih postupovnih radnji i dostavljanje dodatnih isprava i podataka koji su vezani uz posebna pravila vezana uz svaki pojedini predmet ovrhe, jer je svaki predmet ovrhe vezan uz posebne postupovne specifičnosti.

12.1. Prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave mora sadržavati još i sljedeće dijelove koji su propisani člankom 39. stavkom 2. Ovršnog zakona, a koji glasi:

»Članak 39.

(...)

(2) Prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave mora sadržavati:

1. zahtjev da sud naloži ovršeniku da u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri od dana dostave rješenja, namiri tražbinu zajedno s odmjerenim troškovima, i

2. ovršni zahtjev iz stavka 1. ovoga članka.«

13. Prijedlog za ovrhu koji ne sadržava sve propisane podatke sud je dužan odbaciti rješenjem, ne pozivajući ovrhovoditelja da ga ispravi ili dopuni.

To znači da je propisanim člankom 39. stavkom 3. Ovršnog zakona neizravno otklonjena primjena članka 109. ZPP-a u ovršnom postupku, koji u mjerodavnom dijelu glasi:

»Članak 109.

Ako podnesak nije razumljiv ili ne sadržava sve što je potrebno da bi se po njemu moglo postupiti, sud će podnositelju naložiti da podnesak ispravi odnosno dopuni u skladu s danom uputom i u tu svrhu mu vratiti podnesak radi ispravka ili dopune.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, sud će odrediti rok od osam dana za ponovno podnošenje podneska.

Ako podnesak vezan za rok bude ispravljen odnosno dopunjen i predan sudu u roku određenom za dopunu ili ispravak, smatrat će se da je podnesen sudu onog dana kad je prvi put bio podnesen.

Smatrat će se da je podnesak povučen ako ne bude vraćen sudu u određenom roku i ispravljen u skladu s dobivenom uputom suda, a ako bude vraćen bez ispravka odnosno dopune, odbacit će se.

(...)«

14. Ustavni sud prije svega ističe da sloboda izbora normativnog okvira ili zakonodavnog modela ovršnog postupka pretpostavlja zakonodavčevu ovlast da na odgovarajući način uređuje organizaciju i nadležnost sudova u ovršnom postupku te položaj stranaka u postupku, uključujući i njihov međusobni odnos, ovisno o ciljevima koji se politikama u području ovrhe želi postići. Odabir je po sili Ustava u isključivoj nadležnosti zakonodavca. Isključiva je ovlast zakonodavca da pojedine institute ovršnog postupka prihvati, zadrži ili ukloni iz prihvaćenog modela ovrhe odnosno promijeni sam model. S ustavnopravnog je aspekta jedina obveza zakonodavca da pri uređivanju pojedinih instituta tog postupka uvažava zahtjeve koje pred njega postavlja Ustav, a osobito one koji proizlaze iz načela vladavine prava i one kojima se štite određena ustavna dobra i vrednote. Drugim riječima, njihovo uređenje uvijek mora biti takvo da osigurava ostvarenje legitimnih ciljeva ovršnog postupka, pravnu sigurnost objektivnog pravnog poretka, određenost, pristupačnost, predvidljivost i pravnu izvjesnost normi, te procesnu ravnopravnost položaja stranaka u ovršnim postupcima u Republici Hrvatskoj u skladu sa zahtjevima koji proizlaze iz vladavine prava, najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske koja je temelj za tumačenje Ustava (članak 3. Ustava). Ustavna je zadaća Ustavnog suda osigurati da ti zahtjevi budu poštovani.

15. Iz prijedloga proizlazi da predlagatelji uz osporeni članak 39. stavak 3. Ovršnog zakona ističu više prigovora, od kojih su relevantni:

- prigovori neodređenosti i nepredvidljivosti osporene zakonske norme,
- prigovor pretjeranog formalizma,
- prigovor nejednakog postupanja prema ovrhovoditeljima.

1) Neodređenost i nepredvidljivost osporene zakonske norme

16. Osporeno postupovno rješenje u hrvatski ovršni sustav uvedeno je člankom 20. stavkom 2. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona (»Narodne novine« broj 88/05.) i do sada nije bilo osporavano u postupku pred Ustavnim sudom.

Razlog za uvođenje takvog zakonskog rješenja objasnila je Vlada Republike Hrvatske u Konačnom prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona iz svibnja 2005. (P.Z. br. 268/05), kada je navela:

»Radi jačanja procesne discipline stranaka predloženim stavkom 3. članka 35. OZ-a propisuje se da će sud odbaciti rješenjem prijedlog za ovrhu koji ne sadrži sve Zakonom propisane podatke, ne pozivajući predlagatelja da ga dopuni ili ispravi. Navedeno je potrebno propisati jer Zakon o parničnom postupku, koji se supsidijarno primjenjuje u ovršnom postupku (članak 19. OZ-a), drugačije uređuje postupanje suda u tom slučaju.«

Opći cilj tog zakona označen je kao povećanje opće efikasnosti ovršnog postupka »njegovim pojednostavljenjem i ubrzanjem«, uz sljedeće učinke:

»Trebalo očekivati da će se predloženim izmjenama i dopunama Ovršnog zakona bitno rasteretiti sudovi (uvođenjem javnobilježničkog određivanja ovrhe na temelju vjerodostojne isprave ...), pojednostavniti, ubrzati i učiniti djelotvornijom ovrha na nekretninama, pokretninama i novčanim tražbinama po računu kod banaka.«

16.1. U »Razlozima za donošenje zakona«, u Konačnom prijedlogu Ovršnog zakona, koji je Vlada Republike Hrvatske uputila Hrvatskom saboru aktom klasa: 711-01/12-01/01, ur. broj: 5030109-12-7 od 13. rujna 2012. (P.Z. br. 128/12), između ostalog se navodi:

»Ekonomičnost, ubrzanje i djelotvornost ovršnog postupka te rasterećenje sudova uz provedbu ovrhe bez vrijeđanja dostojanstva dužnika su naši primarni ciljevi. Ostvarenje navedenih ciljeva omogućiti će predloženi Ovršni zakon, što će imati i neposredan utjecaj na skraćivanje trajanja postupka.

U prethodnom razdoblju ovršni postupak unaprijeđen je izvansudskom ovrhom, uvođenjem javnih bilježnika, javnih komisijara i Financijske agencije kao financijske institucije u vlasništvu Republike Hrvatske u obavljanje radnji određivanja i/ili provedbe u ovršnom postupku.

Uvažavajući Smjernice za provedbu postojećih preporuka Vijeća Europe za bolju provedbu ovrhe ukazuje se potrebnim uspostaviti jasni pravni okvir za ovršni postupak. U tom se smislu predlaže donošenje novog Ovršnog zakona koji se u svojoj osnovi nastavlja na važeće zakonske odredbe Ovršnog zakona (»Narodne novine«, br. 57/96, 29/99, 42/2000, 173/2003, 194/2003, 151/2004, 88/2005, 121/2005 i 67/2008) kao pretežitog u primjeni ...«

17. Zahtjevi pravne sigurnosti i vladavine prava iz članka 3. Ustava traže da pravna norma bude dostupna adresatima i za njih predvidljiva, to jest dovoljno precizna da oni mogu stvarno i konkretno – po potrebi uz odgovarajući savjet – znati svoja prava i obaveze, do stupnja koji je razuman u danim okolnostima, kako bi se prema njima mogli ponašati.

Kad se taj zahtjev ne poštuje, neodređene i neprecizne pravne norme otvaraju prostor arbitrarnom odlučivanju upravnih i sudbenih tijela. Zahtjev za određenošću i preciznošću pravne norme mora se smatrati sastavnim dijelom načela vladavine prava na području svih grana prava jer bi njegovo zanemarivanje ugrozilo druge sastavnice načela pravne sigurnosti kao dijela načela vladavine prava, osobito zahtjeve za jedinstvenom primjenom prava te poštovanjem učinaka pravomoćnih presuda i drugih odluka tijela državne i javne vlasti.

17.1. Stoga je Ustavni sud prvo smatrao potrebnim razmotriti pitanje zadovoljava li osporeni članak 39. stavak 3. Ovršnog zakona zahtjeve predvidljivosti, preciznosti i određenosti pravne norme, koje pitanje otvaraju navodi predlagatelja Ivice Crnića o tome da »propisi ne bi smjeli otežavati položaj, kako je to učinjeno tom životno nelogičnom, nerazumnom i neustavnom odredbom«.

Pri tome, članak 39. stavak 3. Ovršnog zakona ne može se razmatrati zasebno već samo kao sastavni dio članka 39. Ovršnog zakona, a učinci njegove primjene mogu postati jasni samo uz cjelovito razmatranje svih dijelova članka 39. Ovršnog zakona, kao i posljedica koje njegova primjena ima na ovrhovoditelje.

17.2. Razmatranjem članka 39. Ovršnog zakona u cjelini može se utvrditi da je osporenim stavkom 3. propisana zabrana instituta ispravka ovršnog prijedloga u situaciji kada u samoj osporenoj normi potrebni podaci nisu navedeni taksativno (stavak 3. u vezi sa stavkom 1.), nego zakonodavac govori o »drugim propisanim podacima potrebnim za provedbu ovrhe«, i o onima koji se mogu dostaviti samo »po potrebi«.

U ovom slučaju nije zadovoljen zahtjev za određenošću i preciznošću pravne norme u pozitivnom smislu jer građani ne mogu iz izričaja članka 39. stavka 3. Ovršnog zakona (u vezi s drugim odredbama Ovršnog zakona koje uređuju prijedlog za ovrhu) stvarno i konkretno znati svoje obveze kada podnose prijedlog za ovrhu. To postupanje reguliraju dvije ili više pravnih normi, a zakonodavac nije osigurao njihovu jasnoću i predvidljivost ni u pogledu sadržaja svake od njih ni u pogledu učinaka koji one stvaraju u svojem međudnosu.

17.3. Konkretno, u stavku 1. članka 39. Ovršnog zakona, propisano je da se uz ostalo u ovršnom prijedlogu mora navesti »po potrebi, i predmet u odnosu na koji ga treba provesti«, koju potrebu ocjenjuje nadležno tijelo (ovlašteno za odbacivanje prijedloga).

Nije dopušteno propisati, kao u ovom slučaju, da stranka nešto može, ali i ne mora podnijeti, što ovisi o »potrebi«, a ocjenu te »potrebe« dati u nadležnost tijelu koje je ovlašteno odbaciti prijedlog a priori ako stranka ne podnese sve što samo to tijelo smatra da je bilo potrebno podnijeti.

Nadalje, u članku 39. stavku 1. Ovršnog zakona propisano je da je ovrhovoditelj u prijedlogu za ovrhu dužan navesti »i druge propisane podatke potrebne za provedbu ovrhe«, što dodatno otvara mogućnost samovoljnog postupanja tijela koje vodi ovršni postupak. Ne samo da je pojam »druge propisane podatke« nejasan, već ovrhovoditelj ne može sa sigurnošću znati u kojim su odredbama Ovršnog zakona (ili nekog drugog zakona) propisani ti podaci.

Dakle, ovlast tijela koje vodi postupak da odlučuje o tome jesu li navedeni »drugi propisani podaci potrebni za provedbu ovrhe« u prijedlogu za ovrhu pretpostavlja određenu diskreciju tog tijela u procjeni potpunosti prijedloga za ovrhu u svakom konkretnom slučaju.

Potreba za pravnom sigurnošću ne znači da onima koji donose odluke ne smiju biti povjerene diskrecijske ovlasti ili određena sloboda postupanja, pod uvjetom da postoje pravna sredstva i pravni postupci za sprečavanje njihove zloupotrebe. Zakoni moraju uvijek postaviti okvir diskrecijskih ovlasti i urediti način njihove provedbe s dostatnom jasnoćom koja pojedincu osigurava primjerenu zaštitu protiv arbitrarnosti (samovolje). Arbitrarno vršenje ovlasti omogućava, u supstancijalnom smislu, nepoštene, nerazložne ili nerazumne odluke koje su protivne načelu vladavine prava.

17.4. Zaključno, Ustavni sud ocjenjuje da sadržaj i struktura članka 39. stavka 3. Ovršnog zakona ne daje osnovu za zaključak da će svrha Ovršnog zakona u praktičnom pravnom životu biti ostvarena (o cilju ovrhe i ovršnog postupka, kao jednog od temelja pravne države v. u točki 11. obrazloženja ove odluke).

Pretpostavke iz članka 39. stavka 3. Ovršnog zakona (kada ih se gleda u cjelini obveza ovrhovoditelja kod podnošenja ovršnih prijedloga), zbog prethodno navedenih nedostataka, udaljavaju postupanje nadležnih tijela u pitanju odobravanja ovrhe po podnesenim ovršnim prijedlozima od zahtjeva za njihovom pravnom vezanošću objektivnom pravnom normom.

Stoga Ustavni sud ocjenjuje da članak 39. stavak 3. Ovršnog zakona ne zadovoljava zahtjeve pravne sigurnosti objektivnog pravnog poretka i protivan je zahtjevima koji proizlaze iz vladavine prava kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske (članak 3. Ustava).

2) Pretjerani formalizam

18. Jedan od prigovora predlagatelja svodi se na njihovu ocjenu da nije u skladu s Ustavom isključenje primjene članka 109. ZPP-a na postupanje s prijedlogom za ovrhu, jer se time, s jedne strane, ovrhovoditelja stavlja u nejednak položaj prema ovršenima, a s druge strane postoji mogućnost gubitka određenih prava radi kojih bi se ovrha trebala provesti. Taj prigovor otvara pitanje opstojnosti instituta zabrane ispravka općenito u ovršnom postupku u društvu utemeljenom na vladavini prava.

Ministarstvo pravosuđa je u svom očitovanju od 6. studenoga 2015. na taj dio prigovora predlagatelja navelo:

»Ovo stoga što je isključiva svrha ovršnog postupka brzo i učinkovito ostvarenje tražbine ovrhovoditelja u odnosu na ovršenika, pa bi određivanje i provedba ovrhe u slučaju da ovrhovoditelj nije dokazao tražbinu i ostale pretpostavke za vođenje postupka u trenutku podnošenja prijedloga za ovrhu, dovela ovršenika u nepovoljan položaj, a da na to nije mogao utjecati. Institut dopune i ispravka podneska zato nije sredstvo koje bi svoje mjesto trebalo imati u ovršnom postupku koji je, kao što smo već naveli, u svojoj biti strogo formalan postupak. Za pravnu sigurnost je najlošija opcija da je dug pravni put kojim se ostvaruje ili štiti neko pravo jer time gube oni čija su prava ugrožena, najprije zbog postupanja onih koji to pravo ugrožavaju, a potom sporošću postupka koji ih treba štititi.

Također, smatramo kako nije osnovan navod predlagatelja prema kojem formalna pogreška pri sastavljanju ovršnog prijedloga može dovesti do potpunog gubitka ovrhovoditeljevih prava, zato jer u slučaju odbacivanja njegovog prijedloga, ovrhovoditelj može podnijeti novi prijedlog za ovrhu.«

18.1. Ustavni sud primjećuje da je predlagatelj zakona u prvom redu vodio računa o ostvarenju načela ekonomičnosti, podupirući njime svoje stajalište o tome da je ovršni postupak strogo formalni postupak, u kome prevladava zahtjev za brzim i učinkovitim ostvarenjem tražbine koja je prethodno utvrđena u redovnom parničnom postupku.

Ne odbacujući potrebu za dovršenjem sudskih postupaka u razumnom roku, u čiju duljinu se uzima trajanje građanskih postupaka od započinjanja parničnog do okončanja ovršnog postupka, ocjena je Ustavnog suda da je zakonskim rješenjem iz osporenog članka 39. stavka 3. Ovršnog zakona zakonodavac zanemario temeljni cilj postupaka građanskopravne prirode, a to je zaštita subjektivnih prava građana, jer je mogućnost zaštite prava nužna pretpostavka za njihovu egzistenciju.

Davanje prevage načelu ekonomičnosti ne smije poprimiti tolike razmjere da ugrozi razborito ostvarenje ostalih načela postupka, do čega je došlo u ovom slučaju.

19. U tom smislu valja navesti da osnovna materijalnoppravna posljedica pokretanja ovršnog postupka (koji se pokreće podnošenjem prijedloga za ovrhu nadležnom tijelu) jest prekid zastarijevanja tražbine radi čijeg je ostvarenja ovrha pokrenuta. Tako propisuje članak 241. Zakona o obveznim odnosima (»Narodne novine« broj 35/05., 41/08., 125/11. i 78/15.; u daljnjem tekstu: ZOO), koji glasi:

»Članak 241.

Zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.«

Posljedice odbacivanja prijedloga za ovrhu uređuju članci 242. i 243. stavak 1. ZOO-a koji glase:

»Članak 242.

(1) Prekid zastare izvršen podnošenjem tužbe ili kojom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine, smatra se da nije nastupio ako vjerovnik odustane od tužbe ili radnje koju je poduzeo.

(2) Isto tako, smatra se da nije bilo prekida ako vjerovnikova tužba ili zahtjev bude odbačen ili odbijen, ili ako određena mjera osiguranja bude stavljena izvan snage.

Članak 243.

(1) Ako je tužba protiv dužnika odbačena zbog nenadležnosti suda ili kojega drugog uzroka koji se ne tiče biti stvari, pa vjerovnik ponovno podnese tužbu u roku od tri mjeseca od dana pravomoćnosti odluke o odbacivanju tužbe, smatra se da je zastara prekinuta prvom tužbom.

(...)

Iako se članak 241. ZOO-a izriječno odnosi samo na tužbu, pravna znanost smatra da je zastarijevanje prekinuto prvim prijedlogom ako je prijedlog odbačen ili postupak obustavljen zbog razloga koji se ne tiču biti stvari, pa ovrhovoditelj podnese ponovno prijedlog za ovrhu u roku od tri mjeseca od dana pravomoćnosti rješenja o odbacivanju prijedloga (arg. a simile, a cohaerentia ex 243/1. ZOO 05; Dika, Mihajlo, Građansko ovršno pravo, I. knjiga – Opće građansko ovršno pravo, 2007., str. 299). U ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, ako prijedlog bude odbačen samo u dijelu kojim se predlaže ovrha u užem smislu, zastarijevanje se smatra prekinutim podnošenjem prvotnog prijedloga.

19.1. Dakle, iz navedenoga proizlazi da iako je prijedlog za ovrhu odbačen zbog nepotpunosti (primjerice, nisu navedeni svi podaci nužni za provedbu ovrhe na nekretnini), zastara neće nastupiti ukoliko se u roku od tri (3) mjeseca od dana pravomoćnosti odluke o odbacivanju prijedloga podnese novi, potpuni prijedlog za ovrhu, te će se zastarijevanje računati od prvotnog prijedloga. Stoga u takvim slučajevima, posljedica odbacivanja neurednog ili nepotpunog prijedloga za ovrhu neće biti zastarijevanje tražbine radi koje je ovrha pokrenuta.

19.2. Međutim, otvara se pitanje što je s ovrhovoditeljima koji ne podnesu novi, ispravljeni ovršni prijedlog u roku od tri mjeseca od dana pravomoćnosti odluke o odbacivanju ovršnog prijedloga. Takvi ovrhovoditelji (vjerovnici obveza koje se nastoje ovršiti u ovršnom postupku) tada mogu ostati bez svoje tražbine zbog nastupanja zastare.

Predlagatelj Ovršnog zakona je kao legitimni cilj osporene zakonske mjere naveo »jačanje procesne discipline stranaka« te »ekonomičnost, ubrzanje i djelotvornost ovršnog postupka«. Međutim, kako je već naprijed navedeno, prevaga načela ekonomičnosti i procesne discipline na samom početku ovršnog postupka može za ovrhovoditelje imati ozbiljne i teške posljedice – nemogućnost ostvarenja tražbina koje su im priznate u pravomoćnim sudskim presudama.

Dakle, iako ekonomičnost sama po sebi može biti legitimni cilj neke zakonodavne mjere, ona ne smije biti postavljena toliko isključivo da dovede do nemogućnosti ostvarenja priznatog subjektivnog prava građana.

Zbog toga, Ustavni sud utvrđuje da zakonska mjera po kojoj se u ovršnim postupcima (posebno radi ovrhe na temelju ovršne isprave) ne primjenjuje institut pozivanja na

ispravak podneska iz članka 109. ZPP-a nije suglasna zahtjevima vladavine prava iz članka 3. Ustava u dijelu prava na pristup sudu.

Naime, ukoliko se podnese nepotpun ovršni prijedlog i on bude odbačen, može doći do zastare ostvarenja tražbine zbog koje se prethodni sudski (parnični) postupak vodio (ponekad i desetak godina). Takva posljedica (koja proizlazi iz primjene članka 39. stavka 3. Ovršnog zakona) se u tom kontekstu pokazuje očito nerazumno te pretjerano formalističkom.

Stoga se ne može prihvatiti ni argument iz očitovanja Ministarstva pravosuđa da »institut dopune i ispravka podneska zato nije sredstvo koje bi svoje mjesto trebalo imati u ovršnom postupku (...) Za pravnu sigurnost je najlošija opcija da je dug pravni put kojim se ostvaruje ili štiti neko pravo jer time gube oni čija su prava ugrožena, najprije zbog postupanja onih koji to pravo ugrožavaju, a potom sporošću postupka koji ih treba štiti«. Suprotno tome, pravodobnim ispravkom ovršnog prijedloga štiti se i ovršenik od neopravdanog uznemiravanja vođenjem postupka koji nije utemeljen, odnosno neosnovanim zahvaćanjem u njegovu imovinu na temelju nedovoljno preciznog prijedloga.

20. Predlagatelj Ivica Crnić kao primjer »potpunog gubitka prava« kao posljedice odbacivanja prijedloga za ovrhu navodi i članak 84. Ovršnog zakona koji glasi:

»Članak 84.

Čim se donese rješenje o ovrsi, sud će po službenoj dužnosti zatražiti da se u zemljišnoj knjizi upiše zabilježba ovrhe.

Tom zabilježbom ovrhovoditelj stječe pravo da svoju tražbinu namiri iz nekretnine (pravo na namirenje) i u slučaju da treća osoba kasnije stekne vlasništvo te nekretnine.«

Kako je razvidno iz te zakonske odredbe, do zabilježbe ovrhe na nekretnini dolazi tek po donošenju rješenja o ovrsi i ona nije vezana uz podnošenje prijedloga za ovrhu. Dakle, odbacivanjem neurednog/nepotpunog prijedloga za ovrhu na nekretnini ne može doći do brisanja zabilježbe ovrhe, te se stoga to ne može smatrati posljedicom odbacivanja takvog podneska. Taj prigovor nije osnovan.

3) Nejednako postupanje

21. Predlagatelj Ivica Crnić upozorava na posljedice djelomične izmjene članka 39. stavka 3. Ovršnog zakona do koje je došlo člankom 20. stavkom 1. ZID-a OvrZ-a:93/14, kojim je uspostavljena navodna nejednakost pred zakonom između zaposlenika (kod kojih se primjenjuje članak 109. ZPP-a kada pokreću ovrhu radi povrata na rad ili u službu) i svih ostalih stranaka ovršnih postupaka. Time zapravo upućuje na učinke osporenog članka 39. stavka 3. Ovršnog zakona koji dovode do nejednakosti između ovrhovoditelja.

Posebnosti odnosno različitosti u uređivanju pravila bilo koje vrste pravnih postupaka unutar istog pravnog sustava nisu nedopuštene. Štoviše, one su uobičajene i prihvatljive ukoliko imaju legitimni cilj i ako, same za sebe, nisu u nesuglasnosti s Ustavom. Utoliko ni sudionici pojedinih vrsta postupaka, podvrgnuti posebnostima pravnog režima koji vrijedi za postupak u kojem sudjeluju, nisu (i ne postoji razlog da budu) međusobno »jednaki pred zakonom« u smislu članka 14. stavka 2. Ustava. Riječ je, naime, o skupinama adresata različitih zakona koje, u smislu te ustavne odredbe, nisu usporedive. Međusobno bi usporedivi bili jedino pripadnici svake skupine adresata ponaosob, to jest pripadnici skupine adresata istog zakona unutar sebe, pojedinačno ili kao podskupina. Ustavnopravno prijeporan, u smislu članka 14. stavka 2. Ustava, mogao bi pod određenim uvjetima biti samo njihov neopravdano različit tretman unutar istog zakona, s obzirom na neku od mogućih diskriminatornih osnova (stajalište Ustavnog suda zauzeto u rješenju broj: U-I-3555/2011 od 19. veljače 2013.).

22. Zbog ispitivanja ima li navedena dopuna članka 39. stavka 3. Ovršnog zakona diskriminatorne učinke, valjalo je ispitati koji je cilj te izmjene. U »Obrazloženju pojedinih odredbi«, u Konačnom prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona, koji je Vlada Republike Hrvatske uputila Hrvatskom saboru aktom klasa: 022-03/13-01/280, ur. broj: 50301-09/09-14-6 od 24. lipnja 2014. (P.Z. br. 571), između ostaloga se navodi:

»Predloženom dopunom članka 39. stavka 3. omogućit će se primjena odredbe članka 109. Zakona o parničnom postupku kod podnošenja prijedloga za ovrhu radi vraćanja zaposlenika na rad, odnosno u službu kako bi se, zbog kratkih prekluzivnih rokova, izbjegao gubitak prava zaposlenika, odnosno službenika za podnošenje prijedloga za ovrhu radi vraćanja na rad, odnosno u službu.«

Dakle, člankom 20. stavkom 1. ZID-a OvrZ-a:93/14 iz općeg režima propisanog člankom 39. stavkom 3. Ovršnog zakona, prema kome se ovrhovoditelj neće pozivati na ispravak podnesenog prijedloga za ovrhu, isključeni su zaposlenici kod ovrhe za vraćanje zaposlenika na rad ili u službu (koju uređuju članci od 267. do 270. Ovršnog zakona). Kod tih prijedloga primjenjuje se članak 109. ZPP-a i predlagatelji će se pozivati na ispravak podnesenih prijedloga za ovrhu.

Kao razlog za tu izmjenu zakonskog režima osnovnog članka 39. stavka 3. Ovršnog zakona, Vlada Republike Hrvatske navela je kratke prekluzivne rokove za traženje takve ovrhe, zbog kojih bi zaposlenik mogao propustiti vraćanje na rad ili u službu. Dakle, Vlada Republike Hrvatske smatrala je da je u tom dijelu postojao legitimni cilj izmjene osnovnog zakonskog režima postupanja s nepotpunim prijedlozima za ovrhu, a koji je uvjetovan specifičnostima posebne ovrhe za vraćanje zaposlenika na rad ili u službu, te vezanost tog ovršnog postupka uz ostvarenje prava na rad, u onim slučajevima kada je to pravo priznato pravomoćnom sudskom odlukom, odnosno drugom odgovarajućom ovršnom ispravom.

22.1. Proizlazi da je praksa natjerala zakonodavca da odstupi od početnog pravila, ali je sada učinjena druga pogreška – došlo je do nejednakosti u postupanju s obzirom na predmet ovrhe jer je zakonom parcijalno ovrhovoditelj – zaposlenik izdvojen iz skupine svih ostalih ovrhovoditelja. Dakle, radni odnosi tretiraju se povoljnije, dok je za sve ostale vrste sporova ostao prvotni zakonski režim (bez primjene članka 109. ZPP-a).

Da bi takva izmjena zakonskog režima bila prihvatljiva i racionalna, razlika u postupanju mora imati objektivno i razumno opravdanje. Drugim riječima, mora postojati legitimni cilj koji se nastoji postići takvom diferencijalnom praksom, odnosno izmjenom zakonskog režima. Osim toga, učinak izmjene mora biti razmjern ciljevima politike kojima se teži i takav da ne pogađa pravednu ravnotežu između zaštite općeg interesa zajednice i poštovanja temeljnih ljudskih prava.

22.2. Ustavni sud prvo podsjeća da pri reguliranju postupka ovrhe pitanja koja se tiču pokretanja, tijeka i okončanja ovršnog postupka su ključna pitanja o kojima (često) ovisi ostvarenje tražbina koje su prethodno priznate pravomoćnim sudskim odlukama. Upravo poštovanje načela *res iudicata*, koje je temeljno načelo hrvatskog građanskog prava, zakonodavca mora upućivati na izjednačavanje pretpostavki za pokretanje ovrhe za sve ovrhovoditelje (vjerovnike), neovisno o prirodi odnosa iz kojega proizlazi tražbina.

Ustavni sud ocjenjuje da se razlozi koje je Vlada Republike Hrvatske navela kod izmjene zakonskog režima u članku 39. stavku 3. Ovršnog zakona ne mogu ocijeniti legitimnima, jer je njima uspostavljena očita nejednakost između pojedinih ovrhovoditelja, kao pokretača ovršnih postupaka.

Time je došlo do nedopuštenog privilegiranja jedne skupine ovrhovoditelja u odnosu na sve ostale, čime je povrijeđeno načelo jednakosti postupanja prema usporedivim

skupinama ovršenika iz članka 14. stavka 2. u vezi sa stavkom 3. Ustava.

23. Slijedom navedenog, na temelju članka 55. stavka 1. Ustavnog zakona donesena je odluka kao u točki I. izreke.

Ukidanjem osporenog članka 39. stavka 3. Ovršnog zakona, na sve se ovršne prijedloge na odgovarajući način primjenjuje članak 109. ZPP-a, ako i dok zakonodavac na drugačiji način, sukladan ustavnim zahtjevima, ne uredi pretpostavke za podnošenje ovršnih prijedloga.

24. Odluka o objavi temelji se na članku 29. Ustavnog zakona.

Broj: U-I-2881/2014

U-I-3261/2014

U-I-7202/2014

Zagreb, 1. lipnja 2016.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednica

dr. sc. Jasna Omejec, v. r.